

T.C.
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

METĀLĪ'Ü'S-SA'ĀDET (92^a-141^a)
(İNCELEME - METİN - SÖZLÜK- TIPKIBASIM)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Oğuzhan MERAL

Danışman
Doç. Dr. Sinan UYĞUR

ARTVİN - 2019

TEZ BEYANNAMESİ

Artvin Çoruh Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum
adlı tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Artvin Çoruh Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

- Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim sadece Artvin Çoruh Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- Tezimin ... yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

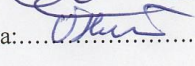
.../.../2019

İmza

Adı SOYADI

TEZ KABUL TUTANAĞI
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

..... Doç. Dr. Sinan UYGUR danışmanlığında,
..... Zeynep MERAL tarafından hazırlanan bu çalışma 28/06/2019
tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda
yüksek lisans tezi/doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. Sinan UYGUR İmza:
Jüri Üyesi : Dr. Öğr. Üyesi Ayşe CELEBİOĞLU İmza:
Jüri Üyesi : Dr. Öğr. Üyesi Ümit HANCI İmza:

Yukarıdaki imzalar adı geçen öğretim üyelerine aittir.

26/07/2019
Dr. Öğr. Üyesi Hamit ŞAFAKCI
Enstitü Müdürü

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep YÜCETÜRK
Müdür Yardımcısı

İÇİNDEKİLER

TEZ BEYANNAMESİ	II
TEZ KABUL TUTANAĞI	III
İÇİNDEKİLER	IV
İŞARET VE KISALTMALAR	VIII
ÖZET	IX
ABSRTACT	X
ÖN SÖZ	XI
1. GİRİŞ	13
1.1. Metālī'ü's-Sa'âdet	13
1.2. Nüsha Tavsifi	13
1.3. Eserin Adı	13
1.4. Eserin Mütercimi	13
1.5. Eserin Tercüme Sebebi	13
1.6. Tercüme Tarihi ve Yeri	13
1.7. Eserin Türü ve İçeriği	14
1.8. Eserin Türk Dili Tarihi İçindeki Yeri	15
1.9. Eser Üzerinde Yapılmış Çalışmalar	16
2. İNCELEME	17
2.1. BİÇİM BİLGİSİ	17
2.1.1. Kelime Türetimi	17
2.1.1.1. İsim ve İsim Soylu Sözcüklerin Türetimi	17
2.1.1.1.1. İsimden İsim Yapma Ekleri İle	17
2.1.1.1.2. Fiilden İsim Yapma Ekleri İle	18
2.1.1.1.3. Birleştirme Yolu İle	18
2.1.1.2. Fiil Türetimi	18
2.1.1.2.1. Fiilden Fiil Yapma Ekleri İle	18
2.1.1.2.1.1. Geçişli - Ettirgenlik Ekleri	18
2.1.1.2.1.2. Edilgenlik Ekleri	19
2.1.1.2.1.3. Dönüştürme Ekleri	19
2.1.1.2.1.4. İşteşlik Eki	19

2.1.1.2.2. İsimden Fiil Yapma Ekleri İle.....	19
2.1.1.2.3. Yardımcı Fiillerle İle	20
2.1.1.2.4. Tasvir Fiilleri İle	20
2.1.1.2.4.1 Yeterlik Fiili	20
2.1.2. Kelime Çekimi ve Çeşitleri.....	20
2.1.2.1. İsimler	20
2.1.2.1.1. Çokluk Eki	20
2.1.2.1.2. İyelik Ekleri	21
2.1.2.1.3. Zamir “n”si	22
2.1.2.1.4. Hâl Ekleri.....	22
2.1.2.1.4.1. Yalın Hâl	22
2.1.2.1.4.2. İlgî Hâli	22
2.1.2.1.4.3. Belirtme Hâli.....	22
2.1.2.1.4.4. Yönelme Hâli	23
2.1.2.1.4.5. Bulunma Hâli	23
2.1.2.1.4.6. Ayrılma Hâli.....	23
2.1.2.1.4.7. Eşitlik Hâli.....	23
2.1.2.1.4.8. Vasıta Hâli.....	24
2.1.2.1.4.9. Sebep Hâli	24
2.1.2.2. Zamirler.....	24
2.1.2.2.1. Şahıs Zamirleri.....	24
2.1.2.2.2. İşaret Zamirleri	24
2.1.2.2.3. Dönüşlülük Zamiri	25
2.1.2.2.4. Belgisiz Zamirler	25
2.1.2.2.5. Soru Zamirleri.....	25
2.1.2.3. Sıfatlar	25
2.1.2.3.1. Niteleme Sıfatları	25
2.1.2.3.2. İşaret Sıfatları.....	25
2.1.2.3.3. Sayı Sıfatları	25
2.1.2.3.4. Belgisiz Sıfatlar.....	25
2.1.2.3.5. Soru Sıfatları	26
2.1.2.4. Zarflar.....	26
2.1.2.4.1. Zaman Zarfları	26

2.1.2.4.2. Tarz Zarfları.....	26
2.1.2.4.3. Miktar Zarfları	26
2.1.2.4.4. Yer Zarfları	26
2.1.2.4.5. Soru Zarfları.....	26
2.1.2.5. Edatlar	26
2.1.2.5.1. Bağlama Edatları.....	27
2.1.2.5.2. Ünlemler	28
2.1.2.5.3. Olumsuzluk Edatı	29
2.1.2.5.4. Kuvvetlendirme Edatları.....	29
2.1.2.5.5. Çekim Edatları	29
2.1.2.6. Fiiller.....	30
2.1.2.6.1. Şahıs Ekleri	30
2.1.2.6.1.1. Şahıs Zamiri Kaynaklı Şahıs Ekleri	30
2.1.2.6.1.2. İyelik Eki Kaynaklı Şahıs Ekleri	31
2.1.2.6.2. Kip Ekleri.....	31
2.1.2.6.2.1. Basit Kipler	31
2.1.2.6.2.1.1. Emir.....	31
2.1.2.6.2.1.2. İstek	32
2.1.2.6.2.1.3. Şart	32
2.1.2.6.2.1.4. Gereklilik.....	32
2.1.2.6.2.1.5. Geniş Zaman	33
2.1.2.6.2.1.6. Görülen Geçmiş Zaman.....	33
2.1.2.6.2.1.7. Anlatılan Geçmiş Zaman.....	34
2.1.2.6.2.1.7.1. /-mİş/ Ekli Anlatılan Geçmiş Zaman.....	34
2.1.2.6.2.1.7.2. /-UpdUr/ Ekli Anlatılan Geçmiş Zaman.....	34
2.1.2.6.2.1.8. Gelecek Zaman.....	34
2.1.2.6.2.2. Birleşik Kipler	34
2.1.2.6.2.2.1. Hikâye Çekimi.....	34
2.1.2.6.2.2.1.1. İsteğin Hikâyesi.....	34
2.1.2.6.2.2.1.2. Anlatılan Geçmiş Zamanın Hikâyesi.....	35
2.1.2.6.2.2.1.3. Geniş Zamanın Hikâyesi	35
2.1.2.6.2.2.2. Rivâyet Çekimi.....	35
2.1.2.6.2.2.2.1. Geniş Zamanın Rivâyeti.....	35

2.1.2.6.2.2.3. Şart Çekimi.....	35
2.1.2.6.2.2.3.1. Anlatılan Geçmiş Zamanın Şartı	35
2.1.2.6.2.2.3.2. Geniş Zamanın Şartı	35
2.1.2.6.2.2.3.3. Görülen Geçmiş Zamanın Şartı	36
2.1.2.6.3. Fiillerde Olumsuzluk	36
2.1.2.6.4. Fiil Çekiminde Soru Şekli.....	36
2.1.2.6.5. Kuvvetlendirme Ekleri.....	36
2.1.2.6.6. Fiilimsiler	36
2.1.2.6.6.1. İsim-fiiller.....	36
2.1.2.6.6.2. Sıfat Fiiller.....	36
2.1.2.6.6.2.1. Geniş Zaman Sıfat-fiilleri.....	36
2.1.2.6.6.2.2. Geçmiş Zaman Sıfat-fiilleri.....	37
2.1.2.6.6.2.3. Gelecek Zaman Sıfat-fiilleri	37
2.1.2.6.6.3. Zarf Fiiller	37
2.1.2.6.6.3.1. Durum Zarf-fiilleri	37
2.1.2.6.6.3.2. Zaman Zarf-fiilleri.....	37
2.1.2.6.6.3.3. Bağlama Zarf-fiilleri.....	37
2.1.2.6.7. İsimlerde Bildirme	38
2.1.2.6.7.1. Geniş Zaman	38
2.1.2.6.7.2. Görülen Geçmiş Zaman.....	38
2.1.2.6.7.3. Anlatılan Geçmiş Zaman.....	38
2.1.2.6.7.4. Şart	38
3. METİN	39
4. SÖZLÜK	112
5.SONUÇ	166
6.KAYNAKÇA	168
ÖZGEÇMİŞ.....	170
TIPKIBASIM	171

İŞARET VE KISALTMALAR

-	:	Fiil soylu öge
+	:	İsim soylu öge
?	:	Anlamlandırılmamış yer
a.g.e.	:	Adı Geçen Eser
Ar.	:	Arapça
Bkz.	:	Bakınız
DTCF	:	Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi
EAT	:	Eski Anadolu Türkçesi
Far.	:	Farsça
H.	:	Hicri
M.	:	Miladi
MEB	:	Milli Eğitim Bakanlığı
Moğ.	:	Moğolca
Peh.	:	Pehlevice
s.	:	Sayfa
Soğd.	:	Soğdca
TDK	:	Türk Dil Kurumu
TT	:	Türkiye Türkçesi

ÖZET

Yüksek lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışmada Kitābu'l Bulhān adlı Arapça bir fal kitabının Türkçe tercümesi olan Metālī'ü's-Sa'ādet adlı bir eser incelenmiştir. Eser; Giriş, İnceleme, Metin, Sözlük ve Tıpkıbasım bölümlerinden oluşmaktadır.

Giriş bölümünde çalışmaya konu olan eser hakkında bilgiler verilmiş ve çalışmanın konusu, önemi, yöntemi ve amacı anlatılmıştır.

İnceleme Bölümü, biçim bilgisi başlığı altında irdelenmiştir. Dil ve imla özellikleri göz önünde bulundurularak metnin, Eski Anadolu Türkçesi dönemiyle uyuşan ve uyuşmayan yanları yine metinden örneklerle ortaya konmuştur.

Metin Bölümü, Metālī'ü's-Sa'ādet adlı eserin 92^a ile 141^a varakları aralığının transkripsiyonlu metninden oluşmaktadır. Metin oluşturulurken her sayfa ve satır numaralandırılmıştır.

Sözlük Bölümü, metinde geçen terimlerden, kelimelerden ve özel isimlerden oluşmaktadır. Metinde yer alan ayetlere sözlük bölümünde yer verilmemiş, metin içerisinde dipnotlarla mealleri verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eski Anadolu Türkçesi, yıldız, burç, falcılık, III. Murad

ABSRTACT

In this study, the Turkish translation of Arabic Fortune a Book named Kitābu'l Bulhān, which is prepared as a master thesis, Metālī'ü's-Sa'ādet was studied. The work consists of introduction, review, text, dictionary sections and facsimile.

Information about the work that is subject to the work is given in the introduction section and the subject, importance, method and purpose of the study is explained.

The review part is scrutinized by under the heading of shape information. Considering the features of language and spelling, the sides of the text, which were in harmony with the old Anatolian Turkish period and which were not in harmony, again were presented with examples from the text.

The text part consists of the transcribed text of the range of pages 92^a and 141^a of Metālī'ü's-Sa'ādet. Each page and line is numbered when creating text.

The dictionary part consists of vocabulary, completion and proper nouns from the text. The verses in the text are not included in the dictionary section, and their meaning is explained by the footnotes in the text.

Keywords: The Old Anatolian Turkish, star, horoscope, fortune telling, Ill. Murad

ÖN SÖZ

Merak duygusu, insanı ve insanlığı tabiatı anlamlandırmaya, bilimi öğrenmeye, bilinmeyi keşfetmeye sevk eden; gizemli kapılar ardına kadar açan sihirli bir anahtardır. Güzel emelleri olan insanlar için yürümeye yardımcı olan bir bastonken kötü emelleri olan insanların elinde nefse doğrultulmuş bir silah olan merak duygusu, geçmiş zamanlardan bugüne ilme, edebiyata, kültüre birçok zenginlik katmıştır. O zenginliklerden bir tanesi de 16. yüzyılda, Sultan III. Murat'ın emri üzerine Türkçeye çevrilmiş Metālī'ü's-Sa'âdet'tir.

15. yüzyılın ortaları ve 16. yüzyılın başları Osmanlı İmparatorluğunun siyasi birliğini sağladığı, sınırlarını genişlettiği, üç kıtaya hakim olduğu yükseliş devridir. Bu yükselme şüphesiz sadece askeri ve siyasi alanla sınırlı kalmamış, edebiyat ve dil alanında da sürmüştür. Bu dönemde dilciler, şairler, nakkaşlar, mütercimler, refah düzeyinin yüksek olduğu Osmanlı toplumunda sanat ve dil adına özgür ve özgün çalışmalar gerçekleştirmiştir. Tez çalışmamıza konu olan Metālī'ü's-Sa'âdet de böyle bir çalışmanın ürünü olmuştur.

Metālī'ü's-Sa'âdet, çeviri bir eserdir. Bu eserin orijinali Abdül-Hasân'el-İsfahânî isimli biri tarafından 14. yüzyılda yazılmış Kitābü'l Bulhân'dır. Eser içerisinde astronomik ve astrolojik konuları da barındıran bir çeşit fal kitabıdır. Eseri önemli kılan hususlardan bir tanesi dilyken bir diğeri ise eserin içeriğinde yer alan minyatürler ve tasvirlerdir.

Eseri Sultan III. Murat, kızı Fatima Sultan adına Türkçeye tercüme ettirmiştir. Bu yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu içerisinde çok ünlü sanatkârların, hattatların, nakkaşların, mütercimlerin olduğunu söylemiştik. Sultan Murat söz konusu eserin tercüme işini dönemin çok ünlü mütercimlerinden olan Muhammed bin Emîr Hasan'ü's-Su'üdî Efendi'ye, içeriğindeki figürlerin, minyatürlerin, resimlerin aktarılmasını ise dönemin en ünlü nakkaşlarından Nakkaş Osman'a vermiştir. Bu da eseri mühim kılan başka bir husustur.

Eser tek nüsha olarak kazandırılmıştır. Söz konusu nüsha, Paris Biblioteque Nationale Küttüphanesinde Turc. 242 numarasıyla kayıtlıdır. Bu nüsha 143 varak 72 bölümden oluşmaktadır. Fizyolojiden astronomiye, astrolojiden fallara geniş bir konu

yelpazesine sahiptir. Bizim çalışmamız 92^a-141^a arasını kapsamaktadır. Bu aralıkta üç bölüm vardır. Bu üç bölümde üç farklı fal bakma modeli anlatılmaktadır.

Eseri mühim kılan başka bir husussa taşıdığı dil özellikleri bakımından geçiş dönemi olarak adlandırabileceğimiz bir dönemi bize yansıtmış olmasıdır. Nasıl ki İstanbul'un fethinden itibaren devletin kuruluş devrinin bitip yükseliş devrinin başladığını söyleyebiliyorsak buna paralel olarak dilde de böyle bir çağ atlandığını söyleyebiliriz. İşte Metālī'ü's-Sa'âdet, bu geçişin arasındaki sağlam bir köprüdür. Bir yazı dili geleneğinden başka bir yazı dili geleneğine geçiş yapılırken bir zaman bu iki geleneğe ait dil özelliklerinin karışık ve iç içe olmaları normal karşılanacak bir durumdur. İşte tam da bu noktadan hareketle Metālī'ü's-Sa'âdet'i inceledikten sonra Eski Anadolu Türkçesinin yerini, Osmanlı Türkçesinin almaya başladığı o geçiş dönemini yaşadığımızı söyleyebiliriz.

Türkçeciliğe ve falcılık geleneğine farklı bir bakış açısı kazandıracağına inandığımız bu çalışmanın edebiyat ve dil dünyasına katkılar sağlaması en büyük temennimizdir.

Çalışmam boyunca deneyimlerinden ve desteğinden çekinmeden faydalandığım danışman hocam Doç. Dr. Sinan UYGUR'a, bu yorucu süreçte manevi desteğini bir an olsun eksik hissetmediğim, her daim yanımda duran ve bana güç veren Dilruba ALTUN'a, bütün eğitim hayatım boyunca maddi ve manevi desteklerini hiçbir zaman eksik etmeyen aileme, üzerimde emekleri bulunan tüm öğretmenlerime ve fikirleri, duruşu, yenilikçiliği ve ileri görüşlülüğü ile bugünlere gelmemde bana rehber olan Başöğretmen Mustafa Kemal ATATÜRK'e teşekkürlerimi sunuyorum.

Oğuzhan MERAL

ARTVİN - 2019

1.GİRİŞ

1.1. Metālī'ü's-Sa'âdet

Metālī'ü's-Sa'âdet tercüme bir eserdir. Kelime anlamı saadetin doğuşudur. Eser, Bağdat'ta kaleme alınmış Kitābü'l-Bulhān adlı Arapça bir el yazmasının Türkçeye tercümesidir. Kitābü'l-Bulhān, müellifi Abdül Hasan'el-İsfahānī tarafından Sultan Ahmet Celāyir¹'e sunulmuştur. Sultan Ahmet'in hüküm sürdüğü yıllardan hareketle eserin, tahmini 14. yüzyılın sonlarında kaleme alınmış olabileceğini söyleyebiliriz. Metālī'ü's-Sa'âdet söz konusu eserden tek nüsha olarak tercüme edilmiştir.

1.2. Nüsha Tavsifi

Eser tek nüsha olarak tercüme edilmiştir. Söz konusu nüsha, Fransa Bibliotheque Nationale Kütüphanesinde, Turc. 242 numarasıyla kayıtlıdır. Altın süslemeli, kırmızı deri kaplı bir cildin içerisinde yer almaktadır. 310x210mm ebatlarına sahip olan eser, altınla süslenmiş 286 sayfadan oluşan bu eser, 36 tam sayfa minyatür içermektedir. 143 varaklık bu hacimli eser, H.990'da (M. 1582) Muhammed bin Emīr Hasan es-Su'ūdī Efendi tarafından seçkin hareketli nesihle tercüme edilmiştir.

1.3. Eserin Adı

Nüşhanın başında Metālī'ü's-Sa'âdet başlığı yer almaktadır. Ancak eserin esas adı bu mudur anlaşılmamaktadır. Çünkü mütercim, başlık için 5^a'da mütāla'a kısmında Metālī'ü's-Sa'âdet ve Yenābī'ü's-Siyâdet yazmıştır. Bu başlığı kullanmasının sebebini açıklamamıştır. Ancak eserin esas başlığı konusunda açık kapı bırakmıştır.

1.4. Eserin Mütercimi

Eserin mütercimi Muhammed bin Emīr Hasan'ü's-Su'ūdī'dir. Bunu 141^a/11'deki "çün bu üslüb üzre itmāmin Su'ūdī gördiler" ifadesinden anlıyoruz. Muhammed Su'ūdī Osmanlı coğrafyacısı, devlet adamı ve şairidir. Hasan bin Sinān'ın oğludur. Su'ūdī mahlasını

¹ Sultan Ahmet Celāyir, 1340-1431 yılları arasında İran'ın batısı ile Kuzey Irak'ta hüküm süren Moğol hānedanının hükümdarıdır. Bkz. SÜMER Faruk, "Ahmed Celāyir", *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.2, TDV Yayınları, İstanbul, 1989, s.53-54.

kullanmasının sebebi Şeyhülislam Ebî's-Su'ûdi Efendi'ye mülâzım olmasıdır. Bunu 141^a/15'de “sâbıkâ-yı müftü'l islâm olan Mevlânâ Ebî's-Su'ûd Efendi hizmetine yetişüp niçe yıl tefsîr-i şerîf okıyup ba'de anlardan mülâzım olup” ifadesiyle doğrulamaktadır.

Muhammed Su'ûdî, bir devlet adamıdır. Halep'te, Medine'de ve Amid'de kadılık görevleri yapmanın yanı sıra çeşitli medreselerde de müderrislik yapmıştır.² Ağustos 1591'de vefat etmiştir. Nerede vefat ettiği bilinmemektedir.

Muhammed Su'ûdî önemli devlet kademelerinde bulunmasının yanı sıra önemli eserler de yazmıştır:³

Tārîh-i Hind-i Garbî: Hadîs-i Nev adıyla da bilinen, üç bölümden oluşan bir coğrafya kitabıdır. Kitabın başında eserin nâdir rivayetlerle dolu olduğunu söylemekte, ilk iki bölümde kozmografik bilgiler vermekte, üçüncü bölümde ise Amerika kıtasının keşfinden bahsetmektedir. Eser dönemin padişahı III. Murad'a sunulmuştur. Beyazıt Kütüphanesinde 4969 numarasıyla kayıtlıdır.

Ravzatü'l-Ulûm ve Devhatü'l-Fühûm: Katip Çelebi'nin verdiği bilgiye göre Muhammed Su'ûdî'nin böyle bir eserin olduğu söylenmektedir. Bilimlerin tasnifiyle alakalı olan bu eser de III. Murad'a sunulmuştur.

Şiirler: Kınalızâde Hasan Çelebi ve Nev'îzâde Atâî, Su'ûdî mahlaslı şiirlerden örnekler vermişlerdir.

1.5. Eserin Tercüme Sebebi

Eser III. Murad'ın emri üzerine tercüme edilmiştir. III. Murad bu eseri kızı Fatima Sultan için tercüme ettirmiştir.

1.6. Tercüme Tarihi ve Yeri

Eserin tercüme tarihi H.990/M.1582'dir. Mütercimi 140^b ve 141^a'nın sonunda “990” şeklinde tercüme tarihini belirtmiştir.

² Ayrıntılı bilgi için bkz. İZGİ Cevat, “Mehmed Su'ûdî Efendi”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.28, TDV Yayınları, İstanbul, 2003, s.526-527.

³ İZGİ Cevat, a.g.m, s.526-527.

Eserin tercüme edildiği yer çok büyük bir ihtimalle İstanbul'dur. Çünkü eserin tercüme edildiği tarihte mütercim Sahn-ı Semān Medresesinde müderrislik yapmaktadır. Bunu kendisi de 141^a/17'deki "tarīḫ-ı muḳtezāsınca niçe medāris taşarruf idüp ḥālā elli aḳçe ile şemāniye müderrisi olup devām-ı devlet-i pādişāhiye meşgūlüz" ifadesiyle doğrulamaktadır.

1.7. Eserin Türü ve İçeriği

Eser astrolojiden fizyolojiye, fallardan rüya tabirlerine, burç yorumlarından cinlere kadar birçok konuyu içerisinde barındırıyor Bu sebeple eserin türü için tābirnāme, yıldıznāme, fālnāme, vücutnāme, acā'ibü'l-maḥlūḳāt gibi isimleri sayabiliriz.

Eser yetmiş iki ana başlıktan oluşmaktadır. İlk bölümlerde burç yorumlarından bahsedilmekte, burçlar tanıtılmakta, on iki burcun her birinin altında doğanlar için öngörüler verilmektedir. Her burç için renkli ve göz alıcı minyatürler çizilmiştir.

Daha sonra meslek gruplarından bahsedilmekte ve meslekler tanıtılmaktadır. Yine her mesleği betimleyen küçük minyatürler resmedilmiştir.

Sonraki bölümlerde ay yönetimleri ve etkileri üzerine incelemeler, rüyaları doğru yorumlamak adına bir gezegenlerin hareketlerinin insan üzerine etkilerinden söz edilmiş, her gezegeni temsilen minyatürler çizilmiştir.

Sonraki bölümlerde erkeklerin ve kadınların fizyolojisinden, spazmalardan etkilenen vücudun bölümlerinden bahseden tablolar yer almaktadır.

Sonrasında tuhaf pozlarda gizemli karakterler, egzotik renkli giysiler, İskenderiye Deniz Feneri, Şam'daki Emeviler Camisi, tavus kuşları, yırtıcı kuşlar, dev balıklar, yılan insanlar, cinler ve dahasını gösteren muhteşem minyatürler bulunmaktadır.

Eserde yer alan minyatürler ve resimler Nakkaş Osman tarafından çizilmiştir.⁴

⁴ Ayrıntılı bilgi için bkz. <https://www.moleiro.com/en/miscellanea/the-book-of-felicity.html>

Çalışmanın gerçekleştiği 92^a-141^a varakları arasında “Kur’a-yı Ca’feriyye, Fâl-ı Enbiyâ ‘Aleyhi’s-selâm ve Fâl-ı Mağbûl” başlıklı üç bölüm bulunmaktadır. Transkripsiyonlu metnimizin yer aldığı kısım burasıdır.

Kur’a-yı Ca’feriyye Bölümünde, kuraya dayalı bir fal sisteminden bahsedilmektedir. Arapça re, fe, cim ve ayn harflerinin yazılı olduğu dört kağıt katlanır, gözler yumulur ve kura çekilir. Kura üç kere tekrarlanır. Her çekişte çıkan harf not alınır. Son çekışten sonra çıkan harflerin oluşturduğu dizilime bakılır. Her dizilimin karşıladığı bir fal vardır ve gelen harflere göre bu fal yorumlanır, öğütlerde bulunulur.

Fâl-ı Enbiyâ Bölümünde, çizgiler ve noktalarla alakalı bir fal bakma modelidir. Çizgiler ve noktalar atılır. Satır başında ya iki tane çizgi ya da bir tane nokta kalmalıdır. Bu sisteme göre çıkacak 16 farklı şekil vardır ve bu 16 şekli simgeleyen 16 tane ev minyatürü vardır. Bu evler 17 peygamberin sembolü olan evlerdir. Hangi ev denk gelirse altında o fal yorumlanır.

Fâl-ı Mağbul Bölümünde, parmak hesabına dayalı bir fal bakma modeli vardır. Bu fal için iki kişi gereklidir. Bu iki kişi yumruklarını sıkar, birbirlerine karşı ellerini sallar ve rastgele parmaklarını açarlar. Gelebilecek her olasılığın bir yorumu vardır. Açılan parmaklara göre onu karşılayan falın yorumu yapılır.

1.8. Eserin Türk Dili Tarihi İçindeki Yeri

İçerisindeki Arapça ve Farsça unsurların kesafeti bakımından Osmanlı Türkçesi içerisinde birbirinden farklı dönemler oluşturmuştur. Bu dönemleri, Başlangıç Devri Osmanlı Türkçesi, Klasik Devir Osmanlı Türkçesi, Yenileşme Devri Osmanlı Türkçesi şeklinde sayabiliriz.⁵ Eserin yazılış tarihinden de hareketle Klasik Osmanlı Türkçesi döneminde yer aldığını söylenebilir. İnceleme bölümünden hareketle yapılan tespitler ve varılan sonuçlar ışığında eserin bir geçiş dönemi eseri olduğu söylenebilir.

⁵ ÖZKAN Mustafa, *Türk Dilinin Gelişme Alanları ve Eski Anadolu Türkçesi*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2013, s. 42-45.

1.9. Eser Üzerinde Yapılmış Çalışmalar

Eser, içerisinde Koç Üniversitesi Tarih Bölümünden Prof. Dr. Günsel Renda'nın da yer aldığı dört öğretim görevlisinin kolektif çalışmasıyla The Book Of Felicity adıyla 2007'de İngilizce olarak yayınlandı.

2. İNCELEME

2.1. BİÇİM BİLGİSİ

2.1.1. Kelime Türetimi

2.1.1.1. İsim ve İsim Soylu Sözcüklerin Türetimi

2.1.1.1.1. İsimden İsim Yapma Ekleri İle

Metinde tespitini yapabildiğimiz isimden isim türeten ekler şu şekildedir:

/+cI/ : yardım+cı (123^a/10), du^{cā}+cı (141^a/20)

/+cUk/ : tar+a+cuķ (138^b/5), k̄āğıdpāre+cük (92^a/8)

/+çA/ : ni+çe (100^b/17)

/+çek/ : gök+çek (103^b/9)

/+daş/ : yol+daş (119^a/3)

/+düz/ : gün+düz (133^b/2)

/+en/ : er+en (104^a/10)

/+erü/ : il+erü (96^b/6)

/+Ilk/ : maħrūm+lıķ (117^b/13), şerīk+lik (128^b/1), tar+lıķ (131^b/5), eyü+lik (120^b/4)

/+IU/ : dat+lu (104^b/11), dūr+lü (96^a/1) Metnimizde bu ekin düz ünlülü şekillerine de rastladık: yük+li (127^b/8), giz+li (121^b/3)⁶

/+mIş/ : yit+miş (141^a/12)⁷

/+(I)ncI/ : bir+inci (130^b/1), altı+ncı (128^a/1)

/+rA/ : şoņ+ra (92^b/6), taş+ra (93^b/8)

⁶ Eski Anadolu Türkçesi döneminin belirgin özelliklerinden bir tanesi de yuvarlaklaşma hususudur. Eski Türkçede *+İg, +İg* olan bu ekin sondaki “g” sesini kaybetmesiyle birlikte ekin ünlüsü yuvarlaklaşmıştır. Söz konusu ek Eski Anadolu Türkçesi döneminde daimi olarak yuvarlak ünlülü kullanılmıştır. Bkz. ÖZKAN Mustafa, a.g.e., s.103. Lakin metnimizde düz şekillerinin azımsanmayacak seviyede olduğunu tespit ettik.

⁷ Altı ve yedi sayı isimleri üzerinde kalıplaşmış olarak görülür. Çok eskiden “on” anlamını taşıyordu.” Bkz. GÜLSEVİN Gürer, *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler*, TDK Yayınları, Ankara, 2011, s.118.

/+sIz/ : fāide+sız (106^a/2), vefā+sız (107^b/15), şaḳal+sız (133^a/3)

/+şer/ : iki+şer (125^a/2)

2.1.1.1.2. Fiilden İsim Yapma Ekleri İle

/-e/ : öt-e (117^b/9), geç-e (133^b/2)

/-ğun/ : az-ğun (116^a/1)

/-ı/ : ḳorḳ-ı (108^b/11), ayr-ı (138^a/17)

/-Ak/ : alça-ḳ (99^b/4), bud-aḳ (92^b/10)

/-kin/ : kes-kin (137^b/12)

/-(U)ḳ/ : aç-uḳ (107^a/13), uyan-uḳ (137^b/12), büyü-k (106^b/8), uza-ḳ (129^a/4)

/-(U)ñç/ : öd-üñç (140^a/13)

/-u/ : ḳorḳ-u (110^b/9)

2.1.1.1.3. Birleştirme Yolu İle

sa^cādet necmi (123^a/17), *hiçbir* (108^a/5), *niçün* (106^b/17), *gice gündüz* (111^a/6)

2.1.1.2. Fiil Türetimi

2.1.1.2.1. Fiilden Fiil Yapma Ekleri İle

Metnimizde belirlediğimiz fiilden fiil yapım ekleri, çatı ekleridir. Bir eyleme katılanlardan *yapan/etkilenen/yaptıran* ile yüklem arasındaki ilişkileri belirleyen biçimlenmeye ya da eklenmeye çatı denir.⁸

2.1.1.2.1.1. Geçişli - Ettirgenlik Ekleri

/-Ar-/ : çık-ar-up (106^a/5), gid-er-üp (97^a/3)

/-dUr-/ : çek-dür-se (107^b/2), bil-dü-rmişdür (101^b/10), ulaş-dur-ur (94^a/7)

/-gür- /: ir-gür-e (112^b/9)

/-t-/ : ḳayna-d-urlar (96^a/1), çoğal-t-dılar (113^a/3), öde-t-meyeler (128^b/6), dinle-d-

⁸ DEMİRCAN Ömer, *Türk Dilinde Çatı*, Papatya Yayıncılık, İstanbul, 2003, s.11.

eler (138^b/15)

/-Ur-/ : uç-ur-ana (97^a/17), geç-ür-düm (102^a/17), iç-ür-dün (107^b/15), toğ-ur-a (127^b/8)

2.1.1.2.1.2. Edilgenlik Ekleri

/-(D)l-/ : tut-ıl-ur (92^a/5), şay-ıl-ur (104^a/14), aç-ıl-dı (134^a/7), dür-ıl-mışdır (139^a/5)

/-Ul-/ : oñ-ul-maz (120^b/6)

/-(D)n-/ : ol-ın-mışdur (92^a/4), gör-in-ür (102^a/12), söyle-n-di (121^b/6), ekle-n-ür (102^b/8)

/-(U)n-/ : bul-un-maz (102^a/19), ol-un-maz (131^b/12)

2.1.1.2.1.3. Dönüşlülük Ekleri

/-(D)l-/ : ayr-ıl-mışsın (94^b/4), çek-ıl- (98^a/14)

/-(D)n-/ : sev-in-me (97^a/197), id-in-dün (110^b/17)

/-(U)n-/ : bul-un-dum (117^b/16)

2.1.1.2.1.4. İşteşlik Eki

/-ş-/ : söyle-ş-ürseñ (104^a/18)

/-(D)ş-/ : ir-iş-üp (125^b/8), yet-iş-dün (103^b/2)

/-(U)ş-/ : bul-uş-a (127^a/7)

2.1.1.2.2. İsimden Fiil Yapma Ekleri İle

/+A-/ : dil+e-dügün (97^b/3)

/+Al-/ : yön+el-di (93^a/14), çoğ+al-madın (113^a/8)

/+DA-/ : al+da-nup (99^b/4)

/+et-/ : göz+ed-ürler (98^a/8)

/+ük-/ : göz+ük-di (97^a/19)

/+lA-/ : baş+la-dı (97^b/10), bes+le-señ (99^b/3), iş+le-mek(100^b/7)

/+lAn-/ : kehel+len-me (95^b/4), ev+len-mek (126^a/5)

2.1.1.2.3. Yardımcı Fiillerle İle

İsim unsurları *it-*, *ol-*, *eyle-*, *kıl-* yardımcı fiilleriyle birlikte anlamca kaynaşarak birleşik fiil olarak kullanılırlar. Ayrıca yardımcı fiil olmadığı halde *bul-*, *tut-*, *gel-*, *vir-* gibi fiiller de yardımcı fiil gibi isimlerle birleşik fiil kurar: *ṭaleb it-* (117^a/4), *fıkr it-* (126^b/6), *meşğül ol-* (97^b/13), *vāşıl ol-* (123^a/12), *tevekkül eyle-* (116^b/8), *şükr eyle-* (92^b/17), *ḥazer kııl-* (101^b/19), *ḥayra kııl-* (102^b/17), *çāre bul-* (98^a/6), *ʿizzet bul-* (98^b/17), *perīşān tut-* (121^b/13), *yüz tut-* (111^b/11), *vaz gel-* (117^a/8), *vücūda gel-* (112^b/14), *ḥaber vir-* (97^b/7), *ḥüküm vir-* (102^a/2)

2.1.1.2.4. Tasvir Fiilleri İle

Tasvir fiilleri, fiillerin *-a*, *-e*; *-ı*, *-i* ve *-u*, *-ü* şekillerine bazı özel fiiller eklemek suretiyle yapılır. Eklenen özel fiiller, zarf fiilin anlattığı kılış ve oluşu tasvir eder. O yüzden bu fiillere tasvir fiili denir.⁹

Tasvir fiilleri süreklilik, tezlik, yeterlilik, yaklaşma fiilleri olmak üzere 4 çeşittir. Metnimizde sadece yeterlilik fiilinin örneğini tespit edebildik.

2.1.1.2.4.1 Yeterlik Fiili

Eski Anadolu Türkçesinde yeterlik fiilinin olumlusu günümüzden farksız olarak “bil-”, olumsuzu ise “u-” fiili ile yapılmıştır:¹⁰ *görebil-* (113^a/6), *bilemedüñ* (116^b/1), *irişemedüñ* (113^a/4)

2.1.2. Kelime Çekimi ve Çeşitleri

2.1.2.1. İsimler

2.1.2.1.1. Çokluk Eki

Metnimizde çokluk eki Eski Türkçeden beri kullanmakta olduğumuz */+lAr/*’dır: *ʿivāz+lar* (95^b/7), *belā+lar* (108^b/6), *maḫşūd+lar* (114^a/5), *zālīm+ler* (115^b/2), *fāʿide+ler* (126^a/5)

⁹ ÖZKAN, a.g.e., s.148

¹⁰ KÖKTEKİN Kazım, *Eski Anadolu Türkçesi*, Fenomen Yayıncılık, Erzurum, 2011.

Başka dillerden alınan kelimeler, kendi dillerindeki çokluk yapma kuralına uygun kullanılmıştır: aḥvāl (98^b/7), ʿulemā (106^b/3), evḳāt (112^b/3), hümüm (121^a/2), libās (127^b/1)

2.1.2.1.2. İyelik Ekleri

İyelik ekleri, eklendikleri sözcüklerin kime ve neye ait olduğunu bildiren sözcüklerdir. Eski Anadolu Türkçesinin belirgin bir özelliği olarak 1. ve 2. şahıs teklik ve çokluk çekimlerinde aldıkları yardımcı ünlüler daima yuvarlak ünlüdür. Nadir olmakla birlikte düz ünlülü şekillerine de rastlanmaktadır. 3. şahıs tekil ve çokluk çekimlerinde ise ekin ünlüsü düzdür.

Metnimizde iyelik eklerinin şahıslara göre çekimi şu şekildedir:

1. Teklik Şahıs İyelik Eki: /+m/, /+Um/

ʿömr+üm+i (102^a/17), söz+üm+i (102^b/8), didükler+üm (104^a/9)

2. Teklik Şahıs İyelik Eki: /+ŋ/, /+Uŋ/

fāl+uŋ+da (92^b/1), göŋl+üŋ+i (95^a/1), ḥātr+uŋ+a (101^a/10)

Metinde ʿaleyh+iŋ+e (107^b/9), iş+iŋ+i (120^a/9) örnekleri düz ünlülü kullanılmıştır.

3. Tekil Şahıs İyelik Eki: /+I/, /+sI/, /+U/

yılduz+ı (95^a/1), aşı+n+ı (118^b/2), şehzāde+si, (124^b/7), kapu+sı+nda (133^b/6)

Metinde ekin, söz+ü+n+e ve söz+ü+n+i (101^a/6) sözcüklerinde yuvarlak ünlülü şekillerine rastladık.

1. Çokluk Şahıs İyelik Eki: /+mİz/, /+ImUz/, /+UmUz/

söz+ümüz (98^a/12), tertīb+imüz+dür (140^b/13), emr+imüz+den (141^a/18)

Metinde ekin ünlüsünün düz şekilli olduğu tek sözcük tespit edebildik: iki+miz (137^b/18)

3. Çokluk Şahıs İyelik Eki: /+IArI/

baş+ları+na (92^b/11), itdük+leri (92^b/11), murād+ları (97^a/2), şer+leri (100^a/8), yalan+ları+na(108^a/7)

2.1.2.1.3. Zamir “n”si

Üçüncü şahıs iyelik eki almış isimler ve zamirler hâl eki aldıklarında bir “n” sesi ortaya çıkmaktadır. Söz konusu ses adıl n’si¹¹, zamir n’si¹², zamirsel n (pronominal)¹³ olarak adlandırılmıştır. Metnimizde geçen örnekleri şu şekildedir: başına (95^a/17), andan (97^a/18), bundan (115^b/3), ‘ömrünü vü devletin itsün mezîd (133^b/4)

2.1.2.1.4. Hâl Ekleri

2.1.2.1.4.1. Yalın Hâl

Yalın hâl Eski Türkçe döneminden itibaren çeşitli işlevlerle kullanılmaktadır. Kelime grubu teşkilinde kullanılmasının yanında ekten isimle yüklem arasında da çeşitli ilişkiler tesis etmede yararlanılmaktadır.¹⁴

2.1.2.1.4.2. İlgi Hâli

İlgi hâli eki /+(n)Uñ/, geldiği ismi belirtili isim tamlamasının tamlayanı yapar. Bu ekin ünlüsü daima yuvarlak ünlüdür. “Ben” ve “Biz” zamirlerindeki kullanımlarında “b” sesinin etkisiyle “ñ” sesi, “m”ye dönüşmüş, ekin ünlüsü yuvarlak kullanılmaya devam etmiştir. Ekin farklı bir kullanımına rastlanmamıştır:

şükr+üñ muķābelesi (100^a/6), sen+üñ kıdretüñ (105^a/5), dünyā+nuñ lezzeti (119^a/4), ğayrılar+uñ şerri (120^a/2), nefsi+nüñ sırrı (131^b/1), ben+üm sözlerüm (119^a/10)

2.1.2.1.4.3. Belirtme Hâli

Belirtme hâli eki /+(y)I/’dır. Metnimizde de bu şekilleriyle karşımıza çıkmaktadır: hâlin+i (113^b/6), fikrüñ+i (135^a/3), belā+yı (109^b/9), müdārā+yı (100^b/8)

¹¹ HATİPOĞLU Vecihe, *Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü*, Ankara Üniversitesi DTCF Yayınları, Ankara, 1982, s.10.

¹² KORKMAZ Zeynep, *Grammer Terimleri Sözlüğü*, TDK Yayınları, Ankara, 1992, s.178.

¹³ GEMALMAZ Efrasiyap, *Türkçede İsim Tamlamalarının Derin Yapısı*, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, Sayı.4, Erzurum, 1996, s.166.

¹⁴ UYGÜR Sinan, *Hasan Halvetî nin Divân-ı İlâhiyât’ı (Giriş İnceleme Metin Dizin Tıpkıbasım)*, Fenomen Yayınları, Erzurum, 2016, s. 44.

İyelik ekli kelimelerde düşürülmüş bir belirtme hâli bulunmaktadır: gözünØ aç (92^a/8), diñle sözüØ (135^b/7)

2.1.2.1.4.4. Yönelme Hâli

Yönelme hâli eki /+(y)A/’dır. Fiilin yöneldiği, yaklaştığı yeri gösterir. Metnimizde çok sık kullanılmış eklerdendir:

selâmet+e (114^b/1), derdler+e (120^b/6), nâr+a (127^b/2), kimesne+ye (134^a/3), murâduñ+a (92^b/12)

2.1.2.1.4.5. Bulunma Hâli

Bulunma hâli eki /+(n)dA/’dır. Türkçenin tüm şivelerinde ve tarihi evrelerinde bu şekilde kullanılmıştır.¹⁵ Genellikle fiilin oluş yerini bildiren, kimi sözcüklerle birlikte fiilin oluş zamanını da bildiren ektir. Şu şekillerle metinde karşımıza çıkmaktadır:

cihân+da (105^a/16), şimdengirü+de (105^b/5), yanuñ+da (113^a/1), yakın+da (126^a/7), mañnî+de (140^b/13)

2.1.2.1.4.6. Ayrılma Hâli

Ayrılma hâli eki /+(n)dAn/’dır. Metinde de bu şekliyle kullanılmıştır:

yārānlaruñ+dan (96^b/4), ucı+ndan (110^b/6), düşmen+den (128^a/6), şerrin+den (134^b/15)

2.1.2.1.4.7. Eşitlik Hâli

Eşitlik hâli eki /+(n)CA/’dır. Ek geçmişten günümüze gelinceye dek eşitlik anlamından sıyrılmış, miktar, benzerlik, görelilik, kadar, olarak, ayrılma gibi anlamlar kazanmıştır. Metinde şu şekilde karşımıza çıkmaktadır:

arduñ+ca (99^b/7), mücebi+nca (105^a/1), murâdı+nca (125^b/7), muqtezāsı+nca (141^a/16), gitdük+çe (105^b/6), kalkınduk+ça (101^a/15), olduğ+ça (101^b/7)

¹⁵ ÖZKAN Mustafa, *Türk Dilinin Gelişim Alanları ve Eski Anadolu Türkçesi*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2013.

2.1.2.1.4.8. Vasıta Hâli

Vasıta hâli eki /+IA/, /+(y)IIA/'dır. Bu ek aslında bir edattır. Fakat bazı kelimelerde ekleşmiş olarak karşımızda çıkar. Metnimizde geniş yer tutmaktadır:

kerem+ile (97^b/8), şafâ+yıla (99^a/10), 'ayn+ıla (102^a/19), seffih+ile (108^a/19), kimesneler+le (139^a/14), guşsa+yıla (139^a/7), iki+yile (139^a/9)

2.1.2.1.4.9. Sebep Hâli

Aslında bir edat olan "içün", ekleşerek /+IçUn/ hâlini almıştır. Farsça "çün"den farklı olan ve Eski Türkçe devresinde sebep manasındaki "uç" ile zarf yapan "+In" ekinin birleşmesinden oluşup zamanla ekleşen bu edatın, ismi yükleme sebep, amaç ilgisiyle bağladığı görülmektedir.¹⁶

Metnimizdeki örnekleri şu şekildedir: murâduñ+çün (99^a/17), anuñ+çün (100^a/3), fâl+içün (137^b/9), pâdişâh+içün (141^a/21)

2.1.2.2. Zamirler

2.1.2.2.1. Şahıs Zamirleri

TT'de şahıs zamirleri ben, sen, o, biz, siz, onlar şeklindedir. Bu zamirler çekime girdiklerinde içerisinde sadece *ben* ve *sen* zamirlerinin kökünde değişiklik meydana gelir. Bu zamirlerin yönelme hali çekiminde kökleri değişir: ben+a > bana, sen+a > sana.

EAT'de ise kişi zamirleri ben, sen, ol biz, siz, anlar şeklindedir. EAT'de de ben ve sen zamirleri çekime girdiklerinde kökte bir değişim yaşar. Lakin kökte en büyük değişimi yaşayan zamir ol ve anlardır. Metinde belirlediğimiz şahıs zamirleri şu şekildedir: ben (134^b/19), *benüm* (119^a/10), *baña* (102^a/18), *benden* (139^a/18), *sen* (124^a/2), *senüñ* (92^b/13), *saña* (93^a/5), *odur* (98^a/9), *aña* (96^a/5), *anı* (96^a/17), *anlarla* (97^a/1), *bize* (101^b/18)

2.1.2.2.2. İşaret Zamirleri

Metinde belirlediğimiz bazı işaret zamirleri şöyledir: budur (102^b/1), *buña* (98^b/6), *böyledür* (106^a/11), *bundan* (116^a/5), *oldur* (92^a/10), *aña* (113^a/7)

¹⁶ UYGÜR Sinan, *Mihâcî 'ş-Şehâdet (Giriş-İnceleme-Metin-Dizin)*, Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, 2010.

2.1.2.2.3. Dönüştürülük Zamiri

Dönüştürülük zamiri olan kendi hem *kendü* şekliyle hem de *kendi* şekliyle birlikte kullanılmıştır: *kendi* (137^a/4), *kendüye* (104^a/3)

2.1.2.2.4. Belgisiz Zamirler

Metinde tespit ettiğimiz bazı belgisiz zamirler şu şekildedir: *çoğımı* (107^a/10), *kimse* (120^b/17), *kimesnedür* (121^b/4), *her kim ki* (101^a/3), *her biriyle* (119^b/16), *nesneye* (98^a/2), *cümleye* (134^b/1442), *ğayruña* (102^a/4), *birisi* (106^b/7)

2.1.2.2.5. Soru Zamirleri

Metinde tespit edebildiğimiz bazı soru zamirleri şu şekildedir: *ne* (97^b/15), *neye* (134^b/14), *kanķısına* (125^a/11), *nedür* (124^a/4), *neler* (121^b/4)

2.1.2.3. Sıfatlar

2.1.2.3.1. Niteleme Sıfatları

Nitelik bildiren her sözcük önüne isim getirildiği zaman niteleme sıfatı olarak kullanılabilir. Bu sebeple niteleme sıfatları, sıfat grupları içerisinde örneğine en bol rastlanacak olanıdır. Metnimizde de bolca niteleme sıfatı bulunmaktadır. Lakin biz bir kısmına yer vereceğiz: *yükli*  avret (136^a/15), *toğrı* yol (119^b/9), *gizli* luş (121^b/3), *bağlı* günler (122^a/8), *yaramaz* kimesneler (124^a/6), *erkek* oğul (136^a/15)

2.1.2.3.2. İşaret Sıfatları

Metinde yer alan bazı işaret sıfatları şu şekildedir: *bu* fāl (116^b/10), *ol* sözler (121^b/6), *şol* kimse (102^a/3), *işbu* sā at (138^b/17)

2.1.2.3.3. Sayı Sıfatları

Metinde yer alan bazı sayı sıfatları şu şekildedir: *yitmiş* iki  ilm (141^a/12), *üç* ihlāř (134^a/3), *dört* satır nokta (125^a/1), *altıncı* ev (128^a/1), *üçüncü* ev (126^b/1)

2.1.2.3.4. Belgisiz Sıfatlar

Metinde yer alan bazı belgisiz sıfatlar şu şekildedir: *bazı* kimesne (116^b/4), *her* nesne (118^a/6), *birkaç* gün (128^b/7), *niçe niçe* sürür (121^a/10), *ğayrı* nesne (99^b/2), *çok* fikir (119^b/12), *dürlü* ihřān (130^a/12), *bir miķdār* mühlet (115^a/12)

2.1.2.3.5. Soru Sıfatları

Soru sıfatları çok çeşitli olmamakla birlikte metinde tespit ettiklerimiz şu şekildedir: *ne* sebep (123^a/6), *kanķı* şahıfe (92^a/6)

2.1.2.4. Zarflar

2.1.2.4.1. Zaman Zarfları

Metinde yer alan bazı zaman zarfları şu şekildedir: *bundan evvel* (116^a/5), *hemān* (116^a/6), *biraz zaman* (116^b/12), *yaķında* (125^b/7), *şimdengirü* (103^b/11), *gice gündüz* (133^b/2), *şimdi* (101^a/10), *niçeye dek* (101^b/17), *artuķ* (107^a/5)

2.1.2.4.2. Tarz Zarfları

Metinde yer alan bazı tarz zarfları şu şekildedir: *eyü* ola (132^a/5), *güzel* yumasın (125^a/10), *böyle* geldi (121^b/11), *ķolay* oldu (103^b/3), *aşlā* dinleme (107^a/2) *mū-be-mū* eyledüm (141^a/10)

2.1.2.4.3. Miktar Zarfları

Metinde yer alan bazı miktar zarfları şu şekildedir: *ğāyet* eyü ola (132^a/5), *bir miķdār* çekil (118^b/5), *az* ol (105^a/7), *ķoķ* isteyen (107^a/11), *key* hāzer eyle (106^b/5)

2.1.2.4.4. Yer Zarfları

Metinde yer zarfları çok az olmakla birlikte tespit ettiklerimiz şunlardır: *girü* (96^b/6), *ilerü* (96^b/6) *aşāğa* (94^b/16), *taşra* (93^b/9)

2.1.2.4.5. Soru Zarfları

Metinde belirlediğimiz soru zarfları şunlardır: *ne* muķayyed olursın (106^a/1), *niçün* olmuşiken (106^b/16), *ne ķadar* istersen (134^a/6)

2.1.2.5. Edatlar

Edatlar, tek başlarına mānāları olmayıp, ancak cümledeki diğer kelime ve kelime grupları arasında çeşitli münasebetler kurmaya yarayan alet sözlerdir, vasıtalar. ¹⁷

¹⁷ HACIEMİNOĞLU Necmettin, *Türk Dilinde Edatlar*, MEB Yayınları, İstanbul, 1992, s.V.

2.1.2.5.1. Bağlama Edatları

Bağlama edatları, eę görevli sözcük ya da sözcük gruplarını birbirine bağlayan, onlar arasında anlam bağlantıları kuran edatlardır. Metinde tespit ettiğimiz bazı bağlama edatları Şu Şekildedir:

ammā ammā ardunda neler ider dünyānuę aęvāli ‘acebdür ibn-i ādem anda muŐıbetden (105^a/8)

ancaę tevfiķ ide ve bu niyyetüň Őāfi ancaę Hāķ te‘ālāya Őükr eyle ki Őaęa (104^b/2)

belki üzerinesin belki tamām sürūra ve feraęa yetiŐdüň ızırābuę gitdi (103^b/2)

çü çü geldi fe vü re ‘ayn iy yār (115^b/18)

çün iki reyile bir cim oldu çün yār (117^a/18)

çünki çünki üç tutduğ gelüp sen ķur‘ada (136^a/18)

dağı ve Hāliķü’l-arzı ve ‘s-semāvate Şükr ü ģamd eyle ve dağı müdāvemem ve mülāzemet (108^b/9)

eger idersenę eklenür eger maęlūbdan su‘āl idersenę güç olur eger (102^b/10)

egerçi fāl issi Őaęa lāzım ve mühim olan Şabrdur egerçi uzarsa da cemī‘ (106^a/10)

gāh...gāh Şer dağı gāh gelür gāh gider ve rızķ u ma‘āŐ müyesser ol (112^a/4)

veyāĥūd ve bir nesne yazasın ve bir gāyibdeki kimesne ile veyāĥūd maĥbūbuę ile (104^b/9)

ĥattā ba‘zı esrāruę meķŐuf ve senüň için ĥareket ve sefer görünür lākin Őabr evlādur ĥattā murād el vire (139^a/13)

hem gelüp feyile cim ü dağı hem ‘ayn (113^b/20)

hem...hem hem ģuŐşadan ķurtulmaz ve hem zarar dağı çeker bu sözden ‘ibret alan (112^b/12)

<i>ise</i>	sen ise nefsiñe uydun ve murāduña irişemedün iy fāl issi (113 ^a /4)
<i>ki</i>	iy fāl issi Hāḡ te‘ālānuñ luṭfından me‘yūs olma ki Hāḡ te‘ālā ġafūr ve raḡīmdür (111 ^b /1)
<i>kim</i>	bu fālunđa yazar kim saña iḡsān eyleyene sen de iḡsān eyle (101 ^b /1)
<i>lākin</i>	nāzır ola lākin bu ḡāle sen şabr idesin ki iḡtimāldür ḡālün ḡayra (97 ^a /6)
<i>meger</i>	meger şabr eyleyenler ġālib ola (120 ^b /17)
<i>niteki</i>	şonı fenā olacağdur Hāḡ te‘ālā niteki kelām-ı ḡadīminde buyurur “küllu men ‘aleyhā fān” (94 ^a /3)
<i>pes</i>	sa‘ādet ḡarīn devlet hem-nişīn Hāḡ te‘ālānuñ ‘ināyetiyle pes Hāḡ te‘ālā (95 ^a /11)
<i>şāyed</i>	şükr eyle ve niyyet-i şāfiye ile Rabbünjı zıkr eyle şāyed bir vaḡt gele ki (116 ^a /7)
<i>tā ki</i>	ḡor vü ḡaḡır ṡutma tā ki bülendlige irişesin ve nefis hevāsına tābi‘ (122 ^a /4)
<i>ve, vü, u, ü</i>	bu şekil altıncı evün şāḡibidür maraž ve fikirler ve zindānlar ve zāyi‘ler (128 ^a /2), el virdi şaḡın lecc ü ‘inād eyleme bu murādı ṡaleb itmekde rızḡ üzerine ol (109 ^b /2), kendü nefisine belā vü meşāḡḡat virecek yire uğramaz belki kendüye iḡsān (107 ^b /4)
<i>veyā</i>	müşkil eger ḡareket niyyet itdünse eyü degildür veyā evlenmek (131 ^a /6)
<i>yoḡsa</i>	Hāḡ te‘ālādan eyülik iste ṡođrı yola git ġayrısını terk eyle yoḡsa zarar çekersin (93 ^a /6)
<i>zırā</i>	alup azını saña virmek isteye zırā şerri çok isteyen kimesne ḡüsrān itse gerekdür (107 ^a /11)

2.1.2.5.2. Ünlemler

behey çü dörd oldı senün fālunđ behey yār (139^a/9)

<i>dirīġa</i>	dirīġa ben baġa itdüm cihānda (117 ^b /17)
<i>eyā</i>	eyā niyyet iden şāhib murādāt (128 ^b /11).
<i>iy</i>	iy fāl issi bir kimesneden ħavf ider imişsin şaġın ħavf itmeyesin ki ol kimesneden (93 ^a /1)

2.1.2.5.3. Olumsuzluk Edatı

Olumsuzluk edatı EAT’de “degül/degil”dir. Metnimizde “degül” şekline hiç rastlanmamıştır:

<i>degil</i>	nesne degildir sözümüz istimāc eyle (98 ^a /12)
--------------	---

2.1.2.5.4. Kuvvetlendirme Edatları

<i>elbette</i>	ġālib gelesin nefsünjī ‘azīz tut elbette murāda iresin (112 ^a /13)
<i>hiç</i>	sa‘ādet günleridür hiç oturma (110 ^b /18)
<i>hōd</i>	zamānuġ gör gelecek hōd ‘ademdür (108 ^a /18)
<i>illā</i>	iy fāl issi ben seni görürem ki sen kimsenün sözün dinlemezsün illā hemān (115 ^a /4)

2.1.2.5.5. Çekim Edatları

Çekim edatları kendilerinden önceki isimlere gelerek bir edat öbeği oluşturur ve cümleye, sebep, amaç, benzerlik, karşılaştırma gibi anlamlar katarlar. Metnimizde tespit ettiğimiz bazı çekim edatları şu şekildedir:

<i>bile</i>	anlarla bile ħareket idüp zaġmet çekme müdarā eyle sözine ve emrine (97 ^a /1)
<i>dek</i>	niçeye dek bu ġam benden gider mi (101 ^b /17)
<i>gibi</i>	şabr eyle erenler şabrı gibi melül olma bī-ħuzūr olma her işün şonunı fikr eyle (102 ^a /6)
<i>göre</i>	aġa göre iş işleye dostına dostlık düşmenine düşmenlik ide bu tutduġun (102 ^a /11)

içün kimesne için ğam çekme zīrā saña havf görünür Hâk te‘ālāya tevekkül eyle (139^a/15)

ile iy fāl issi senün kayduñ ile muqayyed olmayan kimesne ile ne muqayyed olursın (106a/1)

ķadar olmuş sen dañı ķādir olduğun ķadar def^c ü men^c semtine sa‘ī eyle ve yaramaz (104^a/2)

ķarşu saña ķarşu tuta ve sen dañı öyle idesin ol kimesneye diyesin ki (134^a/5)

ötüri üzerine olmuşlar bir nesneden ötüri sen taleb iderseñ zarar çekersin (131^a/9)

şonra olan bu ğamlar ve küdüretler gidüp şonra şafāya yitişeceksin ve saña yaramazlık ķaşd iden kimesne (92^b/6)

üzerine ırağ ol taķvā üzerine ol cāhiller sözünü dinleme ve ķıl ü ķāle (101^b/4)

üzre ‘azimet üzre ol bulduñ sa‘ādet (96^b/16)

2.1.2.6. Fiiller

2.1.2.6.1. Şahıs Ekleri

2.1.2.6.1.1. Şahıs Zamiri Kaynaklı Şahıs Ekleri

1. Teklik Şahıs Eki /+(A)m/

ir+e+m (116^b/16), görür+em (139^a/3)

2. Teklik Şahıs Eki /+sIn/

olmuş+sın (113^a/2), ider+sin (115^a/6)

3. Teklik Şahıs Eki /+Ø/

ider+Ø (115^b/9), ķurtarmış+Ø (95^a/5)

3. Çokluk Şahıs Eki /+lAr/

itmiş+ler (96^a/2), ķatmış+lar (96^a/1)

2.1.2.6.1.2. İyelik Eki Kaynaklı Şahıs Ekleri

1. Teklik Şahıs Eki /+m/

eyledüm (133b/2), tutdum (134b/2)

2. Teklik Şahıs Eki /+n/

dirse+n (99^b/19), yetişdün (100^a/11)

3. Teklik Şahıs Eki /+Ø/

girdi+Ø (100^a/17), eylerse+Ø (119^b/11)

1. Çokluk Şahıs Eki /+k/

gördük (98^b/18), tutduk (137^b/15)

2. Çokluk Şahıs Eki /+sAnUz/

ider+señüz (137a/13)

3. Çokluk Şahıs Eki /+lAr/

çoğaltdı+lar (113^a/3), didi+ler (130^a/10)

2.1.2.6.2. Kip Ekleri

2.1.2.6.2.1. Basit Kipler

2.1.2.6.2.1.1. Emir

1. Teklik Şahıs /-(y)AyIn/, /-AyIm/

vir-eyin (137^b/16), öc al-ayın (139^a/14), mu^cāmele itme-yeyin (107^a/5), girü gid-eyim dirsin (96^b/6)

2. Teklik Şahıs /-Ø/

oķı-Ø (135^b/15), taķdīm eyle-Ø (114^a/17)

3. Teklik Şahıs /-sUn/

mu^cāmele eyleme-sün (126^b/5), olma-sun (101^a/17)

2.1.2.6.2.1.2. İstek

1. Teklik Şahıs /-(y)Am/

ir-em (116^b/16), di-yem (136^b/16)

2. Teklik Şahıs /-(y)Asın/

gid-esin (137^a/4), uyma-yasın (99^b/8)

3. Teklik Şahıs /-(y)A/

hazır eyle-ye (100^b/18), şaşma-ya(105^a/10)

3. Çokluk Şahıs /-(y)AlAr/

olma-yalar (115^b/4), lânet id-eler (118^b/18)

2.1.2.6.2.1.3. Şart

1. Teklik Şahıs /-sAm/

ayrılır-sam (108^a/6)

2. Teklik Şahıs /-sAn/

bul-sağ (110^b/7), besle-seğ (99^b/3)

3. Teklik Şahıs /-sA/

zaruret ol-sa (100^b/6), zarar çekdür-se (107^b/2)

2. Çokluk Şahıs /-sAnUz/

ider-señüz (137^a/13)

2.1.2.6.2.1.4. Gereklilik

1. /-mAğ/ + gerek(dür)

şabr it-mek gerekdür (123^b/7), tut-mağ gerekdür (134^a/2)

2. /-sA/ + Şahıs Eki + gerek

sevin-se+ğ gerek+dür (110^b/7), hüsran it-se gerek+dür (107^a/11)

3. /-mAḡ/ lâzım

ayrıl-maḡ lâzım (108^a/6)

2.1.2.6.2.1.5. Geniş Zaman

1. Teklik Şahıs /-(U)rAm/

gör-ürem (105^a/6), dile-rem (133^b/7)

2. Teklik Şahıs /-(U/A)rIn/

düş-ersin (138^a/13), di-rsin (96^b/6), hayr bul-ursın (96^b/14)

3. Teklik Şahıs /-(U/A)r/, /-mAz/

vâşıl id-er (98^b/10), güç ol-ur (102^b/10), kırtul-maz (101^a/5)

3. Çokluk Şahıs /-(U/A)rIAr/

söyle-rler (99^b/7), bul-urlar (119^a/6), gözed-ürler (98^a/8)

2.1.2.6.2.1.6. Görülen Geçmiş Zaman

1. Tekil Şahıs /-dUm/

tut-dum (140^b/9), gel-düm (136^a/18)

2. Teklik Şahıs /-dUḡ/

tut-duḡ (136^b/18), iriş-düḡ (95^b/19)

3. Teklik Şahıs /-dI/

gel-di (96^b/16), başla-dı (97^b/10)

1. Çokluk Şahıs /-dUḡ/

tut-duḡ (137^b/18)

3. Çokluk Şahıs /-dIIAr/

çoğalt-dılar (113^a/3), di-diler (130^a/11)

2.1.2.6.2.1.7. Anlatılan Geçmiş Zaman

2.1.2.6.2.1.7.1. /-mİş/ Ekli Anlatılan Geçmiş Zaman

2. Teklik Şahıs /-mİşİn/

mağabbet it-mişsin (93^b/8), zarar gör-mişsin (93^a/7)

3. Teklik Şahıs /-mİş/

naql eyle-miş (106^b/4), kırtar-mış (95^a/5)

3. Çokluk Şahıs /-mİşlAr/

kat-mışlar (96^a/1), di-mişler (104^a/8)

2.1.2.6.2.1.7.2. /-UpdUr/ Ekli Anlatılan Geçmiş Zaman

ol-updur (123^b/18), töl-updur (96^a/18)

2.1.2.6.2.1.8. Gelecek Zaman

1. /-(y)IsAr/

ol-ısar (123^b/17)

2. /-AcAk/

yitiş-ecek+sin (92^b/20)

3. /-sA/ + Şahıs Eki + gerek

gel-se gerek+dür ki (120^a/5)

2.1.2.6.2.2. Birleşik Kipler

2.1.2.6.2.2.1. Hikāye Çekimi

2.1.2.6.2.2.1.1. İsteğin Hikāyesi

3. Teklik Şahıs /-A(y)dI/

bul-aydı (101^b/18)

2.1.2.6.2.2.1.2. Anlatılan Geçmiş Zamanın Hikāyesi

2. Teklik Şahıs /-mİş +(I)dUŋ/

tut-mış idüŋ (135^b/9)

3. Çokluk Şahıs /-mİş + Şahıs Eki + (I)dİ/

ol-mışlar idi (124^a/2)

2.1.2.6.2.2.1.3. Geniş Zamanın Hikāyesi

1. Teklik Şahıs /-mAz + (I)dUm/

it-mezidüm (117^b/18)

3. Teklik Şahıs /-mAz + (I)dİ/

bul-mazıdı (133^b/3)

2.1.2.6.2.2.2. Rivāyet Çekimi

2.1.2.6.2.2.2.1. Geniş Zamanın Rivāyeti

2. Teklik Şahıs /-(A)r + (I)mİşşIn/

id-er imişsin (93^a/1)

2.1.2.6.2.2.3. Şart Çekimi

2.1.2.6.2.2.3.1. Anlatılan Geçmiş Zamanın Şartı

3. Teklik Şahıs /-mİş + (I)sA/

çık-mış ise (130^a/7)

2.1.2.6.2.2.3.2. Geniş Zamanın Şartı

2. Teklik Şahıs /-(A)r + (I)sAŋ/

iste-r+iseŋ (101^a/18), di-r+seŋ (139^b/15)

3. Teklik Şahıs /-(A)r + (I)sA/

id-er+se (92^b/7), di-r+se (102^b/6)

2. Çokluk Şahıs /-(A)r + (I)sAñUz/

id-er+señüz (137^a/13)

2.1.2.6.2.2.3.3. Görülen Geçmiş Zamanın Şartı

2. Teklik Şahıs /-dUñ + (I)sA/

niyyet it-düñ+se (131^a/6), kaçd eyle-düñ+se (136^b/8), zahmet çek-düñ ise (95^b/4)

3. Teklik Şahıs /-dI + (I)sA/

ihsân it-di ise (102^a/5), açıl-dı ise (134^a/7)

2.1.2.6.3. Fiillerde Olumsuzluk

Fiillerde olumsuzluk eki /-mA-/’dır: aldan-ma-yasın (99^b/12), unutmaya (102^b/13), inan-ma-yasın (107^a/7), kal-ma-mışdur (120^b/5), gör-me-di (138^a/7)

2.1.2.6.4. Fiil Çekiminde Soru Şekli

Fiil çekiminde soru fiilin üzerine getirilen soru edatı ile sorulmaktadır: bulunmaz mı (102^a/19), zarar çeker mi+yem (108^a/6)

2.1.2.6.5. Kuvvetlendirme Ekleri

/-gII /: Metnimizde tek bir yerde kullanılmıştır: bil-gil (93^b/7)

/-dUr(Ur) /: sebep-dür (97^a/13), gaddâr-dur (99^b/17), tatlu-durur (129^a/12)

2.1.2.6.6. Fiilimsiler

2.1.2.6.6.1. İsim-fiiller

/-mAk/ : tut-mak (92^a/4), sevin-mek+ler (109^a/1)

/-mAklIk/ : çık-maklıg+a (92^b/2), sevin-meklig+e (130^b/4)

2.1.2.6.6.2. Sıfat Fiiller

2.1.2.6.6.2.1. Geniş Zaman Sıfat-fiilleri

/-(y)An/ : kurtar-an odur (97^b/7), muqayyed olma-yan kimesne (106^a/1)

/-Ar/ : gül-er yüze (96a/17)

/-IcI/ : şükr id-ici (118^a/7), şabr id-ici (123^b/12)

/-z/ : yarama-z fikirlerden (98^a/11), oñulma-z derdlere (120^b/6)

2.1.2.6.6.2.2. Geçmiş Zaman Sıfat-fiilleri

/-dUk/ : di-dük+ler+üm (104^a/9), tut-duğ+uñ niyyet (103^b/12)

/-mİş/ : geç-miş nesneye (106^b/7), zāyic ol-mış nesneden (130^b/8)

2.1.2.6.6.2.3. Gelecek Zaman Sıfat-fiilleri

/-AcAk/ : ğam çek-ecek hālün (96^b/1), Allāh te‘ālā ile ol-acağ hiç kimseden (103^b/5)

2.1.2.6.6.3. Zarf Fiiller

2.1.2.6.6.3.1. Durum Zarf-fiilleri

/-A/ : gör-e bil (113a/6)

/-erek/ : çek-erek tutasın (102^b/1)

/-ken/ : bir kimseden ayrılmış i-ken buluşa (127^a/8), yanında yoğı-ken dinār u dirhem (139^a/2)

2.1.2.6.6.3.2. Zaman Zarf-fiilleri

/-dUkçA/ : her kalkın-duğça düşersin (101^a/15), git-dükçe aḥvālün eyülige dönse (109^a/4)

/-dUkdA/ : şabāḥ ol-duğda olur (139^a/7), yola gir-dükde ḥazer üzerine ol (98^a/4)

/-IcAk/ : bir kimesnenün ṭabī‘atı ḥıyānet üzerine ol-ıcağ ol kimesne ḥağ cānından maşūn ve maḥfūz olmaz (117^b/8)

/-IncA/ : kıl ü kāl def‘ ol-ınca eger nikāḥdan şorarsañ ḥelāldür, (139^b/13), bu ḥāle ir gör-ince bu kitābı (124^b/2)

/-mAdIn/ : efkāruñ çoğal-madın (113^a/8), olancası elünden git-medin (113^a/9)

/-mazdan/ : ḥalkı yarat-mazdan evvel (108^a/12)

2.1.2.6.6.3.3. Bağlama Zarf-fiilleri

/-Up/ : rızq u ni‘metün çoğal-up maḥşudlaruñ ve maṭlūblaruñ iresin (114^a/5), seni ‘ademden vücūda getir-üp rızquñ tağdīr itmişdür (116a/2)

/-UbAn/ : fikr id-üben eyle ‘azīmet müdām (135^b/7)

2.1.2.6.7. İsimlerde Bildirme

2.1.2.6.7.1. Geniş Zaman

1. Teklik Şahıs /+(y)Am/

zarar çeker mi+yem (108^a/6)

2. Teklik Şahıs /+sIn/

giriftâr itmege kâdir+sin (108^b/6)

3. Teklik Şahıs /+dUr/ , /+degil/

böyle+dür (113^a/1), nesne degil+dür (98a/12), sa^câdet var+Ø¹⁸ (96^b/12)

2.1.2.6.7.2. Görülen Geçmiş Zaman

3. Teklik Şahıs /+I-dI/

var i-di (103^b/9)

2.1.2.6.7.3. Anlatılan Geçmiş Zaman

3. Teklik Şahıs /+I-mİş/

muğadder i-miş (114^a/4)

2.1.2.6.7.4. Şart

3. Teklik Şahıs /+I-sA/

ne kadar gâmlaruñ var+ı-sa (135^b/12)

¹⁸ Bu şekilde +dUr ekinin düşürülmüş örnekleri metinde çokça mevcuttur.

3. METİN

92^a

(1) **ḳurʿayı caʿferiyye**

(2) bu fāl-ı mübāreke ḳurʿa-yı caʿferiyye dirler (3) bir mübārek fāldur Ḥazret-i İmām Caʿfer-i Şādiḳdan (4) naḳl olunmuşdur tutmak istedikde evvelā sūre-i fātiḥa oḳıyasın baʿde (5) tutasın bir iki ṯarīḳle tutilur bir ṯarīḳı budur ki ol ḥurūf yazılan ḳurʿayı (6) üç kerre atup gelen ḥarfleri tertīb üzre zabṯ idesın ḳanḳı şaḥīfede ol üç (7) ḥarf bulunursa ol şaḥīfe fālundur veyāḥūd bu dört ḥarfi biraz kāḡıd (8) pārecüğine yazasın yigirmi otuz dāne baʿde gözün yumasın içinden (9) birer birer alasın üç dāne tamām olduḡdan sonra açasın ol ḥarfleri (10) tertīb üzre ḳanḳı şaḥīfede bulursaḡ fālun oldur ve bir ṯarīḳı (11) budur ki bu dört ḥurūfı bir şaḥīfeye seyrek yazasın ve göz yumup (12) barmaḡ ile üç kerre başa tertīb üzre zabṯ ide (13) ve şaḥīfeye taṯbīḳ ide vʿallāhü āʿlem

(14) **raḍiyallāhü ʿanh**

92^b

(1) bu fālunda üç ḥarf geldi iki evvelkisi işün bir ḥālden bir ḥāle döndüğüne delālet (2) ider ikincisi zarardan selāmet yaḳasına çıḳmaḳlıḡa delālet ider üçüncüsü eyüligün şükrine (3) delālet ider el-ḥamdüliʿllāhi teʿālā zarardan ve ḡarāmetden ḡalāş olduḡ Ḥaḳ teʿālāya ḥamd ü şükr eylesen (4) bu fālun derünün şāfīliğine delālet ider İnşāʿllāhü teʿālā bu şāfīlik ile vefāya yetişürsın (5) ve daḡı sen elbette Ḥazret-i Resūluʿllāh şallaʿllāhü ʿaleyhi veʿs-sellemi ziyāret ideceksın ve daḡı sende (6) olan bu ḡamlar ve küdüretler gidüp sonra şafāya yiṯeceksın ve saḡa yaramazlık ḳaşd iden kimesne (7) her ne iderse başına gele ve daḡı iy fāl issi ḡayr eylesesın ki ululardan olasın (8) Ḥaḳ teʿālā kelām-ı ḳadīminde buyurur “inneʿl ḡasenati tüzhibneʿs-seyyiāte”¹⁹ şimden sonra āfetden (9) ḳorḳmayasın ki inḳılābdan ḳurtulduḡ ṯālīʿün saʿādetē dönüp saʿādetün yılduzları (10) toḡmaḡa başladı devletün ve rifʿatün şeceresinün budakları bitmeḡe yüz tıtdı Ḥaḳ teʿālāya (11) tevekkül eyle düşmen şerrinden seni emīn ide düşmenlerün yaramaz ḳaşd itdikleri başlarına (12) uğrayup zararları kendülere ola Ḥaḳ teʿālā seni muraduḡa yiṯşürdi ve aʿdāḡı (13) ḳahr eyledi senün için ʿizzet ü saʿādet güneşi

¹⁹ Hūd Sūresi 114. Ayet: “Şüphesiz, iyi işler kötü işleri giderir, yok eder.”

nür-bahş oldu ve düşmenlerinün (14) çarhı batdı beşâret saña ki bî-nihâye hayrlara ve ihsânlara yetişdüñ ve yıldızuñ (15) sa‘âdete döndi Allâhü â‘lem

(16) leḳâyile

(17) gel iy fâl issi ḥamd eyle ḥudāya küdüretler döñüpdür hep şafāya
(18) ğamuñ gitdi saña olsun beşâret ki el virdi murādātuñ temāmet
(19) saña üç cim ile çün geldi bu fâl aña lâzım sa‘âdetdür be-her-ḥāl

93^a

(1) iy fâl issi bir kimesneden ḥavf ider imişsin şaḳın ḥavf itmeyesin ki ol kimesneden (2) saña ḥayr yitişecekdür bu fâlunḳa sa‘âdet vardur ğaybda olanlaruñ gelüp cem‘ olalar (3) ‘izzet ü devlet muḳaddimâtı zâhir oldı Ḥaḳ te‘âlāya şükr eyle niteki Ḥaḳ te‘âlā Ḥabīb-i (4) Ekremine Ḳurân-ı ‘azîminde buyurmuşdur “innā feteḥnā leke fethān mubīnān”²⁰ ferahlar ve sürürlar (5) saña teveccüh eyledi ğaybiler gelüp vāşıl oldı göñlüñi ḥoş tutasın (6) Ḥaḳ te‘âlādan eyülik iste toĝrı yola git ğayrısını terk eyle yoksa zarar çekersin (7) kendü mekânunḳa olan aḥvâlden şorarsa ba‘zı yārânlarunḳan zarar görmişsin (8) sefer itmek istersin bu zararlardan ötüri geçmiş aḥvâli için ğam çekme geç geçenden (9) Ḥaḳ te‘âlā virdüğine rāzî ol Ḥaḳ te‘âlāya tevekkül eyle ki ol cemī‘c aḥvâlünḳe (10) ‘âlimdür kim ki Ḥaḳ te‘âlāya tevekkül eyleye ol aña kifāyet ider (11) ğayra ihtiyāc çekdürmez kendü luḫf u keremi ile maḳşüd u murādına (12) irgürür kendü ḳavminden bunu mümtāz ider faẓl u ‘ināyetile

(13) leḳâyile

(14) toĝup şems-i su‘udun buldı rif‘at sa‘âdetle yöneldi saña ‘izzet
(15) uyandı baḫt u devlet oldı ḥāşıl hem olduñ menzil-i maḳşüda vāşıl
(16) iki cimile fâlunḳa gelüp ‘ayn delâletdür ki ḥayrıla ola zeyn

93^b

(1) iy fâl issi istiĝfāra meşĝül ol ve Ḥaḳ te‘âlānuñ ni‘amāsına şâkir (2) ol saña müjde olsun ki ‘an-ḳarīb mesrür olursın maḫlūbuña (3) vāşıl olursın belki ḫâleb itdügünḳden ziyāde ḥāşıl

²⁰ Fetih Süresi 1. Ayet: “Muhakkak ki müminler fetihle müjdelenmiştir.”

olur ve sa‘ādete (4) yetişdün t̄alib olduğun k̄azıyyede kesel üzerine olmayasın kemāl-i (5) ihtimām üzerine olasın düşmenden h̄avf itmeyesin ki sen aña ḡālibsın (6) hemān bu maşlahata ‘azīmet üzerine ol melūl olma ki maḥbūbuñ seni ister (7) düşmenlerün kelāmından h̄azer eyle ve daḥı bilgil ki bir kimesneye meyl ü (8) maḥabbet itmişsin ki ol saña senden artuḥ mā‘ildür hükmün den taşra (9) çıkarsa da yine senün hükmüne ve emrüne tābi‘ olacaḥdur ve daḥı bir kimesne (10) vardur ki saña maḥabbet nazarı ile nazar idüp cān u dilden saña mā‘ildür (11) saña beşāret ki sen mansūr olup düşmenlerün maḡlūb ve maḥhūrdur (12) Ḥaḥ te‘ālāya tevekkül eyle ki oldur seni hidāyet (13) idüp belālardan ḫurtarup murāduña (14) vāşıl iden

(15) leḫāyile

- (16) gel istiḡfār idüp şükr-i ḫudā kııl ki Ḥaḥḫuñ luḡfı ola saña vāşıl
(17) şaḫın h̄avf eyleme düşmenden iy yār ki düşmen ḫahr-ı Ḥaḥḫa dūş olısar
(18) iki cimile fedür t̄alī‘-i fāl beşāret saña kim yüz t̄ıtdı iḫbāl

94^a

(1) iy fāl issi ḫāḫıruñı ḫoş t̄ıt saña muḫābele iden maḥhūr olacaḥdur her ne (2) ḫāl olursa rāzī ol Ḥaḥ te‘ālāya şükr eyle vücūda gelen elbette (3) şoñı fenā olacaḥdur Ḥaḥ te‘ālā niteki kelām-ı ḫadīmīnde buyurur “küllü men (4) ‘aleyhā fān”²¹ senün ḫālün den ta‘bīrdür eger ḫāḫıruña gelen nesneyi (5) ihmāl de idersenḫ bu fālun muḫteżāsınca saña ḫayrlar yüz t̄ıtdı (6) Ḥaḥ te‘ālāya tevekkül eyle ki her ‘amelünı ışlāḫ iden oldur ve daḥı gön̄lün de (7) t̄ıttuḡun maḫşūdun a ulaşdurur vaḫtün ḫoş murādun ḫāşıl ol (8) ıztırāblar miḫnetler geḫdi geḫeni aḡma şimden şoñra murādun üzerine (9) olacaḥdur ne eylesenḫ eyle ki fālunda sa‘ādet ü ḫıvvet var Ḥaḥ te‘ālāya (10) tazarru‘ vü niyāzdan ḫālī olmayasın ki her işleri ḫolay iden Allāhdur iy fāl (11) issi sözümi cān u dilden istimā‘ eyle ki rızḫ u ma‘āşun ḫapısı aḫuḫ oldı (12) ve bereketli oldı fālun sa‘ādete muḫārındür (13) Ḥaḥ te‘ālāya ḫamd ü şükr eyleyüp (14) t̄ā‘ate meşḡül olmaḫdan (15) ḫālī olmayasın

(16) leḫāyile

²¹ Rahman Süresi 26. Ayet: “Yeryüzünde bulunan her şey fanidir.”

(17) bu fāl issi sürūra nā'ıl oldı	‘adüvv kahr oldı nekbet zā'ıl oldı
(18) gönül hoşlukları zevk ü şafādur	sa‘adet yılduzı ‘ālem-nümādur
(19) iki cimile bir re fāla düşdi	bu fāl issi sürürı ele düşdi

94^b

(1) ğumūm ü hümmūm gitdi ol çekdüğün ıztırāblar tamām oldı Hāk te‘ālādan (2) murād olsun diyen kimesne zühd ü taqvāyı ve hayrı ziyāde eylesün bu fālun (3) delālet ider ki bir belā geçürmişsin ve ğarāmet çekmişsin hele el-ħamdüli’İllāhi (4) selāmet yakasına çıkmışsin belādan ayrılmışsin düşmenün olan yine (5) saña murāduñı hāşıl ide saña beşāret ki her ne kadar maṭlūbuñ (6) elün den çıkarsa yine gele elün e gire ve düşmenün ‘an-ķarīb (7) senden irāk yire düşe sürür u feraħ zamānları geldi şol sürür (8) degil ki bir zamān daħı olmuş ola maṭlūbuñ hāşıl ve maħbūbuñ vāşıl (9) hasūd lar sözinden korkma Allah te‘ālāya tevekkül eyle düşmenden ayrılup (10) dost vāşıl olduñ Allah te‘ālāya tevekkül iden ululığa yetişür (11) ve her ne murād iderse hāşıl olur sürür ve feraħ ‘alāmetleri zāhir (12) oldı sa‘adetün yılduzı toĝdı (13) ve ‘izzetün nūri (14) ziyā virdi

(15) **leķāyile**

(16) ğumūmunı gitdi gelmişdür su‘ūduñ	aşağa oldı hem başı ğasūdun
(17) ‘azīmet it murāduñ yüzi güldi	gidüp şerler irāk lar yakın oldı
(18) gelüpdür cim ü ‘ayn ü cimile fāl	delāletdür kim ide devlet iķbāl

95^a

(1) sa‘adetün yılduzı toĝup mertebey ‘ālī oldı gönlüñi ıar ıtutma ki ķayddan (2) ķurtıldun Hāk te‘ālā kerīmdür tāt üzerine olasin ki ehl-i tāt (3) olana murādını müyesser ider bu fālun işāreti aña delālet ider ki her ne zahmet (4) çekdüñ ise kendü ‘amelün den imiş bir ğarāmet çekmişsin (5) lākin Hāk te‘ālā selāmet ile seni ķurtarmış ve bir sevdüğün kimesneden (6) ayrılmışsin düşmen sebebi ile gözüñ aydın ki yine mülākāt olursın ve bir nesneye (7) ‘azm itmişsin Allah te‘ālāya tevekkül eyle fālun mübārek ve düşmenün şerrinden (8) emīn ve ğasūdun maĝbūn elün den çıkan yine elün e gire aħsen vech (9) üzre murād hāşıl vuşlat ķarīb olup niķe müddet ārzü itdüğün (10) ile mülākāt ve muķārenet muķarrerdür kevkib-i baħtun

şerefde olup vücūduña 11 saʿādet qarīn devlet hem-niṣīn Hāk teʿālānuñ ʿināyetiyle pes Hāk teʿālā (12) ḥazretinüñ luṭf ve keremine şıgın ḥareket üzre (13) ol ṭurma “kul eʿüzü birabbi'l felak” (14) süresine meşgūl (15) ol Allāhü āʿlem

(16) leḳāyile

- (17) ğumūmuñ gitdi iriṣdi saʿādet gele düşmenlerüñ başına nekbet
(18) ʿazīmet üzre ol bunda ziyāde iresin tā ki maḳşūd u murāda
(19) gelüp fālūnda cim ü fe vü hem cim ola devlet zimāmı saña teslīm

95^b

(1) maşlahatuñ tamām ḥācetüñ revā efʿāl ü eṭvāruñ maḳbūl bu ḳāziyyenüñ talebinde (2) kesel ve tehāvün üzerine olmayasın ḥareket üzerine olasın ki (3) ḥareket muvāfıḳdur māl evi maʿmūr ve ḥayr ve menāfiʿ ḥāşıl ve devlet ve ʿizzet (4) vāşıl ʿavret cānibi ğāyet muvāfıḳ rızḳ ḳapusu açuḳ ḥareket eyle kehellenme (5) iḳdām eyle ki iḳdām murāduñ ḥuşūline sebebdür ve ehl-i fesāduñ (6) sözlerinüñ zevāline sebebdür elün den çıkan nesne muḳābelesinde (7) Hāk teʿālā saña ʿivażlar ide ne istersen hemān eyle izṭirāb (8) çekme yaramaz kimse şerrinden emīn ol Allah teʿālāya tevekkül eyle (9) ki tevekkül idüp maşlahata mübāşeret idersen (10) murāduña vāşıl olup düşmenlerüñ (11) nekbetini göresin zīrā her işi (12) iden Allāh teʿālādur (13) kerīm ü raḥīmdür (14) vʿallāhü āʿlem (15) biʿş-şavāb

(16) leḳāyile

- (17) ʿadüvvden gelmesün saña tezelzül ḥudānuñ luṭfına eyle tevekkül
(18) muḥibbün vaʿdeye ide vefālar göre düşmenlerüñ dāyim cefālar
(19) gelüp fālūnda cim ü re daḥı cim iriṣdüñ mecde biʿt-taʿzīm ü tekrīm

96^a

(1) iy fāl issi senüñ için bir çömlek ḳaynadurlar ki ğāyet çok dürlü nesne ḳatmışlar (2) ve āteşini şu mertebe itmişler ki buḥārı tepesinden çıḳmış bir ṭāyife ile muʿāşeret (3) itmişsin ki senden anlara baʿzı kelām naḳl itmişler ve ḥāṭırları saña incinüp (4) ortada bir düşmen anlara baʿzı kelām naḳl itmegile ortalığa fitne bırakmış (5) ğāyet ḥazer üzerine olasın bir kimesneden ki sen aña inanup sırruñı açmışsın (6) senden varup düşmenlere söz naḳl idüp

senden her ne işidürse (7) hemān anda yetişdürür anı bil ki dünyāda eyü ādem gāyet azdur bed-aşl (8) olan eyülik bilmez bu fāluđ delālet ider ki (9) gāyet hāzer üzerine olasın yār-ı řādık (10) dünyāda bulunmaz řābr eyle ki (11) ıztırāb zamānı az qalmışdur (12) belā gitmek üzerinedür (13) dāyimā řasbünā'llāh (14) ve ni'ce'me'l vekīl dımek (15) üzerine ol

(16) leķāyile

(17) şanursın dost dünyāda anı kim güler yüze olup şağa mülāzım
(18) řađın andan ađa mađrūr olma řolupdur mekrile mesrūr olma
(19) gelüp fāluđda cimile iki 'ayn ři'ār-ı řābrıla vir kendüğe zeyn

96^b

(1) iy fāl issi Allah te'ālāya şükş eyle kim hiç ğam çekecek hālünđ (2) yok şağa beřāret ki ğāyibde olanlaruğ ile cem' olursın ve dostlaruğla (3) bulışursın kendü mekānuđda olan huşuşa muştarib olma kim (4) ol zarar bā'zı yārānlaruđdan olmuşdur ve kendü yoldaşlaruğdan (5) bā'zı kimesne senüğ için ğıft ü ğü iderler şased idüp ve bā'zı (6) zamānda hāřıruđ munķabız olur ğāh ilerü ğāh girü gideyim dırsın (7) keenne-hu iki değiz ortasında bir cezīredesin bu zıkrı gider (8) terk eyle iřünđi Hāķ te'ālāya işmarla hāřıruđ hoş şut şağa eyülikler (9) ve şayrlar yüz şutmuşdur bu fāluđ delāleti ile Hāķ te'ālāya tevekkül eyle ki (10) Hāķ te'ālā bu istediğünđ murāduđa seni vāřıl idüp (11) ađvālünđi iřlāh eyleye bu fāluđda (12) sa'ādet var zamānuđ sürür ile (13) ğeçe a'māl-i şayra dürüş ki (14) şayr bulursın

(15) leķāyile

(16) dem-i ğuşşa ğeçüp geldi meserret 'azīmet üzre ol bulduğ sa'ādet
(17) recā itdüğüğe vāřıl olursın şarık-ı Hāķķa git eylük bulursın
(18) gelüp bir cim iki fe işbu fāldan ziyāde nürü üç řarfünđ ğüneşden

97^a

(1) anlarla bile hāreket idüp zağmet çekme müdārā eyle sözine ve emrine (2) tābi' olduğuğ kimesnelerden hāzer üzerine olasın ki murādları seni (3) giderüp yirüğe ğayrı kimesne ğetürmek isterler bu fāluđ delāleti (4) böyledür ki bu fāl issine ıztırāba düşmek var řayrān ü sergerdān (5) ve periřān hāl olup kendününđ mařlūbına kendüden ğayrı kimesne (6) nāzır ola

lâkin bu hâle sen şabr idesin ki ihtimâldür hâlün hayra (7) tebdîl ola ve murâduñ hâşıl ola hadîs-i resûlde gelmişdür ki “men şabere (8) kadere”²² ya’nî şabr iden kâdir olur şabr eyle selâmete irişürsin lecc (9) ü ‘inâd eyleme ki peşimân olursın seni istemeyeni sen dañı isteme kendü (10) elünle kendünî belâya uğratma ‘aқıl oldur ki mürselât vire (11) ve Allâh te‘âlâya tevekkül eyleye Allâh te‘âlâdan mu‘âvenet taleb idenler (12) murâdına yetişmişdür şiddet ü zahmet bir iki güne dekdür ‘acele (13) ve lecc eyleme ki peşimânlığa sebebdür (14) te‘ennî vü mühlet üzerine ol ki (15) ğanîmete vâşıl olursın

(16) leḳâyile

(17) saña nef’i olmayanı tâlib olma	huzûruñ uçurana râġıb olma
(18) sevinme aña kim vire ‘azâbı	şakın sen andan eyle ictinâbı
(19) gelüp fâlunġa bir cim ü iki re	gözükdi saña şabr itmek nigâre

97^b

(1) iy fâl issi beşâret saña ki kemâl-i sa‘âdete küllî hayrlara yetişdüñ (2) irâdetu’llah buña müte‘allıq olmağ ile maḫlûbuñla cem‘ olup maḫbûbuña (3) muttaşıl ve diledüġün kimesneye qarîb olduñ ve dañı akrân ve emşâlünge (4) ‘alî olduñ ve zâlimler şerrinden emîn olduñ ‘izz ü devlete yetişdüñ niteki Hâḳ te‘âlâ (5) Ḳurân-ı ‘azîminde dimişdür “feseyek fike hümüllâh ve hüvessemî‘ü’l ‘alîm”²³ (6) Rabbün saña yiter rızḳuñ viren odur tarîḳ-ı hidâyete sâlik iden odur (7) âfâtdan ḳurtaran odur senün bu fâlun sa‘âdetden ḫaber virür Hâḳḳ te‘âlânun (8) luḫf u keremile Rabbünge şâkir ol dañı istiġfâr eyle ki kerîmdür (9) ve ğafûrdur ve zâlimleri ḳahr idicidür sa‘âdetün delâletleri zâhir olmağ (10) başladı ve a‘dân maḫhûrdur hemân taleb-i sâ‘î üzerine ol ki (11) sâ‘î ile murâduña yetişürsin bu işâretleri (12) fehm eyle dañı bu beşâretün (13) şükrine meşġûl ol

(14) leḳâyile

(15) beşâret saña dirsen kim ne oldı	murâd idindüġün hayrıla oldı
(16) yiter luḫfı ḫudânun saña iy yâr	ki oldur Hâliḳ ü rezzâḳ ü settâr

²² “Sabreden kadere ulaşır.”

²³ Bakara Sûresi 137. Ayet: “Allah, her şeyi bilen ve işitendir.”

(17) gelüp fālunda cim ü ‘ayn hem fe

beşāret ki eyledün mevlānı irzā

98^a

(1) iy fāl issi malunı yayup telef ideni seversin ve dağı saña fā’idesi olmayan (2) nesneye lecc ü ‘inād idersin maşlahatunı sen kendü elünle ‘avķ (3) itmişsin saña yanunđa bulunan malunđan ğayrı nesneden nefc (4) yoķdur hemān bunun üzerine şabr eyle yola girdükde hāzer üzerine (5) ol arduņı öñünjı yoķla kulağunı arduña ķo mebādā bir tarlığa düşüp (6) ķurtulmağa çāre bulmayasın řākat getirmediğün nesneyi yüklenme (7) bu varlık dāyim degildir dāyimā ‘izzet ü sa‘adetde kim olmışdur yaramaz işleri (8) terk eyle ‘inād itme evķātün biribirine uymaz düşmenler seni gözedürler ğıyābet (9) şaķınmak üzerine ol ‘āķıl odur ki murādına vāşıl olıncaya dek niçe zahmet (10) ihtiyār ider iy fāl issi şaķın nazarla hāşıl olan günāhdan (11) ve yaramaz fikirlerden bu ahvāl erenlere lāyık (12) nesne degildir sözümüz istimāc eyle (13) erāzilün ve yaramazlarunı mu‘āşeret (14) ve muşāhebetinden çekil ve her (15) hāle şükr eyle

(16) leķāyile

(17) eyā şol cemi‘ māl iden müdāma

egerçi māl ider ednā-yı a‘lā

(18) şeref vermeyene sen olma řālib

vefā ehli ile ol hayra rāğıb

(19) gelüpdür fāla cim ü ‘ayn ü hem re

şaķın elden ķoma hiç şabrı ‘ömrē

98^b

(1) iy fāl issi mařlūba vāşıl olduņ şerden ayrılıp sa‘adete düşdüņ (2) geçen küdüretlerden şorma geç geçenden olacak olur şimdengirü hayrdur (3) günden güne eyülik ziyāde olsa gerekdür bu günden hālün şalāha (4) dönüp ma‘kūsılık gitmek üzerinedür mařlūbuña şimden sonra (5) hükm itseņ gerekdür düşmen ırağ olup aña eli irmez (6) fālunı buña delālet eyledi bu ‘ibāretler iķbāl ve devletünē delālet ider (7) ve yakında vuşlat olmasına ve ahvālün şalāh üzerine olmasına (8) sa‘adet yıldızı toğup cemi‘c ahvālünē sa‘adet ve iķbāl yörendi (9) tevekkülün Allāh te‘ālāya eyle murād u maķşüd idindiğün nesneye (10) vāşıl ider iy fāl issi bu fāl üzerine (11) Hāķ te‘ālādan şükr eyle ki (12) Hāķ te‘ālādan luř u ihsān (13) ve hem hāsüdlar şerrinden (14) emān bulasın (15) v’allāhü a‘lem

(16) leḳāyile

- (17) şafā-yı ḳalbile rāḫat bulursın irersin devlete ʿizzet bulursın
(18) niçe şāfīleri gördük şafādan irişdi devlete evc-i ʿalādan
(19) gelüp fālunḫa cim ü fe vü hem ʿayn vücūduñı saʿādet eyledi zeyn

99^a

(1) iy fāl issi bir şāḫib saʿādet ulu kimseden ḡāyet ile mesrūr u şādumān 2 olsañ gerekdür ve seni istemeyüp yaramazlık ḳaşd iden düşmenüñi helāk idesin (3) beşāret saña ki ʿālī mertebelere iresin ve çok ḫayrlar göresin ve aña bire (4) āşinālık ḫāşıl idesin hemān ʿazīmet ü iḳdām üzerine ol bu fāla (5) muḫālefet eyleme şonunda peşīmānlık vardur anlama Ḥaḳ teʿālāya (6) tevekkül idüp himmeti ḳavī eyle iy fāl issi saña beşāret ki bī-nihāye (7) rızḳ u niʿmete ḡarḳ olup ve hem kemāl-i mertebe sevdüğüñ kimesne ile (8) ʿan-ḳarīb buluşasın ḫālib olduğıñ nesneye hemān iḳdām eyle (9) ḫisābı ḳo maḫlūbuñ elüñe girmişdür ve maḫbūbuña vāşıl olmışıñdur (10) göñlüñi şıdḳ ile şafāyıla yakın üzre tut (11) ve cemīʿ umūruñ Allah teʿālāya ışmarla (12) düşmen şerrinden de emīnsin (13) kendüñi ʿāciz şanma (14) belki (15) nāçizsin

(16) leḳāyile

- (17) murāduñçün toḡup bir saʿd-i kevkeb ki nūrı tutdı dünyā milkini hep
(18) bu fālunḫa dir o niyyetden ḫaber kim saʿādetine ḫükm eyler müneccim
(19) gelüp fālunḫa cim ve fe vü hem re sürür u devlet için ol müheyyā

99^b

(1) iy fāl issi bu fālunḫa delālet ider ki saña yanunḫa olan nesneden (2) ḡayrı bir nesneden fāʿide yokdur ḫāricden saña bir nesneden fāʿide olmaz (3) farzā kelb yavrısını beslesen ʿāḳıbet ayagunḫa ışırup senden ayrılacaḳdur (4) şaḳın kimesneye aldanup maḡrūr olmayasın alçaḳ kimesnelerünḫa muşāḫebet (5) u muḳāreñetinden ḫazer idesin her zamān da ḫaleb itdüğüñ nesne el virmez (6) şer olmalı olursa ʿaḳl u edeb ʿamel itmez olur şaḳın māl ḫarc itmeyesin ki (7) zarar görürsin arduñca çok söz söylerler şaḳınasın ki hevā-yı nefsüne (8) tābiʿ olup anlara

uymayasın belki Hâk te‘âlânun kelâm-ı kadîminde “in (9) nallâhe me‘aşşâbirîn”²⁴ âyet-i kerîmesiyle ‘amel idüp şabr idesin Hâk te‘âlâya (10) itimâduñ muhkem eyleyesin bu zıkr olınan kelimât bu fâlnuñ (11) muktezâsıdur Allah te‘âlâya tevekkül idüp hıç (12) bir nesneye aldanmayasın bir kimesne ki (13) şabr eyledi ve şoñun fikr eyledi (14) maşşûdına yitişdi ve zarar (15) ve ziyândan ırağ oldı

(16) leķâyile

(17) yüzüñe gülüci varise saña şaķın ğaddârdur aldanma aña
(18) şafâ sür düşmenün sen gitdüğinden hâzer eyle temelluķ itdüğinden
(19) hâzer it cim ü re vü ‘ayndan he oñayım dîrseñ eyle müdârâ

100^a

(1) iy fâl issi maġbûnlıķ zamânı yüz döndürdi maħzûnlıķlar gitdi beşâret saña (2) kim hayrlar ve gönül hoşlıķları teveccüh eyledi Hâk te‘âlânun luţf-ı sebebi ile (3) sen bu fâlda gelene tâbi‘ ol ķo şol kimesneyi ki anuñçün ta‘ab ü zaħmet (4) çekersin aħvâl ma‘lûm oldı ğünden âşikâre oldı gözi (5) olan kimesne görür rûzigâruñ muvâfiķ olup nihâyet mertebe şafâ üzerine (6) oldı ol Rabbü’l erbâba şâkir ol ki şükrün muķâbelesinde niçe (7) iħsânlar göresin dünyâda bir mertebe devlet ü rif‘ata yitişesin ki nâmuñ (8) ‘âlî tuta ve düşmenlerün den emîn ve şerlerinden maħfûz olasın sürür (9) ve feraħ yılduzı sa‘âdetde iy bu fâlı tutan saña beşâretler olsun ki (10) ‘azîm feraħlara ve şâdumânlıķlara ve vâfir ni‘metlere mübârek (11) zamânlara ve güzel aħvâle yetişdüñ bu fâluñ sözlerini (12) o kat işit ve aña göre depren (13) ve Hâk te‘âlâya tevekkül eyle ki Hâk (14) te‘âlâya tevekkül iden (15) maħrûm ķalmaz

(16) leķâyile

(17) o ğamlar kim çekerdün gitdi cümle ‘adüvvler ķahr olup hep yitdi cümle
(18) huşûl-ı maţlûba yoķdur mevâni‘ Hâķķa şükr eyle ol bu hâle ķâni‘
(19) ķü bir bire gele cimile re fe olur sa‘dile elbette muħallâ

²⁴ Bakara Suresi 15(3) Ayet: “Allah, sabredenlerledir.”

100^b

(1) iy fāl issi bu fālun delāleti böyledür ki tabağasını bilen kimesne cihānda rāhat (2) olur ve şabr iden kimesneden umūr-ı ma'kūsa ırağ ola ğayrılar için kendü (3) nefsünjı muhān itme söz diñle Hāğ te'ālānuñ virdügi ni'mete ğased (4) eyleme ki ğased eyleyen kimesne devlet yüzün görmez ve nefsinün miqdārını bilen (5) kimesne dünyāda huzūr ider ve sırrı şaklamak üzerine ol ve halk ile (6) müdārā üzerine ol zīrā zarūret olsa kişi kendüye lāyık olmayan işi (7) işlemek cā'iz olur sen şağın her istediğün eyleme sonra zararın görüp (8) peşimān olursın belādan kırtulayım dirseñ müdārāyı elden kıoma zīrā 'ağıllılığ (9) oldur ki seyfiyelerle müdārā eyleye ve şerrinden ğazer eyleye iy fāl issi (10) şu tutduğun nesneyi terk eyle taleb eyleme (11) andan ırağ ol ki aḥvālün ğāyet (12) ıztırāb üzerinedür ki (13) fālun a'mālünden (14) ğaber virdi Allāhü (15) a'lem

(16) leḳāyile

(17) şu kim yoğdur saña nef'i nidersin	niçe bir ğamm ü hemmini çekersin
(18) saña ğadr eyleye sen ğayr idesin	cezāsı budur anuñ işidesin
(19) çü ğarf-i 'ayn düşdi kıur'ada üç	ğözükdi işbu fālunđa sentün ğüç

101^a

(1) iy fāl issi bu fālun delālet ider ki şer ve yaramazlığ hep sende ola niçün şirrīr (2) olursın ve iki kişi ortasında yaramaz sözler nağl idüp kıocılığ (3) idersin her kim ki kıocılığā heves itdi halk içinde mezmūm oldı (4) sen anlarun üzerine zulum ü ta'addī eylemişsin hiç eksük yir kıomamışsın (5) şabr eyle 'acele eyleme zīrā ki 'acele eyleyen kişi ğağadan kırtulmaz şağın (6) düşmen sözüni diñleme ve sözüne uyma olur olmaz nesneye kıarışma (7) yoğsa her tarafdān belāya ğiriftār olursın kıoñşılarunđa (8) 'adāvet üzre olmışsın zararān şağın ve ba'zı kimesneler düşmenlik (9) üzerine olmuşlar bir nesneden ötüri sen taleb iderseñ zarar çekersin (10) ve şimdi çekdüğün zararān ğatırunđa sefer itmek düşmiş şerr (11) ve zarar dāyim olmaz ğamnāk olma Hāğ te'ālāya (12) tevekkül eyle dünyāda bir kimse yoğdur illā (13) mağām ma'lūmı vardur 'ulemāya (14) muğālefet eyleme yoğsa (15) her kıalkınduğça düşersin

(16) leḳāyile

- (17) şağın işünde olmasun kabāhat ki şonında olur lā-büd nedāmet
(18) selāmet isteriseñ ger hudādan yüri şabr eyle var kırtul belādan
(19) iki ‘aynıla bir cim oldu bu fāl hāzer vardur bu işünde be-her-hāl

101^b

(1) bu fālunđa yazar kim saña ihsān eyleyene sen de ihsān eyle (2) ve üzerünge çok çok da‘vā iden kimesneden irāğ ol Hāğ te‘ālā (3) ğayürdür ve ‘āqıl odur ki şabür ola ve kendü ehl-i hırfetünđen (4) irāğ ol taqvā üzerine ol cāhiller sözini dinleme ve kııl ü kāle (5) kulağ tutma ‘āqılāne hareket odur ki sırrunı gizleyüp kimseye (6) açmayasın merteben ziyāde olduqça tenezzül eylesin ‘azīmetün muhkem (7) idüp sābit-kağem olasın erāzil-i nāsdan ve nekbetīlerden hāzer (8) üzerine olasın anlara meyl idici olma eyü kimesnelerle mu‘āmele (9) eyle cevher-i şadefle bir tutma alçaqları eşrāfa kıyās itme bu fālun didüğini (10) o kāt istimā‘ eyle ki lāzım olanı saña bildürmişdür her kimse (11) bir degildür her nesne bir üslub üzerine konmuşdur (12) ve her nesnenün vaqti vardur Hāğ te‘ālāya (13) tevekkül eyle ki ‘allāmü’l (14) ğuyüb keşşāfü’l (15) kürübdur

(16) leğāyile

- (17) niçeye dek bu ğam benden ğider mi fālun bir ğün beni mesrūr ider mi
(18) bulaydı ğündüz idüp şāmı bize şuna cām-ı sürür encāmı bize
(19) iki ‘ayn ile bir feden hāzer kııl yüri şabr it ola ğam zevke tebdīl

102^a

(1) bu fālun saña dir ki hağğı kendü nefsunge bildür ve andan şonra epsem ol (2) fevt olmuş kelāmı terk eyle hüküm virme ve saña mā‘il olmayanı sen de (3) isteme ve nefsunge ‘azāb virme şol kimseden ötürü ki ol senün (4) ğayruna müteveccihdür seni isteyenı sen de iste Hāğ te‘ālā saña niçe ihsān (5) itdi ise sen de öyle ihsān eyle hevā vü heves tađuñā ğālib olursa (6) şabr eyle erenler şabrı gibi melül olma bī-ħuzūr olma her işün şonını fikr eyle (7) rüzıgārı tecrube idenler şöyle dimişlerdür ki her maşlahatun şonını fikr (8) itmeyen kimesneye felek yār olmaz bunu şöyle itmeyenün şonına olduğunu ulular (9) hikāyet itmişlerdür ‘āqıl ol kimsedür ki nazār eyleye ve ‘ibret ala ve dağı (10) yaramaz işden i‘rāz ide ve her hālde fikr

eyleye ve her kimseyi şınayup (11) aña göre iş işleye dostına dostlık düşmenine düşmenlik ide bu tutduğun (12) niyyetde şaşa şabr görünür gayrete gelüp cür'et itme te'ħır eyle (13) ümıddür ki belādan kırtulasın Hāķ te'ālāya (14) tevekkül eyle ki mertebe-i 'āliyye (15) irişesin Allāhü ā'lem

(16) leķāyile

- (17) geçürdüm 'ömrümi yoķ elde bir şey elüme sevdüğüm girmez meded hey
(18) ne māzīde şeref oldu başa yār ne hālā görünür bir menfa'at var
(19) iki 'aynıla bir re geldi iy cān bulunmaz mı 'aceb bu derde dermān

102^b

(1) iy fāl issi bu fāl hükmi budur ki bir miķdār taleb bābında çekerek tutasın (2) bir zamān epsem oturasın rızķ cümle haşletlerün eyüsidür talebde mürselet (3) vir şabr eyle el'aceletü mineşşeytān²⁵ hod ma'fūmdur ve daħı iy fāl issi lisānuñı (4) yaramaz sözden hıfz eyle ki ölince belādan emīn olasın nefis hevāsına (5) tābi' olmayasın eyü söyleyenlerün sözünü dinleyesin ki ağzı pāk itmez illā (6) misvāk naşīhat eyleyene tābi' ol ne dirse tut muħālefet eyleme ve Hāķ te'ālāya (7) tevekkül eyle 'ārif olanuñ hısābı haķā itmez ve su'āl itdüğün nesne bir zamān (8) eklenür iy fāl issi işit sözümi tā ki hidāyet bulasın 'āķıl 'āķılıla (9) 'amel ider istirāhat isterseñ nāşīh kavline uy eger gāybdan su'āl (10) iderseñ eklenür eger ma'flūbdan su'āl iderseñ güç olur eger (11) şerīkden su'āl iderseñ evvelki hālden dönmiş olursın bu fāl yüz ğayrı (12) fāl tut yoķsa sen bilürsin 'ibret al ğayrılardan (13) ve tevekkül eyle seni unutmayan (14) Tañrı te'ālāya

(15) leķāyile

- (16) biraz ol kendü hālünge ki fālun bunı gösterdi kim şabr ola hālün
(17) işit pendüm hevā-yı nefse uyma hücümün hayra kııl şer işe koyma
(18) gelüpdür harf 'ayn ü cim ü hem 'ayn idin var hayr u ihsān itmegi deyn

²⁵ Şeytan, acelecidir.

103^a

(1) bu fāl delālet ider ki ʿākıbetün maʿmūr ola ve sūre-i fātiha bereketi ile hayra (2) iresin saʿadet kevkebi sürūr u ferahūn ʿālemine tođdı ğam çekme ki (3) felāh ü inşirāh hāşıl oldu ve dađı belki her yaramaz kendü ʿamelinūn (4) cezāsını bulacađdur kendü reʿs-māline özt eyleyüp tabīʿatı şerr ü fesād (5) üzerine olan kimseden şorma Hāķ teʿālānuñ luţfından meʿyūs olma ki (6) hayr hāşıl olmuşdur ve giden yine gelür ve her hayr ve saʿadet ķarıb (7) oldu ve zālīm olanuñ evi barķı ħarāb olmağa ķarıb oldu her ne ki taleb idesin (8) hāşıl ola iy fāl issi beşāret saña ki manşūr u müʿebbedsin ve zālimler şerrinden (9) sālimsin ve şeytān mekrinden Hāķ teʿālānuñ luţfı ile ki bu fālun zāhiri (10) ve bātını beşāretdür saña sürūr u ferahlar teveccüh eyleyüp ve ħayrlar ve bereketler (11) ʿaleʿt-teʿāķıb iķbāl eyledi ol yiri gögi yaradan Rabbü'l (12) -erbāb ve müsebbibü'l-esbāba dāyimā (13) şükr ü ħamd üzerine (14) olmaķ gereksin

(15) leķāyile

(16) ğumūmun yüz çevürdi gitdi senden	beşāret dağı kim ķahr oldu düşmen
(17) saʿadet ķapuların açdı mevlān	şekür ol tāriyāda ola naʿmān
(18) gelüp bir ʿayn iki cim iy bürāder	ʿadüvvden itme ħavf olduñ muzaffer

103^b

(1) iy fāl issi bu fālun delālet ider ki sen bu niyyet itdüğün ķaziyyeden ħavf (2) üzerinesin belki tamām sürūra ve feraha yetişdün ıztırābuñ gitdi (3) güçlerün kolay oldu beşāret saña ki murādātun el virüp ķorkı (4) ve ıztırāb ķalmayup Allāh teʿālānuñ emri ile ğumūm u hümüm üzerüñden (5) kalkdı Allāh teʿālā ile olacaķ ħiç kimseden ķorkma ki olacaķ nesne (6) ezel-i āzālda taķdīr olmuşdur taġyīre ķābil degildür ve geķen nesneye nedāmet (7) çekme ħükemā geķenden geķmegi de bir maşlahat ʿadd itmişlerdür bu sözleri (8) o kāt dinle ʿinād üzre olup ehl-i fesād yolına gitme vaķtün (9) saʿīd ve ħālün gökçek baʿzı küdüretler ki var idi hep geķdi (10) gitdi Allah teʿālānuñ ķudreti ile hemān Allah teʿālāya tevekkül eyle ve murād (11) idindüğün üzerine ol şimdengirü aħvālün eyülige yüz tutdı (12) şems-i saʿadet ufuk-ı ʿizzetden toġmağa başladı ve tutduğun niyyet ne ise (13) hāşıl oldu Hāķ teʿālāya ʿibādete ve

tā'ate ve taḳvāya meşgūl ol her (14) nesneḡe bereket ḡāşıl olsun ve vāşıl olduḡuḡ (15) ni'emet ü devlete şükr eyle

(16) leḡāyile

(17) teveccūh eyledi şāh-ı sa'ādet	ḡumūmuḡ leşkeri buldı hezīmet
(18) murāduḡ sa'tine 'azm eyle ṡurma	oturma böyle düşdi fāl oturma
(19) gelüp bir 'ayn iki feyile bu fāl	delāletdür ki dāyim ola ḡoş ḡāl

104^a

(1) iy fāl issi senüḡ bu fāluḡ delālet ider ki ba'zı kimesnelerle ḡuşūmetüḡ (2) olmuş sen daḡı ḡādir olduḡuḡ ḡadar def' ü men' semtine sa'ī eyle ve yaramaz (3) ṡabī'atlı kimesneden ve şerr ü fesādı kendüye 'ādet iden kimesneden (4) ıraḡ ol meh-mā-emken ḡavḡayı terk eyle ba'zı yaramaz ḡabīḡ ve 'ırzūḡa (5) zarar getürecek sözler işitmişsin taḡammül eyleyüp müdārā eyle ḡadīşde (6) gelmişdür dar ü süfehāya kim ya'nī sefiyeler gözile müdārā eyle ḡayr ehli olmayan (7) kimesnelerle mu'āşeret itmekden şaḡın andan ictimāb eyle zīrā 'ırz (8) şıyāneti içün müdārā şadaḡadur dimişler ve daḡı şefaḡatdan bir ḡasemdür (9) dimişler bu didüklerüm ile 'amel eyle 'uḡalādan şayılırsın eger (10) mu'āşeret ve ihtilāṡ idersenḡ taḡammül eyle ki taḡammül erenler işidür ve eger (11) taḡammül idemezsenḡ mu'āşeretlerin ve ictimā'ların terk eyle tūl-ı emele maḡrūr (12) olmayasın ve kendüḡe keseli 'ādet eylemeyesin bir kimesne ki alḡaḡ (13) nesne ile ḡanā'at eyle ḡükemā ḡatında (14) ol maḡbūn şayılır

(15) leḡāyile

(16) ḡalīz olan kimesneden şaḡın sen	ḡuşūşa kim sefiye ola ezelden
(17) şaḡın hem ḡayrdan ḡayrı söz itme	ṡarīḡ-ı şerr ü şūra daḡı gitme
(18) gelüpdür saḡa 'aynıla iki re	kimünḡle söyleşürsenḡ eyle irzā

104^b

(1) iy fāl issi bu fāluḡ delālet ider ki Ḥaḡ te'ālā senüḡ mu'īnüḡ olup ṡarīḡ-ı hidāyete (2) tevḡīḡ ide ve bu niyyetüḡ şāfī ancak Ḥaḡ te'ālāya şükr eyle ki saḡa (3) 'āfiyet libāsını 'aṡā eyledi ve aḡvālüḡ her ne mertebe ḡareket idüp her ne (4) ṡarafa dönersenḡ şalāḡ ve felāḡ bulursın ve umūr -ı ma'kūsa yüz (5) çevürdi sa'ādet şāḡı 'asker-i ziyādeyi ḡeküp a'dā ve düşmenlerüḡüḡ

(6) bahtı leşkerini tār-mār eyledi hākim saʿd-i vuşul murāda hüküm eyledi bu fāl (7) issi bu murādı üzerine ʿazīmet eylesün ki saʿadet el virüp aʿdā kahr (8) oldu ve aña birden bir kimesneye muttaşıl ola ve aʿdāsını kahr eyleye (9) ve bir nesne yazasın ve bir gāyibdeki kimesne ile veyāhūd maḥbūbuñ ile (10) cemʿ olasın ol yazduğuş senüñ aḥvālünjı beyān ide ve muḥabbetünjı senüñ (11) datlu lisānuñ sebebi ile ola ve ḥayātuñ direkleri muḥkem ve şābit (12) ve düşmenlerinüñ lisānı kesilmiş söze kādır degillerdür (13) şaḳın ḥayfdan ve isrāfdan ki ʿaḳıbeti yaramazdur bu fāl (14) lāzım olanı saña bildürdi aña (15) göre ʿamel idesin

(16) leḳāyile

(17) ḫaleb it ḫālib olduğuş bulursın giden gitdi göresin ne olursın
(18) baʿīd oldu ʿadüvv efrāḫ geldi ḳarañulıḳ gidüp mişbāḫ geldi
(19) gelüp fālunḳa ʿayn ü cim ü hem fe ʿadüvv maḫhūr olup sen olduñ alā

105^a

(1) iy fāl issi senüñ bu fālunḳa mücebince aḥvālünjı ve aḳvālünjı işlāḫ idüp gāyır (2) kimesnelere maḡrūr olmayasın ki alçaḳ ādemlerinḳ yanında ḳadrünjı ve ḫürmetünjı ve eyü (3) ligünjı zāyīʿ olur ve saña ḳaşden idenden ictināb üzerine ol (4) maḡrūr olma ve yalan sözlere iʿtimād itme ve kendü nefsünjı için ḫazer (5) olasın egerçi muḳadder olandan ḫazer mümkün degildür senüñ üzerünje (6) hüküm iden yine saña muvāfaḳat ide ve ben seni görürem ki kendünjı (7) ḳudretünjde olmayan işe mübtelā itmişsin ve bir kimesneye iḥsān itmisin (8) ammā arduñda neler ider dünyānuñ aḥvāli ʿacebdür ibn-i ādem anda muşībetden (9) ḫalāş olmaz şavāb üzerine olmaḳ gāyet az olur ʿaḳıl ol kimsedür ki (10) toḡrı yoldan şaşmaya selāmet ḳanda ise anda ola ve istiḳāmet üzerine (11) ola iy fāl issi Rabbünjden selāmet iste (12) bu dehrünj inḳılābı gāyet sürʿat üzerinedür (13) bu fālunḳa delāleti o kāt (14) istimāʿ eyle

(15) leḳāyile

(16) cihānda bir işe sen olma bādī ḫazer it dehre itme iʿtimādı
(17) ḳatı dostunḳ geçinen kimselerden şaḳın düşmenliginden anlarunḳ sen
(18) gelüp ʿaynıla cim ü re ḫazer it gözünj aç daḫı her semte nazar it

105^b

(1) iy fāl issi ʔurma himmetüñ şarf eyle Allah teʕālādan muʕāvenet ʔaleb eyle ve dāyimā (2) “lā havle velā kuvvete illā billāhil ʕālīyil ʕazīm”²⁶ de ʔaleb itdügün nesne elünce (3) girür muzaffersin ve düşmene ğālib olup senden havfinden şürete gelmege (4) kādır olmaya senün saʕādetün yılduzı ğāyet münevver Hāḫ teʕālādan hayr isteyüp (5) taḫvā üzerine olasın ki şimdengirüde eyülikler ihsān idüp (6) gitdükçe luḫfı ziyāde ola düşmene zafer bulup istedügün gibi andan öcün (7) alasın murāduña iresin murāda vāşıl olam dirseñ dāyimā taḫvā (8) üzerine olasın niteki Hāḫ teʕālā kelām-ı kadīminde buyurur “vetteḫüllāhe (9) leʕalleküm tuflihün”²⁷ ğamlar ğuşşalar gidüp maḫlūb u murād hāşıl olup (10) ḫalbünün paşı açıla raḫībden ırağ olup habībe vāşıl olduñ beşāret (11) olsun saña nuḫūset zamānları geçdi her ğam u ğuşşa gitdi devlet (12) ü iḫbāl teveccüh eyleyüp murād u maḫşūda vāşıl olduñ (13) Hāḫ teʕālāya tevekkül eyle ki (14) oldur cümleñün Hālikı

(15) leḫāyile

(16) murād elde durur ḫalma ʕacebde tehāvün eyleme şaḫın ʔalebde
(17) dilerseñ zevḫ-i zaḫmet tuḫmını ek huḫūra ireyim dirseñ taʕab ḫek
(18) gelüp ʕaynıla fe cim iy bürāder saʕādet var bu fālunḫa muḫarrer

106^a

(1) iy fāl issi senün ḫayduñ ile muḫayyed olmayan kimesne ile ne muḫayyed olursın (2) şabr eyle ki şabrıla belki bī-ḫuzūrlığun gide ʕömrünji zāyic eyledün fāʕidesiz (3) nesnede ve nefşüne zaḫmet virdün seni istemeyen kimesnenün yolında zamān (4) muḫālif idügin bilmez miydün ve maḫbūblar sevmeyeni sevdüklerini bilmez miydün (5) Hāḫ teʕālādan hidāyet ʔaleb eyle ki seni yaramaz yoldan çıkarup ḫarīḫ-ı şavāba (6) şoḫa ve eyülerle ḫaşr eyleye nefşüne ḫaber eyle ki bu aşıl işlerden (7) ḫekile ğayrı kimesne nefine saʕī eyleme ki senden anlarla bile mezmüm olursın (8) ve daḫı şabr eyle ḫareket eyleme ki ḫareketden zarar görürsin naşīḫat (9) diñle düşmenlik idene muḫayyed olma kendü ḫālünḫe ol iy (10) fāl issi saña lāzım ve

²⁶ “Güç ve kuvvet sahibi kudretli Allah’tır.”

²⁷ Ali İmran Suresi 200. Ayet: “Allah’tan korkun, umulur ki başarıya eresiniz.”

mühim olan şabrdur egerçi uzarsa da cemîc (11) ahvâlde böyledür saña ‘acele yaramaz ki ‘âkıbet melâlet getirür (12) ve çok söze kelecıye sebep olur şabr iden peşîmân (13) olmışdur ve devlete irişen ‘acele itmemişdür (14) eger murâduñ huşulın isterseñ (15) te’hîr lâzım gelmişdür

(16) leğâyile

- (17) belâya olmasun dirseñ vürüduñ müzeyyen eyle şabrıla vücüduñ
(18) saña hâin olana olma yakın anuñla ‘ıyş u ‘ışret itme şağın
(19) gelüp fâlunđa ‘ayn u fe hem ‘ayn hâzer it kurbeti virür saña şeyn

106^b

(1) senüñ bu fâlunđ delâlet ider ki sen bir baş olup devletde olasın lâkin (2) ayağunđ tayrındurup bir kimseden ötüri zahmet irtikâb itmişsin (3) ‘ulemâ sözını dınlemeyüp mecnûnlar fi‘lini işlemişsin ve düşmen ortalıkđa (4) ba‘zı söz nağl eylemiş birkaç vardır ki haylî kıl ü kâl içindesin (5) düşmenden key hâzer eyle kim dâyim seni gözetmek üzredür ve dağı bil ki (6) kemâl üç nesnededür birisi ‘ilm-i nâfi‘ ve birisi rüzigârunđ cefâsına (7) şabr itmek ve birisi kanâ‘at itmek ve geçenden geç geçmiş nesneye gam çekme ki (8) peşîmânlıkdan büyük hasretlik olmaz iy fâl issi ‘acele eyleme şabr eyleyüp (9) Allâh te‘âlâya tevekkül eyle ki sen bilmedüğüñ dağı neler zuhûr eyleye Hâğ te‘âlânunđ (10) gayb hâzînesinde ne var idügin kimse bilmez hemân Hâğ te‘âlâ şükür (11) eyleyüp şabr eyle ki dimişlerdür talebde ‘acele eyleyen tamâm murâdına vâşıl olmaz (12) şabr iden mâlik lecc iden hâlikdür dünyâ bir yirdür ki her ne olacağdur levh-i (13) mağfûzđa yazılmışdur olacağ olur lecc ü ‘inâd (14) fâ‘ide itmez ‘âkıbet Allah te‘âlâya (15) rücû‘dur Allâhü â‘lem

(16) leğâyile

- (17) niçün olmuşiken ‘âlemde şâyi‘ idersin gayr için kendüñi zâyic
(18) yiyüp malunđ bağıl itdiler adunđ gider anları ger yoksa ‘inâduñ
(19) gelüp fâlunđa ‘ayn ve re hem ‘ayn ziyân ü hem hasâret oldu zi‘fayn

107^a

(1) iy fāl issi bu fāluḡ delālet ider kim bu naḡs tāʿlīlī t̄āyifeden ictināb eyle sözlerini (2) aṡlā diḡleme ve anlara yaḡlaşma ve sözlerinden ṡaḡın mekr ü ḡīle anlardan zāhir olur (3) māl cihetinden zarar çekmişsin ve aḡvālūḡ müteḡayyir ve mütebeddil olmuş ve ḡayrı (4) kimesneden ıztırāb görmüşsin ve daḡı baʿzı kimesnelerle söz kelecı (5) olup šimdengirü anlarla artuḡ muʿāmele itmeyeyin diyü mā-beyni ḡaṡ itmişsin šonra (6) yine ʿavdet idüp evvelki gibi muʿāmele başlamışsin imdi ṡaḡın düšmenden (7) ḡazer itmek gerekdür andına ve yemīnine inanmayasın her kimesne ki iki yüzli (8) ve iki dilli ola aḡa yaḡın olmaḡ ḡabāḡatdür ol kimesneye yaḡın ol ki (9) sen anuḡ cihetinden istirāḡat üzerine olursın iy fāl issi šol kimesne (10) ile muʿāmele ve muʿāšeret eylemegi hep kendüye çeke bir fāyide olsa çoḡını kendü (11) alup azını saḡa virmek isteye zīrā šerri çoḡ isteyen kimesne ḡüsrān itse gerekdür (12) bu aḡvāle šabr eyle her zamān bir olmaz bu da gečeer šābir olan kimesne fāyide (13) ider šabr eyle ıztırābı ḡo ḡaḡ teʿālā ḡapusu ačuḡdur virmek ḡudānuḡdur

(14) leḡāyile

(15) ṡaḡın naḡs olana olma muḡārin	kišinüḡ yoḡ ider hep cümle-vārın
(16) ḡazer it eyleme sen māl ičeün āḡ	saḡa zulum idene di ḡasbī Allah
(17) çü geldi fāla ʿayn ü re hem çim	bulur šabr eyleyen taʿzīm ü tekrīm

107^b

(1) iy fāl issi ne deḡlü anlarla vaḡt gečeürürseḡ anlardan bir mesrūr olacaḡ nesne görmezsin (2) belki zarar olmaḡda vardur zīrā ʿāḡıl olan kimesne zarar çekdürse (3) yire bir daḡı uḡramaz ve el ičeün medyūn olmaz ve rūḡına ḡayrılar ičeün ʿazāb virmez (4) kendü nefsine belā vü mešaḡḡat virecek yire uḡramaz belki kendüye iḡsān (5) idene iḡsān eyülik idene eyülik fāyidesin gördüḡine fāyide ider ve daḡı (6) ʿāḡıl olan kimesne kendü öḡindeki ḡālī görür bir ʿamele mübāšeret (7) eylemez ki ol kendüye vebāl ola bu našīḡati išit muḡālefet eyleme ve daḡı lecūc (8) olma pešīmān olursın ve ḡaṡā idersin ezāya ve cefāya taḡammül eyle ve her (9) dosta iʿtimād itme ki niče dost vardur ki senüḡ ʿaleyḡiḡe ḡašd (10) idüp saḡa yaramazlık īšāl itmişdür iy fāl issi saḡa šabr itmek (11) göründi ḡaḡ sübhāne ve teʿālā kelām-

ı kadīmde ve K̄urān-ı ‘azīmde (12) “innallāhe me‘aṣṣābirīn” didüğine mazhar olasin bu fālun sözini istimāc (13) idüp nefsüğe güci ihtiyār idüp hazer üzerine olasin

(14) leḳāyile

- (15) vefāsızlarla ‘ömrüñi geçürdün şarāb-ı zahmeti nefse içürdün
(16) seni sevmeyeni niçün seversin şaḳın andan hazer eyle nidersin
(17) gelüpdür ‘ayn ü re vü fe behey yār yüri şabr eyle ṭalbinma zarar var

108^a

(1) iy fāl issi bu fālunḡda geldi ki ba‘zı kimesneler var anlarla ittifaḳ itmeyesin (2) ve bu sözi istimāc idesin ve ḳullarına ve sözlerine maḡrūr olmayup (3) anlar ṭarafına meyl itmeyüp cem‘iyyetlerine ḳarışma ihtilāt zarar ider yüzüğe (4) gülüp temelluḳ iden kimesneden hazer üzerine ol ḳulın da şādıḳ degildür (5) şaḳınasın ki hiçbir hālde aḡa itimād itmeyesin ve anlardan ıraḡ olup (6) ayrılmāḳ lāzımdur ‘aceb ayrılırsam zarar çeker miyem dirsın ḳorḳmayasın (7) zarara ḳādir degildür ve anlarun yalanlarına hüküm virmeyesin ba‘zı yaramaz (8) levend şekilli kimesnelerden şaḳınasın İnşā’llāhü te‘ālā saḡa sa‘ādet (9) gelür ve her müzāyakadan ḳurtılıp vüs‘ate çıkarsın Hāḳ te‘ālā müşkilleriñi (10) sehl ide ve ‘usurdan sonra yüsre irersin şaḳın lecc ü ‘inād eyleme şabr (11) eyle ḡamül ol elbette şekāvet zamāni gidecekdür Hāḳ te‘ālā her ḳişinün (12) rızḳını ezel-i āzālda taḳsīm itmişdür daḡı ḡalkı yaratmazdan evvel şabr ṭalibleriñ (13) ḡazīnesidür anuḡla ‘ārif olan murāda vāşıl olur bu söz güherdür (14) ḳulaḡunḡda ṭutasın (15) v’allahü ā‘lem bi’ş-şavāb

(16) leḳāyile

- (17) ḳanā‘at ‘ādet olsun nefse iy yār şaḳın hırş itme kim çoklık zarar var
(18) ḳo māzī hālini gel dem bu demdür zamānuḡ gör gelecek ḡöd ‘ademdür
(19) gelüpdür ḡarf ‘ayn ü fe hem re seffihile muḳārin olma yāre

108^b

(1) iy fāl issi bu fālunḡ delālet eyledi ki her işün selāmete döndi Hāzret-i Resül (5) u’llahuḡ şalla’llāhü ‘aleyhi ve’s-sellem bereketiyle ṭaleb itdügün nesnenün ṭalebinde (3) iḳdām eyle ḡavf eyleme ki düşmene ḡālibsın bu fālunḡ şöyle delālet ider ki (4) düşmeniñ zelīl ü ḡür u

hākīr ola qalbūñi muhkem muṭma'in eyle şafā-yı niyyet (5) ile gökçek işler işle zīrā sen kendūñ her yaramazlığıñ def'ine kādirseñ (6) ve düşmenlerūñi belālara giriftār itmege kādirsın Hāq te'ālā saña yardım (7) ider düşmenleriñūñ üstine gālib ider ve murādātuñā vāşıl ider kaçan ki (8) murād itdüğüne ve mā'il olduğuna vāşıl olasıñ ol müyesser ol murādāt (9) ve Hālīkū'l-arzı ve's-semāvate şükr ü ḥamd eyle ve dahı müdāvemet ve mülāzemet (10) eyle ki Hāq te'ālānuñ şükri ni'meti ziyāde ider ve dāyim ider bu fāluñ (11) mübārek ve aḥvālūñ ḥoş aşlā saña kōrkı yiri yokdur (12) hemān himmetūñ bülend eyle her istedüğüne (13) yetişürsın devlet ü iqbāle 'izzet (14) ve iclālile (15) irersın

(16) leḳāyile

(17) ne isterseñ ḥudādan iste iy yār ki düşmen kahr olup baḥt oldu bīdār
(18) şaḳın ḥavf eyleme māni'eden aşlā hemān Allāha şükr eyle müdāmā
(19) biri birine üç fe oldu mülḥaḳ bu cem'iyet olur sa'diçün ancaḳ

109^a

(1) iy fāl issi bu fāluñda beşāret var saña kim sevinmekler ve sürürlar (2) gelüp ḡamlar ḡuşşalar gide hemān himmet üzerine ol sa'adet yıldızı (3) toḡdı Hāq te'ālāya tevekkül eyle ki niçe niçe in'ām ve iḥsānına ḡarḳ (4) olasıñ gitdüḳçe aḥvālūñ eyüligе dönse gerekdür derecāt (5) 'āliyeye irseñ gerekdür ve diledüğüñ kimseye vuşlat muḳarrerdür bu murāduñ (6) talebinde kesel üzerine olmayasıñ her diledüğüñ kışşa olmışdur (7) ḡāyibde olan kimselerūñ gelse gerek ve maḥbūbuñ vaşlına müsā'ade (8) itse gerek senūñ günleriñ aḳ ve düşmenleriñ günleri kara oldu (9) hemān Hāq te'ālāya tazarru' eyle elbette bir 'ālī mertebeye ireceksın (10) ve bu tāli'ünde senūñ işāret vardur ki (11) Resūlu'llah şalla'llāhü 'aleyhi ve's-sellemi (12) ziyāret idesın ḥayrıla (13) ve sa'adetile İnşā'llāhü te'ālā (14) v'allāhü ā'lem

(15) leḳāyile

(16) senūñ necm-i su'ūduñ bāhir oldu yūri ṭurma sa'adet zāhir oldu
(17) şaḳın ḥavf eyleme mekr-i 'adüvvden egerçi ḥāli olmaz cüst ü cūdan
(18) iki feyile bir cim oldu çün yār beşāretdür saña luṭf-ı ḥudā var

109^b

(1) iy fāl issi bu fālunḡa Őyle geldi ki ḡacetün ḡazā olup murāduḡ (2) el virdi Őaḡın lecc ü ‘inād eyleme bu murādı ḡaleb itmekde rızḡ üzerine ol (3) ve ḡāzır ol ki Őaḡa bir ḡareket vardur ki anda Őaḡa tāze tāze (4) rızḡlar vardur istediḡün nesneye ‘an-ḡarīb vāşıl olasin dūşmenün (5) maḡlūbından dūr ve maḡrūm ola ve sen dilediḡün ve raḡbet eylediḡün (6) kimesne ile yakında cem‘ olasin ve daḡı ḡayr u iḡsānı çok eyle ḡaḡ (7) te‘ālānuḡ Ḳurān-ı ‘azīmide “yā eyyetuhen nefşül mutmayinneḡ irci‘ī ilā rabbiki rādıyeten (8) marḡıye”²⁸ didiḡini fikr eyle ve her belādan fikr eyleme dūşmenünḡi belālara giriftār (9) idesin ve istiḡfār eyle ḡaḡ te‘ālā senden her belāyı gidersin bu fālunḡ (10) sa‘ādetden ḡaber virür ve murāda vāşıl olduḡundan ḡaber virür iy fāl issi (11) Őaḡın maḡzūn olma ḡaḡ te‘ālā dimişdür ki ve “izā seeleke ‘ibādī ‘annī fe innī ḡarīb”²⁹ (12) bu fālunḡ eyüligi ḡāyet zāhirdür ve eyüliklere (13) ireceḡün muḡarrerdür bī- ‘ināyeti (14) ‘llāhi te‘ālā v’allahü ā‘lem bi’ş-şavāb

(15) leḡāyile

(16) teveccüh itdi devlet oldı vāşıl	sürürile murāduḡ oldı ḡaşıl
(17) bir a‘lā mertebeye ireceksin	niḡe ‘izzet ü sa‘ādet göreceksin
(18) iki feye muḡārın oldı çün ‘ayn	vücūduḡı sa‘ādet eyleye zeyn

110^a

(1) iy fāl issi bu fālunḡa geldi ki ol kimesneler Őaḡa dūşmendür ammā (2) muḡayyed olma Őaḡa zarar itmeḡe ḡādir degillerdür beşāret Őaḡa ki (3) selāmete irişüp çok rızḡa ve ḡayra vāşıl olduḡ bir ḡāife görünür ki (4) Őaḡa yaramazlık ḡaşd iderler dostlarıḡla senün ortana balḡam bıraḡup (5) müfsidlik iderler ve bir ḡāifeden daḡı ḡazer üzerine ol ki zāhire (6) senünle muşāfāt üzerine olup yüzḡe gülerler velīkin ma‘nide (7) senün dūşmenleriḡdür anlardan ıraḡ ol ve ḡazer üzre ol İnşā‘llāhü te‘ālā (8) sen anlara ḡālibsın her nesnede şafā üzre müdāvım ol ehl-i vefādan ol (9) Őyle bil ki ḡaḡ te‘ālā Őaḡa cümleden kāfīdür ve niḡe

²⁸ Fecr Sūresi 27-28. Ayet: “Ey Rabb’ine itaat edip huzur bulan nefis, Allah’ın rızasını alarak Rabb’ine dön.”

²⁹ Bakara Sūresi 186. Ayet: “Şayet kullarım beni sorarlarsa şüphesiz ben çok yakımdım.”

niçe haber (10) i'cā ider ğayrılaruñ 'ameline ve fi'line nazār eyleme iy bu fāluñ şāhibi Hāķ (11) te'ālā senden düşmen şerrini def' eyledi Hāzret-i Resūlu'llah şalla'llāhü 'aleyhi (12) ve's-sellem hürmetine Hāķ te'ālā seni hıfz idüp (13) şerden necāt eyledi fāluñ (14) şa'īd ve hālün reşīd hemān (15) Hāķ te'ālāya dāyim şükr ü hāmd eyle

(16) leķāyile

(17) bi-hāmdı'llāh murāda vāşıl olduñ sa'ādet gevherin hāyrıla bulduñ
(18) murāduñçün yiri var sür'at eyle hemān iķdām gerekdür himmet eyle
(19) iki feyile bir re itdi iķbāl şa'ādetle her işün oldu iķmāl

110^b

(1) iy fāl issi bu fāluñda yazılmışdur “naşrun minallāhü ve fethün qarīb”³⁰ imdi (2) tırma 'azīmet üzerine ol murād idindüğüñ nesneye vāşıl (3) olursın ve düşmeni ķahr idersin hareket itmek güzeldür ve ķaşd itdüğüñ (4) nesne eyüdüñ ve fā'idelüdüñ zamīründe tutduğıñ nesneye hemān (5) 'azīmet eyle şöyle ki kesel üzerine tutasın ziyān çekersin (6) hāzır ol ki saña bir haber gelecekdür ol haber ucından (7) ğāyet sevinsen gerekdür ve eyülik bulsañ gerekdür ve belā vü zahmetün (8) senden ırağ oldu ve hāsüduñ ğam u ğuşşa ile olsa gerekdür hemān (9) tırma 'azīmet üzerine ol ķorķma ki ķorķu yiri gitdi ve dağı zarar (10) çekecek yirleri terk eyle ve ğayrılar için ta'ab vü zahmet çekme (11) Allāh te'ālā saña tevfiķ idüp düşmenlerün üzerine saña mu'īn (12) ola bu fāluñ ğāyet sa'īd fāldur hālün eyü ğumüm vü hümüm (13) ve zararlar gitdi Hāķ te'ālā seni her cebbār u 'anīd (14) elinden hālāş idüp şeytān şerrinden (15) hıfz eyleye Allāhü ā'lem

(16) leķāyile

(17) her işünde tevekkül it hüdāya dilersen ola devlet bī-nihāye
(18) ne kim maķşūd idindüñ eyle tırma sa'ādet günleridür hiç oturma
(19) gelüp fāluñda fe vü cim ü hem fe belādan ķorķma şükr eyle müdāma

³⁰ Saff Suresi 13. Ayet: “Allah'tan yakın bir zafer ve yardım”

111^a

(1) bu fālunda gelmişdür ki Hâk te‘âlâya tevekkül eyleyüp niyyet itdügün (2) işe ‘azîmet üzerine olup ikdâm eyle hiç tırma ki Qurân-ı ‘azîmde (3) “ve men yetevekkel ‘alallâhi fe huve hasbuhu innallâhe bâligu emrihi”³¹ âyet-i kerîmesi (4) bu hâlûne muvâfıkdur Hâk te‘âlâ saña mu‘îndür ve ol saña (5) kifâyet ider ki her nesne Hâk te‘âlânun işaretiyledür ve her hüküm (6) anuñ irâdetiyledür istiğfârı çok eyle ve gice gündüz tazarru‘ eyle fazl (7) u keremile saña mu‘în olur ve bî-nihâye devlet ü in‘âm ü ihsân (8) ider ve her ne dilerseñ virür ve ma‘labaña yetiştirür ve rızkuñı eksik (9) itmez ve şihhat ve ‘âfiyet rûzî kılar (10) ve hasûd u düşmenlerünî kahr ider (11) muhaşşal Cenâb-ı Rabb-i ‘İzzetden (12) ğayrı nesneye ‘itimâdı ko (13) aña haşr u kaşr eyle ki (14) her hayr andandur (15) Allâhü a‘lem

(16) leğâyile

(17) beşâret ‘izz ü iğbâl irdi saña hudâ cümle murâduñ virdi saña
(18) ne kim maşşûd idindün iy bürâder hudâ itdi saña anı müyesser
(19) gelüp fālunda fe vü ‘ayn ü hem fe şağın havf eyleme kahr oldu a‘dâ

111^b

(1) iy fâl issi Hâk te‘âlânun luftından me‘yûs olma ki Hâk te‘âlâ ğafûr ve rağîmdür (2) beşâret saña iy fâl issi ki me‘yûs olduñdan sonra ni‘mete (3) vâşıl olduñ ve ma‘lûba irişdüñ Hâkkuñ keremile hemân ‘azîmet (4) üzerine ol oturma sa‘î eyle şağın talebde ihmâl eyleme geçen (5) ta‘ab ü zahmeti zıkr eyleme olacağ olur ve her belâ dâyim olmaz (6) ef‘âl ü ahvâlün murâduñ üzre olup ticâretün de aşşılara ola (7) sa‘âdet saña yüz tutdı muhâlefetden korğmayasın süre-i fâtihaya (8) meşğûl olasın ki çok belâdan emîn olursın eyü hâllerün için (9) Hâk te‘âlâya şükr itmek üzerine olasın hareket eyle ve hareketünge (10) ihtimâm üzre ol maşlahatların hep bitüp hâşıl ola evkâtün (11) şalâha yüz tutduñ bu fâl saña (12) beşâretdür ve hayrdan haber virür (13) hemân murâd taşşîline (14) ikdâm eyle İnşa’ (15) llâhü te‘âlâ eldedür

(16) leğâyile

(17) sa‘âdet yılduzı çün tâlî‘ oldu ziyâ-yı baht devlet lâmi‘ oldu

³¹ Talat Süresi 3. Ayet: “Kim Allah’a güvenirse O, ona yeter. Allah emri yerine getirendir.”

(18) şafā eyyāmıdır hıç itme ihmāl

tek oturma saʿadet itdi iķbāl

(19) iki fe ortasında geldi bir re

saʿadettür beşāret saña yāre

112^a

(1) iy fāl issi fālunġa geldi ki geġen mā-cerāyı iʿāde idüp zıkr eylemeyesin (2) hemān şimdengirü taleb itdügün nesne Allah teʿālādan muʿāvenet iste (3) zīrā vaķt gāh eyülik üzerine olur ve gāh kemlik üzerine olur (4) şer daġı gāh gelür gāh gider ve rızķ u maʿāş müyesser ol (5) cihetden ıztırāb çekme vaķtün güzel Hāķ teʿālā cānından sen mansūr (6) ve müʿeyyedsin ve düşmenün maķhūr u zelīl ġayr u saʿadet saña teveccüh itmişdür (7) geġen aġvāl için peşimānlıķ çekmeyesin her ġacetün ġazā olup ġazab (8) iden kimesne yine rızā üzerine ola söz kelecı kesilüp aġvāl muntazım (9) olup düşmen maķhūr ola ġāşıl kelām bu fālun külli ġayra delālet (10) ider saña taʿaddī iden kimesneye yakın olmaġdan ġazer it Hāķ teʿālānuġ (11) niʿmetine mażhar olan kimesne maġsūd olur iy fāl issi bu fāl mücebince (12) şer senden gidüp her kimesne ki saña düşmenlik ide elbette sen aġa (13) ġālib gelesin nefsünġi ʿazīz tut elbette murāda iresin (14) zillet itme ve aʿdānı ve ġassādünġi ġahr idersin giden gitdi (15) hemān Hāķ teʿālāya şükr eyle ʿaleʿd-devām Allāhü āʿlem

(16) leķāyile

(17) geġen aġvālī ekme ķo ġümümü

sürürile şehā defʿ it ġümüm

(18) giden gitdi şafāda ol hemān var

saña şimdengirü emīn ü emān var

(19) gelüp bir fe iki cim iy bürāder

yürü şükr it ki toġdı saʿd-i aġter

112^b

(1) iy fāl issi bu fālun şöyle delālet ider ki bu üzerinde olduġun işden (2) ferāġat idesin lecc ü ʿinād itmeyesin ġüsran ü ziyāna uğrarsın muġāl olan (3) nesnenün ġamaʿına düşüp evķātün zāyiʿ idüp ġoklık ķıl ü ķāle (4) bāʿis olmayasın iy fāl issi dün bu fikirden bir miķdār kendü (5) ʿālemünġe ol Hāķ teʿālādan tevfiķ iste bu iş şāyed ola diyü ıztırāba (6) düşme niġe ġammāʿ kimesne vardur ki murādına irmeyüp mevt şerbetin (7) içmişdür iy fāl issi aza ġok nesne ile ġanāʿat eyle ġattā bu müzāyaka (8) günleri gele geġe Hāķ teʿālā bu ġarlıķdan bir vüsʿate irişdüre ve saʿadet (9) günlerine irgüre ol kimesne ki ġönlinden olur olmaz fikrleri (10)

dağı bu fāl issi kendüsi bir ʿaql u (4) sükün şāhibi olup her iş kendüye āsān ola bu sāl (5) olan kimesne kendü ebnā-yı cinsi ortasında maḥsūddur zīrā ki (6) bu anlardan kendü hālını bilmekte artuğdur ḥasūd olan hemān (7) beyhūde yire taʿaba düşüp kendüye belā getürür āhir āteş oḡuna (8) kār itdüğü gibi ol dağı kendü kendüyi yiyüp helāk ide (9) ādemün eyüsi oldur ki maḥsūd ola ḥāsīd olmaya ve dağı ādemün mülāyimi (10) oldur ki muʿānid olmaya Ḥaḡ teʿālā ol aşıl kimesneye (11) bī-nihāye iḥsānlar ider ve belālardan (12) ve āfetlerden ḡalāş ider ve şeyṭān (13) şerrinden emīn ve zālīm cebbār eline (14) düşmekden ḡıfz ider (15) iy fāl issi Rabbūne dāyīm (16) şükr ve ḡamd eyle

(17) leḡāyile

(18) ṡalebden ḡālī olma itme ārām ki maṡlūbuḡ olısdur saḡa rām
(19) gidüp düşmen şafālar itdi iḡbāl saʿādetle yöneldi ʿizz ü iclāl
(20) gelüp feyile cim ü dağı hem ʿayn vücūduḡ zevḡile dāyīm ola zeyn

114^a

(1) iy fāl issi bu fālūḡ muḡtezāsı budur ki geḡen nesneyi artuḡ ortaya getürme zīrā (2) şer yaramazlıḡa ve fesāda bāʿiş olur geḡenden geḡ Ḥaḡ teʿālā ne kısmet itdi ise (3) aḡa rāzī ol üzerüḡden geḡene nazar itme ol saḡa ezel-i āzālda (4) muḡkadder imiş emrünü Ḥaḡ teʿālāya ışmarla beşāret saḡa iy fāl issi ki (5) rızḡ u niʿmetün çoḡalup maḡşūdlaruḡa ve maṡlūblaruḡa ıresin selāmet iyle (6) Ḥazret-i Resūlu'llāh şalla'llāhü ʿaleyhi ve's-sellemi ziyāret itmege işāret (7) ider ve bu fāl delālet ider ki sen bātılı sevmezsin ve ḡaḡḡı söylersin (8) şaḡın iy fāl issi yaramaz kimselerün muşāḡebetinden ve muḡārenetinden ve selāmetün (9) için Ḥaḡ teʿālāya şükr ü ḡamd eyle ve yaramazdan ve ʿadüvvden ḡazer eyle (10) ve dağı bu fālda saḡa şabr görinür lecc (11) ü ʿinād eylemek münāsib olmaz hemān (12) Ḥaḡ teʿālāya şükr idüp (13) luḡfına tevekkül eyle (14) evlād-ı zinā şerrinden (15) emīn olasın

(16) leḡāyile

(17) şalāḡı cümleden taḡdīm eyle ḡudāya emrünü teslīm eyle
(18) hevāsına müsāʿid olma nefsün murādātına ḡāşid olma nefsün
(19) gelüp fālūḡda fe vü cim hem re olacaḡ oldı göḡliḡ it tesellī

114^b

(1) iy fāl issi cemīc aḥvālūḡ selāmete dōnūp ḥavf itdūḡūḡ kimesneden (2) emn üzere olasın peşīmān olmayasın bu ḥurūf delālet ider ki ḡarāmetden (3) ve zārardan maḥfūz olduḡ ḥazret-i faḥr-i kāyinātuḡ bereketiyle iy fāl (4) issi beşāret saḡa ki derūndan kīn ü ḡazabı olan kimesnenüḡ (5) saḡa aşlā kīn ve ḡazabı ḡalmayup tamām rızā üzerine olmuşdur (6) ol cihetden aşlā ḥavf itmeyesin emn üzerine olasın Ḥaḡ te‘ālāya (7) ḥamd idüp tesbīḡ eyle ve daḡı ḡul e‘üzü birabbi’l felāḡ sūresine (8) meşḡūl ol ki her zālīmūḡ şerrinden seni emīn itmeḡe kāfīdür Ḥaḡ te‘ālā (9) ḥazretinüḡ ḥūkmile belālardan necāt bulduḡ selāmet yaḡasına ḡıḡduḡ (10) dāyimā Rabbü’l ‘ālemīne tevekkül eyle ki oldur her müşkilī ḡāl idüp (11) ve her ḡüç nesneleri ḡolay iden bu fāl saḡa eyülikden ḡaber virüp (12) ve ol ḡorḡduḡūḡ kimesneden emn üzerine olduḡundan ḡaber (13) virdi ve maḡlūb ve murāduḡ olan nesneye irüp ‘izzet ü ḡabūl müyesser (14) oldu Ḥazret-i Resūlu’llāḡ şalla’llāḡü ‘aleyhi ve’s-sellemüḡ (15) bereketiyle dāyimā el-ḡamdüli’llāḡ di

(16) leḡāyile

(17) beşāret kim irişdüḡ devlete sen oturduḡ daḡı taḡt-ı ‘izzete sen
(18) ziyā-yı baḡt u devlet bāḡir oldu sa‘ādetler feraḡlar zāḡir oldu
(19) bu fe vü re vü cim oldu sa‘ādet ferec sa‘dile geldi ḡitti şiddet

115^a

(1) iy fāl issi bu fālūḡ delālet ider ki sen ḡāyet kesel üzerine olup kehel (2) olasın ḡiç elüнден bir iş gelmeye bu keseli ve bu baḡtālلیḡı terk eyle (3) himmet-i ‘āliye ḡullan zīrā dimişlerdür iremez menzil-i maḡşūdına ihmāl ehli ve daḡı (4) iy fāl issi ben seni ḡörürem ki sen kimsenüḡ sözün diḡlemezsın illā hemān (5) kendü rāyüḡle idersin ve ‘inād idersin ve daḡı bir ḡāyife iḡtilāḡ ve mu‘āşeret (6) idersin ki anlar seni ḡaybetüḡde ve ḡuzūrunḡa zemm ü ḡadeḡ iderler sen anlardan (7) ḡüsrān u ziyān üzerinesin ve hem kendü ḡālūḡ ile ‘inād u mukābere (8) idersin imdi eḡer ḡālīb iseḡ cidd ü ihtimām üzerine olup himmetüḡ (9) bülend eyle ḡālīb olursın ve Ḥaḡ te‘ālāya tevekkül eyle ḡuzūrı terk eyle (10) yoksa ḡayrılar gibi sen de ziyān idersin vaḡtı ḡoḡ ḡareket eyleme zīrā aḡvāl (11) şarplanmuşdur dūşmenler ise seni ḡözetmekdedür puşu ḡutmışlardur ḡāşıl-ı (12) kelām bu ḡareketde bir miḡdār mühlet vir ḡanı

yakın (13) uğrama yoksa tuzağa tutulursın (14) şabr ü teʿennī eyle bu naşihati kabül (15) eyle v'allāhü ā'lem

(16) leḳāyile

(17) yūri ikdām it saʿadet şerbetin iç	kehel olan murāda iremez hīç
(18) kanat açmasa şayd için eger bāz	şafāda şehlere olmazdı enbāz
(19) gelüp fālunḡa fe vü ʿayn hem re	olısardur ḳorḳ şabrıla helvā

115^b

(1) iy fāl issi şaḳın kendüni bir zālīmün zūlmetinden Ḥaḳ teʿālāya tevekkül eyle (2) ortalıḡa ḳarışup ḳaẓiyye ortasında sen de zıkr olup zālīmlele bile olasın (3) bundan ḡazer eyle Ḥaḳ teʿālā esrāra ʿālimdür her gizli aḡa āşikāredür (4) lisānuḡı hıfz eyle tā ki ol kimesnelerinden dilünḡden bī-ḡuzūr olmayalar (5) eyülik eylemeḡe saʿy eyle ve niyyetün ḡayra eyle ki her ʿamel niyyetine ḡöre ol (6) ve eyülik yaramazlıḡı defʿ ider ki Ḥaḳ teʿālā buyurmuşdur “inne’l ḡasenāt yuzḡiben (7) esseyyiāti”³² ve daḡı şübheli yire uğrama ve zamānuḡa ḡöre depren ki zararḡan (8) sālīm olasın zīrā zamāna mūdārā ister iy fāl issi bu kelāmı istimāʿ (9) eyle şübhe eyleme bu fālunḡ ziyāna delālet ider şaḳın (10) nefsünḡe tābiʿ olup nefsün murādātına (11) müsāʿade eyleme her ne heves iderse (12) ḡilāfın işle hevāsına tābiʿ (13) olma menʿ ü defʿ itmek (14) üzerine ol

(15) leḳāyile

(16) şaḳın ḡalka siyāset eyleyenden	ıraḡ ol zūlmi ʿādet eyleyenden
(17) ḡarīş olma ḡazer eyle zararḡan	ḡarīn olma daḡı alçaḡlara sen
(18) çü geldi fe vü re ʿayn iy yār	ḡazer it iḡtilāt itme zarar var

116^a

(1) iy fāl issi Ḥaḳ teʿālādur saḡa necāt virüp hidāyet eyleyen ve azḡunlıḡdan (2) ḡurtaran ve seni ʿademden vücūda ḡetürüp rızḡun taḡdīr itmişdür iy fāl (3) issi bu kelāmunḡ maʿnāsını anḡla ve Ḥaḳ teʿālāya şükr ü ḡamd eyle (4) ve saḡa rüz-ı ezelde ne ḡısmet oldı ise rāzī ol ve daḡı

³² Hud Sūresi 114. Ayet.

bil ki Hâk te‘âlâ (5) bundan evvel saña luţf itmişdür maĥlûk olan kimesne kendü nefsinde (6) muĥadder olan ĥazâ-yı def‘e ĥâdir degildür hemân ‘âfiyet üzre olduĥuĥa (7) şükr eyle ve niyyet-i şâfiye ile Rabbüñi zıkr eyle şâyed bir vaĥt gele ki (8) ‘inâyete mazhar olasın iy fâl issi beşâret saña ki ĥayr u iĥsân teveccüh (9) eyledi fâlun şalâĥa delâlet ider ve evĥâtün ĥayr ile gele geçe hemân Hâk (10) te‘âlâya şükrüñi ziyâde eyle şerden ĥurtaran seni oldur ve ĥayr-ı ziyâde (11) odur hemân aĥa ĥamd ü şükr eyle (12) ve düşmenlerün üzerine mansûr (13) ve muzaffersin ve murâduĥa (14) vâşıl olduĥ (15) v’allahü â‘lem

(16) leĥâyile

(17) bi-ĥamdi’llâĥ şalâĥa döndi ĥâlün daĥı sa‘da delâlet itdi fâlun
(18) ayırma ĥalbünñi şükr-i ĥudâdan seni ĥurtardı çok dürlü belâdan
(19) gelüp fâlunĥa fe vü ‘ayn ü hem cim yürü şerr-i ‘adüvden eyleme bîm

116^b

(1) iy fâl issi bir nesneyi bildün ammâ daĥı niçe nesneleri bilemedün saña ĥâin (2) olup ĥıyânet idenleri kendüñe yakın idersin ve aĥrânun olmayan kimesnelere (3) mu‘âşeret idersin ve ne ‘aceb fezâĥatlar izĥâr eyledün ve giden gelen hep (4) seni söyler olmuşlar ve ba‘zı alĥaĥ kimesnelere ba‘zı nâ-ma‘ĥül nesnelere zühür (5) itmiş ve fâidesiz sözler söylenmiş ve ba‘zı zâ‘ife üzerüne yalan şahâdet (6) eylemişler ve başa yazılan ĥazâ vü ĥader vâĥi‘ olmuş muĥadder bu imiş kim der ki Hâk (7) te‘âlânun ĥazîsini def‘e ĥâdir ola iy fâl issi şeytân şerrinden isti‘âze (8) idüp Hâk te‘âlâya tevekkül eyle ve daĥı şöyle bil ki bâtıluĥ leşkeri (9) münhezimdür Hâk dâyim muzafferdür bilmedüĥine şahâdet eylemek küfre yakın (10) günâhdur her kimse işi aşlunun eyüligine (11) ve kemligine delâlet ider bu fâlden (12) şaĥın biraz zamân şabr eyle (13) İnşâ’llâĥü te‘âlâ murâduĥa (14) vâşıl olursın

(15) leĥâyile

(16) ‘aceb kim i‘timâd itdün zamâna şonĥında dimedün irem ziyâna
(17) cihân el virdüĥine olma maĥrûr cihân pürnür olısar gâĥ deycür
(18) çü üç re geldi fâlunĥa ĥazer var biraz şabr it ki ĥâlünĥe keder var

117^a

(1) iy fāl issi bu fālunda şöyle delâlet vardur ki nefsiñe hâzer üzerine (2) olasin ki bu şaķınmaķda saña hayr vardur ve dağı hâtırıñı meşğül eyleme ve ğayrı (3) kimesnelerden hayr ile munfaşıl ol ve nefsiñe rāhat ķanda ise anı iste (4) iy fāl issi bu taleb itdüğün nesnenün üzerine sâbit olma dilünı tut (5) epsem olmaķ saña lâzımdur bu taleb itdüğün nesnede elün virmek (6) üzerine olsun zırâ ahvālün mükedderdür şāfı degildir müşevveşligi vardur (7) ve senden ayrılmak isteyene niçün yakın olursın andan ırağ ol sen andan (8) murāduña iremezsin seniñ muħabbetün aña şāfı olmaz bu talebden vāzgel (9) seni istemeyen kimesnelere varup zillet eyleme anlardan hâzer (10) üzerine ol anlara itimād eyleme yoķsa (11) aldanup belāya dūş olursın (12) iy fāl issi muħaşşal-ı kelām (13) anlardan ırağ ol (14) ve taħammül eyle

(15) leķāyile

(16) çekil ol kimesnelerden sen inanma	muħabbet vardurur diyü tayanma
(17) şaķın anlara olma muṭtekid sen	kim ol nefsiñ hevāsıdur kaç andan
(18) iki reyile bir cim oldu çün yār	şaķın eyle hâzer anlardan iy yār

117^b

(1) iy fāl issi hayru kendü elünden oldu ve haķā da senden oldu ğayrı (2) kimesneyi levm ü itāb itmeyesin sen istediñ zahmet bulduñ bir kimesne (3) ne ķadar āķıl olsa elbette dāma giriftār olur eger kuş cinsinden (4) dağı korķak da olursa ve hem Hāķ teālā anı şöyle āciz ider ki tamām kendü (5) ācz ü kuşūrını bile ve dağı bunu bile ki ābdün aşlā medħali ve ķudreti yoķdur her (6) nesne Hāķ teālānuñ irādeti ve ķudreti altındadır ķul nesneye ķādir degildir (7) ve dağı bil ki nizāmuña helāl teveccüh eyledi bir kimesnenün tabıatı hıyānet (8) üzerine olıcaķ ol kimesne haķ cānından maşūn ve maħfūz olmaz ol fikr (9) itdüķlerün nesnelerün ötesi çıķmayup ele girmez cümle yābāna gide (10) kolay olmayanı kolay idemezsin Hāķ teālānuñ Kūrān-ı āzımında “ve mā rabbüke (11) bī-ġāfilīn āmme yaṭmelü’lzzālimün”³³ āyetinden ğāfil olmayasın iy fāl issi şabr eyle (12) ācele eyleme ve

³³ İbrahim Süresi 42. Ayet: “Allah’ı zalimlerin yaptıklarından habersiz sanma.”

teʿennī idüp mühlet vir muẓtarib olma ki kemāl-i ıztırāb (13) maħrūmlık getürür insāna şabrdan eyü sermāye olmaz hālün şalāha (14) ve her işün eyülige döne tevekkülün Allah teʿālāya (15) eyle hayrlar bulursın vʿallāhü āʿlem biʿş-şavāb

(16) leḳāyile

- (17) haṭā itdüm bulundum ben ziyānda dirīğa ben baña itdüm cihānda
(18) günahkāram egerçi iy bürāder ümīd itmezidüm ola bu işler
(19) iki reye çü bir ʿayn ebrūdur hāzer eyle naşīhat saña budur

118^a

(1) iy fāl issi bu fālün delālet ider ki sen ğāyet müteħarrık ü ıztırāb üzerine (2) bir ādemsin bir yırde şebāt ü qarāruñ yoḳ imdi sen bu hālī terk eyle ıztırāb (3) itme sükün üzre ol evḳāt geçüp felek devr ider sen kendü (4) emründe hayrān olmışsın zamānuñ cevrine şabr eyle zīrā ki zamānuñ emānı (5) olmaz ʿāqıl olan kimesne zamānuñ acısına ve ʿatlusına şabr idici olur (6) ve her şıfnuñ eyüsine ve her nesnenün menfaʿatini alıcı olur şābir olan kimesne (7) belāya şükr idici olur hattā nuḥūset günleri gelüp geçince ve umūr-ı maʿkūsa (8) göçüp gidince ve evḳāt hoş olup zamān şafā üzre olunca bu aḳāmı (9) işidüp mütenebbih olasın Haḳ teʿālāya şükr ü ḥamd eyle şöyle ki evḳātün (10) eyülige yüz tutup şalāh cānibine döne her ne kadar hareket itseñ (11) zafer bulup murāduñ el vire ve her neye yapışursañ (12) hāşıl ola iy fāl issi bir miḳdār hemān (13) şabr eyle ıztırāb eyleme (14) her işün kolay ola (15) Allāhü āʿlem

(16) leḳāyile

- (17) bu işünde didi şabr eyle tuşī ki şabr idendür insānuñ eyüsi
(18) her işünde daḫı şabrı gözet çoḳ ki vardur şabrda güçlik zarar yoḳ
(19) iki reyile bir fe geldi çün fāl şaḳın şabrıla şükri itme ihmāl

118^b

(1) iy fāl issi sükün üzre ol ki saña nāfiʿ budur şaḳın hareket (2) eyleme ki bir nesnenün aşlını bilmeyüp hareket itmek zarar ider ve daḫı sāyir (3) işlerinde de ʿacele idici olma yoḳsa belāya düşersin ʿāqıl o kimesne (4) dür ki mübāşeret idecegi işi evvelden kıyās ider şonra işler ve sevdüğün (5) kimesnenün muʿāşeretinden bir miḳdār çekil ʿaceleden şaḳın mühlet

virme (6) üzre ol lecc ü 'inād eyleme evvelden ki bir kimesneden ki zarar çekmişsindir (7) ve anuñ sebebi ile senüñ hālün müteğayyir olmuşdur yine ol kimseden hāzer (8) üzerine ol ihtirāz eyle ve ahvālünün şonından dañı hāzer üzerine (9) ol hemān şabr üzerine olasın egerçi ta'ab ü zaħmet çekersin (10) velīkin necāt ve emin hāşıl olup haşmuñ kendü nefsinde zarar (11) ide ide vücūdına ve beķāsına mağrūr olmasun ki şonı (12) helākdür kelimātün hoş eyle (13) ve Allāh te'ālāya tevekkül eyle ki (14) oldur seni cümle belādan (15) kurtaran Allāhü ā'lem

(16) leķāyile

(17) bu fikri terk idüp şāhib ferāğ ol taleb idindüğün şeyden ırağ ol
(18) şaķın ol işi itme iy bürāder ki ol işde saña lā'net ideler
(19) iki re ortasında geldi çün cim felekdür bu ider te'ħir ü taķdīm

119^a

(1) iy fāl issi kendü hālünde ol bir nesneye bā'is olup taħrīk (2) idici olmasa ki şonra şerri kāyim idersin zararın çekersin yaramazlardan (3) ırağ ol eyülere yoldaş ol ki belādan ve fesāddan emīn olasın (4) ve dañı bil ki dünyānuñ lezzeti müdarādur ni'met ü devlet zevāline (5) sebep kişi kendüyi görüp mağrūrılıkdur ve 'iffet ve pāklige sebep (6) kimsenün 'aybın görmeyüp göz yummakdur ve talebe sebep ta'ab ü zaħmetdür (7) ve ni'met ü devlet ziyādesine sebep şükr ü hāmdür ve belāya sebep (8) küfrān-ı ni'metlikdür ve necāta sebep şıdkdur ve eyülige sebep (9) mülāyemetdür iy fāl issi aħlāķuñı güzel eyle ki (10) bā'tınunnda eyü ola benüm bu sözlerümi işit (11) dañı önündeki taħrīk-ı hayra git (12) iy fāl issi saña şabr (13) göründi inna'llāhe me'a (14) şşābirin

(15) leķāyile

(16) her işde şabr it itme ıztırābı ki şabrıla bulurlar feth-i bābı
(17) yaramaz kimseden bu fāl idür men' eger varise 'aķluñ başa it cem'
(18) iki re içre 'ayn itdi iķāmet haŗiş olma dilersen ger selāmet

119^b

(1) iy fāl issi ol t̄ā'ife mādemi saña muvāfaqat üzerine olalar sen de (2) anlara tābi' olup anlarla bile ol ammā şaşın ki i'timād itmeyesin ki saña (3) ašlā nef'ileri yoqdur bu hāl evvelden bilüp aña göre 'amel idesin (4) bir uğurdan anlara kendüni virmeyesin kendüne bir kitābete (5) müte'allıq nesne dimişsin şaşın peşimān olursın şonra kendüne (6) 'azlolmaq istersin ol işden ve çok söze keleciye bā'is (7) olur hemān mümkün olduğu üzere geçen ve zamāna ile müdārā üzerine (8) ol murāduña irersin bir kimesne bir işe hisāb itmedin giderse (9) toğrı yoldan çıkmış olur bir kimesne bir işe hisāb itmedin giderse (10) toğrı yoldan çıkmış olur bir kimesne kendü cinsinden ğayrı kimesnelerle (11) ihtilāt eylerse kendüni çok zaħmete koymış olur ve kendüye zarar (12) getürmüş olur ve çok fikre düşer (13) iy fāl issi bu hāl üzere şabr eyle muhāl (14) olan nesneye mađrūr olma Allah te'ālāya (15) şükr eyle nefsüne ta'ab ü zaħmet virme

(16) leqāyile

(17) niçün bilmedüğü kimselerile	idersin ihtilātı her biriyle
(18) biraz kendüni anlardan ırağ it	dağı şohbetlerinden hem ferāğ it
(19) iki re ortasında geldi çün fe	yüri ol kendü hālünde müdāmā

120^a

(1) iy fāl issi bu fālunda geldi ki ğam gitdi ve feraħ ü sürür geldi (2) ve gönlün hoş ola ve dağı Hāq te'ālā senden ğayrıların şerrini def' (3) eyleyüp 'ākıbetün hayra döndüre ve dağı bir kimesneden havf üzerine olasın ki (4) aña itmiş olasın tarīk-ı şalāha sülük eyle gideni ve geçeni bir dağı aña (5) saña ba'zı haberler gelse gerekdür ki ğāyet sevinesin ve mađlūbuña (6) yitişesin gönlünden fikirleri gideresin ve dağı ilden (7) ötüri ğam u ğuşşa çekmeyesin Hāq te'ālā senün mertebenji 'ālī ve kadrünji (8) bülend idecekdür dağı şayd ü şadānjı 'ālemlere neşr idecekdür (9) düşmenlerün ğürligine maqşūduña vāşıl olasın hemān cümle (10) işinji seni yaradan Hāq te'ālāya ışmarla şeytāna (11) tābi' olma ve saña ihsān idene senden (12) ihsān eyle ki dünyā bir iki günlükdür (13) bāķī degildür hemān eyülikdür (14) kāle Hāq v'allāhü ā'lem (15) bi's-şavāb

(16) leqāyile

(17) ‘azîmet eyle irersin murâda	bu fâluḡda sa‘âdet var ziyâde
(18) idersen ger ‘adüvile huşümet	olursın aḡa ġâlib ile himmet
(19) idüp bir re iki cimile vuşlat	ḡudâya şükr idüp eyle ‘azîmet

120^b

(1) iy fâl issi şabr eyle ki şabr saḡa eyü mu‘îndür ve her nesnenüḡ âḡiri (2) vardur hemân her işüḡi eyü eyle ve ġayrılardan ictinâb eyle kendü (3) zâtüḡde fikr eyle aḡlâḡuḡ eyü olsun ve daḡı şöyle bilüḡe (4) mâdemki felek böyle devr ider ne eyülik ber-ḡarâr ḡalur ve ne kemlik (5) ve dünyâ kimesneye bâḡî ḡalmamışdur hemân dâyimâ Ḥaḡ te‘âlâ tesbîḡ ve taḡmîd (6) ile oḡulmaz derdlere dermân şabrdur ġayrı nesne degildür şabr eyle ki (7) râḡata irişesin ve ḡalkîle rızḡ ve mülâyemet üzerine ol şafın (8) fâsıḡ ve fâcir olan kimesneden eyülik recâ itmeye ve geḡen nesneye te‘essüf (9) ḡeküp ġam yime zamân bir dolâb gibidür muttaşıl döner ber-ḡarâr olmaz ne (10) ḡayrân olursın hemân Ḥaḡ te‘âlâya tevekkül idüp işlerüḡ eyüsine (11) olsun ḡaşduḡ ve daḡı düşmenüḡ didükleri (12) muḡâl sözlerden aldanup maḡrür olma (13) hemân Ḥaḡ te‘âlânüḡ virdüḡi (14) ni‘meti bil ve şükr eyle

(15) leḡâyile

(16) ‘acâyib göresin ger şabr idersen	müdâmâ nefsüḡe hem ḡaber idersen
(17) zamâna ġâlib olmaz kimse aşlâ	meger şabr eyleyenler ġâlib ola
(18) ḡeküp bir re iki ‘aynıla râyet	şakın kim zaḡmete itdi delâlet

121^a

(1) iy fâl issi fâlüḡ delâlet ider ki Ḥaḡ te‘âlâdan niḡe ḡayra yitişesin rızḡuḡ (2) ġâyet ḡoḡ olup murâduḡa vâşıl olasın ġumüm ve hümüm hep gidüp (3) râḡata vâşıl olduḡ bu murâd idindüḡüḡ nesnenüḡ tamâm ḡalebi zamânıdur (4) ḡolaylık ile yetişürsün her ne ḡadar güci varise saḡa ḡolay oldu (5) ḡareket itdükce sa‘d ve bereket teveccüh ider iy fâl issi bu ḡaleb itdüḡüḡ (6) nesnenüḡ üzerine ‘azîmet eyle her maşlahatuḡ ḡazâ ola İnşâ’llâḡü te‘âlâ (7) iy fâl issi niyyetüḡi şâfî eyle derecât-ı ‘âliyeye irişesin ve her yaramazıḡ (8) şerrinden Ḥaḡ te‘âlâ seni ḡıfz eyleye şerr ü zarar senden gidüp ḡayr (9) ve zafer saḡa teveccüh eyledi bu fâlüḡ ‘aceb güzel delâleti ve ‘alâmeti var (10) niḡe niḡe sürürlara ve ‘izzetlere irişdüḡ Ḥaḡ te‘âlâya

şükr eyle (11) ve saña eyülik idene sen de eyle ki (12) Hâk te‘âlâ keremile seni belâdan (13) kurtarup ni‘metler (14) ihsân eyledi

(15) leḳâyile

(16) Cenâb-ı Hâkka ḳıl ṭâ‘at müdâmâ kim oldur eyleyen maḳşūduḡ i‘ṭâ
(17) murâduḡ cānibine ḳıl ‘azîmet kim itmişdür ḥudâ saña ‘inâyet
(18) çü geldi re iki fe ḡam gidüpdür sa‘âdet ḥayrıla iḳbâl idüpdür

121^b

(1) iy fâl issi fâluḡda geldi ki işüḡde ‘acele itmeyüp mühlet viresin zîrâ (2) ‘acele saña belâ getürmek vardur mühlet maşlahatuḡa muvâfiḳdur şabr (3) eyle iy fâl issi ıztırâb eyleme ki Hâk te‘âlânun niçe gizli luṭfı vardur (4) daḡı neler zuhûrile olan yiter ‘âḳıl ol kimesnedür ki tamâm olacaḳ nesneye (5) mübâşir olur ve düşmenden ḡâfil olmaz senün ḥaḳḳuḡda çok yaramaz sözler (6) söylendi ol sözler sebebi ile saña cefâ olur ammâ İnşâ’llâhü te‘âlâ (7) selâmet muḳarrerdür eger uyursaḡ gözüḡ aç Hâk te‘âlânun bu olan (8) luṭf u ihsânına şükr eyle Hâk te‘âlâya tevekkül eyle ki her nesne (9) Allâh elindedür şabr eyle ṭoḡrı yoldan şaşma düşmen şerrinden emîn ve ḥasûd (10) belâsından maḥfûz eyleye iy fâl issi senün fâluḡ (11) böyle geldi bir miḳdâr teveccüh gösterdi (12) gözüḡ aç ḡâfil olma ve ḥâṭıruḡ (13) perîşân ṭutma Allah te‘âlâya (14) tevekkül eyle

(15) leḳâyile

(16) ‘acül olma şaḳın ḥadden ziyâde ‘acül oḡmaz şabür irer murâda
(17) işüḡi mühletile işle dâyim ki teḥîr vü sa‘âdet ola ḳâ‘im
(18) gelüp re cim ü ‘aynıla berâber zarar itmez ḥazer üzre olanlar

122^a

(1) iy fâl issi taḥammül eyle ve her işüḡde taḥammüli isti‘mâl eyle ki taḥammül kişiyi (2) çok belâdan kurtarur şimdengirü geleceḡi gör geçeni aḡma söz söyleye (3) cek zamân ma‘lûmdur ‘âḳıl olan bilür bu sözleri o kât diḡle ve kendüḡi (4) ḥor vü ḥaḳîr ṭutma tâ ki bülendlige irişesin ve nefis hevâsına tâbi‘ (5) olma yoksa telef olursın ve daḡı bunu belki şabr itmek âdemünḡ ziynetidür (6) ve epsem ṭurmamaḳ fesâd getürür imdi şabrı elden ḳoma şabr

iden kimesne (7) istediği nesneye kâdir olur dağı Hâk te‘âlânun kazâ vü kaderinden kurtulmak (8) mümkün degildir iy fâl issi hemân ‘acele eyleme bu bağı günler (9) elbette geçecektir Hâk te‘âlâ şabr idenleri Kuran-ı ‘azîmde medh itmişdür (10) ve şabîrleri muğâbelesinde cennet-i na‘îm ‘ivaż (11) itmişdür Hâzret-i Muhammed şalla’llâhü ‘aleyhi (12) ve’s-sellemün bereketiyle hemân taħammül (13) eyle İnşâ’llâhü te‘âlâ (14) sonra hayra vâşıl (15) olursın

(16) **lekâyile**

(17) talebde mużtarib olan işit gel ki virmez ıztırâb ile murâd el
(18) taħammül it ne miğdâr olsa zaħmet taħammülle olur insâna ‘izzet
(19) gelüpdür re vü ‘ayn ü fe çü bile saña kemlik idene eylik eyle

122^b

(1) iy fâl issi bu fâluğ delâlet ider ki her işün bitüp murâdâtuğ el virüp (2) ticârete fâideli olup sa‘âdet ola her nesneñde iy fâl issi beşâret (3) saña ki çok devlet teveccüh eyledi hemân kalk tırma ve murâduñun (4) talebinde cidd ü ‘azîmet üzerine ol talebinde güçlik var diyü ihmâl (5) eyleme ikdâm üzerine ol ve Hâk te‘âlânun Kuran-ı ‘azîminde “vemşü fı (6) menâkibihâ ve kulû min rızkıhî ve ileyhinnuşûri”³⁴ âyet-i kerîmesine (7) meşğül ol iy fâl issi şöyle ki bu işünñde himmet üzerine (8) olasın elbette murâda vâşıl olursın ve düşmenler ve hasûdlar şerrinden (9) emîn olursın ve dağı ihtimâldür ki bir mektûb yazasın yâ bir gâyib (10) ile veyâ maħbûbuğ ile cem‘ olursın mektûb hâlünge muvâfıkdur (11) ve bir kimse vardur ki senün için rızk talebindedür Hâk te‘âlâ kapusını (12) koma hemân ‘azîmetünñde şadığ olsa (13) güçler kolay ola ve dağı her nesne (14) üzerine Hâk te‘âlâ kadirdür (15) v’allâhü â‘lem bi’s-şavâb

(16) **lekâyile**

(17) zamânun hoş murâdâtuğ müyesser ziyâde rızk u ni‘met iy bürâder
(18) murâda kıl ‘azîmet hem sefer kıl hemân Allâha ‘işyândan hâzer kıl

³⁴ Mülk Süresi 15. Ayet: “Artık onun omuzlarında, dağlarında, tepelerinde yürüyün. Onun rızıklarından yiyin, dönüş Allah’adır.”

(19) çü geldi re vü fe vü cim emced

sa'îd oldı zamānuñ vaqtüñ es'ad

123^a

(1) iy fāl issi bu fālun delālet ider ki a'lā manşıba yetişüp manşıbuñ 'ālī ola ve dağı (2) saña yaramazlık kaçd iden kimesnenün yaramazlık kendü başına gele (3) beşāret saña ki zarar gidüp malun ziyāde çok ola ve kimseden (4) saña zarar olmaya ve bu fālun delālet ider ki sen Hāzreti Resūlullah (5) şalla'llāhü 'aleyhi ve's-sellemi ziyāret idersin ve düşmenlerünjı kahr idersin (6) ve her ne sebebe yapışursañ eyü ola mektūblar cihetinden hareket (7) idersen gāyet eyüdür fā'idelüdür iy fāl issi 'azīmet itdügün nesneden (8) şağın ihmāl üzerine olma ikdām eyle tālib olduğun nesnede (9) sa'ādet saña yārdur ve her nesne ki senden çıkdı ise yine elünje (10) girecekdür gayrılar saña yardımcı olup senün devletünje mu'ın (11) olalar ve dağı sen bir eyü ve ulu kimesneye muğārin olursın ki anuñ sebebi ile (12) her murād idindügün nesneye vāşıl olursın bu fāl senün (13) ahvālünün eyüligine delālet ider hemān (14) Allah te'ālāya tevekkül eyle cemīc (15) murādātunla vāşıl iden oldur

(16) leğāyile

(17) sa'ādet necmi toğdı maṭla'ından

şeref itdi teveccüh menba'ından

(18) dağı luṭf eyleye cennetde sübhān

na'imile saña hürī vü gılmān

(19) gelüp fālunḡa re vü cim ü hem fe

sa'ādet saña yüz tıtdı nigāre

123^b

(1) iy fāl issi şağın muğābeleden ki düşmen kavī ancak ve hem şerrün 'alāmetleri zühür (2) idüp senden tarafa teveccüh itmek üzre ve hem saña 'işretten ve ihtilātdan (3) naşīb yok kādır olduğun kadar ihtilātdan çekil ve ihtilātdan (4) hāzer üzerine ol yoksa 'azīm belāya giriftār olursın zīrā (5) seylün evveli bir kaṭredür ve şer ve zarar kişiye ihtilātdan gelir ve dağı (6) riyāset tamām olmaz illā riyāset ile pes riyāset isteyen kimesne zaḡmet (7) ve meşakḡate şabr itmek gerekdür ve eyüligine ve kemligine taḡammül itmek (8) gerekdür bir işün şoñını fikr itmeyen kimesneye felek yār olmaz (9) ve düşmenlerden gāyet hāzer üzerine ol ki anlar senün arduṡcadur (10) dāyim düşmenler olduğı yire çok çok varıcı olma yarın olan maşlahatun (11) guşşasını yarına koy ve dağı gāyet 'acele idici olma ve gāfil olma (12) ve şabr idici ol ki Hāğ te'ālā şabr (13) idenlerledür v'allāhü ā'lem (14) bi's-şavāb

(15) leḳāyile

- (16) murāduñ dirseñ el vire aylaq ‘acül olma iken olur olacaq
(17) ħurūfī fāluñ itmişdür delālet ki maṭlūbuñ olısar āñir elbet
(18) olupdur re vü ‘ayna cim pāye ‘acül olan düşer gāñī belāya

124^a

(1) iy fāl issi bu fāluñ delālet ider ki saña çok yaramazlık ḳaşd itmişler (2) ve kendüler müntefi‘ olmuşlar idi sen anlara yakın olup anlara ṭayanma ki (3) olur olmaz kimesnelerle iḥtilāṭ itmek çok fesād getirür iy fāl issi (4) nedür bu belā saña ki dāyimā düşmenlerünle cem‘ olup iḥtilāṭ (5) idersin ṣaḳın düşmenlerden dāyim ırağ ol anlara yaklaşma sen bir ḳavimle (6) muṣāḣebet itmişsin ki anlar gāyet yaramaz kimesneler imiş saña çok yaramazlık (7) itmişler imdi sen anlardan ḣazer eyle hemān ṣabr üzerine ol tā ki (8) ziyāde olacak zamān gele ve Ḥaḳ te‘ālānuñ luṭfi zuhūr ide eger (9) ḣaşmuñ olan kimesnelerle ḣuşūmet idersen kendünge zarar (10) getürmiş olursın dāyimā her kimse ile eyülik üzerine ol ḣattā (11) murāduña yetişesin yoksa belāya giriftār (12) olursın ḣāşıl-ı kelām cemī‘ (13) ḣällerden saña ṣabr yegdür (14) ve Ḥaḳ te‘ālāya tevekkül

(15) leḳāyile

- (16) murāduñçün ta‘ab çekdüñ ziyāde yüri ṣabr it iremez dirseñ murāda
(17) biraz cem‘ itdüğün elden ḳıḳardun nedāmet budur isti‘cāl iderdün
(18) çün oldı re vü hem fe ‘aynıla cem‘ delāletdür ğam olur ṣabrla def‘

124^b

- (1) gelince buraya diñlendi ḣāme bu fāl irdi bi-ḣamdi’llāḥ tamāma
(2) bu ḣāle ir görünce bu kitābı tetebbu‘ eyledüm her faşl u bābı
(3) ṣeh-i ‘ālem-penāḣuñ ḣimmetile zuhūra geldi ḣüsn ü rağbetiyle
(4) çün itdün buña bā‘iṣ pādişāḣı mübārek eyle fālın yā ilāñı
(5) daḣı hem ṭālī‘in mes‘ūd eyle ḳapuñdan düşmenin merdūd eyle
(6) güneş gibi maḳāmı evc-i rif‘at günin gündən yeg eyle tā ḳıyāmet

(7) dağı Őehzādesi ʿömrin dırāz it

vücūd-ı Őāhıla hem ser-firāz it

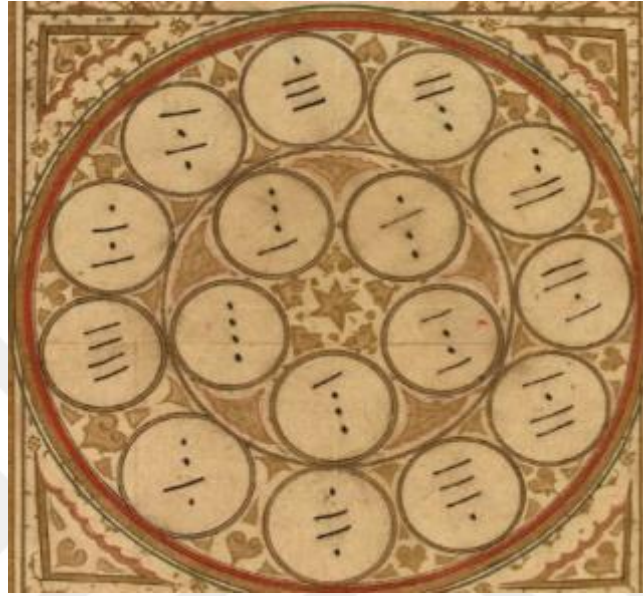
(8) řadīm-i bendesidürür Suʿūdī

(9) müdāmā göre fālında Suʿūdī

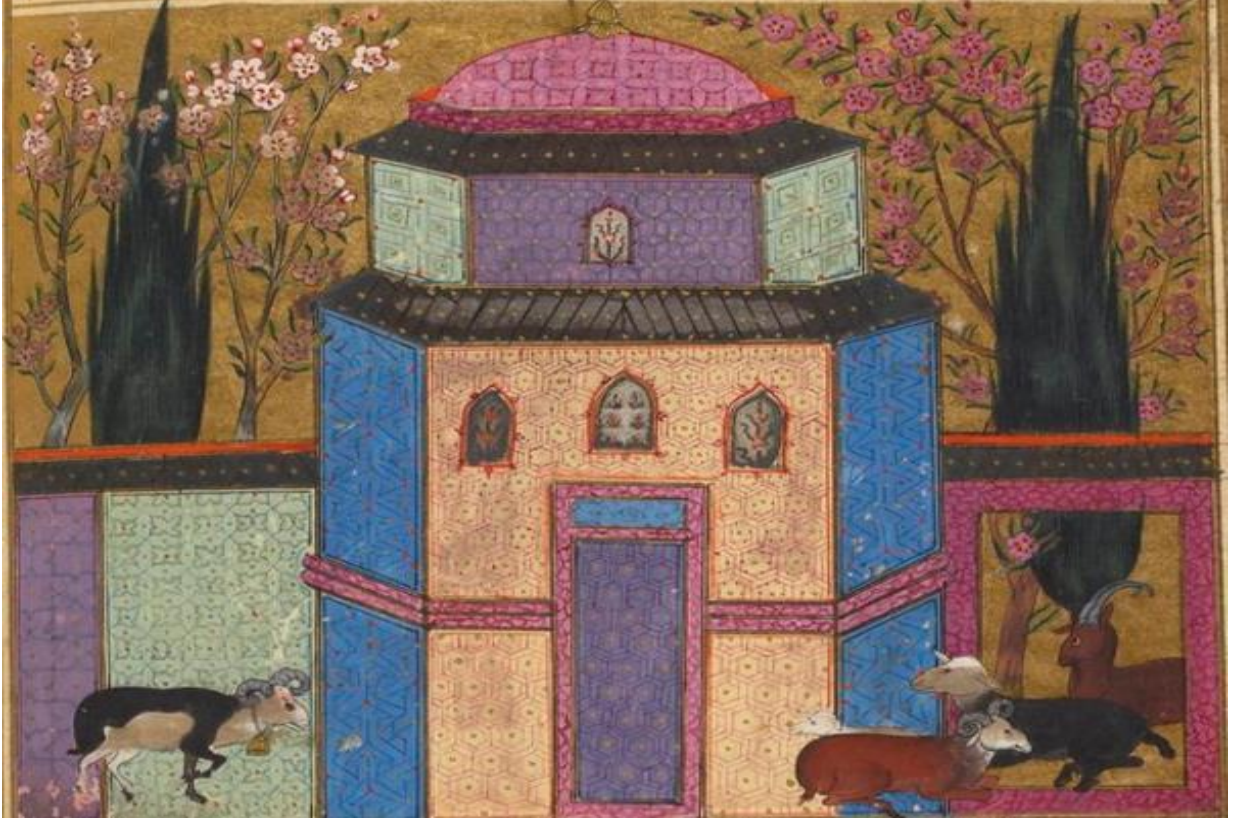
125^a

(1) **bu fāl enbiyānu** **ṭarīkı** budur ki dört saır noқта (2) dökesin ba‘de ikişer ikişer ṭarḥ idesin (3) her saır başında iki ƙalursa ḥaṭ i‘tibār idesin (4) bir ƙalursa noқта i‘tibār idesin ƙanķı (5) şeke muvāfiķ bulunursa (6) anı göresin v‘allāhü ā‘lem

(7) **ve bir ṭarīkı** dağı budur ki reml üslūbı üzre (8) tamām reml idesin ƙāđı reml ƙanķı şūrete muvāfiķ (9) gelürse aña göre ‘amel idesin **ve bir ṭarīkı** dağı (10) budur ki güzel yumasın ve barmaķ ile başasın (11) ƙanķısı rāst gelürse anı göre (12) sin v‘allāhü ā‘lem bi‘ş-şavāb

(1) fāl-ı Şu'ayb peygamber 'aleyhi'ş-şalātü ve's-selem

(2) bu şekil evvelki evün şāhibidür ki beyt-i nefis ü hayātdur şekl-i sa'īddür nāra
 (3) mensūbdur münkalibdür yılduzı müşterīdür burcı kavş burcudur günü
 pençşenbedür (4) delālet ider Allāhü ā'lem ki sâ'il-i sürūra yetişe selāmet-i nefis
 ile ve sürür-ı (5) kalb ile ve çok fā'idelerle eger hareket itmek isterse eyüdüdür ve
 ne (6) işlerse fā'ide ide eger tezevvüc itmek dilerse eyüdüdür ve mu'āşeret eyüdüdür
 ve eger ticāret (7) itmek isterse eyüdüdür fā'ide ide ve eger hākım olursa sevine
 ğāyibde olan kimesnesi (8) yakında gelüp maḥbūbıla cem'i olup murādınca
 ḥazzın ala borcu ödene ḥaste (9) şifā bula ḥāceti revā ola ḥaşmı varsa rāzī ola
 murāda irişüp mesrūr ola

(10) leḳāyile

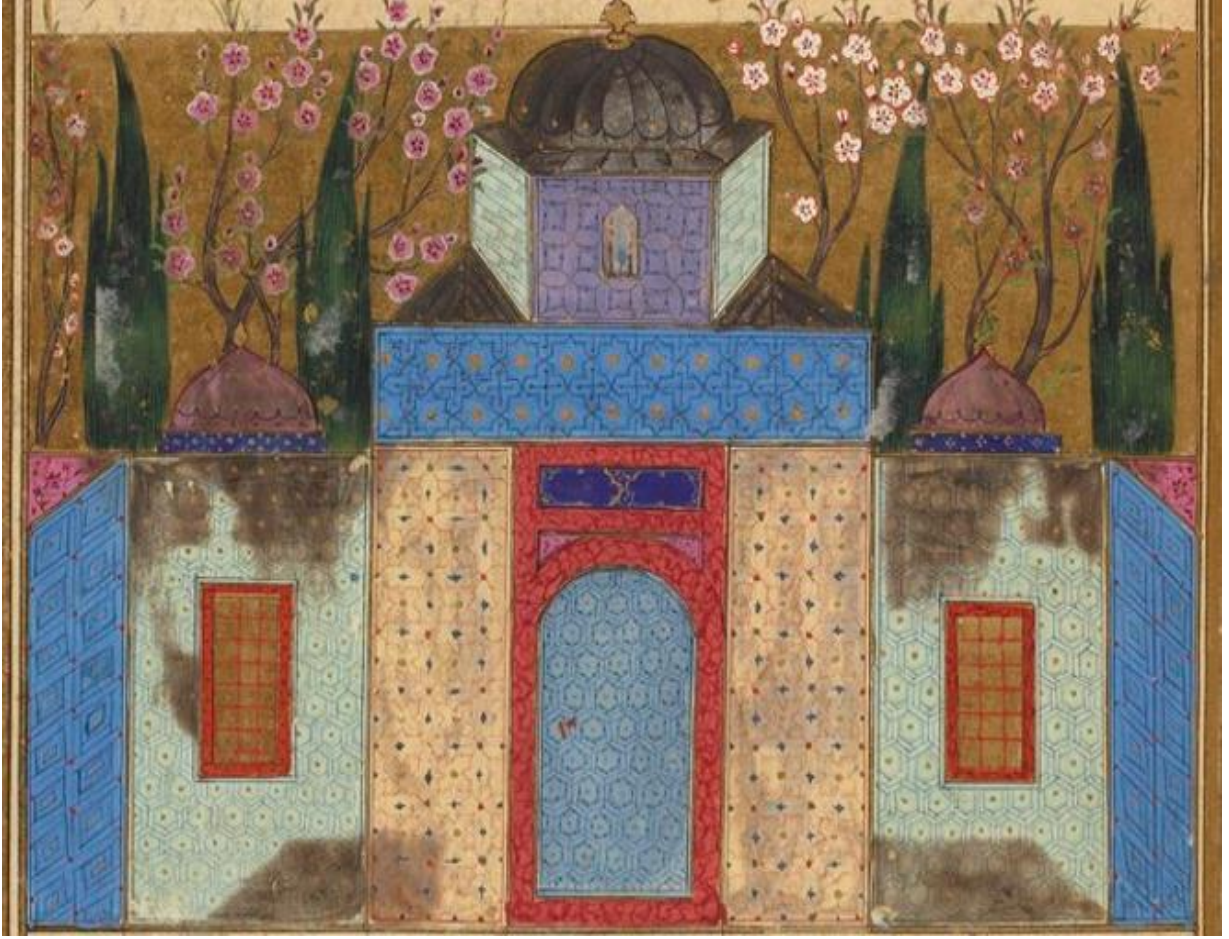
(11) bu lihyān şekildür virür ḥaber kim başuḡa ḥayrıla ḳondı sa'ādet

(12) mübārek fāldur bu fālun iy yār yüri şükr it ki ḥaḳ itdi 'ināyet

(13) ahkām-ı lihyān

(1) fāl-ı ʿİsā peygamber ʿaleyhi'ş-şalātü ve's-selem

(2) bu şekil ikinci evün şāhibidür māl ü muʿīnler ve kesb evidür (3) saʿīddür hevāya mensūbdür ğarbīdür yıldızı güneşdür burcı eseddür (4) günü eḫaddür sâ'ilün ğalbi mesrūr olup maṭlūbına vāsıl (5) olup ve ḫareketi fā'ideli olup ve istediği kimesne ile cemʿ (6) olup niçe niçe fā'ideler olmasına delālet ider evlenmek (7) ve sefer ve ticāret eyü ola ve bu kimesne ḫacca vara eger (8) deynden şorarsa yaḫında ödene eger ḫasteden şorarsa (9) şifā bula bu fāl mübārekdür v'allāhü ā'lem

(10) leḫāyile

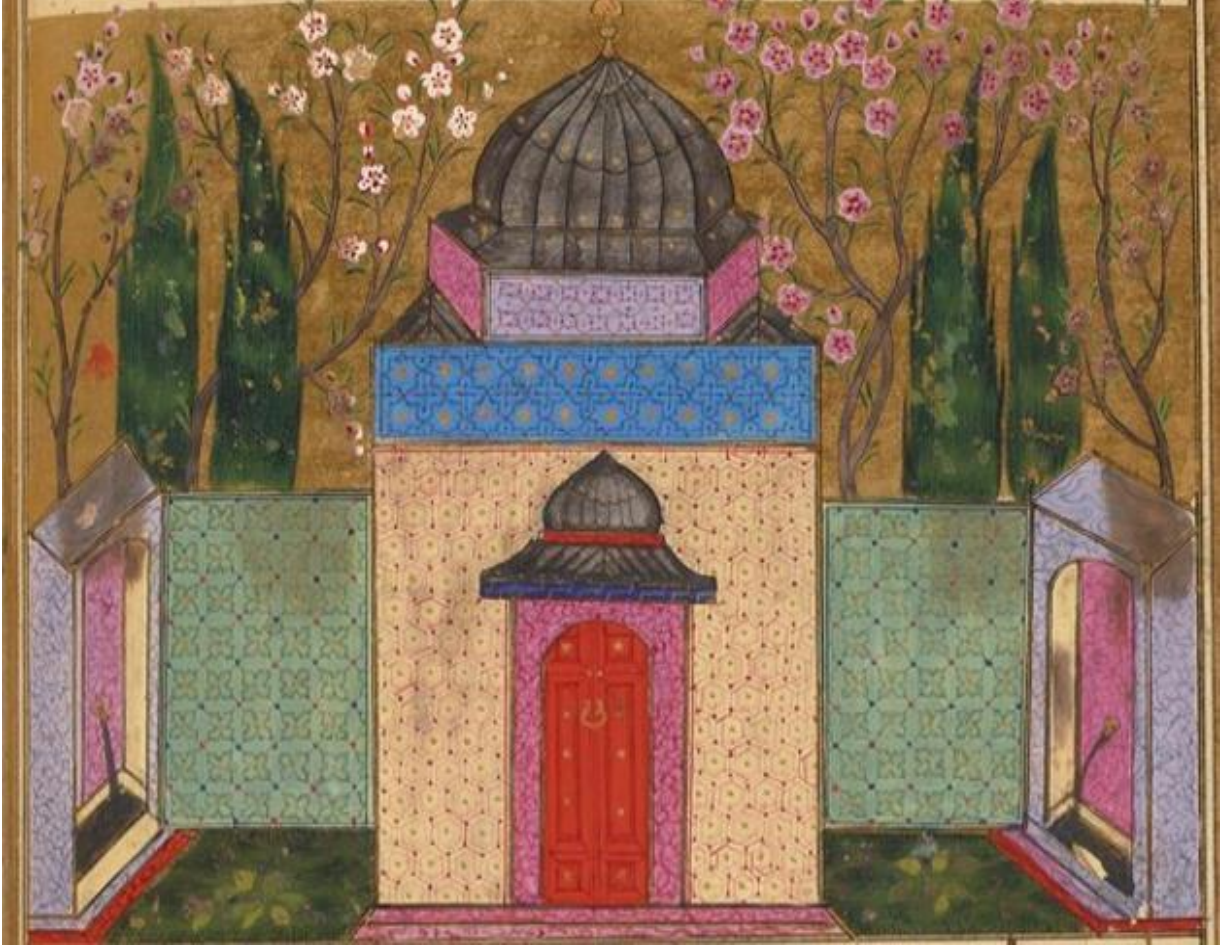
(11) çü geldi fāla ḫabz-ı dāḫil iy yār delāletdür ki el virdi murāduḡ

(12) gidüp ğam geldi devletle saʿādet ḫudā luṭfına olsun iʿtimāduḡ

(13) aḫḫām-ı ḫabz-ı dāḫil

(1) fāl-ı Cercis ‘aleyhi’ş-şalātü ve’s-selām

(2) bu şekil üçüncü evün şāhibidür bu şekil mütevaķıfdur māya (3) mensübdur delālet ider ki sâ’ilün elinden bir nesne ķahrıla çıķa (4) ve daķı sefer ide evlenmek eyü degıldür bu zamānda hıķ kimesne ile (5) mu‘āmele eylesün ve kimseye itimād itmesün ki bu fāl zarara delālet (6) ider ve daķı olmayacak nesneyi fikir itmesün ki hemān ğam çekdügi (7) ķalır ve kimesne ile şerık olma şabr eyle ki eyülik yakındır ğāyibdeki (8) kimesne geķ gele hemān şabr eyle ‘acele (9) idersej belāya irişürsin

(10) lekāyile

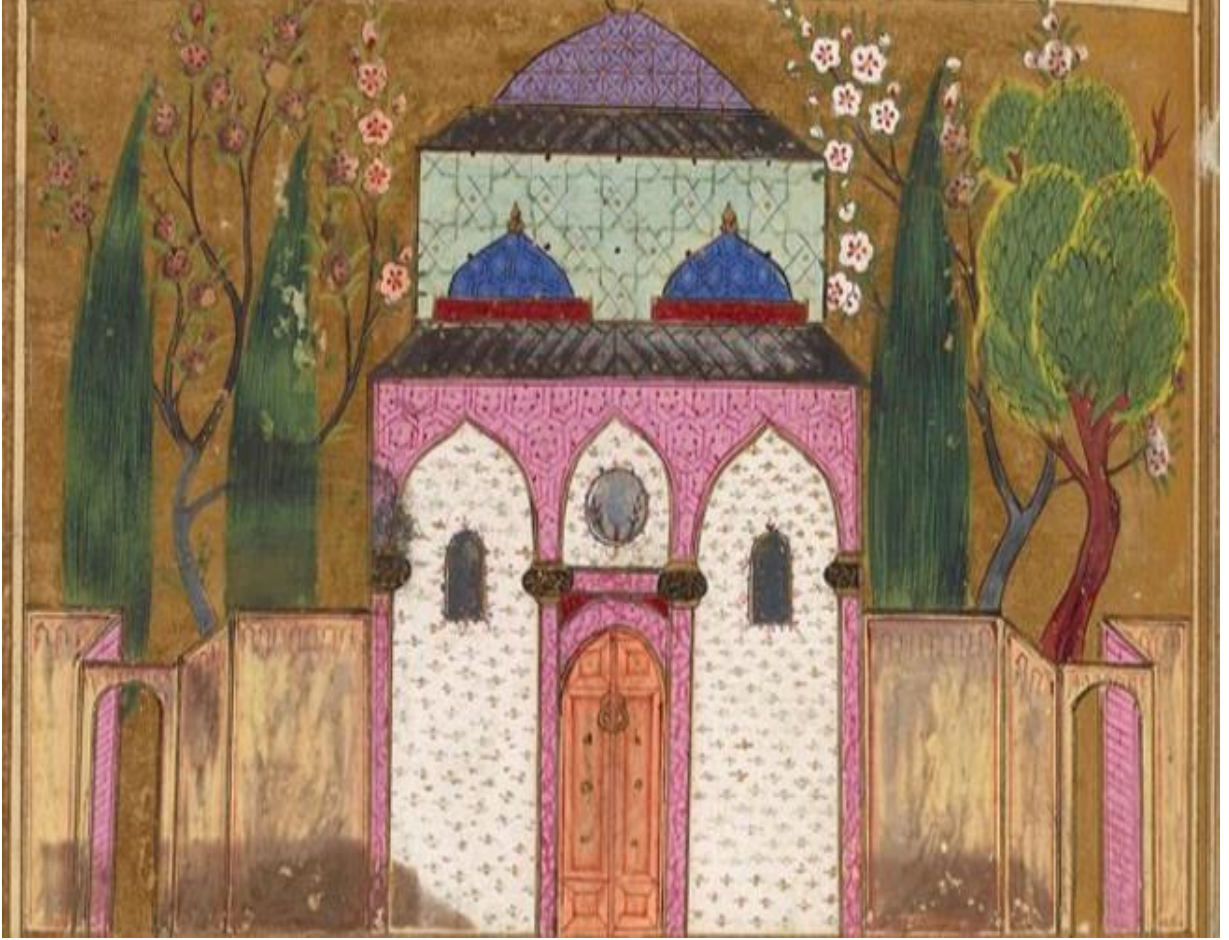
(11) çü geldi fāla ķabz-ı hāric iy yār delālet var ki bağludur bu maṭlab

(12) daķı anda görünür ‘avķ ü teḥīr ‘acül olma ki şabrıla olur hep

(13) ahķām-ı ķabz-ı hāric

(1) fāl-ı Yūnus peygamber ʿaleyhi’ş-şalātü ve’s-selām

(2) bu şekil dördüncü evün şāhibidür ata vü ana ve emlāk evidür (3) şekl-i saʿiddür yılduzı ʿuṭāriddür burcı sünbüledür günü (4) erbaʿadur ʿākıbet ḫayrlığına delālet ider ve ḫalbün şafāsına (5) ve aḫvālün eyüligine ve ḫareketün bereketine ve daḫı (6) bu kimesneye kendü ehlinden ve ṭāyifesinden sevinmek (7) ḫāşıl ola ve bir nesne elinden çıkmış iken yine eline gire veyāḫūd (8) bir kimseden ayrılmış iken buluşa ve daḫı ḫelāl vāfir rızķ (9) eline gire ve kendü selāmetde olup dāyım sürürda ola

(10) leḫāyile

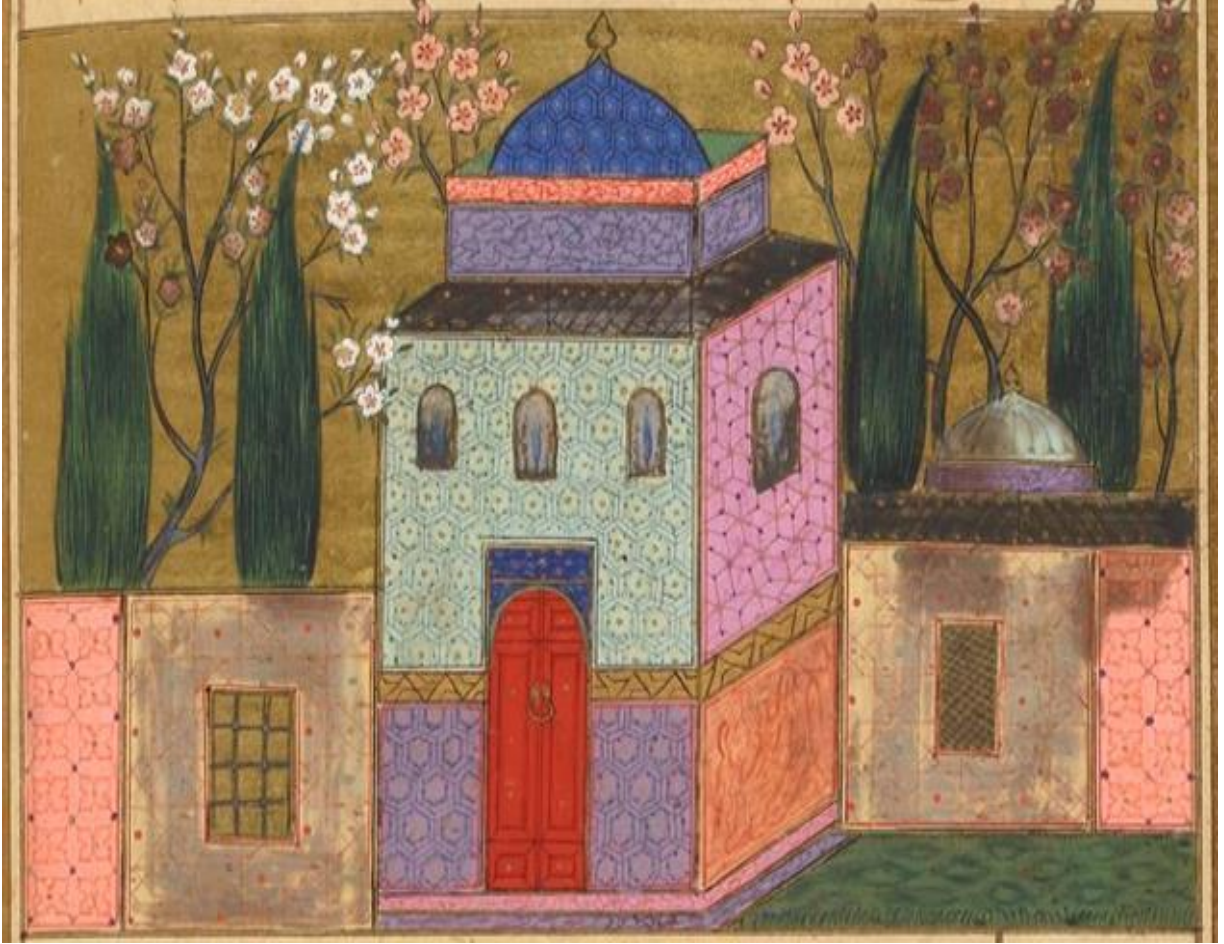
(11) beşāret kim saḫa geldi cemāʿat cemāʿat ḫanda ola niʿmet anda

(12) Resūlu’llāḫ buyurmışdur bunı kim cemāʿat ḫanda ola raḫmet anda

(13) aḫkām-ı cemāʿat

(1) fāl-ı Nūh peygamber ‘aleyhi’s-selām

(2) bu şekil beşinci evün şāhibidür sürūr u ferah ve evlād ve libās evidür (3) sa‘iddür nāra mensūbdur münkālībdür yılduzı zühredür burcı mīzāndur (4) günü cum‘adur sâ‘il sürūra yetişüp libās ziyāde olup (5) ğam u ğuşşalar gidüp mālā vāşıl ola veyāhūd tezevvüc ide (6) hareket fā‘ide ide rızkı çok ola fā‘ideler göre ehli ile (7) zindigānesi eyü ola Hāzret-i peygamberi ziyāret eyleye hemān himmetün (8) bülend ola murāduña vāşıl olduñ ticāret fā‘ide ide zāyi‘ olmuş nesne (9) yine ele gire yüklü ‘avret toğura hemān ‘azīmet üzerine ol

(10) lekāyile

(11) gelüpdür cevdele fālunđa iy yār saña devlet sa‘adet itdi iķbāl

(12) hemān ŧurma ‘azīmet üzre ol kim murāda irmez aşlā ehli ihmāl

(13) ahkām-ı cevdele

(1) fāl-ı Zekeriyâ peygamber ʿaleyhi’ş-şalâtü ve’s-selâm

(2) bu şekil altıncı evün şâhibidür marâz ve fikirler ve zindânlar ve zâyî'ler (3) evidür mütevaķıfdur türâba mensûbdur yıldızı zühaldür burcı cedydür günü sebtdür (4) sâ'ilün müzâyıkasına delâlet ider belki bir haste cihetinden veyâhüd (5) bir yüklü ʿavret cihetinden yâ bir kimesne ile muķârenet itmiş ki andan (6) bî-ħuzûr olmuş ola tezevvüc ve sefer eyü degildür bu niyyetde fâ'ide (7) yokdur şabr eyle Ĥaķ te'âlâ ʿinâyet eyleye ve düşmenden ĥazer eyle (8) kimseye şerik olma ve kimse ile mu'âşeret eyleme maķhûr olup (9) zarar görürsin aşlî yaramaz yüzinde ʿalâmeti var ĥara yağız kimesneden ĥazer üzerine olasın

(10) lekâyile

(11) bu şekle ʿuķela dirler ʿâķıl olan bilür kim var bu işün in'ıķadı

(12) işit sözümi şabr eyle ola kim ĥudâ fetĥ eyleye bâb-ı murâdı

(13) aĥķâm-ı ʿuķela

(1) fāl-ı Yahyā peygamber ʿaleyhi's-selām

(2) bu şekil yidinci evün şāhibidür nisā vü şerīklik evidür mütevaqıfdur (3) yılduzı zühaldür burcı delvdür günü sebtür sâ'ilün hâtırı dürlü dürlü (4) fikirler üzerine olup vesveselere delâlet ider zâhir bir kimesneden (5) zarar çekmiş ammâ hâkîkatde zarar degıldür iy fāl issi (6) şabr eyle ve hâzer üzerine ol ki beytü'l-mâldan saña (7) nesne ödetmeyeler zîrâ bu şekil şāhibi şugrâ qalır dur (8) eger bir nesneye ʿazm itdün ise şabr eyle birkaç gün zîrâ (9) tevaqquf vardur ʿacele gâyet yaramazdur v'allāhü â'lem bi's-şavâb

(10) lekâyile

(11) eyâ niyyet iden şāhib murādât bu fālunđa çü geldi saña engîs

(12) yüri şabr it ʿacül olma ki bu fāl delâletdür ki var işünđe te'akküs

(13) ahkâm-ı engîs

(1) fāl-ı Yūsuf peygamber ‘aleyhi’ş-şalātü ve’s-selem

(2) bu şekil sekizinci evüñ şāhibidür mevt ve havf ve yoqlıķ (3) evidür mütevaķıfıdır māya mensübdür yıldızı merriħdür burcı ħamedür (4) günü selāsedür ğam ü ğuşşanüñ çoķlığına ve ħātıruñ perişānlığına (5) ve uzun uzak fikirlere ve sâir işlerüñ in‘ikādına (6) ve ħareketüñ olmamasına delâlet ider evlenmek ve sefer (7) ve ihtilâť ve mu‘āşeret ve şirket eyü degildür ve eger (8) mu‘tād ise ħan ele lecc ü ‘inād itme şabr eyle ki (9) şabr ile murād ele gire Allāhü ā‘lem

(10) leķāyile

(11) çü geldi ħumre şabr itmek görüñdi eger ķurtulmaķ istersenĵ zararđan

(12) egerçi evvel-i şabruñ acıdır velī ŧatludurur şoñı şekerden

(13) aħķām-ı ħumre

(1) fāl-ı Dāvud peygamber ‘aleyhi’ş-şalātü ve’s-selām

(2) bu şekil toközuncı evüñ şāhibidür sefer ü deyn ve eyü vāqr‘alar evidür (3) sa‘iddür māya mensūbdur münkalibdür yılduzı kıamerdür burcı serefāndur günü (4) işneyndür gāyet sevinmeklige ve maķşūdlaruñ eyüligine ve hareket (5) fā‘ideli olmasına ve sevdüğü kimesne ile cem‘ olmasına ve evķāti hoşlıgıla (6) geçmesine ve tutduğı kolay gelmesine ve devleti ve ‘izzeti gāyet gür olmasına (7) delālet ider ve bir yirden bir mektüb gele veyāhūd gāyibden eline aķçe (8) gire ehl ü ‘ayāli ile ve gāyibdeki kimesnesi ile veyāhūd bir ‘azīmü’ş-şān (9) kimesne ile cem‘ olmasına evlenmek ve ihtilāf eyü ola v’allāhü ā‘lem bi’ş-şavāb

(10) lekāyile

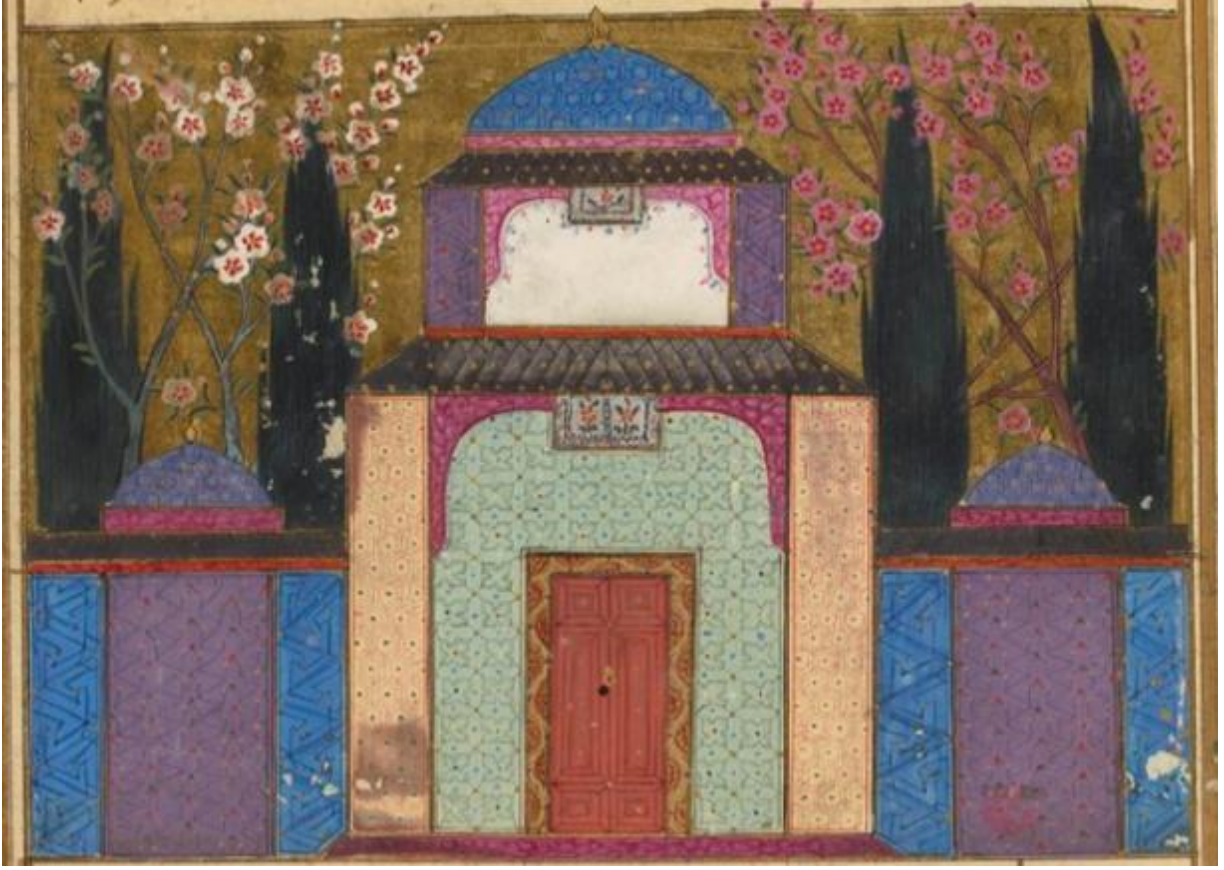
(11) bi-ħamdi’llāh beyāz oldu bu fālun günün toğdı sa‘adet oldu yāruñ

(12) ħudā yüz aķlığı ide müyesser eger şükr-i ħudā olursa kārun

(13) ahkām-ı beyāz

(1) fāl-ı Mūsā peygamber ‘aleyhi’ş-şalātü ve’s-selem

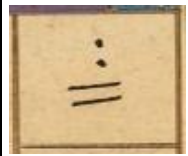

(2) bu şekil onuncı evün şāhibidür cāh ü devlet ü salṭanat ve ma‘āş (3) ve şan‘at evidür sa‘īddür türāba mensūbdur münḳalibdür yıldızı zühredür burcı (4) şevrdür günü cum‘adur sâ‘ilün sa‘ādetinün gāyet ile ḳuvvetine ve mertebesinün (5) bülendliğine delālet ider ve kesbinde eline çok nesne gire ve dostları (6) cihetinden gāyet sevine ve bu kimesne ḫareket eyleye ki çok ḫayra ve berekete (7) yetişe ve eger elinden çıkmış ise yine eline gire hemān ‘azīmet (8) üzere olsun ki murādına ire eger ḫacca niyyet itdi ise müyesser (9) ola ve evlenmek daḫı eyü ola ḫelālinden müyesser ola Allāhü ā‘lem

(10) leḳāyile

(11) bu şekle nuşretü’l-ḫāric didiler delāletdür ki manşūr olduḫ iy şāh

(12) beşāret kim murāda vāşıl olduḫ daḫı çok dürlü iḫsān ide Allāh

(13) aḫḳām-ı nuşretü’l-ḫāric

(1) fāl-ı Hızır ve İlyās ‘aleyhümā’s-selām

(2) bu şekil on birinci evün şāhibidür recā vü ümīd ve dostlar ve sehm-i (3) sa‘ādet evidür sa‘īddür münkalibdür nāra mensūbdur yıldızı güneşdür (4) burcı eseddür günü eħaddür gāyet ile sevinmeklige ve devlete (5) ve murāda vāşıl olmaqlığa ve aħvāl eyü olmaqlığa delālet ider ve daħı (6) maħbūbuğa vāşıl olup her istediğün elünje gire Allah te‘ālāya şükr (7) eyle eger hareketden su‘āl idersen gāyet eyü ola niçe fā‘ideler ve bereketler (8) göresin eger zāyī‘ olmuş nesneden su‘āl idersen elünje gire (9) hemān niyyet itdüğün nesnenün üzerine olup ‘azīmet idesin

(10) lekāyile

(11) çü geldi nuşretü’l-dāħil bilesin

sa‘ādet tā ebed ola qarīnün

(12) murādātuñ ola hāşıl ne kim var

daħı luṭf-ı ħudā ola mu‘īnün

(13) aħkām-ı nuşretü’l dāħil

(1) fāl-ı Ya'qūb peygamber 'aleyhi's-selām

(2) bu şekil on ikinci evüñ şāhibidür düşmenler ve hasūdlar evidür (3) mütevaqıfdur māya mensūbdur yıldızı re'sdür burcı zenebdür günü (4) sebtdür düşmenlerüñ ve hasūdlarüñ ve mu'ānidlerüñ çoqlığına delālet ider (5) bu hāl üzerine bir miqdār şabr eyle ki fālîc bugün vebāldür ve hareket (6) müşkil eger hareket niyyet itdünse eyü degildir veyā evlenmek (7) veyā ticāret eyü degildir ve binā yapma k̄anā'at üzerine ol (8) t̄ama'yı terk eyle belāya düşersin hemān şabr eyle tā zamān bir hāle (9) dağı dönince selāmet k̄anda ise o cānibe sülük eyle v'allāhü ā'lem

(10) leḳāyile

(11) çü geldi 'ütbe-i hāric bu fāla delāletdür ki ğam ğuşsa olısar

(12) çü bir fālun ki hāric ola nāmı olur 'ālemde mezmūm u muḫaḳḳar

(13) ahkām-ı 'atebe-i hāric

131^b

(1) fāl-ı Süleymān peygamber ‘aleyhi’s-selām

(2) bu şekil on üçüncü evün şāhibidür fāl issinüñ kendü nefsinüñ (3) sırrı evidür sa‘iddür māya mensübdür şābitdür yıldızı kıamerdür burcı (4) seretāndur günü işneyndür sâpilüñ gönli mesrūr olmasına ve murād u maķşüdü (5) eyülikle hāşıl olmasına ve hareketi eyü olmasına ve muvāfaķatun (6) ve dostlığun eyüligine ve her ğam u ğuşşadan ve tārıķdan (7) kıurtulmasına delālet ider ve ğāyibde olan kimsesi gele (8) ve haccā gide ve Hāzret-i peygamberi ziyāret ide maţlüb elde (9) maķhūr dāyimā şād ü mesrūr ola v’allahü ā‘lem bi’s-şavāb

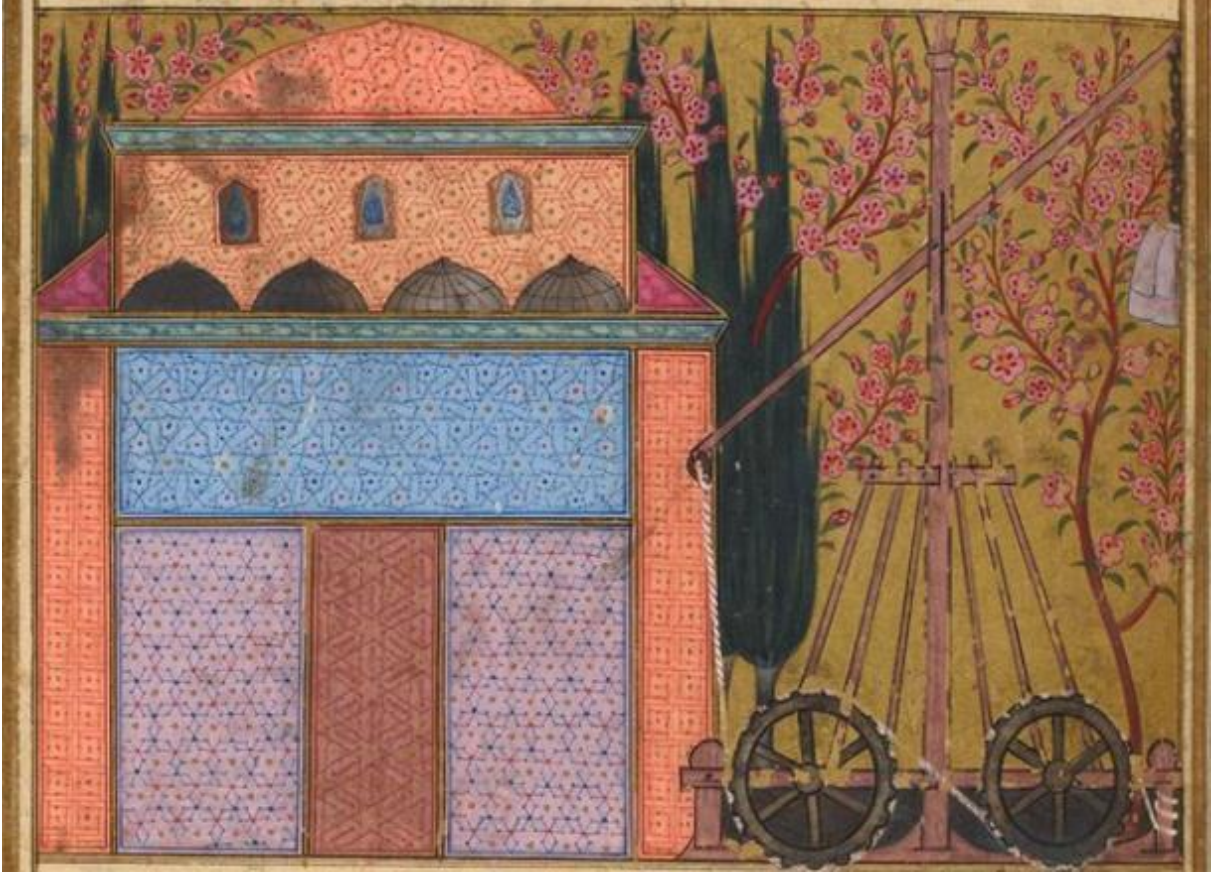
(10) leķāyile

(11) tārıķ oldu bu şeklün çünki ismī murāduñ dağı maķşüduñ bil elde

(12) hudā virdüğine māni‘ olunmaz gelir lā-büdü naşīb olan ezelde

(13) aḥkām-ı tārıķ

(1) fāl-ı İbrāhim peygamber ‘aleyhi’ş-şalātü ve’s-selem

(2) bu şekil on dördüncü evün şāhibidür suʿāl olınan nesnenün nefsinün (3) evidür saʿiddür hevāya mensūbdur yıldızı müşterīdür burcı kavsdür günü hamīsdür (4) sâilün qalbi mesrūr ve hātırı hoş ve t̄ālīʿi kavī ve suʿāl itdüğü (5) kimesne ile cemʿ olmasına delālet ider sevduğı kimesne ile (6) veyāhūd bir gāyib kimesne ile cemʿ ola evlenmek gāyet eyü ola (7) bir kimesne ile şerīk olmağda eyü ola deyn var ise qazā (8) ola haste var ise şifā bula rızq vāsīʿ t̄ālīʿ güzel hareket (9) iderse çok murādātı hāşıl ola muhaşşal-ı kelām eyülik her cihetden teveccüh itmişdür

(10) lekāyile

(11) çü geldi ütbe-i dāhīl bu fāla beşāretdür ki devlet itdi iqbāl

(12) yürü iqdām it hemān tırma ki maqşūd müyesserdür saʿadetle be-her-ḥāl

(13) ahkām-ı ʿutbe-i dāhīl

(1) fāl-ı İsmâ'îl peygamber 'aleyhi'ş-şalâtü ve's-selem

(2) bu şekil on beşinci evüñ şāhibidür 'ilm remlüñ mīzānī evidür sa'iddür (3) hevāya mensūbdur şābitdür yıldızı 'uṭāriddür burcı cevzādur günü erba'adur (4) maṭlūbla ictimā'a ve gönül hoşlıklarına ve gāyibde olan (5) kimesnenüñ gelmesine ve devletlerle buluşmağa ve gam ü guşşanuñ gitmesine (6) delālet ider eger deynden şorarsağ każā ola ve gam u guşşa (7) zā'il ola haste şifā bula eger zāyi' olan nesneden (8) şorarsağ yine bulına rızq-ı vāsī' ola yüklü 'avret (9) toğura sefer fā'ide ide Allah te'ālāya şükr eyle

(10) lekāyile

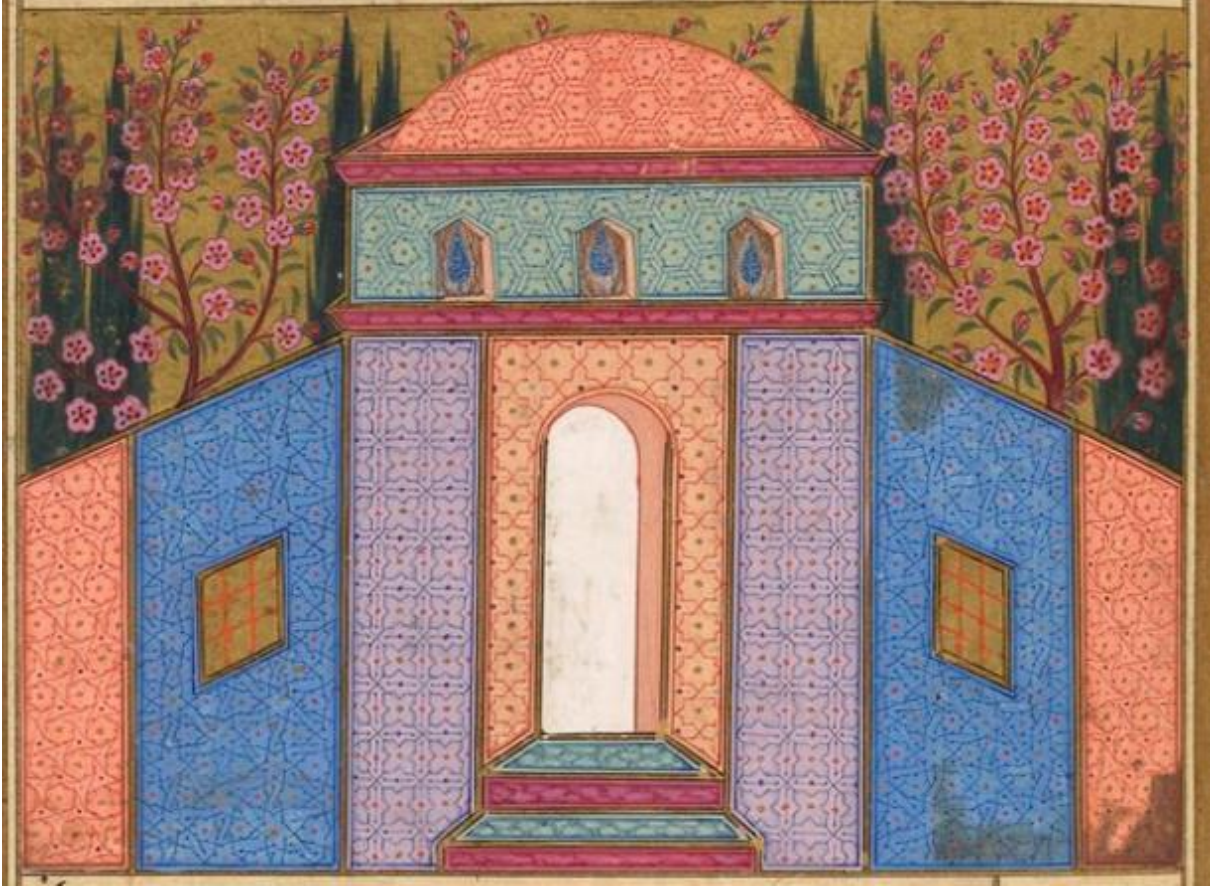
(11) bu fālun ictimā' oldı çün ismī delāletdür ki her hayr olasın cem'

(12) olasın cümle aḥbābıla mesrūr cihāndan düşmenüñ dağı ola ref'

(13) aḥkām-ı ictimā'

(1) fāl-ı Eyyüb peygamber ʿaleyhi's-selām

(2) bu şekil on altıncı evün şāhibidür ve hem sehmü'l-ğayb ve ʿākıbetü'l-ʿākıbet (3) şüretidür saʿıddür türāba mensübdür yılduzı zühredür burcı mızāndur (4) günü cumʿādur bir ʿavret ile veyāhūd bir şağalsız kimesne ile cemʿ (5) olmağa delālet ider ve dağı bir mektüb gelmesine veyāhūd gāybdan (6) bir miqdār akçe kabzuğa gire veyāhūd bir mektüb sebebi (7) ile gāyet sevinesin ticāret ve şerik eyüdüür ve ʿākıbeti hayr ola (8) beşāret sağa ki maḥbūbuğa yetişdüñ ve düşmen ayrıldı (9) ve rızq ḥāşıl oldu bu fālda vuşül-ı murād ve keşret-i ferah vardur

(10) leḳāyile

(11) naḳıü'l-ḥadd şekli geldi fāla saʿādet gösterür ol her tarafından

(12) gele hem dostdan eyü haberler dağı her ne ola cins-i şereften

(13) ahkām-ı naḳıü'l-ḥadd

133^b

(1) Һamdü li'llāh oldı maqşūdum revā	irdi pāyāna bu fāl-ı enbiyā
(2) gice gündüz sa'y ü iqdām eyledüm	tā bu fālı cümle itmām eyledüm
(3) olmasa şāh-ı cihānuñ himmeti	bulmazıdı bu risāle şūreti
(4) Һağ te'ālā eyleyüp bahtın sa'īd	ömrini vü devletin itsün mezīd
(5) dāyim ola tā kıyāmet şevketi	enbiyānuñ yüzi şuyı hürmeti
(6) Һapusında bu Su'ūdī bendesin	ber murād ide dağı efgendesin

(7) yā ilāhī dilerem ola revā

(8) ol şehün Һağğında itdügüm du'ā

134^a

(1) **fāl-ı maqbül**

(2) bu fālı tutmak murād idersen bir āher kimesne ile tutmak gerektür tarīki (3) budur ki evvelā sūre-i fātiha ve üç ihlāş okuyasın ba'de qarşuñda (4) turan kimesneye diyesin ki bir elinüñ barmakların yumup saña (5) qarşu tuta ve sen dañı öyle idesin ol kimesneye diyesin ki (6) barmaklarından ne kadar isterse açsın ve sen dañı ne kadar isterse açasın (7) senüñ ve anuñ ne açıldı ise noqtalara nazar (8) idesin kanķısına muvāfık çıkarsa (9) fālun odur Allāhü ālem (10) ve aħkem

134^b

	(1) ben bir (2) tutdum		sen bir tutduñ
--	---	---	---------------------------------

(3) iy sâ'il saña beşâret ki aħvâlün eyüligе döndi ve harekätün ve ticâretün (4) fâ'ideli olup sa'âdet saña yüz tutdı beşâret 'alâmetleri zâhirdür dostlarun (5) saña naşihat idüp düşmenlerinün yüzi kara ola rüzigâr yine murâduñ (6) üzerine hareket eyleye zarardan havf itmeyesin sūre-i fātiha okıyasın

(7) geldi bu fālun senün gâyet sa'îd şan şekerdür kim qarışdı şirle

(8) mâni' vü mu'ṭi hüdâdur cümleye kındı devlet başuñ taqđirile

(9) sen baña çün bir tutduñ kur'ada ben dañı oldum muqâbil birile

	(10) ben bir (11) tutdum		sen iki tutduñ
---	---	--	---------------------------------

(12) iy sâ'il saña beşâret ki sa'âdet saña hüdüm olup maħbūbuña vâsıl ve devlet hâşıl (13) ve hālün müstaķim ve hayr yanuñda muķim sen düşmenlerünle sürürda ve düşmenlerün 'azâbda (14) olalar ve dañı her neye niyyet idersen 'âķibeti hayr ola eger nikâhdan şorarsañ gâyet ile

(15) muvāfık ve münāsibdür ve hacc-ı şerīfde müyesser ola ve dağı her zālīm şerrinden necāt bulduğ bi-izni'llāh

(16) oldu bu fāluđ mübeşşir devleti

devlet el virdi sağa olduğ ğanī

(17) mağlab-ı a'ālā ki bulmuşsın vuşul

Hađ te'ālā luđfa dūş itdi seni

(18) çün iki tutduğ bağa sen şur'ada

bir tutup ben dağı üç itdüm anı

135^a

	(1) ben bir (2) tutdum		sen üç tutduğ
---	---	--	--------------------------------

(3) beşāret sađa kim cenābuđ 'ālī olup ađvālūđ hayra dönüp ğāybdaki kimesnelerūđ gelüp (4) dostlaruđa řavuşduđ ve ğamlaruđ gidüp sürūrlar hāşıl ola ve dūşmenlerūđ mađhūr ola (5) bir mektūb gelecekdür ve bir güzel dişi kısmına mālīk olasın ve itdūğūđ fikrūđi zāyic itmeyesin ki (6) devlet muřarrerdür ve hāsīd şerrinden ve 'adüvv şerrinden řavf itmeyesin ki bi-'ināyeti'llāh-i te'ālā emīn olasın

(7) devlet-i sermed şafā-yı şalbile

sağa yüz tutdı eyā şāh-ı cihān

(8) olısdur luğf-ı hađķķıla dağı

dūşmenūđ boynına tīğ-i hūn-feşān

(9) sen bağa üç şur'a tutduğ ben de bir

cümlesi dörd oldu anuğ bī-ğümān

	(10) ben bir (11) tutdum		sen dörd tutduğ
---	---	--	----------------------------------

(12) beşāret sađa kim rūz-i vişālūđ münevver olupdur sa'ādetūđ kemāl bula ve rızķuđ vāsīc olup (13) mađbūbuđ müsā'id olup dūşmenlerūđ mađhūr ola ve dostlaruđ dāyīm şād u hurrem (14) ve envā'-i ni'am ile muğtenem olalar sa'ādet senden řarafa müteveccih olmuşdur gice vü gündüzde (15) mekr-i 'adüvvden řavf itme Hađ te'ālāya niyāzuđ olsun mu'avvizeteyn sūreleriyle

(16) başa şorduñ ne ola yarın diyü

müjde saña oldı maḥbūbuñ karīb

(17) luṭf-ı Ḥaḫ irdi sa‘ādet virdi el

devletiyle dāyim olduñ hem-niṣīn

(18) ḫur‘ayı dörd ile açduñ sen başa

bir tutup ben daḫı beş itdüm hemīn

135^b

	(1) ben bir (2) tutdum		sen beş tutduñ
---	---	--	---------------------------------

(3) beşāret olsun saña kim kīselerüñ ṭolup ve eyü kimesnelere vāṣıl olup ḫalḫ arasında (4) ‘azīz olasın eger zühd ü taḫvādan şorarsañ devletüñ esāsīdur ve eger yüklü ‘avretten (5) şorarsañ bir erkek oğul ola veyāḫūd bī-kıyās māl elüñe gire min-ba‘de’l ṭarlıḡı çekmeyesin (6) günün bayrām gicelerüñ ḫadr ola düşmenün ayagun altında ḫaḫīr ola ızṭırāb çekme ki müzāyıkadan ḫalāş olduñ

(7) diñle sözüñ iy şeh-i şāḫib kemāl

fıkr idüben eyle ‘azīmet müdām

(8) ol kişi kim ola ‘azīmet işi

anuñ olur menzili ‘alī maḫām

(9) ḫur‘ada kim ṭutmıñ idün sen beşi

bir muḫābildür aña iy hümām

	(10) ben üç (11) tutdum		sen bir tutduñ
---	--	--	---------------------------------

(12) beşāret saña ki çok māl ve oğul devletin göresin ve ne ḫadar ḡamlaruñ varısa gidüp müşkillerüñ (13) ḫāl ola ve uzun uzak devlete iresin her kimse seni ḫoş göre cemī‘ maḫşūduñ el vire (14) lākin bir şehirden bir şehre sefer idesin aḫçe elüñe gire ve yiñi libāslar geyesin düşmendenden ḫavf itmeyesin (15) Ḥaḫ te‘ālāya i‘timād idesin ki döşeyen ḫuzūr ile oturdı ve eken biçdi ḫul e‘üzü süresin oḡı (?) ḫorḫma

(16) beşāret rüy gerdān oldı fırḫat

eḫibbāyile ḫāşıl oldı vuşlat

(17) ḫudādan feyz ola niçe ‘aṭāya

müyesser ola envā‘-i meserret

(18) çü sen bu kıur'ada tıtduğ birini

üç açup ben de itdüm böyle himmet

136^a

	(1) ben üç (2) tıtdum		sen iki tıtduğ
---	--	--	---------------------------------

(3) beřāret sağa iy su'āl iden ki şems-i sa'ādetüđ tılu' eyledi ve ĥayr u bereket ve sürür u feraĥ ĥāřıl olup (4) aĥbāb u ařdıķā ile kemāl-i rızā üzerine 'ıyş u řoĥbet ola ve daĥı vüs'at-ı rızķ ve nıķ-nāmlık (5) müyesser ola ve emrüğe her kimesne muıı'c ola ve düşmenlerüğ maĥĥür u maĥzün olmaĥdan ĥāli olmayalar (6) şerr-i ĥasüddan ĥavf itmeyüp süre'-i ķāri'aya meřġül olasın v'allāĥü ā'lem bi'ř-řavāb

(7) senüğ bu fāluđ iy yār-ı güzīnüm

řafā-yı niyyete eyler delālet

(8) murāduđ ne ise oldı müyesser

ĥudādan sađa ola feyż-i ni'emet

(9) iki tıtduğ bağa sen kıur'ayı çün

üçile eyledüm ben daĥı niyyet

	(10) ben üç (11) tıtdum		sen üç tıtduğ
---	--	--	--------------------------------

(12) beřāret sağa ki murāduđa vāřıl olduğ ve ĥacc-ı řerīfe varmak müyesser ola ve ĥařımlaruđa ġālib olup (13) 'ālī mertebelere vāřıl olasın ve dāyimā mesrür ve řādumān olasın tālī'üç (14) kemāl-i mertebe kıuvvetdedür iķdām üzerine olasın her neye olursa müsā'ade ide (15) ĥaste řifā bula yüklü 'avret erkek oğul toğura müsāfir gele

(16) sür'at it itme kıuşür iķdāmda

Ĥaķ te'ālā virdi maıılūbuđ kıamu

(17) tālī'üç iķbāle yüz tıtdı bu dem

geldi bu fāluđ senüğ ġāyet eyü

(18) çünki üç tıtduğ gelüp sen kıur'ada

üç tıtuğ ben daĥı geldüm ilerü

	(1) ben üç (2) ıttım		sen dört ıttım
---	---------------------------------------	--	---------------------------------

(3) beşâret saña kim ğamlar gidüp sürür u ferağ geldi ve güzel oğul müyesser ola ve eyü nâmuğ (4) ‘âleme münteşir ola ħabîbüñ şafâyıla müsâ’id ola ve aĥvâlün muntazım ola ve sa‘âdetün (5) güneşi ziyâ bahş oldu ve her murâduñ el virdi hemân Ĥağ te‘âlâ ħazretine tevekkül eyle her (6) işün kolay gele ve cemî‘ âfâtdan emîn olasın bi-‘inâyeti’llâh-i te‘âlâ

(7) iy su‘âl iden beşâret saña kim devletile rif‘atün oldu mezîd
(8) her neye ħaşd eyledünse ‘azm idüp it teveccüh ħâlî‘ün oldu sa‘îd
(9) ħur‘ada dörd eyledün sen ben dağı ħaşd idicek fâla üç oldu bedîd

	(10) ben üç (11) ıttım		sen beş ıttım
---	---	--	--------------------------------

(12) beşâret saña kim ‘izzet ü devlet ü nuşret ve fetĥ ü irtifâ‘ meretebe ve Ĥazret-i Resûlu’llâh şalla’llâhü (13) ‘aleyhi ve’s-sellemi ziyâret müyesser ola ve ğâyibdekiler selâmetde olalar nikâĥdan şorarsañ ğâyet ile (14) eyüdür sebep-i devletdür oğul ħız şâĥibi olasın ve ticâretten fâ’ide idesin ħâkimler meclisinde (15) ğâlib ve manşür olasın salâtna iĥdâm eyle Allâh te‘âlâya tevekkül eyle ħavf yokdur

(16) diyem bir bir bu fâluğ neydüğini su‘âl iden eger şorarsa bağı
(17) sa‘âdet yâr ola devlet ħarînün ħabîb ola müsâ’id dağı sağı
(18) çü beş barmakla ħur‘a ıttım iy yâr muħâbil oldum üçle ben de ağı

	(1) ben beş (2) ıttıdım		sen bir ıttıduğ
---	--	--	----------------------------------

(3) beşāret sağa kim murād idindigüñ ile ictimāc müyesser ola sa‘ādetüñ ‘alemi diñilüp ğaşmuğ mağlüb (4) ve kendi mağlüb ola bir mektüb cihetinden mesrür olacağsın ve ğacca gidesin ve ğāyibdeki (5) kimesne gele ve ğaste şifā bula ve ğayr u sa‘ādet senden ğarafa müteveccih olmuşdur bu fālud (6) ğāyet eyüdüñ hiç iztirāb yiri yoğdur Ğağ te‘ālānuđ ğudreti ile v’allahü ā‘lem bi’ş-şavāb

- (7) Ğağ te‘ālā vire māl-ı bī-ħisāb eylük eyle zāyi‘ olmaz bī-ğümān
 (8) mekr-i düşmenden şağın ğavf eyleme Ğāzret-i Ğağdan ola ğıfz u emān
 (9) çüñki bađa bir ıttıduğ ğur‘ada beş ıttıup ben dağı fāl itdüñ hemān

	(10) ben beş (11) ıttıdım		sen iki ıttıduğ
---	--	--	----------------------------------

(12) beşāret sađa kim bu fālud mübārek fāldur ve itdüğüñ rey ma‘ğūldur ve ğavlüñ ma‘ğbūldur ve eđer ğac (13) itmekden su‘āl iderseñüz ‘an-ğarīb müyesser ola ve ticāret fā‘ide ve düşmenlerüñ helāk ola ve mesken (14) mübārek ola ve dostuğ sađa münğād ola ve ğayr u sa‘ādet müteveccih olup ba‘de’l-yevm murādāt (15) el vire ve Ğağ te‘ālānuđ dāyimā ğıfz u emānında olasın ve dāyimā luğfına şākir olasın

- (16) devlet ü ‘izzetde olup dāyimā ıttıtasın rif‘at seririnde mekān
 (17) açılıp ğam zulmeti geldi sürür fālī‘üñ virdi sa‘ādetden nişān
 (18) çün iki ıttıduğ bađa sen ğur‘a beş ıttıup ben dağı fāl itdüñ ‘ayān

	(1) ben beş (2) ıttudum		sen üç ıttudun
---	--	--	---------------------------------

(3) beşâret iy fâl issi ki va'ce olan zühür bula ve sa'âdetün dâyim ola ve düşmenün senden

(4) ırak ola ve kavliün maqbül ola turma hemân kıymet ü ikdâm zamânıdur maşşüd hemân

(5) eldedür ve sefer gâyet ile eyüdüdür ve hacc-ı şerîfe dahı müyesserdür hâzır olasın ve nikâh

(6) dahı gâyet eyüdüdür ve yüklü 'avret erkek oğul zühûra getüre Allâhü â'lem

(7) murâd idindüğüne kıl 'azîmet

ki mâni' komamışdur aña Allah

(8) hudâ maşşüdüğü kıldı müyesser

şenâ vü şükrünü vird eyle her gâh

(9) bu fâliçün üç ıttudun sen iy yâr

ıttup beş ben de oldum saña hem-râh

	(10) ben beş (11) ıttudum		sen beş ıttudun
---	--	--	----------------------------------

(12) beşâret iy fâl issi ki sa'âdetün gözi uyanuğ ve 'azîmetün kılıcı keskindür eger gâzab (13)

itmiş kimseden şorarsañ sâkin olup rızâya dönmişdür habîb cefâdan şonra vefâya (14) meyl

itmişdür ve gâyib gelmek üzerinedür ve za'îf kuvvet bula ve düşmenden havf olmaya ve

nikâh (15) eyüdüdür ve hac seferi mübârek ola turma hemân 'azîmet eyle Allâh te'âlâya

tevekkül eyle

(16) iy su'âl iden kelâmum eyle güş

vireyin saña haqîkatden haber

(17) her neye itseñ teveccüh dönme hîç

cümle hep maşşüdüğe bulduñ zafer

(18) ittifaķıla 'aceb geldi bu fâl

sen de ben de ikimiz ıttuduk beşer

	(1) ben beş (2) tutdum		sen dört tutduñ
---	---	--	----------------------------------

(3) beşâret saña kim vüs^çat rızķ müyesser olup ve cemî^ç murâdâtuñ el vire ve ticâretüñ tamâm fâide ide (4) ve hasteye ʿâfiyet müyesser ola ve eger nikâhdan şorarsañ ġâyet ile saña muvâfık ola ve düşmenlerüñüñ (5) yürekleri âteş-i ġam ile yanup kendüleri helâk olalar ve Hâķ teʿâlânuñ niʿmeti saña bî-nihâye ola (6) ve luṭfi keşîr ola Hâķ teʿâlâyâ virdüġi niʿmetlere şâkir olup duʿâ eyle ki saña cennet-i firdevs müyesser ola

(7) bu fâluñ bir mübârek fâldur ki nazîrin görmedi çeşm-i zamâne
 (8) müyesser oldu hep cümle murâduñ ʿazîmet it ki yoķdur hiç nihâne
 (9) çü tutduñ dördile sen işbu fâlı getürdüm beş tutup anı beyâne

	(10) ben iki (11) tutdum		sen bir tutduñ
---	---	--	---------------------------------

(12) iy suʿâl iden saña şabr itmek görünür ve bu niyyet itdigüñ nesneye mâʿil olma terk eylemek (13) evlâdur zîrâ ķîl u ķâle düşersin ve ġuşşaya düşersin eger hareket dilersen terk itmek (14) evlâdur ve daġı saña rüşvet ile gelen kimesneden hâzer eyle ve bu tãʿifeden (15) ödünç aķçe alma zarar görürsin hasbünâʿllâh ve niʿmelvekîle meşġül ol Allâhü âlem

(16) eger fūrķatden oldıysa suʿâlüñ aña şabr eylemek yegdür işit gel
 (17) ne deñlü ayrılık düşerse daġı taġammül eylemekle ola münġal
 (18) çü bir tutduñ hemân bu ķur^çada sen iki barmaķla tutdum ben daġı el

	(1) ben iki (2) ıttım		sen iki ıttım
---	--	--	--------------------------------

(3) iy fāl issi bu niyyet üzerine şabr itmek görünür maıllüb gāyet ‘asīrdür ve daıı şehvetüne
(4) esīr olma eger sefer itmek dilerseıı teııhīr eyle ve şadākat istediğiğ kimesneden ırak (5)
ol ve ‘avret řāııfesi ile şazer üzerine mu‘āşeret eyle şaracuk olma haıım (6) idici ol ve şak
te‘ālāya tevekkül eyle “‘aleyke tevekkelnā ve ileyki unīb”³⁵ di

- (7) zarar var saııa şavl-i rürden bil iki yüzlü kimesneden şazer it
(8) řudā-yı lā-yezāle şırma yalvar anuıı luııından iste def-i şer it
(9) ‘aceb geldi ‘aceb bu şur‘a fālı bize kim didi fālı ikişer it

	(10) ben iki (11) ıttım		sen üç ıttım
---	--	--	-------------------------------

(12) iy fāl issi saııa şabr u sükūn görünüp lisānuıı şıfız itmek üzerine olasıı (13) şāyed řalb-i
maıızünuıı mesrūr ola ve işleriıı kolay gele dostuııla seniıı mā-beynuııe (14) şasüdlar ve
müfsidler giriıp şıl ü řāl itmişler ve sefer itmek eyü degildir (15) ve mu‘āmele eyü olmaya
ve şakime varursanıı üzerüne şāhidi zor diııledeler Allah te‘ālā mu‘ın ola

- (16) ne kim şaşd u ‘azīmet eylediıışe rücu‘ it andan iy şāhib şulümet
(17) biraz şabr eylemekdür saııa çāre ki vardur işbu sātde nuııüset
(18) çü ıttım üç bu fāla iy bürāder iki ıttım diyü itme şuşümet

³⁵ Mümtetine Suresi 4. Ayet: “Yalnız sana güvendik, sana yöneldik.”

	(1) ben iki (2) ıtıtdum		sen dört ıtıtduğ
---	--	--	-----------------------------------

(3) iy fāl issi seni ğam u ğuşşa deryāsında ğörürem ve seni zem itmişler ğađđıuđa yaramaz söylemişler (4) sađa şabr itmek ğörinür her belā dāyım olmaz ve ğaşmuğla ğākim öğine varma ki mağlüb olursın (5) sāl mađrūmdur bisāt dürilmişdir ‘ılme düriş tā ki işüğ ũđrıla ve ğumūmuđ gide ğarazuğ (6) bātıl ile kesilmişdür kaçan ğaşmuğla mülākī olursın Ħađ te‘ālādan mu‘āvenet taleb eyle

(7) niçe kimse yatur ğuşşayıla gice şabāĥ olduğda olur şād ü ğurrem

(8) niçe māl ü menāla mālİK olur yanında yoğiken dinār u dirhem

(9) çü dörd oldu senüğ fāludı behey yār ikiyile ben oldum sağa hem dem

	(10) ben iki (11) ıtıtdum		sen beş ıtıtduğ
---	--	--	----------------------------------

(12) iy fāl issi seni ğörürem müzāyıkada ve yardımcuğ ve söz kelecİ çok ve yaramaz kimesnelerden (13) ba‘zı esrāruđ mekşūf ve senüğ için ğareket ve sefer ğörinür lākin şabr evlādur ğattā murād el vire (14) ve dağı ğaddār kimesnelere mu‘āşeret eyleme ve kimseden öc alayın dime ve müfārekat itdüğüğ (15) kimesne için ğam çekme zīrā sađa ğavf ğörinür Ħađ te‘ālāya tevekkül eyle

(16) iki هفته geçince şabr eyle ki tā ğavf itdüğüğden kırtulasın

(17) her ikdām olınan olmaz müyesser eğer şabr idesin ‘ızzet bulasın

(18) çü sen beş ıtıtduğa kılduğ ‘azımet dağı benden ağa iki alasın

	(1) ben dört (2) ıttım		sen bir ıttığ
---	---	--	--------------------------------

(3) iy fāl issi şabr eyle bu fālda havf vardur ve maṭlūb ʿasīr olup müyesser olmaya ıztırāb (4) itme muḳadder olan olur bu fālda hāzer ve hātar vardur şabr itmek gerekdür hattā saʿādetün yılduzı (5) toĝa bu niyyet itdügünden rücūʿ eyle ziyān olursa ĝam çekme iki marazūn olursa korḳulı (6) sına ʿilāc yetīme ḳahr eyleme sāʿili menʿ eyleme aʿdāyı görürseñ Allāhü ekber Allāhü ekber di

(7) görüñdi saña şabrıla taḥammül ümīd oldur ki defʿ ola ḳazālar
(8) ḫudāya cān u dilden ḳıl tazarruʿ yüzün sür yirlere eyle duʿālar
(9) baña çün ḳurʿayı bir eyledün sen saña dördile didüm merḫabālar

	(10) ben dört (11) ıttım		sen iki ıttığ
---	---	--	--------------------------------

(12) iy fāl issi ṭālīʿün nuḫūsetdedür bu niyyeti terk eyle şabr eyle hattā aḫvāl-i şalāḫa tebdīl
(13) olinca ḳīl ü ḳāl defʿ olinca eger nikāḫdan şorarsañ ḫelāldür lākin ḋarb u ḫarb (14) ola eger ḫareketden şorarsañ teḫīr evlādur eger rāzuñı dirseñ saĝ ṭarafuñ sırrını (15) şol ṭaraf bilmesün eger māl dirseñ ḫelālden iste ve Allāh teʿālāya tevekkül eyle

(16) yūri beyʿ ü şirāda şabr eyle şaḳın meyl eyleme ḳavl-i nisāya
(17) daḫı ḳo intikālī ire şāyed şümūs-ı ʿizzetün evc-i ʿalāya
(18) çü sen ıttığı iki bu ḳurʿa için teveccüh eyledüm ben erbaʿāya

	(1) ben dört (2) ıttum		sen üç ıttuğ
---	---	--	-------------------------------

(3) iy fāl issi sađa şabr itmek ve ihtirāz üzerine olmak görünür rüzigār nuħūset üzerine (4) olup her hālde ıztırāb var bu sene hacca varmak müyesser olmaya ve ħulf-ı va'd (5) ola ve 'avret t̄ā'ifesinden ħazer eyle anlarla ħuşūmet eyleme ki serçenüñ tođan (6) ile işi yokdur düşmenden Ĥađ te'ālāya penāh eyle

- (7) ħazer eyle yüri bey' ü şirādan zarar vardur dağı sağa binādan
(8) yüzüne gülene mađrūr olma şađın sen ictināb it aşdıċādan
(9) sen üç ıttuğ 'aceb itdüñ behey yār beni gör geçmedüm hıç erba'adan

	(10) ben dört (11) ıttum		sen dört ıttuğ
---	---	--	---------------------------------

(12) iy fāl issi bu tarıċde şabr görünür ve mađlūb te'ħır olmak görünür düşmenden ħayr (13) olmaya ve kimse ile ödünç almak virmek eyleme ve itdüğüñ 'ahde i'timād olunmaya ve her (14) nesneye ħađıċat üzerine nazār idüp mecāza ħaml eyleme ve dost müzāyıċa (15) zamānında ma'lım olur v'allāhü ā'lem bi's-şavāb

- (16) murāda vāşıl olmak ister isen yüri şabr eyle gel iy yār-ı şadıċ
(17) ola kim rüz-ı vuşlat ola rüşen murāduđdan sen olmuşken müfāriċ
(18) sen iy yār-ı güzīnüm dörd ıttuğ ıttuğ dördi sağa oldum muvāfiċ

	(1) ben dört (2) tutdum		sen beş tutduñ
---	--	--	---------------------------------

(3) iy fāl issi şabr eyle ki şābir kul maḳbūl-ı ḥaḳdur ve bu niyyet itdügüne ḳarīb olma (4) ve eger nikāḥ ise teḥīr ve sefer bu vaḳtde eyü degildir ve ḥākim öñine (5) varma şühūd-ı zora düş olursın şabr eyle tā necm-i ṭālī'ün sa'ādete (6) münḳalib olunca zīrā Ḥaḳ te'ālā muḳallibü'l-aḥvāldür

(7) gel iy fāl issi bunı eyle teḥīr ki şābir olana ḥaḳdan nazar var
(8) derūn-ı dilde olan āteş için ne çāre şabrdan ğayrı behey yār
(9) çü sen tutduñ baña beş barmagunı ben aña dörd tutdum āḥir-i kār
(10) **tāriḥ-i kitāb**
(11) bi-ḥamdi'llāh ki bu zībā muşannef ḳarīb oldı tamāma buldı pāyān
(12) şeh-i 'ālem-penāḥuñ himmetidür ki buldı bu risāle böyle 'unvān
(13) egerçi şüretā tertībimizdür velī ma'nide şaḥuñdur bu dīvān
(14) anuñçündür ki ṭāriḥin Su'ūdī didi herkes **kitāb-ı şāh-ı devrān**

990

(1) **tāriḥ-i diger**
(2) 'ālem-i mülke ḳadem başdum çün oldum 'aḳla yār itdüm tazıyī'c-i evḳāt eyledüm taḥşil-i ḥū
(3) gice gündüz mūnis idindüm kitāb-ı 'ilmī bes ğayra mā'il olmadum ben gezmedüm ḳapu ḳapu

- (4) luṭf-ı Hakkā iʿtimād idüp cihānda eyledüm faẓl u ʿilm ü maʿrifet iḳlīmini hep
cüst ü cū
- (5) ḥamduli'llāh kim müyesser oldı baḥr-ı ʿilmile āşınālıḳ eyledüm faẓlum bilindi
sū-be-sū
- (6) Hāzret-i şāh-ı cihānuḡ irdi semʿ-i pākine bu ḥaḳīr muḥlişüḡ aḫvāl ü evşāfı
ḳamu
- (7) zāt-ı pür elṭāfımı yavuz nazardan şaḳlasun Hāḳ ʿadüvv olsun aḡa kim ola ol
şāha ʿadüvv
- (8) ṭabʿ-ı pākinden ḳopardı bendesine iltifāt tā ezel ʿadetdürür kim māʿil olur
ḫāke şu
- (9) emr-i ʿālī-şān ile bir niçe teʿlīf eyledüm her biri maʿnīde oldı bir nigār-ı
ḫüb-rū
- (10) cümleden biri de bu mecmūʿadur fermānıla eyledüm taḫrīr ü tertībinde
diḳḳat mū-be-mū
- (11) çün bu üslüb üzre itmāmın Suʿūdī gördiler
- (12) didiler tāriḫini **yitmiş iki ʿilm oldı bu**

990

(13) bu ʿabd-i ḥaḳīr sālik-i rāh-ı Mesʿūdī Seyyid-i Muḫammed bin Emīr Ḥasan'ü's-Suʿūdī müddet-i medīd ve ʿahd-i baʿīd (14) taḫşīl-i ʿulüm-ı şerʿiyye ve tekmil-i kemālāt-ı aşliyye-i ferʿiyye idüp sābıḳā-yı müftü'ül islām (15) olan Mevlānā Ebī's-Suʿūd Efendi ḫidmetine yetişüp niçe yıl tefsīr-i şerīf okıyup baʿde (16) anlardan mülāzım olup ṭarīḳ-ı muḳteżāsınca niçe medāris taşarruf idüp ḫālā elli aḳçe ile (17) Şemāniye müderrisi olup devām-ı devlet-i pādişāhīye meşḡülüz lākin maʿlūm ola ki bu ḫālāt u ḫayşiyyāt degildür (18) illā ḫāzret-i şāhib ḳırān ve ḫālīfe'i zamānuḡ iksīr naẓar-ı ʿināyetleri teşşīrimdür ki ibtidā-ı emrimüzden bu aḡa (19) gelince ḫāşşa ḫidmetleri saʿādetiyle müstesʿad ü müşerref olup cenāb-ı saʿādetlerinin maḫşuş duʿā (20) cıları ve bendeleri olmaḡı ʿizzet ü saʿādet bilüp bu ḫayşiyyet ile ʿalem-i iftiḫār-ı müzāvic āsümāna peyveste olmışdur

(21) pādiṣāhiçün ilāhī budurur senden Murād

devletini ŧevketini  omrini eyle ziyā

4. SÖZLÜK

A

‘abd (Ar.): Köle, kul.

‘acāyib (Ar.): Çok tuhaf şey, anlaşılmaz, tuhaf, garip.

‘aceb (Ar.): Pek tuhaf, garip ve şaşılacak olan, şaşırma.

‘acele (Ar.): Çabuk, çabukluk.

acı: Kötti durum.

‘āciz (Ar.): Becerisi olmayan, kabiliyetsiz; zayıf, güçsüz, zavallı.

‘āciz it-: Kabiliyetsiz kılmak.

‘acül (Ar.): Pek acele eden, aceleci.

‘acz (Ar.): Beceriksizlik.

aç-: Bir şeyi kapalı durumdan açık hāle getirmek, açmak; söylemek; āşikār olmak, ortaya çıkmak.

açıl-: Açılmak.

açuk: Açık.

ad: İsim, ad.

‘add (Ar.): Sayma, sayılma.

‘add it-: Saymak.

a‘dā (Ar.): Düşmanlar, yağılar.

‘adāvet (Ar.): Düşmanlık, yağılık, husumet.

ādem (Ar.): İnsan, adam.

‘adem (Ar.): Yokluk, bulunmama.

‘ādet (Ar.): Gelenek ,görenek, töre, alışkanlık, usul.

‘adüvv, ‘adū (Ar.): Düşman, yağı.

āfāt (Ar.): Kötülükler, belalar, musibetler.

āfet (Ar.): Büyük felaket, bela.

‘āfiyet (Ar.): Sağlık, esenlik, sıhhat.

ağız: Ağız.

āh (Ar.): Yazık, feryat etme, inleme.

aḥbāb (Ar.): Bildik, tanıdık kimse, dost.

‘ahd (Ar.): Söz verme, and, yemin.

āḥer (Ar.): Diğer, başka, gayrı.

āḥir (Ar.): Son, sonraki, en sonra, nihayet.

āḥir-i kār: İşin sonu, netice, sonuç.

aḥkām (Ar.): Emirler, hükümler.

aḥkām-ı beyāz: Temizlik

hükümleri.

aḥkām-ı cemā‘at: Cemā‘at

hükümleri.

aḥkām-ı ḥumre: Alazlama

hükümleri.

aḥkām-ı ictimā': Toplanma hükümleri.

aḥkām-ı kabz-ı dāhil: İçeri alma hükümleri.

aḥkām-ı kabz-ı hāric: Dışarı çıkarma hükümleri.

aḥkām-ı liḥyān: Sakal hükümleri.

aḥkām-ı nākī'ü'l-ḥadd: Düz çizgi hükümleri.

aḥkām-ı nuşretü'l dāhil: İç zafer hükümleri.

aḥkām-ı nuşretü'l hāric: Dış zafer hükümleri.

aḥkām-ı tariḳ: Yol hükümleri.

aḥkām-ı uḳelā: Akıllıların hükümleri

aḥkem (Ar.): Kuvvetli, en çok hükmü geçen, hükmeden.

aḥlāk (Ar.): İnsanda bulunan ruhi ve zihni haller.

aḥsen (Ar.): Pek güzel.

aḥter (Far.): Yıldız.

aḥvāl (Ar.): Haller, durumlar, oluşlar, bulunuşlar.

aḥvāl-i şalāḥ: İyilik halleri.

aḳ: Beyaz, aydınlık, temiz.

aḳçe : Eskiden kullanılan düşük değerli gümüş para.

ʿaḳıbet (Ar.): Nihayet, bir şeyin sonu.

ʿaḳıbetü'l-ʿaḳıbet : Sonun sonu, en son.

ʿaḳl, ʿaḳıl (Ar.): Us, akıl.

ʿaḳıl (Ar.): Akıllı, tecrübeli, zeki kimse.

ʿaḳılāne (Ar.): Akıllıcasına.

aḳlık: Temizlik, beyazlık.

aḳrān (Ar.): Eş ve benzer olanlar, yaşıtılar, yaşdaşlar.

aḳvāl (Ar.): Sözler.

al-: Almak.

aʿlā (Ar.): Daha, en, pek yüksek.

ʿalā (Ar.): Rütbece yükseklik, büyüklük şeref, şan.

ʿalāmet (Ar.): İşaret, belirti, iz, nişan.

aḳçak : Kötü düşünceli, niyeti iyi olmayan kimse.

aldan-: Kanmak, inanmak.

ʿale'd-devām (Ar.): Daimi surette, boyuna, sürekli olarak.

ʿalem (Ar.): Nişan, alamet, işaret, belirti.

ʿālem (Ar.): Dünya, cihan

‘ālem-i iftiḥār-ı müzāvic āsūmān:
Alemlerin iftiharı ve göklerin sahibi.

‘ālem-nümā (Ar.): Dünyayı gösteren.

‘ālem-penāh (Ar.): Alemin sığınacağı yer.

‘ale’t-te‘ākīb (Ar.): Aralıksız, arka arkaya, birbiri ardınca.

‘aleyh (Ar.): Karşı, karşıt.

‘aleyhi (Ar.): Onun üzerine.

‘aleyhi’s-salātü ve’s-selām: “Allah’ın selamı onun üzerine olsun.” anlamında bir söz.

‘aleyhi’s-selām (Ar.): “Selam üzerine olsun.” anlamında kullanılan bir söz.

‘aleyhümā (Ar.): aleyh kelimesinin cemi ve tesniye şekilleri.

alıcı: Alıcı, almaya istekli olan.

‘ālī (Ar.): Yüce, ulu, büyük.

‘ālī ol-: Yüce olmak, büyük olmak, ulu olmak.

‘ālim (Ar.): Allah’ın isimlerinden biri, her şeyi bilen, bilgin.

‘ālī-maḳām (Ar.): Makamı yüksek.

‘ālī-ṣān (Ar.): Şan ve şerefi büyük olan

‘āliye (Ar.): Bir şeyin en yukarısı.

Allāh (Ar.): Alemleri yoktan var eden yaratıcı, tanrı.

Allāh te‘ālā: Yüce Allah.

Allāhü a‘lem (Ar.): Allah en iyisini bilir.

Allāhü a‘lem bi’ş-ṣavāb: Allah her şeyin en doğrusunu bilir.

Allāhü ekber (Ar.): “Allah en büyüktür.” anlamında bir söz.

‘allāmü’l guyūb (Ar.): Görünmeyen şeyleri bilen, Allah.

alt: Bir şeyin yere bakan kısmı, üstün karşıtı.

altı: Sayı, beş ile yedi arasındaki rakam.

altıncı: Altıncı sıra.

a‘māl (Ar.): İşler.

a‘māl-i ḥayr: Hayır işleri

‘amel (Ar.): Niyet, i ş.

‘amel it-/eyle-: Niyet etmek, niyet tutmak.

ammā (Ar.): Ama, fakat, lakin, ancak; şu kadar ki, öyle ki.

ana: Anne.

aṅa: “O” zamirinin yönelme hali, ona.

ancaḳ: Yalnız, sadece, tek.

and: Yemin.

anda: “O” zamirinin bulunma hali, onda, orada.

andan: “O” zamirinin ayrılma hali, ondan, oradan, ondan sonra.

anı: “O” zamirinin belirtme hali, onu.

‘anīd (Ar.): Çok inatçı.

‘an-ķarīb (Ar.): Yakından, çok geçmeden.

añla-: Anlamak, kavramak.

anlar: Onlar.

anun: Onun.

añ-: Hatırlamak.

ārām: Durma, eğlenme, dinlenme, istirahat etme.

ārām it-: Dinlenmek.

ara: İçinde, arasında.

ard: Arka, geri.

arduñca: Arkasından, peşinden.

‘arīf (Ar.): Çok bilen, bilgili, irfan sahibi.

artuķ: Bundan sonra, gayrı, başka.

ārzū (Far.): İstek, heves.

ārzū it-: Heveslenmek.

āsān (Far.): Kolay.

aşdikā (Ar.): Samimi, sadık dostlar.

aşıl (Ar.): Hakikat, esas, temel, öz; başlıca, en ziyade.

‘asīr (Ar.): Zor, güç, zahmetli olan.

‘asker (Ar.): Er.

aşlā (Ar.): Hiçbir zaman.

aşlī (Ar.): Asla mensup, seçkin.

aşşı : Kazanç, kar. fayda.

āsümān (Far.): Gök, sema.

aşğa: Aşağı, aşağıya.

aşğı ol-: Aşağı eğilmek.

āşikāre (Far.): Belli, açık, meydanda.

āşikāre ol-: Açığa çıkmak.

āşinālīķ (Far. + T. +lık): Bildik, tanıdık.

at-: Atmak.

ata: Baba.

‘atā (Ar.): Bağışlama, bahşış.

‘atebe (Ar.): Eşik, basamak.

āteş (Far.): Od, ateş, hararet.

āvāze (Far.): Yüksek ses.

‘avdet it- (Ar. + T.): Geri gelme, dönme.

‘avķ it- (Ar. + T.): Alıkoyma, durdurma, vazgeçirme.

‘avret (Ar.): Kadın, zevce, avrat.

ayaķ,-ğı: Ayak.

‘ayān (Ar.): Belli, açık, meydanda.

‘ayān it-: Ortaya çıkarmak.

‘ayb (Ar.): Utanılacak şey, kusur, leke.

aydın: Aydınlık, nur.

āyet (Ar.): Kur’an’ın herhangi bir cümlesi.

āyet-i kerīme: Kutsal ayet.

ayır-: Ayırmak.

aylak: Bol, fazla.

‘ayn (Ar.): Osmanlı alfabesinin 21. harfi olup ebced hesabında yetmiş sayısının karşılığıdır.

ayrıl-: Uzak düşmek, ayrı kalmak.

ayrılık: Uzak kalma, ayrılık.

az: Az, çoğun karşıtı.

‘azāb (Ar.): İşkence, keder.

āzāl (Ar.): Ezelin çoğulu, ezeller, öncesiz zamanlar.

azgunluk: Azgınlık, sapkınlık, aşırılık.

‘azīm (Ar.): Büyük, ulu, yüce.

‘azīmü’ş-şān (Ar.): Namı çok yüce, Şanı büyük.

‘azīmet it-, kıl- (Ar. + T.): Ululuk yapmak.

‘azīz (Far.): Sayın, muhterem, değerli.

‘azl ol- (Ar. + T.): İşsiz olmak, işinden ayrılmak, yol vermek.

‘azm it- (Ar. + T.): Kararlı olmak.

B

bāb (Ar.): Kapı, bölüm.

bābında (Ar.): Hakkında, hususunda, mevzusunda.

ba‘de (Ar.): Sonra, bundan böyle, artık.

ba‘de’l-yevm: Bugünden sonra.

bağlı: Bağlı, kötü, uğursuz.

bāhir ol- (Ar. + T.): Parlak olmak, güzel olmak.

baḥīl it- (Ar. + T.): Cimrilik etmek.

baḥr (Ar.): Deniz.

baḥr-ı ‘ilm: İlim denizi.

baḥş ol- (Far + T.): Bağışlanmak, ihsan olmak.

baḥt (Far.): Talih, kader, kısmet.

ba‘īd (Ar.): Uzak, ırak.

ba‘īd ol-: Uzaklaşmak.

bā‘iṣ ol- (Ar. + T.): Neden olmak, icab ettirmek.

bāḳī (Ar.): Ebedi, daimi, kalıcı.

balgam (Ar.): Vücutta farz olunan dört unsurdan biri.

başa : “Ben” zamirinin yönelme hali.

barık: Ev, yaşanılan yer.

barmak: Parmak.

baş-: Basmak.

baş: Baş, kafa; önde gelen, ilk, başlangıç.

başına gel-: Beklenmedik bir durumla karşılaşmak.

başla-: Başlamak.

bat-: Batmak, yok olmak.

bâtil (Ar.): Boş, beyhude, gerçek olmayan.

bâtin (Ar.): İç, gizli olan, iç yüz.

baştallığı (Ar. + T. +lık): İşsizlik, avarelik, tembellik.

bayrām (Soğd.): Neşe sevinç günü.

bāz (Far.): Kuş.

baʿzı (Ar.): Bir kısım, kimi, birazı.

bed-aşl (Far. + Ar.): Soyu kötü, aslı fena.

bedīd ol- (Far. + T.): Görünür, açık, meydanda olmak.

be-her-ḥāl (Far.): Herhalde, mutlaka.

behey: Hey, ey gibi seslenme niteliğinde bir sözcük.

beḳā (Ar.): Devam, sebat, bakilik.

belā (Ar.): Gam, keder, sıkıntı, musibet, içinden çıkılması güç durum.

belki (Far.): İhtimal, olabilir, umulur.

ben: Birinci tekil şahıs zamiri.

bende (Far.): Kul, köle, bağlı kimse.

berāber (Far.): Birlikte bulunan, bir arada.

bereket (Ar.): Bolluk, mutluluk, saadet.

ber-ḳarār (Far / Ar.): Kararlı, devamlı.

bes (Far.): Tamam, yeterli.

besle-: Beslemek.

beş: Sayı, dördten sonra, altıdan önceki rakam.

beşinci: Beşinci sıra.

beşāret (Ar.): Müjdelenen haber.

bey^c (Ar.): Satma, satış, satın alma.

bey^c ü şirā: Alış-veriş.

beyān (Ar.): Söyleme, açıklama, bildirme.

beyāz (Ar.): Beyaz, ak, temiz.

beyhūde (Far.): Boş, anlamsız, faydasız.

beyt (Ar.): Ev, hane, mesken.

beyt-i nefis: Nefis evi.

beytü'l-māl (Ar.): Maliye hazinesi.

bırak-: Bırakmak.

biç-: Ekip biçmek, kesmek.

bīdār (Far.): Tutkun, düşkün, uyanık.

bī-gümān (Far.): Şüphesiz.

bi-ḥamdi'llāh (Ar.): Allah'a şükür olsun.

bī-hisāb (Far. + Ar.): Hesapsız, sayısız.

bī-ḥuzūr (Far. + Ar.): Huzursuz, tedirgin, rahatsız.

bi-'ināyeti'llāh-i te'ālā (Ar.): Allah'ın yardımıyla.

bi-izni'llāh (Ar.): Allah'ın izniyle.

bī-kıyās (Far. + Ar.): Ölçüsüz.

bil-: Bir şeyi anlamış ya da öğrenmiş olmak.

bildür-: Bildirmek, açıklamak.

bile: Birlikte, bir arada, beraber.

bilin-: Bilinmek.

bīm (Far.): Korku.

bin (Ar.): Oğul.

binā (Ar.): Yapı, ev.

bī-nihāye (Far. + Ar.): Nihayetsiz, sonsuz, tükenmez.

bir: Herhangi bir anlamında belgisiz sıfat, bir sayısı.

biraz: Azıcık, az, biraz.

birden: Ansızın, beklenmedik bir zamanda.

biri: Bilinmeyen bir kimse, öteki.

biribiri: Karşılıklı olarak, tamı tamına, öteki.

birkaç: Az sayıda, çok olmayan, biraz.

bisāt (Ar.): Kilim, minder, döşeme, keçe.

bi't-ta'zīm (Ar.): Ululayıp, büyük sayarak.

bit-: Bitmek fiili.

biz: Birinci çoğul şahıs zamiri.

borç: Borç, verecek.

boyun: Üzerine.

böyle: Bunun gibi, buna benzer.

bu: İşaret bildiren zamir ve sıfat.

budağ: Ayrıntı, teferruat.

bugün: İçinde bulunulan gün.

bul-: Bulmak, arayarak elde etmek.

buluş-: Bir araya gelmek.

bulun-: Bulunmak, içinde olmak.

buḡār (Ar.): Buğu.

bura: İşaret zamiri.

burc (Ar.): Herhangi bir şekil gösteren ve kendisine özel bir ad verilen hareketsiz yıldızlar kümesi.

buyur-: Emretmek.

bülend (Far.): Yüksek, yüce.

bürāder (Far.): Erkek kardeş, dost.

büyük: Yüce, yüksek.

C

caferiyye (Ar.): Caferi tarikatı.

cāḥ (Far.): İtibar, makam, mevki.

cāhil (Ar.): Bilimsiz, bilgisiz.

cā'iz ol- (Ar. + T.): İşlenilmesinde cevaz olan, olabilir, olur.

cām-ı sürūr: Sevinç kadehi.

cān (Far.): Can, ruh, hayat.

cānib (Ar.): Taraf, cihet, yan.

cebbār (Ar.): Cebredici, zorlayıcı, zorba.

cebbār u anīd: İnatçı ve zorba.

cedy (Ar.): On iki burçtan biri, oğlak burcu.

cefā (Ar.): Eziyet, incitme, sıkıntı.

cem^c (Ar.): Toplama, yığma.

cem^c it-/ol-: Toplamak.

cemā^cat (Ar.): Topluluk, insan topluluğu, grup.

cemī^c (Ar.): Cümle, hep, bütün.

cem^ciyyet (Ar.): Topluluk.

cenāb (Ar.): Şeref, onur ve büyüklük terimi olarak kullanılır.

Cenāb-ı Ḥaḳ: Allah.

Cenāb-ı Rabb-i ʿİzzet: İtibar ve yücelik sahibi olan Allah.

cennet (Ar.): Ahirette müslümanların sonsuz olarak yaşayacağı çok ferah ve havadar bir yer, bahçe.

cennet-i naʿīm: Cennet.

Cercis: Şam civarlarında ve Filistin'de yaşadığı ve Hz. İsa'dan sonra geldiği için, onun dininin hükümlerini devam ettirdiği rivayet edilen peygamber.

cevher (Ar.): Elmas, değerli taş.

cevr (Ar.): Haksızlık, eza, zulüm.

cevvā (Ar.): İkizler burcu.

cezā (Ar.): Kötü karşılık, azap.

cezīre (Ar.): Ada.

cidd (Ar.): Bir işi gerçekten çalışıp işleme.

cihān (Far.): Dünya, kainat, alem.

cihet (Ar.): Yan, yön, taraf.

cim (Ar.): Osmanlı alfabesinin altıncı harfi olup ebced hesabında üç sayısının karşılığıdır.

cins (Ar.): Çeşit, türlü, soy.

cins-i şeref: Şeref cinsi.

cum'a (Ar.): Perşembeden sonra gelen gün.

cümle (Ar.): Bütün, hep, tüm, tam.

cümle-vār:

cür'et it- (Ar. + T.): Cesaret etmek, yiğitlik göstermek.

cüst ü cū (Far.): Arayıp sorma, araştırma.

Ç

çāre (Far.): Yol, yardım, ilaç, tedbir.

çarḥ (Far.): Felek, gök.

çek-: Çekmek, tahammül etmek, katlanmak, dayanmak.

çekil-: Çekilmek, uzaklaşmak.

çeşm (Far.): Göz.

çeşm-i zamān: Zamanın gözü.

çevür-: Çevirmek, döndürmek.

çık-: Kaybetmek, yükselmek, tırmanmak.

çok: Fazla, epey, bayağı.

çoklık: Çokluk, fazlalık.

çoğal-: Çoğalmak, artmak.

çömlek kaynat-: Fesat çıkarmak.

çü, çün. çünkü (Far.): Çünkü.

D

da, de: Bile, dahi anlamındaki bağlaç.

daḥı: Bile, dahi, de.

dāḥil (Ar.): İç, içeri, içinde.

dām (Far.): Tuzak, ağ.

dāne (Far.): Tane, adet.

dar: Akılsız, beyinsiz.

darb (Ar.): Dövme, vurma.

Dāvud: İsrailoğulları'na gönderilen ve kendisine Zebūr verilen peygamber.

dāyim (Ar.): Devamlı, sürekli.

dāyimā (Ar.): Her vakit, sürekli.

de-, di-: Söylemek, demek.

def' it- (Ar. + T.): Savmak, uzaklaştırmak.

def' ol-: Gitmek, uzaklaşmak.

def' eyle-: Kovmak,

uzaklaştırmak.

değil: Yüklemin olumsuz çekimini sağlar.

dehr (Ar.): Zaman, devir.

dek: Kadar.

delālet (Ar.): İz, işaret.

delālet it-: İşaret etmek.

delv: Kova burcu.

dem (Far.): An, vakit, zaman.

deñiz: Büyük tuzlu su kütlesi, deniz.

deñlü: gibi, kadar, denli.

depren-: Kimıldanmak, hareket etmek, hareketlenmek.

derd (Far.): Dert, gam, keder, tasa, kaygı.

derecāt (Ar.): Dereceler, seviyeler.

dermān (Far.): İlaç, çare.

derūn (Far.): İç, içeri.

deryā (Far.): Deniz.

devā (Ar.): Çare.

devām (Ar.): Daim olma, sürme.

devlet (Ar.): Mutluluk, baht.

devlet-i sermed: Daimi mutluluk.

devr (Ar.): Dönme, bir şeyin etrafını dolaşma.

devrān (Ar.): Dünya, felek.

deycūr (Ar.): Çok karanlık.

deyn (Ar.): Borç.

dırāz (Far.): Uzun.

dırāz it-: Uzatmak.

diger: Diğer, öteki.

dikkat (Ar.): Dakiklik, incelik, doğruluk.

dil (Far.): Gönül, yürek, kalp.

dil: Ağız, söz.

dile-: İstemek, dilenmek.

dinār (Ar.): Eski zamanın çeyrek lirası değerinde altın para.

diñil-: Denilmek, söylenmek.

diñle- (Ar.): Dinlemek.

dirīga (Far.): “Yazık, eyvahlar olsun!” anlamında bir söz.

direk: Direk, destek.

dirhem (Ar.): Eski okkanın dört yüzde biri, gümüş para.

dişi: Kız, kadın.

dīvān (Ar.): Büyük meclis.

diyü: Diye.

dolāb (Ar.): Dolap, içine eşya koyulan raflı veya rafsız göz.

dost (Far.): Sevilen kimse, arkadaş.

dostlık (Far. + T.+lık): Samimi arkadaşlık.

dök-: Dökmek, bırakmak.

dön-: Dönmek, geri gelmek.

dörd, dört: Beşten önce, üçten sonra bulunan sayı, rakam.

dördünci: Dördünü sıra.

döşeyen: Döşeme işini yapan.

duʿā (Ar.): Allah'a yalvarma.

dur-: Durmak.

dūr (Far.): Uzak.

dūr ol-: Uzaklaşmak.

düş ol-: Rastlamak, tesadüf etmek.

dün: Önceki gün.

dünyā (Ar.): İçinde yaşadığımız gezegen, alem.

düril-: Bükülmek, katlanmak, toplanmak.

düriş-: Çaba göstermek, uğraşmak.

dürlü: Başka, çeşitli.

düş-: Denk gelmek, uğramak; aciz olmak.

düşmen (Far.): Düşman, yağı, hasım.

E

ebnā-yı cinsi (Ar.): Kendi cinsinden olanlar.

ebed (Ar.): Sonu olmayan, gelecek zaman.

Ebī's-Suʿūd Efendi: Osmanlı zamanında görev yapmış ünlü bir şeyhülislam.

ebrū (Far.): Kaş.

edeb (Ar.): İyi, terbiye, naziklik, usluluk, zariflik.

ednā-yı ālā (Ar.): Cinsi yüksek, yüce yaratılışlı.

efʿāl (Ar.): İşler, ameller.

efgende (Far.): Yıkılmış, yıkık, düşürülmüş, yere atılmış.

efkār (Ar.): Fikirler, düşünceler.

efrāh (Ar.): İç açıklıkları, sevinmeler.

eger (Far.): Şayet anlamında edat.

egerçi (Far.): Her ne kadar olsa da, ise de anlamlarını veren edat.

eḥad (Ar.): Pazar günü.

eḥibbā (Ar.): Dostlar, sevgililer, tanıdıklar, bildikler.

ehl (Ar.): Sahip, malik, usta, becerikli.

ek-: Ekmek, serpmek.

eklen-: Eklenmek.

eksik, eksük: Eksik, az.

el: El.

el vir-: Yardım etmek.

ele düş-: Yakalanmak.

ele gir-: Elde etmek, kazanmak.

elden çık-: Kaybolmak, yok olmak.

elden ko-: Elinden bırakmak.

eli ir-: Yetişmek, eli yetmek,
ulaşmak.

El-ḥamdüli'llāhi te'ālā (Ar.): Allah'a
hamd olsun, Allah'a şükür.

el-ḥamdüli'llāhi selāmet (Ar.): Alemlerin
Rabb'ine selam olsun

elbet, elbette (Ar.): Kat'i olarak,
mutlaka, eninde sonunda.

elṭāf (Ar.): İyilikler, iyi muameleler,
okşamalar.

emān (Ar.): Eminlik, korkusuzluk;
yardım isteme, aman dileme.

emced (Ar.): Daha mecid, çok şeref,
onur ve haysiyet sahibi olan.

emel (Ar.): Gerçekleştirilmesi zamana
bağlı istek.

emīn (Ar.): Güvenli, inanılır, tehlikesiz.

emin ol-: İnançlı olmak, güvenli olmak.

emīr (Ar.): Bir kavmin, bir şehrin başı,
beği.

emlāk (Ar.): Bağ, bahçe, ev gibi sahip
olunan mal, mülk.

emn (Ar.): Eminlik, korkusuzluk,
rahatlık.

emşāl (Ar.): Eş, benzer.

emr (Ar.): Emir, buyruk.

enbāz (Far.): Ortak, eş.

enbiyā (Ar.): Nebiler, kendisine kitap
indirilmiş peygamberler.

encām (Ar.): Nihayet, son.

envāc (Ar.): Çeşitler, türler.

epsem: Sessiz, suskun, sakin.

erāzil (Ar.): Reziller, sıyrıklar,
namussuzlar, yüzüstüler.

erāzil-i nās: Halkın en rezilleri.

erba'a (Ar.): Dört.

erbāb (Ar.): Sahipler.

erenler: Allah'a ermiş kimseler.

erkek: Erkek.

es'ad (Ar.): Pek said, daha saadetli, çok
hayırlı, en mutlu.

esāsī (Ar.): Asıl ve temele mensup,
esasla ilgili.

esed (Ar.): Aslan burcu.

esīr (Ar.): Kul, köle.

esrār (Ar.): Gizlenen ve bilinmeyen
şeyler.

eşrāf (Ar.): Şeref ve itibar sahibi
kimseler, ileri gelenler.

eṭvār (Ar.): Hal ve hareketler, işler,
tarzlar.

ev: Hane, bark.

evlā (Ar.): Daha uygun, daha layık, daha iyi, üstün.

evlād (Ar.): Çocuklar.

evlād-ı zinā: Evlilik dışı yapılmış çocuk.

evlen-: İzdivaç etmek.

evc (Ar.): Yüce, yüksek, bir şeyin en yüksek noktası, doruk.

evc-i ʿalā: En yüksek derece, zirve.

evc-i rifʿat: Yüksekliğin tepesi, son noktası.

evkāt (Ar.): Zamanlar, çağlar.

evşāf (Ar.): Sıfatlar.

evvel (Ar.): Önce, ilk, birinci, başlangıç, eski zaman.

evvelā (Ar.): (Bkz: *evvel*).

evvelki (Ar. + T.+ki): (Bkz: *evvel*).

eyā (Ar. + Far.): “Hey, ey!” anlamlarına gelen bir seslenme edatı.

eyle-: Yapmak, etmek.

eyü: İyi.

eylik, eylük: İyilik.

eyyām (Ar.): Günler, gündüzler.

Eyyüb: Kur’ân-ı Kerîm’de adı geçen peygamberlerden biri.

ezā (Ar.): İncinme, incitme, can yakma, eziyet.

ezel (Ar.): Başlangıcı olmayan, geçmiş zaman, öncesizlik.

F

fāʿide, fāyide (Ar.): Fayda, yarar, kâr, kazanç.

fācîr (Ar.): Fücür sahibi, fena huylu, günahkar, yalancı.

faḥr (Ar.): Övünme , şeref, onur.

faḥr-i kāyînât: Hz. Muhammed.

fāl (Ar.): Uğur, talih deneme. Kahve fincanına, iskambile bakmak gibi bir takım garip usullerle insanın talihine ait şeyler söyleme.

fāl-ı nātık: Fal bakan, söyleyen, falcı.

farzā (Ar.): Farz edelim ki, tualım ki, ola ki.

fāsık (Ar.): Allah’ın emirlerini tanımayan, sapkın, günah işleyen, fesatçı, kötü.

faşl (Ar.): Bölüm.

fātiha (Ar.): Kur'an-ı Kerim'in birinci suresi.

fazl (Ar.): İyilik, erdem, fazilet, lütuf.

fe (Ar.): Osmanlı alfabesinin yirmi üçüncü harfi olup ebced hesabında seksen sayısının karşılığıdır.

fehm (Ar.): Anlama, anlayış.

fehm eyle: Anlamak, kavramak.

felāh (Ar.): Kurtuluş, selāmet, mutluluk.

felāk (Ar.): Felāk suresi.

felek (Ar.): Talih, baht.

fenā (Ar.): Yok olma, yokluk, geçip gitme.

ferāġ (Ar.): Vazgeçme, terketme.

ferāġat (Ar.): Vazgeçme, el çekme.

ferāġat it: Vazgeçmek.

ferah (Ar.): Gönül açıklığı, sevinç, sevinme.

ferec (Ar.): Gam, tasa ve sıkıntıdan kurtulma; kederden, darlıktan sonra gelen sevinç, teselli.

fermān (Far.): Emir, buyruk.

fesād (Ar.): Fesatlık, kötülük, bozukluk.

feth (Ar.): Açma, açılma.

fevt (Ar.): Bir daha ele geçmeyecek üzere kaybetme, elden çıkarma, kaçırma.

fevt ol-: Kaybetmek.

feyz (Ar.): Bolluk, çokluk, verimlilik.

feyz ol-: Bereketlilik olma.

fezāhat (Ar.): Rezillik, edepsizlik, rüsvalık.

fikr, fikir (Ar.): Fikir, düşünce.

fikr it-, eyle-: Düşünmek.

fiʿl (Ar.): İş, kār, amel, zamanla ilgili olup manaya yol açan kelime, eylem.

firdevs (Ar.): Cennet, uçmak.

fitne (Ar.): Bela, mihnet, sıkıntı, karışıklık.

fürkat (Ar.): Ayrılık.

G

ġaddār (Ar.): Çok gadreden, zulmeden, hain, merhametsiz, kıyıcı.

ġadr (Ar.): Hainlik, vefasızlık, merhametsizlik, haksızlık.

ġāfil (Ar.): Gaflette bulunan, ihmal eden, ilerisini iyi düşünmeyen.

ġaflet (Ar.): Gafillik, boş bulunma, dalgınlık, dikkatsizlik.

ġafūr (Ar.): Maġrifet eden, yargılayan, suç baġıřlayan, merhamet eden.

ġāh (Far.): Ara sıra, kimi, bazı.

ġāh ġāh (Far.): Zaman zaman

ġalīz (Ar.): Kaba, nezaket dışı, terbiye dışı.

ġālib (Ar.): Üstün gelen, yenen, kazanan.

ġam (Ar.): Keder, tasa, kaygı, dert.

ġamnāk (Ar. + Far.-nāk): Gamlı, tasalı, kaygılı.

ġanī (Ar.): Zengin, varlıklı, bol, doygun.

ġanīmet (Ar.): Emeksiz kazanç

ġarāmet (Ar.): Borç, diyet gibi şeyleri ödeme.

ġaraż (Ar.): Hedef, gaye, maksat, meyl, istek.

ġarbī (Ar.): Batı ile ilgili, Avrupa'ya mensup.

ġarķ (Ar.): Boġulma, boġma.

ġark ol-: Boġulmak, ermek.

ġavġa (Far.): Kavga, dövüş, savaş.

ġaybī (Ar.): Göze görünmeyen şeylere ait, görünmezlik dünyasına mensup.

ġayib (Ar.): Görünmeyen, gizli olan, yok olan, kayıp.

ġaybet (Ar.): Aleyhinde bulunma, arkasından söyleme, çekiştirme, dedikodu yapma.

ġāyet (Ar.): Nihayet, son, çok fazla, son derece.

ġayr, ġayrı (Ar.): Ayrđ, başka, yabancı, bilindikolmayan.

ġayret (Ar.): Çalışma, çabalama.

ġayūr (Ar.): Allah'ın adlarından biri, gayretli, çok çalıřkan, hamiyetli.

ġāzab (Ar.): Dargınlık, kızgınlık, darılma, kıзма, öfke, hiddet.

ġāzab it-: Kızmak, öfkelenmek.

ġeç-: Geçmek, vazgeçmek; geçip gitmek.

ġeç: Vaktin ilerlemesi.

ġeçin-: Ömür sürmek, yaşamak.

ġeçür-: Geçirmek, vazgeçirmek.

ġel-: Gelmek, bir yere gitmek, geriye dönmek; olmak.

ġer (Far.): Eġer.

ġerdān (Far.): Dönücü, dönen.

ġerek: Mutlaka, icap, gerekmek.

ġetür-: Getirmek, sebep olmak.

ġevher (Far.): Cevher.

ġey-: Giymek.

gez-: Gezmek, dolaşmak.

ġilmān (Ar.): Köleler.

ġiyābet (Ar.): Gıyabında konuşma, çekiştirme, dedikodu.

ġibi: Benzerlik ve örneklik belirten edat.

ġice: Güneşin doğması ile batması arasındaki zaman dilimi.

ġider-: Uzaklaştırmak, def etmek, yok etmek.

ġir-: Girmek.

ġiriftār (Far.): Tutulmuş, yakalanmış, esir.

ġiriftār it- / ol-: Esir olmak.

ġirü: Geri.

ġit-: Geçmek, uzaklaşmak; kaybolmak, uzaklaşmak.

ġizle-: Saklamak.

ġizli: Gizli, saklı.

ġöç-: Ölmek.

ġök: Gökyüzü, sema.

ġökcek: Çok güzel, hoş, sevimli.

ġönül: Kalp, manevi varlık ifadesi.

ġör-: Görmek.

ġöre: Nazaran, uygun olarak.

ġörin-: Görünmek.

ġöster-: Göstermek, işaret etmek.

ġöz: Görme organı.

ġözet-: Göz önünde bulundurmak, takip etmek, önem vermek, gözlemek.

ġözük-: Görünmek.

ġumūm (Ar.): Kederler, dertler, tasalar.

ġuşşa (Ar.): (Bkz: *ġam*).

ġuyūb (Ar.): Kayıplar.

ġüş (Ar.): Dinleme, işitme.

ġüş eyle-; Dinlemek.

ġüç: Zor.

ġüç ol-: Zorlaşmak.

ġüçlik: Zorluk.

ġüft ü ġū (Far.): Dedikodu.

ġüft ü ġū it-: Dedikodu yapmak.

ġüher (Far.): Cevher.

ġül: Gülmek.

ġün: Yir mi dört saatlik zaman dilimi, zaman.

ġünāh (Far.): Allah'ın emirlerine aykırı olarak görülen iş.

ġünahkār (Far.): Günah işleyen.

ġündüz: Hava kararmadan önceki vakit.

ġüneş: Güneş.

gür: Çok, fazla, bol.

gür ol-: Fazla olmak.

gürlük: Bolluk.

güzel: Güzel, hoş.

güzīn (Far.): Seçkin.

H

haber (Ar.): Son ve yeni havadis, ağızdan ağıza yayılan söz.

habīb (Ar.): Sevgili, seven dost.

hac (Ar.): İslamın beş şartından biri olan ve muayyen zamanda Mekke'deki Kabe-i Şerife'yi ziyaret etmek üzere yola çıkma farızası.

hācet (Ar.): İhtiyaç, lüzum, gereklilik, muhtaçlık.

hadd (Ar.): Sınır, kenar.

hādīm (Ar.): Hizmet eden.

hadīş (Ar.): Peygamberimizin kutsal sözü.

hāin (Ar.): Hıyanet eden, nankörlük eden.

Ḥaḡ (Ar.): Allah, Tanrı.

Ḥaḡ sūbhāne ve te'ālā: Her türlü kusur ve eksiklikten uzak ve yüce olan Allah.

Ḥaḡ te'ālā: Yüce Allah.

Ḥaḡ v'allāhü ā'lem: En iyisini Allah bilir.

ḡaḡ (Ar.): Doğruluk ve insaf.

ḡāk (Far.): Toprak.

ḡaḡında (Ar.): Dair, müteallik, ilgili.

ḡaḡīkat (Ar.): Bir şeyin aslı ve esası, mahiyeti, gerçek, doğru.

ḡākīm (Ar.): Hükmeden, yargılayan.

ḡaḡīr (Ar.): İtibarsız, değersiz, aşağı, adi, bayağı.

ḡāl (Ar.): Oluş, bulunuş, durum.

ḡālā (Ar.): Şimdi, henüz.

ḡalāş (Ar.): Kurtulma, kurtuluş.

ḡalāş ol-, it-: Kurtulmak.

ḡālāt (Ar.): Haller, suretler, keyfiyetler, nitelikler.

ḡālī ol- (Ar. + T.): Serbest olmak, kurtulmak.

ḡālīfe (Ar.): Hz. Muhammedin vefatından sonra ümmet idaresinin başına geçen kimse, padişah.

ḡālīk (Ar.): Helāk olan, miskinlik içinde ölen.

ḡālīḡ (Ar.): Yaratan, yoktan var eden, Allah.

ḥalk (Ar.): İnsanlar, ahali.

ḥamd (Ar.): Tanrı'ya şükran duygularını bildirme.

ḥamd eyle-: Tanrı'ya şükretmek.

ḥamduli'llāh: Allah'a hamd olsun.

ḥāme (Far.): Kalem.

ḥamīs (Ar.): Beşinci.

ḥarāb (Ar.): Yıkık, viran.

ḥarāb ol-: Yıkılmak, viran olmak.

ḥarb (Ar.): Cenk, kavga, dövüş.

ḥarc (Ar.): Sarf, gider.

ḥarc it-: Harcamak.

ḥāric (Ar.): Suçlu, günah işlemiş.

ḥamel (Ar.): Koç burcu.

ḥaml (Ar.): Taşıma, yüklenme, yükletme.

ḥaml eyle-: Yüklenmek.

ḥamūl (Ar.): Tahammüllü, sabırlı, dayanıklı.

ḥamūl ol-: Sabırlı olmak.

ḥarekāt (Ar.): Hareketler.

ḥareket (Ar.): Sarsıntı, yola çıkma, tarz, yer değiştirme.

ḥareket it-, eyle-: Kıpırdanmak, hareket halinde olmak.

ḥarf (Ar.): Alfabeyi meydana getiren işaretlerden her biri.

ḥarīṣ (Ar.): Son derece hırslı olan.

ḥarīṣ ol-: Çok hırslı olmak.

ḥasāret (Ar.): Zarar, ziyan.

ḥasāret ol-: Ziyan olmak.

ḥasbī (Ar.): Karşılıksız, parasız, bedava.

ḥasbünā'llāh ve ni'melvekīl (Ar.): "Allah bize yeter, o ne güzel vekildir." anlamında bir söz.

ḥased (Ar.): Kıskançlık, çekememezlik.

ḥased it-, eyle-: Çekememek.

ḥasenāt (Ar.): İyilikler, güzellikler, hayırlı işler.

ḥāşıl (Ar.): Husule gelen, husul bulan, peyda olan, çıkan, türeyen, üreyen.

ḥāşıl-ı kelām: Sözüün kısası, kısacası.

ḥāsid (Ar.): Hased eden, kıskanç.

ḥāsid ol-: Kıskanç olmak.

ḥaşlet (Ar.): İnsanın yaratılışındaki huyu, mizacı.

ḥaşm (Ar.): Düşman, muhalif, karşı taraf.

ḥaşr (Ar.): Sıkıştırma, dar bir yerin içine alma.

ḥasretlik (Ar. + T.+lik): Üzüntü, iç çekme, içlenme, keder, üzülmeye.

ḥāṣṣa (Ar.): Mahsus, özel.

ḥassād (Ar.): Ekin biçen, orakçı.

ḥaste (Far.): Hasta, rahatsız.

ḥasūd (Ar.): Hasedçi, kıskanç, çekemeyen.

ḥaṣr (Ar.): Toplama, cem^c etme.

ḥaṣr eyle-: Toplama, harmanlama.

ḥaṭ (Ar.): Çizgi.

ḥaṭā (Ar.): Yanlış, yanılma.

ḥaṭar (Ar.): Tehlike.

ḥāṭır (Ar.): Keyif, hal, gönül.

ḥattā (Ar.): Bundan başka, fazla olarak, dahi, bile, üstelik.

ḥavf (Ar.): Korku, korkma.

ḥavf it-, eyle-: Korkmak.

ḥayāt (Ar.): Dirlik, canlılık.

ḥaylī (Far.): Epeyce, çokça, oldukça.

ḥayr (Ar.): İyi, faydalı, hayırlı, yarar.

ḥayrān (Ar.): Şaşmış kalmış, tutkun, şaşırmış.

ḥayrān ol-: Şaşırmak.

ḥaysiyyet (Ar.): Onur, şeref, itibar, değer.

ḥaysiyyāt (Ar.): İtibarlar.

ḥaz (Ar.): Hoşlanma, zevklenme, sevinç, memnurluk.

ḥaz al-: Hoşnut olmak.

ḥazer (Ar.): Sakınma, korunma, çekinme.

ḥazer eyle-: Korunmak.

ḥāzır (Ar.): Huzurda, meydanda, göz önünde olan, bizzat bulunan.

ḥāzır ol-: Hazırda beklemek.

ḥazīne (Ar.): Define, kıymetli şeyleri saklayacak sağlam yer.

ḥazm (Ar.): Eritme, sindirme.

ḥazret (Ar.): Saygı saymak üzere büyüklere verilen unvan.

hefte (Far.): Hafta, yedi gün.

helāk (Ar.): Mahvolma, yorulma, harcanma.

helāk ol-: Mahvolmak.

helal (Ar.): Kullanılması şer'an caiz olan, dinin hükümleri bakımından kullanılabilen, haram olmayan.

hele (Far.): Madem, mademki.

helvā (Ar.): Unlu, yağlı ve şekerli maddelerle yapılan bir tatlı.

hem (Far.): Bağlaç, birden fazla fiil veya şeyin, genellikle zıt şeylerin kullanımını sağlar.

hemān (Far.): Hemen, çabucak, derhal, o anda.

hemīn (Far.): Bu bile, tıpkı bu, çok.

hemm (Ar.): Gam, keder, tasa.

hem-niṣīn (Far.): Beraber oturup kalkan, teklifsiz arkadaş.

hem-rāh (Far.): Yol arkadaşı.

hep: Bütün, cümle, tamam, hepsi.

her (Far.): Hep, bütün.

herkes (Far.): İnsanların bütünü.

hevā (Ar.): Hava; heves, istek, arzu.

heves (Ar.): Arzu, istek, geçici istek.

hey: Bir seslenme edatı.

heyhāt (Ar.): Yazık, ne yazık ki.

hezīmet (Ar.): Bozgun, bozgunluk.

ḥifz (Ar.): Saklama, sakınma.

ḥifz it-, eyle-: Korumak.

hırş (Ar.): Öfke, kızgınlık, sonu gelmeyen arzu, istek.

ḥiyānet (Ar.): Hainlik, vefasız, güveni kötüye kullanma.

Ḥızır: Hz. Mūsā döneminde yaşayan, kendisine ilāhī bilgi ve hikmet öğretilen kişi.

ḥiç (Far.): Yok denecek kadar az olan.

hidāyet (Ar.): Hak yoluna, doğru yola kılavuzlama.

ḥidmet (Ar.): İş, hizmet, vazife.

ḥikāyet (Ar.): Hikayeler.

ḥilāf (Ar.): Karşı, zıt, yalan.

ḥile (Ar.): Oyun, aldatma, dubara.

himmet (Ar.): Gayret etme, çabalama.

ḥirfet (Ar.): San'at, meslek.

ḥisāb (Ar.): Hesap, sayma, aritmetik.

ḥod (Far.): Kendi.

ḥor (Far.): Ehemmiyetsiz, değersiz, bayağı.

ḥoş (Far.): Güzel, iyi.

ḥoşluk (Far. + T.+lık): Güzellikler.

ḥüb-rū (Far.): Güzel yüzlüler.

Ḥudā (Far.): Allah, Tanrı.

Ḥudā-yı lā-yezāl: Sonsuz Allah.

ḥulf (Ar.): Verdiği sözden dönme.

ḥulf-ı va'd: Sözünü tutmama.

ḥulūmet (Ar.): Hulyalar, rüyalar.

ḥumre (Ar.): Yılandık, alazlama.

ḥūn-feṣān (Far.): Kan saçan, kan saçıcı, serpen.

ḥūr (Ar.): Ahu gözlüler, cennet kızları.

ḥūrī (Far.): Cennet kızı.

ḥurrem (Far.): Şen, sevinçli, güler yüzlü, gönül açan.

ḥurūf (Ar.): Harfler.

ḥurūfī (Ar.): Huruf bilgisi ile ilgili olan.

ḥuşūl (Ar.): Üreme, türeme, çıkma.

ḥuşūmet (Ar.): Hasımlık, düşmanlık, kıskançlık, çekememezlik.

ḥuşūmet it-, eyle-: Düşmanlık etmek.

ḥuşūş (Ar.): Bakım, iş, şekil, yol, konu.

ḥuşūşa (Ar.): Başkaca, ayrıca.

ḥuzūr (Ar.): Rahatlık.

ḥücūm (Ar.): Saldırış, saldırma.

ḥükemā (Ar.): Hakimler, alimler, bilginler.

ḥükūm, ḥükūm (Ar.): Hüküm, emir.

ḥükūm it-, eyle-: Hükmetmek.

ḥümām (Ar.): Himmetli, azimli, bir işe sınımsız sarılıp o işi başarma.

ḥümūm (Ar.): Gamlar, kederler, tasalar, kaygılar.

ḥürmet (Ar.): Saygı.

ḥüsn (Ar.): Güzel, iyi, güzellik, iyilik.

ḥüsrān (Ar.): Zarar, ziyan. Beklenilenin elde edilmemesi yüzünden duyulan acı, yokluk, mahrumiyet acısı.

I

ıraq, ırag: Uzak.

ırag ol-: Uzaklaşmak, uzak düşmek.

ırz (Ar.): Şan, şeref, namus.

ısr-: Isırmak.

ıslāḥ (Ar.): İyi bir hale koyma, iyileştirme, düzeltme.

ısmarla-: İstemek, talep etmek.

ıyş (Ar.): Yaşayış, yaşama tarzı, zevk.

ıztırāb (Ar.): Acı, elem, azap, sıkıntı, vesvese.

İ

ıāde (Ar.): Geri gönderme, geri çevirme.

ıāde it-: Geri verme.

ibn (Ar.): Oğul.

ıbādet (Ar.): Allah'ın emirlerini yerine getirme.

﴿ibāret (Ar.): ...den meydana gelmiş; bir şeyin aynı; başkası, başka bir şey değil.

İbrāhim: Yahudilik, Hıristiyanlık ve İslām'ın müştereken kabul ettiği büyük peygamber.

ibtidā³ (Ar.): Başlama, başlangıç.

﴿ibret (Ar.): Kötü bir hadiseden alınan ders.

﴿ibret al-: Ders çıkarmak.

iclāl (Ar.): Büyültme, saygı gösterme, büyüklük, kudret ve kuvvet.

ictimā^c (Ar.): Toplanma, bir araya gelme.

ictināb (Ar.): Sakınma, çekinme, uzaklaşma.

iç: İç, orta.

iç-: İçmek.

içre: İçinde.

içün: İçin, diye, sebebiyle, uğruna, has.

idin-: Edinmek, gereğini yapmak.

idügi: Olduğu.

﴿iffet (Ar.): Afiflik, temizlik.

iftihār (Ar.): Övünme, koltuk kabartma, şeref, şan.

ihlāş (Ar.): Allah'ın birliği akidesini bildirme ve Kuran-ı Kerim'in "Kul

hüvallahü ehad..." ile başlayan 112. suresi.

ihmāl (Ar.): Ehemmiyet vermeme, savsaklama.

ihmāl it-, eyle-: Boşlama, mühimsememe.

ihsān (Ar.): İyilik, lütuf, bağışlama.

ihsān it-, eyle-: İyilik yapma, affetme.

ihtilā^t (Ar.): Karışma.

ihtilā^t it-, eyle-: Karışmak, katılmak.

ihtimāl (Ar.): Mümkün olma, mümkünlük, bir şeyin olabilmesi.

ihtimām (Ar.): Dikkatle, gayretle çalışma, özenle iş görme.

ihtirāz (Ar.): Sakınma, çekinme, korkma.

ihtirāz eyle-: Çekinmek, sakınmak.

ihtiyāc (Ar.): Mutaçlık, gereklilik.

ihtiyāc çek-: İhtiyaç duymak.

ihtiyār (Ar.): Seçme, seçilme.

ihtiyār it-: Seçmek.

ikāmet (Ar.): Oturma.

ikāmet it-: Ortasına denk gelmek.

iḳbāl (Ar.): Baht, talih.

iḳbāl it-: İşlerin yolunda gitmesi;
bahtlı, talihli, mutlu olma.

iḳdām (Ar.): Gayret ve sebatla çalışma,
devamlı çalışma.

iḳdām it-, eyle-: Sabırla çalışma.

iken: İken.

iki: Birden sonraki üçten önceki sayı,
rakam.

ikinci: İkinci olarak.

iḳlīm (Ar.): Hava, şart, koşul.

ikmāl ol- (Ar. + T.): Tamamlamak,
eksiğini doldurmak.

iksīr (Ar.): Tesirli, şifalı.

il: El, yabancı.

īlāc (Ar.): Derde deva olan şey, ilaç,
çare.

ilāhī (Ar.): Allah'a mensup, Tanrı ile
ilgili, Allah'ım, ey Allah'ım.

ile: Birliktelik, vasıta, sebep, durum
anlamı katan edat, ve anlamı katan
bağlaç.

ilerü: İleri.

illā: İlle, mutlaka.

īlm (Ar.): Bir şeyin doğrusunu bilme,
okuyarak öğrenilen bilgi.

iltifāt (Ar.): Bir kimseye gönlünü alacak
şekilde davranma, güler yüz gösterme,
hatrını sorma, ilgilenme.

İlyās: Kur'an-ı Kerim'de adı geçen
peygamberlerden biri.

İmām Ca'fer-i Şādık: Şiiilerin on iki
imamından altıncısı, rüya tabircisi.

imdi: Şimdi, artık, bundan böyle.

imiş: i- fiilinin öğrenilen geçmiş zaman
çekimi.

in'ām (Ar.): Nimet verme, iyilik etme.

in'ikād (Ar.): Münakid olma, bağlanma,
kurulma, toplanma.

inḳilāb (Ar.): Değişme, bir halden bir
hale dönme.

īnād (Ar.): Israr, ayak direme,
dediğinden vazgeçmeme.

inan-: İnanmak, güvenmek.

īnāyet (Ar.): Lütuf, ihsan, iyilik.

incin-: İncinmek, kırılmak.

insān (Ar.): İnsan, adam.

İnşā'llāhü te'ālā (Ar.): "Yüce Allah'ın
izniyle" anlamında bir söz.

inşirāḥ ol- (Ar. + T.): Açılmak, açıklık,
ferahlık.

intiḳāl (Ar.): Bir yerden bir yere geçme, göçme.

ir-: Erişmek, değmek, kavuşmak.

irādet (Ar.): İrade, dileme, gönül isteği.

irrāz it- (Ar. + T.): Çekinmek, sakınmak.

irgür-: Eriştirmek, ulaştırmak.

iriş-: Değmek, erişmek, ulaşmak.

irtifāc (Ar.): Yükselme, yükseklik.

irtikāb (Ar.): Kötü bir iş işleme.

irtikāb it-: Kötü bir şey yapmak.

irzā eyle- (Ar. + T.): Razi etmek, hoşnut etmek.

İsā: Kur'an'da adı geçen ve kendisine kutsal kitap İncil verilen peygamber.

İşāl it- (Ar. + T.): Vusul buldurma, ulaştırma.

ise: i- fiilinin şart kipiyle çekimi.

İsmā'īl: Hz. İbrāhim'in oğlu, Kur'an'da adı geçen bir peygamber.

ismī (Ar.): İsme mensup, isimle ilgili.

işneyn (Ar.): Pazartesi.

isrāf (Ar.): Gereksiz yere harcama.

issi: Sahip.

iste-: İstemek, dilemek.

istiāze it- (Ar. /T.): Allah'a sığınma.

istiḳāl eyle- (Ar. + T.): Tez olmasını isteme, çabuklandırma, acele etme.

istiḡfār (Ar.): Allah'tan günahın bağışlanmasını isteme, tövbe etme.

istiḡfār it-, eyle-: Tövbe etmek.

istikāmet (Ar.): Doğruluk, doğru hareket.

istimāc eyle- (Ar. + T.): Kulak verip dinlemek, işitme.

istiḳmāl eyle-(Ar. + T.): Kullanmak.

istirāhat (Ar.): Rahat etme, dinlenme.

İşyān (Ar.): Boğun eğmeme, itaatsizlik, ayaklanma.

iş: İş.

iş gel-: Yararı olmak, hayrı dokunmak.

iş işle-: İş yapmak.

işbu: İşte bu, böyle, şöyle.

işit-: Duymak, dinlemek.

işle-: Yapmak.

işāret (Ar.): İz, nişan, belirti.

işāret it-: Belirtmek, göstermek.

İşret (Ar.): İçki, içki içme, içki kullanma.

it-: Etmek, yapmak.

iḳtā (Ar.): Verme, verilme, ödeme.

iʿtā it-: Vermek.

ʿitāb it- (Ar. + T.): Azarlama, tersleme.

iʿtibār it- (Ar. + T.): Saygı gösterme.

iʿtimād (Ar.): Dayanma, güvenme.

iʿtimād it-: Güvenmek.

itmām (Ar.): Tamamlama, tamam etme.

itmām eyle-: Bitirmek,
tamamlamak, sona ulaştırmak.

ittifāk (Ar.): Birleşme, uyuşma.

ittifāk it-: Anlaşıp ortak hareket
etmek.

ʿivaż it- (Ar. + T.): Bedel, karşılık olarak
bir şey vermek.

iy: “Ey, hey” anlamında seslenme edatı,
hitap.

iyle-: Eylemek, yapmak.

iẓhār eyle- (Ar. + T.): Göstermek,
meydana çıkarmak.

ʿizz (Ar.): Değer, kıymet.

ʿizzet (Ar.): Büyüklük, ululuk, yücelik.

K

ķabāhat (Ar.): Ćirkin hareket, uygunsuz
iş, kusur, suç.

ķabīh (Ar.): Ćirkin, yakıřksız, fena,
ayıp.

ķābil (Ar.): Kabul eden, kabul edici.

ķabūl (Ar.): Razı olma.

ķabūl eyle-: Alıp kullanma.

ķabz (Ar.): El ile tutma, avuĆ iĆine alma,
kavrama.

ķaç: BulunduĆu yerden bildirmeden
ayrılmak, kaçmak.

ķaçan: O zaman.

ķadar (Ar.): Derece, denli.

ķadeh it- (Ar. + T.): İĆki iĆmek.

ķādī (Ar.): Yapan, yerine getiren.

ķadīm (Ar.): Eski zaman, uzun
zamandan beri var olan.

ķadem bas-(Ar. + T.): Ayak basmak.

ķader (Ar.): İnanılması İslami iman
esaslarından olmak üzere insanın başına
gelecek her türlü işlere dair Allah’ın ezeli
hüküm ve takdiri.

ķādir (Ar.): Kudret sahibi, güçlü,
kuvvetli.

ķādir ol-: Güçlü olmak, gücü
yetmek.

ķadr (Ar.): Değer, itibar.

ķāfī (Ar.): Yeten, yeterli.

ķāĆıdpārecik (Far. + T. +cik): Küçük
kaĆıt parĆası.

ḳahr it- (Ar. + T.): Mahvetmek, helak etmek, batırmak, ezmek.

ḳahr ol- (Ar. + T.): Mahvolmak, helak olmak, batmak, ezilmek.

ḳā'im, ḳāyim (Ar.): Ayakta duran, sağlam.

ḳāl (Ar.): Söz, laf.

ḳal-: Kalmak.

ḳalb (Ar.): Yürek, gönül.

ḳalk-: Ayağa kalkmak, doğrulmak.

ḳamer (Ar.): Ay.

ḳamu: Hep, bütün, büsbütün.

ḳan-: İnanmak, aldanmak.

ḳanat: Uçmayı sağlayan organ.

ḳanā'at eyle- (Ar. + T.): Kısmete razı olma, bir şeyi yeter görüp fazlasını istememe.

ḳanda: Nerede, her nerede.

ḳani: Hani.

ḳāni' (Ar.): Kanaat eden, yeterli bulup fazlasını istemeyen.

ḳankı: Hangi.

ḳapu: Kapı.

ḳār (Far.): Kazanç, fayda.

ḳara Siyah, kötü, sıkıntılı, kederli.

ḳaraḡulıḳ: Karanlık.

ḳarār (Ar.): Karar, devamlılık, durma.

ḳariş-: Katılmak, birbirine girmek.

ḳāri'a (Ar.): Beladan kurtulmak üzere okunan el-Kariatü suresi.

ḳarīb ol- (Ar. + T.): Yakın olmak.

ḳarīn ol-(Ar. + T.): (Bkz: *ḳarīb ol-*).

ḳarşu: Karşı, karşısına, tarafına, -e doğru.

ḳaşd (Ar.): Niyet kurma, bile bile yapma

ḳaşd it-, eyle-: Bir işe bilerek, isteyerek kalkışma.

ḳāşid ol- (Ar. + T.): Kasededen, tasarlayan, kıyan.

ḳasem (Ar.): Yemin, and.

ḳaşr (Ar.): Kısa kesme, kısaltma.

ḳat: Huzur, makam.

ḳat-: Ekleme, ilave etmek.

ḳaṭ' it-(Ar. + T.): Kesme, kesilme.

ḳatı: Çok, pek fazla.

ḳatre (Ar.): Damlayan şey, damla.

ḳavī (Ar.): Kuvvetli, güçlü, güvenilir, sağlam.

ḳavim, ḳavm (Ar.): İnsan topluluğu.

ḳavl (Ar.): Söz.

ḳavl-i nisā: Kadınlar sözü.

ḳavs (Ar.): Yay burcu.

ḳavuṣ-: Birleşmek.

ḳayd (Ar.): Ayağa vurulan zincir, pranga, bağ, bağlayacak şey.

ḳāyināt (Ar.): Var olan şeylerin cümlesi, dünya.

ḳaynat-: Fokurdamak, kaynatmak.

ḳazā (Ar.): Olacağı ezelden Cenab-ı Hak tarafından takdir olunan şeylerin vukua gelmesi.

ḳazī (Ar.): (Bkz: *ḳazā*).

ḳaziyye (Ar.): Husus, madde, mesele, dava.

keder (Ar.): (Bkz: *gam*).

keenne-hu (Ar.): Güya, sanki, gibi.

kehellen-: Üşenmek.

kehel ol- (Ar. + T.): Olgunlaşmak, olgun olmak.

kelām (Ar.): Söz, lakırdı, söyleyiş.

kelām-ı ḳadīm: Kuran.

kelb (Ar.): Köpek.

keleci (Moğ.): Söz, laf.

kelimāt (Ar.): Kelimeler, sözler.

kemāl (Ar.): Olgunluk, yetkinlik, tamlık.

kemāl-i ihtimām: Son derece, dikkat.

kemāl-i mertebe: Olgunluk mertebesi.

kemāl-i ıztırāb: Acının son derecesi.

kemāl-i rızā: Hoşnutluğun son derecesi.

kemlik (Ar. + T.+lik): Fenalık, kötülük.

kendü, kendi: Kendi, dönüşlülük zamiri.

kerem (Ar.): Cömertlik, lütuf, bağış.

kerīm (Ar.): Kerem sahibi, cömert.

kerre (Ar.): Defa, kez, kere.

kesb (Ar.): Çalışıp kazanma.

kesel (Ar.): Tembellik, gevşeklik, uyuşukluk.

kesil-: Kesilmek, tükenmek, son bulmak.

keşir (Ar.): Çok çok olan, bol.

keşret (Ar.): Çokluk.

keşret-i feraḥ: Bol ferahlık.

keskin: Keskin, sivri, kesici.

keşşāfū'l kürüb (Ar.): Kederleri keşfeden.

kevkeb (Ar.): Yıldız.

kevkeb-i baḥt: Talih yıldızı.

key (Sogd.): Çok, pek çok, iyice.

ķıl-: Yapmak, etmek.

ķılıç: Kılıç, savaş aleti.

ķismet (Ar.): Talih, nasip, kader.

ķısm (Ar.): Bölük, parça.

ķışsa (Ar.): Fıkra, hikaye, rivayet.

ķiyāmet (Ar.): Dünyanın sonu, bütün ölümlerin dirilerek mahşerde toplanacakları zaman.

ķiyās it- (Ar. + T.): Karşılaştırmak.

ķiymet (Ar.): Değer, bedel, paha.

ķız: Dişi.

ķi (Far.): Ki bağlacı.

ķifāyet it-(Ar. + T.): Yetişme, el verme.

ķīl (Ar.): Söz.

ķil ü ķāl: Dedikodu.

ķim (Far.): Ki, çünkü, kim.

ķimesne, ķimse: Herhangi biri, kimse.

ķīn (Far.): Gizli düşmanlık, garaz.

ķīse (Far.): Kese, küçük torba, cepte taşınan para kesesi.

ķişi: Kimse, insanoğlu.

ķitāb (Ar.): Kitap.

ķitābet (Ar.): Katiplik.

ķo-: Bırakmak, terk etmek.

ķocılık: Dedikodu, laf taşımak.

ķolay: Elverişli, uygun, zor olmayan.

ķon-: Bir yere yerleşmek, tesadüf etmek.

ķoņşı: Komşu.

ķopar-: Ayrılmasını saptamak, uzaklaştırmak.

ķork-: Korkmak.

ķorkaķ: Korkan kimse.

ķorkı: Korku.

ķoy-: (Bkz: *ko-*).

ķudret (Ar.): Kuvvet, takat, güç.

ķul: Emir altında çalışan, köle.

ķulaķ: Kulak.

ķullan-: Kullanmak.

ķur'a (Ar.): Yalnız tesadüfe ve talihe bağlı bir ayırma yapmak üzere başvurulan her türlü vasıta, ad çekme.

ķurān-ı 'azīm (Ar.): Yüce Kurān.

ķurbet (Ar.): Yakınlık, Allah'a yakınlık.

ķurtar-: Bir canlıyı felaketten ya da kötü bir durumdan uzaklaştırmak.

ķurtul-: Tehlike veya kötü bir durumu atlatmak.

ķuşūr (Ar.): Eksiklik, ayıp, kabahat.

kuş: Kanatlı uçan hayvanların ortak adı.

kuvvet (Ar.): Güç, dayanıklılık, sağlamlık.

küdüret (Ar.): Sıkıntılar, kederler, üzüntüler.

küfr (Ar.): Allah'a ve dine ait şeylere inanmama, dinsizlik.

küfrân-ı niçmetlik (Ar. + T. +lik): Nankörlük.

L

lâ-büd (Ar.): Mutlaka, lazım, gerekli, muhakkak.

lâkin (Ar.): Ama, fakat, ancak.

lâmi^c (Ar.): Parlak, parlayan, aydınlık.

lânet (Ar.): Allah'ın rahmetinden mağrifetinden mahrumluk.

lâ-yezâl (Ar.): Zevalsiz, bitimsiz.

lâyık (Ar.): Yakışan, yaraşır, yakışık.

lâzım (Ar.): Gerek, gerekli.

lecc (Ar.): İnat etme, ayak direme.

lecüc (Ar.): Çok inatçı.

lekâyile (Ar.): Özet, mahiyet anlamında bir söz.

leşker (Far.): Asker.

levend (Far.): Yeniçeri devrinde deniz erlerine verilen bir ad.

levh-i mahfûz (Ar.): Allah tarafından takdir edilen şeylerin yazılı bulunduğu manevi levha.

levm (Ar.): Zemmetme, çekiştirme, paylama.

lezzet (Ar.): Tat, çeşni.

libās (Ar.): Esvap, elbiseler.

lisān (Ar.): Dil.

luṭf (Ar.): Hoşluk, güzellik, iyilik.

M

mā (Ar.): Su.

ma^cāş (Ar.): Yaşayış, dirlik.

mā-beyn (Ar.): İki şeyin arası, aradaki şey.

mā-cerā (Ar.): Cereyan eden, geçen, olup geçen şey.

mādemki (Far.): Madem, öyle ki, öyleyse.

mağbūn (Ar.): Aldanmış, şaşkın, şaşırılmış.

mağbūnlık (Ar. + T.+lık): Şaşkınlık.

mağlūb (Ar.): Galebe edilmiş, kendisine üstün gelinmiş, yenilmiş kimse.

mağrūr (Ar.): Güvenilmeyecek şeye güvenip aldanan, kendini beğenmiş kimse.

mağrūrлік (Ar. + T.+lık): Kendini beğenmişlik.

maḥabbet (Ar.): Sevgi.

maḥbūb (Ar.): Muhabbet olunmuş, sevilmiş, sevilen, sevgili.

maḥfūz (Ar.): Hıfz olunmuş, saklanmış, korunmuş.

maḥlūk (Ar.): Halk olunmuş, yaratılmış.

maḥrūm (Ar.): Nasipsiz, istediğini elde edemeyen.

maḥrūmlık (Ar. + T.+lık): Nasipsizlik.

maḥsūd (Ar.): Hased olunan, hased edilen.

maḥzūn (Ar.): Hüzünlü, tasalı, kaygılı.

maḥzūnlık (Ar. + T.+lık): Hüzünlü hal.

maḥşūş (Ar.): Hususileşmiş, başkasında bulunmayan.

māʾil (Ar.): Hevesli, istekli, düşkün.

māʾil ol-: Meyletmış olmak.

maḥām (Ar.): Mertebe, mevki, yer.

maḥbūl (Ar.): Kabul olunmuş, alınan, beğenilen, hoş karşılanan.

maḥhūr (Ar.): Kahrolmuş, Allah'ın gazabına uğramış.

maḥlūb ol- (Ar. + T.): Kalbolunmuş, altı üstüne getirilmiş, ters döndürülmüş, başka şekle sokulmuş.

maḥşūd (Ar.): Kasdolunan, istenilen şey istek, emel.

maḥkūl (Ar.): Akıllıca, mantığa uygun.

maḥkūs (Ar.): Aksolunmuş, tersine çevrilmiş, baş aşağı olmuş.

maḥkūslik (Ar. + T.+lık): Uğursuzluk.

māl (Ar.): Bir kimsenin tasarrufu altında bulunan değerli ve gerekli şey, varlık, servet.

māl ü menāl: Varı yoğu bütün varlığı.

mālīk (Ar.): Sahip, bir şeye sahip, bir şeyi olan.

mālīk ol-: Sahip olmak.

maʾlūm (Ar.): Bilinen, belli.

maʾlūm ol-: Bilinmek.

maʾmūr (Ar.): Bayındır, şenlikli.

maʾmūr ol-: Bayındır olmak.

maʾnā, maʾnī (Ar.): Anlam, iç, iç yüz, akla yakın sebep.

māni^c (Ar.): Men eden, ger, bırakan, alıkoyan, engel olan.

mānī ol-: Engellemek.

mañşib (Ar.): Devlet hizmeti, memuriyet.

mañşüb (Ar.): Memuriyete konulmuş, memuriyette bulunan.

mañşūr (Ar.): Nasrolunmuş, Allah'ın yardımıyla galip, üstün gelmiş.

mañşūr ol-: Kazanmak.

maraz (Ar.): Hastalık.

ma'rifet (Ar.): Ustalık, hüner, sanat.

maşlahat (Ar.): İş, emir, mesele, ehemmiyetli iş.

maşūn (Ar.): Saklanmış, korunmuş, korunan.

maṭla^c (Ar.): Doğacak yer.

maṭlab (Ar.): İstenilen şey, istek.

maṭlāb-ı a'ālā: Yüce istek.

maṭlūb (Ar.): (Bkz: *maṭlāb*).

maẓhar ol- (Ar. + T.): Nail olma, şereflenme.

māzī (Ar.): Geçmiş zaman.

mebādā (Far.): Sakın, olmaya ki.)

mecāz (Ar.): Hakikatin, gerçeğin zıttı.

mecd (Ar.): Büyüklük, ululuk.

meclis (Ar.): Görüşülecek bir mesele için bir araya gelen insan topluluğu.

mecmū'a (Ar.): Seçilmiş yazılardan meydana getirilen yazma kitap.

mecnūn (Ar.): Delice seven, tutkun.

medāris (Ar.): Medreseler.

meded (Ar.): Yardım, imdat.

medḥ (Ar.): Övme, birinin iyi şeylerini söyleme.

medḥal (Ar.): Dahil olacak, girecek yer.

medīd (Ar.): Çekilmiş, uzatılmış, uzun, çok uzun süren.

medyūn (Ar.): Borçlu, verecekli.

meger (Far.): Meğer, oysa ki, halbuki.

meh-mā-emken (Ar.): Mümkün olduğu kadar, olabildiği kadar.

mekān (Ar.): Yer, mahal.

mekr (Ar.): Hile, düzen; hile ile aldatma, maksadından vazgeçirme.

mekr-i 'adüvv, mekr-i düşmen:

Düşman hileleri, aldatmacaları.

mekşūf (Ar.): Keşfolunmuş, meydana çıkarılmış.

mektüb (Ar.): Mektup.

melālet (Ar.): Usanç, usanma, sıkılma, sıkıntı.

melūl ol- (Ar. /T.): Usanmış, bıkmış, bezmiş.

men^c (Ar.): Yasak etme, bırakmama, esirgeme.

men^c it-, eyle-: Önlemek, engellemek.

menāfi^c (Ar.): Menfaatler, yararlar, çıkarlar.

menba^c (Ar.): Kaynak.

menfa^cat (Ar.): Fayda, kar, yarar, çıkar.

mensūb (Ar.): Bir kimseye, bir şeye nisbeti olan, bir şeyle ilgisi bulunan.

menzil (Ar.): Hedef, mesafe.

menzil-i maqşūd: Varılmak istenen yer, gaye.

merdūd (Ar.): Reddolanmış, kovulmuş.

merḥabā (Ar.): Bir selamlaşma sözü.

merrīḥ (Ar.): Mars.

mertebe (Ar.): Derece, basamak, rütbe.

mertebe-i ʿāliye: Yüksek derece.

meserret (Ar.): Sevinç, şenlik.

mesken (Ar.): Sakin olacak, oturulacak yer, ev.

mesrūr (Ar.): Sürurlu, memnun, sevinmiş, meramına ermiş.

mesrūr ol-: Memnun olmak.

mes^cūd eyle- (Ar. /T.): Mutlu etmek.

meşakḳat (Ar.): Zahmet, sıkıntı, güçlük, zorluk.

meşgūl (Ar. + T.): Bir işle uğraşan.

meşgūl ol-: İş görüyor olmak.

mevāni^c (Ar.): Engeller.

mevcūd (Ar.): Var olan, varlık.

mevlā (Ar.): Allah.

mevt (Ar.): Ölüm.

meyl (Ar.) Eğilme.

meyl it-: Bir şeye yönelme.

meʿyūs ol- (Ar. + T.): Ümitsiz olmak.

mezīd (Ar.): Artma, arttırmak.

mezīd ol-: Çoğalmak.

mezmūm (Ar.): Zemmolanmış, yerilmiş, beğenilmemiş.

mezmūm ol-: Beğenmemek.

mı, mi: Soru edatı.

mıṣbāḥ (Ar.): Meşale, kandil, çıra.

miḥnet (Ar.): Zahmet, eziyet, gam, keder, sıkıntı, dert.

miqdār (Ar.): Derece, biraz.

milk (Ar.): Birinin tasarrufu altında bulunan şey, mal, servet.

min-ba'de'l (Ar.): Bundan böyle, bundan sonra.

misvāk (Ar.): Erak ağacının ucu dövülüp fırça haline getirilen ve diş temizliğinde kullanılması sünnet olan ince dalları.

mīzān (Ar.): Terazî, ölçü aleti; terazi burcu.

mīzānī (Ar.): Mizanla ilgili.

mu'āmele (Ar.): Davranma, davranış.

mu'ānid (Ar.): İnatçı, kimseye uymayan, dediği dedik.

mu'āşeret (Ar.): Birlikte yaşayıp iyi geçinme.

mu'āşeret it-, eyle-: Toplumsal ilişkilerde bulunmak.

mu'āvenet (Ar.): Yardım.

mu'avvizeteyn (Ar.): Kuran-ı Kerim'in 113 ve 114. Felak ve Nas sureleri.

mū-be-mū (Far.): Birer birer, çok dikkatle, inceden inceye.

mūceb (Ar.): İcab etmiş, lazım gelmiş.

muğtenem ol- (Ar. + T.): Zengin olmak.

muḥabbet (Ar.): (Bkz: *maḥabbet*).

muḥakḳar (Ar.): Tahkir olunmuş, hakarete uğramış.

muḥāl ol- (Ar. + T.): Mümkün olmayan.

muḥālefet eyle- (Ar. + T.): Muhaliflik, aykırılık, uygunsuzluk yaratmak.

muḥālif (Ar.): Muhalefet olan.

Muḥammed (Ar.): Birçok defalar hamd ü sena olunmuş, tekrar tekrar övülmüş manasına gelen bu kelime, Peygamberimizin ismidir.

muhān it- (Ar. + T.): İhanet etmek.

muḥaṣṣal-ı kelām (Ar.): Sözüün kısas.

muḥibb (Ar.): Seven, sevgi besleyen, dost.

muḥkem (Ar.): Tahkim edilmiş, sağlam kılınmış, sağlam, berk, kuvvetli.

muḥliş (Ar.): Dostluğu, samimiliği ve her hali içten olan.

mu'īn (Ar.): İlane eden, yardımcı.

muḳābele (Ar.): Karşılık verme, birbiriyle karşılaştırma.

muḳābele it-: Karşı gelmek.

muḳābil (Ar.): Karşı karşıya gelen, bir şeyin karşısında bulunan.

muḳadder (Ar.): Takdir olunmuş, kıymeti biçilmiş; kadri, değeri bilinmiş, beğenilmiş.

muḳaddimāt (Ar.): Kıdemliler, önde gidenler.

muḳārenet (Ar.): Bitişiklik, yaklaşma, kavuşma, bitişme.

muḳārenet it-: Yakınlaşmak.

muḳārin (Ar.): Bitiş, ulaşılmış, erişmiş, yaklaşmış, bir yere gelmiş.

muḳārin ol-: Yaklaşmak.

muḳarrer (Ar.): Kararlaştırılmış, şüphesiz, sağlam.

muḳayyed ol- (Ar. + T.): Bağlanmak.

muḳīm (Ar.): İkamet eden, oturan.

muḳtezā (Ar.): İktiza etmiş, lazımgelmiş.

mülāḫaza (Ar.): Düşünmek.

munfaşıl ol- (Ar. + T.): Ayrılmak.

mūnis (Ar.): Ünsiyetli, alışılan, yadırganamaz.

munḳabız ol- (Ar. + T.): Toplanmış, çekilmiş, büzülmüş.

muntazım ol- (Ar. + T.): İntizamlı, derli toplu, düzenli olmak

murād (Ar.): Arzu, istek, dilek.

Murād (Ar.): 12. Osmanlı padişahı III. Murad.

Mūsā: İsrailoğulları'na gönderilen ve kendisine Tevrat indirilen peygamber.

muşāfāt (Ar.): Samimi ve halis dostluk.

muşāhebet (Ar.): Sohbetler, konuşup görüşmeler.

muşāhebet it-: Sohbet etmek.

muşannef (Ar.): Tasnif edilmiş, sıraya konmuş.

muşībet (Ar.): Felaket, ansızın gelen bela, sıkıntı.

muḳtād (Ar.): Alışılmış, adet olunmuş.

muḳtekid (Ar.): İtikad eden, inanan, dini bütün kimse.

muḳtī (Ar.): İta eden, veren.

muḳtīc ol- (Ar. + T.): Boyun eğmek, itaat etmek.

muḳma'in (Ar.): Gönlü kanmış, içi rahat, şüphesi yok.

muttaşıl (Ar.): Aralıksız, hiç durmadan.

muḳvāfaḳat (Ar.): Uygunluk, uyma, uzlaşma, razı olma.

muḳvāfiḳ (Ar.): Münasip, yerinde.

muḳvāfiḳ ol-: Uygun olmak.

muzaffer (Ar.): Zafer, üstünlük kazanmış, üstün, galip.

muztarib ol- (Ar. + T.): Izdırabı, sıkıntısı olan, rahatsız, çırpınıp duran.

mübârek (Ar.): Bereketli, feyizli, uğurlu, mutlu, kutlu.

mübâşeret it-, eyle (Ar. + T.): Bir işe başlama, girişme.

mübâşir ol- (Ar. + T.): Bir işe başlamak.

mübeşşir (Ar.): Müjdecî.

mübtelâ it- (Ar. + T.): Düşkün, tutkun hale getirmek.

müdâm, müdâma (Ar.): Devam eden, süren, sürekli.

müdârâ (Far.): Yüze gülen, dost görünen.
müdârâ eyle: Dost gibi görünmek.

müdâvemet eyle- (Ar. + T.): Bir işe devam etmek, aralıksız çalışmak.

müdâvim (Ar.): Sürekli devam eden.

müddet (Ar.): Zaman, vakit.

müderris (Ar.): Ders veren, ders okutan, öğretmen.

müʿebbed (Ar.): Ebede kadar süren, sonsuz, ömür boyunca sürecek olan.

müpeyyed (Ar.): Kuvvetlendirilmiş, sağlam.

müfârekat it- (Ar. + T.): Ayrılma, uzaklaşma.

müfârık (Ar.): Ayrılmış, uzaklaşmış olan.

müfsid (Ar.): Fesadlık eden, ara açan.

müheyyâ (Ar.): Hazır, hazırlanmış.

mühim (Ar.): Ehemmiyetli, önemli.

mühlet (Ar.): Bir işin yapılması için verilen süre.

müjde (Far.): Sevinçli, mutlu haber.

mükedder (Ar.): Kederli, üzüntülü, tasalı.

mülâkât (Ar.): Buluşmak, kavuşmak, görüşmek.

mülâkî ol- (Ar. + T.): (Bkz: *mülâkât*).

mülâyemet (Ar.): Yumuşak huyluluk.

mülâyim (Ar.): Yumuşak huylu, yavaş.

mülâzemet eyle- (Ar. + T.): Bir işle sürekli meşgul olma.

mülâzım ol- (Ar. + T.): Bir yere veya kimseye sarılıp ayrılmayan.

mülhâk (Ar.): İlhak edilmiş, sonradan takılmış, katılmış.

mülk (Ar.): (Bkz: *milk*).

mümkin (Ar.): Mümkün, olabilir, olabilen.

mümtāz it- (Ar.+ T.): Ayrı, üstün tutmak.

münāsib (Ar.): Uygun, yerinde, yakışık.

mündefi^c ol- (Ar. + T.): İndifa etmiş, geçmiş, atlatılmış, savuşturulmuş.

müneccim (Ar.): Yıldızların hareket ve vaziyetlerinden ahkam çıkararak, yıldız falına bakan kimse.

münevver (Ar.): Tenvir edilmiş, nurlandırılmış, parlatılmış, aydınlatılmış; ışıklı.

münevver ol-: Aydınlanmak.

münhal (Ar.): İnhilal eden, açılan, çözülen.

münhezim (Ar.): İnhizam eden, hezimete uğrayan, bozguna uğramış.

münkād ol- (Ar. + T.): İnkıyad eden, boyun eğen.

münkālīb (Ar.): İnkılab etmek, dönmek, dönmek, değişmek, başka bir kılığa girmek.

müntefi^c ol- (Ar. + T.): İntifa etmek, menfaatlenmek, yararlanmak.

münteşir ol- (Ar. + T.): Yayılmak.

mürāca^{at} eyle- (Ar. + T.): Başvurmak.

mürselāt, mürselet (Ar.): İrsal olunan gönderilen şeyler.

müsā^{ade} it-, eyle- (Ar. + T.): İzin vermek.

müsāfir (Ar.): Misafir, yoldan gelen, yolcu, konuk.

müsā^{id} ol- (Ar. + T.): Müsaade eden, izin veren.

müsebbibü'l-esbāb (Ar.): Cenab-ı Hak, Allah.

müstakīm (Ar.): Doğru, düz, dik.

müstes^{ad} (Ar.): İstisad edilen, uğurlu sayılmış, uğurlu sayılan.

müşerref ol- (Ar. + T.): Şereflendirilmek, kendisine şeref verilmek, şerefli olmak.

müşevveşlik (Ar. + T.+lik): Belirsizlik, karışıklık, karmaşıklık.

müşkil (Ar.): Engel, güçlük, zorluk, çetinlik.

müşterī (Ar.): Jüpiter, Mars.

müte^{allık} (Ar. + T.+lık): Yüksek, yüce, sınırları aşan.

mütebeddil ol- (Ar. + T.): Değişen, başka hale giren.

müteğayyir ol- (Ar.+ T.): Tegayyür eden, değişen, başkalaşan, bozulmuş, bozuk.

müteharrik (Ar.): Hareket eden, kımıldayan, oynayan.

mütenebbih ol- (Ar. + T.): Uyanık, uslanan, aklını başına toplayan.

mütevaķıf (Ar.): Tevakkuf, bir Şeye baēlı olan, ancak onunla olabilen.

müteveccih (Ar.): Teveccüh eden, bir cihete, tarafa dönen, yönelen.

müteveccih ol-: Bir tarafa dönmek.

müyesser it-, ol- (Ar. + T.): Kolayı bulunup yapılan, kolaylıkla olan, kolay gelen.

müzāyaķa, müzāyıkā (Ar.): Sıkıntı, darlık.

müzeyyen eyle- (Ar. + T.): Süslemek.

N

nā-ķiz (Far.): Hiç hükmünde olan, değersiz, ehemmiyetsiz, çok küçük.

nāfi^c (Ar.): Faydalı, yararlı, kārlı.

naħs (Ar.): Uēursuz, bahtsız.

nā'il ol- (Ar. + T.): Muradına ermek.

na'im (Ar.): Bollukta yaşıyış.

naķl it- (Ar. + T.): Bir Şeyi başka bir yere götürme, taşıma, aktarma.

nām (Far.): İsim, ün, lakap.

na'mā (Ar.): İhsan, bahşış, nimet, insanı refaha kavuşturucu Şey.

nā-ma'ķül (Ar.): Makul olmayan, akla uygun gelmeyen.

nār (Ar.): Od, ateş.

nās (Ar.): İnsanlar, halk, herkes.

nāřıh (Ar.): Nasihat eden.

naşıb (Ar.): Allah'ın kısmet ettiēi Şey.

naşıhat (Ar.): Öēüt.

naşıhat it-, eyle-: Öēüt vermek.

nāřık (Ar.): Söyleyen, konuşan, lakırdı eden.

naşar (Ar.): Bakma, bakış, göz atma.

nāřır (Ar.): Nazar eden, bakan, gözeten.

naşır (Ar.): Eş, benzer.

ne: Soru zamiri ve sıfatı, baēlaē.

ne ki, ne kim: O Şey ki, Şöyle dursun.

necāt (Ar.): Kurtulma, kurtuluş.

necm (Ar.): Yıldız.

necm-i řālī^c: Kısmetin yıldızı.

necm-i su'ūd: Mübarek sayılan yıldızlar.

nedāmet (Ar.): Pişmanlık.

nef^c (Ar.): Menfaat, kār, çıkar, fayda.

nefs (Ar.): Ruh, asıl, maya, cevher; kendi, şahıs.

nekbet (Ar.): Talihsizlik, bahtsızlık, musibet, felaket.

nekbetī (Ar.): Uğursuz, talihsiz.

nesne: Her türlü cansız varlık şey, bir şey.

neşr it-(Ar. + T.): Yazmak.

neydüğini: Ne dediğini.

ni'am (Ar.): Nimetler.

niçe: Çok, hayli; neden, niçin; ne zamana kadar.

niçün: Neden, ne diye.

nigār (Far.): Sevgili.

nihān (Far.): Gizli, saklı, görünmeyen.

nihāyet (Ar.): Son, son derece, uç.

nikāh (Ar.): Kanuni olarak evlenme töreni.

nīk-nāmlik (Far, + T.+lik): İyi nam kazanmış.

ni'met (Ar.): İyilik, lütuf, ihsan, bahşiş; saadet, mutluluk; azık, yiyece dair şeyler, ekmek.

nisā (Ar.): Kadınlar.

nişān (Far.): İz, belirti, işaret.

nīt-: Ne yapmak, ne etmek.

niteki: Nitekim, sonuç olarak.

niyāz (Far.): Yalvarma, yakarma, dua.

niyyet (Ar.): Meram, kurma, istek.

niyyet it-: İstemek.

nizām (Ar.): Düzen, usul, tertip, yol.

nokta (Ar.): Nokta, genellikle cümlelerin sonuna gelerek anlatımı bitiren noktalama işareti.

Nūh: Büyük peygamberler arasında sayılan, kendisine inanmayan kavmi tūfan ile helāk edilen peygamber.

nuhūset (Ar.): Uğursuzluk.

nūr (Ar.): Aydınlık, parlaklık.

nūr-ı bahş: Aydınlık veren.

nuşret (Ar.): Yardım, Allah'ın yardımı.

O

o: İşaret sıfatı.

oğul: Erkek çocuk.

okı-: Okumak.

ol: Üçüncü tekil şahıs zamiri, işaret sıfatı (Bkz: o).

ol-: Olmak, bulunmak, meydana gelmek, mevcut olmak anlamındaki fiil.

on: Dokuzdan sonraki, on birden önceki sayı, rakam.

onuncı: Onuncu olarak.

oņ: İyileşmek.

orta: Ara, ara yer, merkez.

ortalık: Meydan.

oț: Ateş.

otur-: Herhangi bir zemine oturur konumda olmak.

otuz: Yirmi dokuzdan sonraki sayı.

Ö

öņ: İlk, evvel, önce, arkanın zıttı, ön.

öc: İntikam.

öde-: Ödemek, vermek.

ödünc: Geri vermek üzere alınan şey.

öl-: Ölmek, hayatı son bulmak.

ömr (Ar.): Yaşama, yaşayış.

öte: Fazla, aşırı, ziyade.

ötüri: Bir şeyden dolayı, bir şey yüzünden.

öyle: Onun gibi olan, ona benzer.

özr eyle- (Ar. + T.): Bahane bulmak.

P

pādişāh (Far.): Hükümdar, melik.

pāk (Far.): Arı, saf, temiz.

pāklik (Far. + T.+lik): Temizlik.

paş: Kir, leke.

pāyān (Far.): Son, nihayet.

pāye (Far.): Rütbe, derece.

penāh (Far.): Sığınma.

pençşenbe (Far.): Perşembe.

pend (Far.): Nasihat, öğüt.

perīşān (Far.): Dağınık, perişan.

perīşānlık (Far.+ T.): Dağınıklık.

pes (Far.): Öyleyse, şimdi, sonuç olarak.

peşīmān (Far.): Pişman, yaptığı şeyden dolayı üzülen.

peşīmān ol-: Pişman olmak.

peşīmānlık (Far. + T. +lık): Pişmanlık.

peyveste ol- (Far. + T.): Ulaşmak.

peygamber (Far.): Allah tarafından haber getiren, Allah'ın emirlerini insanlara ileten.

puşu: Tuzak, pus.

pür (Far.): Dolu.

pürnür (Far. + Ar.): Işıklı dolu.

R

Rabb (Ar.): Allah.

Rabbü'l erbāb: Bütün sahiplerin

Rabbi.

Rabbü'l ālemīn: Alemlerin

Rabbi.

rađiyallāhü ʿanh (Ar.): Allah ondan razı olsun.

rağbet (Ar.): İstek, arzu.

rāğıb (Ar.): İstekli, arzulu olan.

rāhat (Ar.): Üzüntüsüz, dertsiz, tasasız, kedersiz.

rāh (Far.): Meslek.

raḥīm (Ar.): Merhametli, esirgeyen, koruyan, acıyan, ahirette mümin kullarına keremiyle muamelede bulunan Cenab-ı Hak.

raḥmet (Ar.): Acıma, esirgeme, koruma.

raķīb (Ar.): Herhangi bir işte birbirinden üstün olmaya çalışanlardan her biri.

rāst gel- (Far. /T.): Tesadüf etmek, denk gelmek.

rāy (Ar.): Fikir, düşünce, irade.

rāyet (Ar.): Fikirler, düşünceler.

rāz (Far.): Sır.

rāzī ol- (Ar. + T.): Rıza gösteren, kabul eden, boyun eğen.

recā it- (Ar. + T.): Ümit etmek, umutlanmak.

ref (Ar.): Lağvetme, hükümsüz bırakma yüceltme.

reml (Ar.): Birtakım çubuk ve çizgilerle fal bakma oyunu, kum falı.

re's (Ar.): Çıkış düğümü. Bir gezegenin yörüngesinin, ekliptik düzlemini, güneyden kuzeye çıkarken deldiği nokta.

re's-māl (Ar.): Ana para, ana semaye.

reşīd (Ar.): Doğru yol tutan, iyi hareket eden, akıllı.

revā (Far.): Yakışır, uygun bir şekilde.

revā ol-: Uygun olmak.

re'y (Ar.): Fikir, görüş.

rezzāk (Ar.): Bütün mahlukların rızkını veren Allah.

rızā (Ar.): Koşutluk, memnunluk, razı olma.

rızķ (Ar.): Azık, yiyecek, içecek şey; Allah'ın kullarına verdiği her türlü nimet.

rif'at (Ar.): Yükseklik, yücelik, büyük rütbe.

risāle (Ar.): Kısa yazılmış küçük kitap.

riyāset (Ar.): Reislik, baş olma, başkanlık.

rūḥ (Ar.): Can, nefes, öz.

rūşen (Far.): Aydınlık, parlak.

rūy (Far.): Yüz.

rūz (Far.): Gün.

rūz-ı vuşlāt: Kavuşma günü.

rūz-ı ezel: Ezel günü.

rūzī (Far.): Nasip, kısmet, rızk.

rūzigār (Far.): Esip geçen şey.

rūcū it- (Ar. + T.): Sözünden dönme cayma.

rüşvet (Ar.): Rüşvet.

S

saʿādet (Ar.): Mutluluk.

şabāḥ (Ar.): Gündüzün ilk saatleri, günün başlangıcı.

sāʿat (Ar.): Vakit, zaman.

sābıķā (Ar.): İleride bulunan, rütbece önde olan.

şābir (Ar.): Sabreden, dayanan, acelesiz, dişini sıkın.

şābit (Ar.): Hareketsiz, kımıldamayan, yerinde duran.

şābit-ķadem: Sözüne sadık, sözünde duran.

şabr (Ar.): Dayanma, katlanma, sabır.

şabūr (Ar.): Çok sabırlı.

saʿd (Ar.): Uğur, uğur getiren şey, uğurlu, kutlu.

şadā (Ar.): Ses, yankı.

şadaķa (Ar.): Karşılık beklenmeden sadece Allah rızası için fakirlere verilen para, mal.

şadāķat (Ar.): Dostluk, vefalılık, içten bağlılık, doğruluk.

şadef (Ar.): Sedef, inci kabuğu.

şādıķ (Ar.): Doğru, gerçek, sadakati içten olan.

şaf, şāfī (Ar.): Temiz, halis, katkısız, karışık olmayan.

şafā (Ar.): Saflık, berraklık; gönül şenliği, kedersizlik, eğlence.

şafā-yı ķalb: Kalp temizliği.

şafā-yı niyyet: Temiz niyet.

şāfīlik (Ar. + T.+lik): Temizlik, saflık.

şāfiye (Ar.): (Bkz: *şāfī*).

şāğ: Sağ taraf.

şāḥib (Ar.): Sahip, bir vasfı olan, koruyan.

şāḥib-ķırān: Her zaman başarı, üstünlük kazanan hükümdar.

şāḥife (Ar.): Sayfa.

saʿī eyle- (Ar. + T.): Haber götürme.

saʿīd (Ar.): Mutlu, uğurlu.

şāʿīd (Ar.): Yüksek, yukarı çıkan.

sā'il (Ar.): Soru soran, sorgulayan, dilenci.

sā'ir, sā'yir (Ar.): Başka, diğer, gayrı.

şakal: Sakal, yanak ve çene bölgesinde çıkan kıllar.

şakın: Kesinlikle yapma, yapmaktan çekin anlamıda söylenen bir söz.

şakın-: Uzak durmak, kaçınmak, çekinmek.

sākin ol- (Ar. + T.): Uslu, kendi halinde olmak, rahat olmak.

şakla-: Saklamak, gizlemek.

şalāh (Ar.): İyilik, rahatlık, barış.

salāt (Ar.): Namaz.

sālik it- (Ar. + T.): Bir yola girmek.

sālim (Ar.): Sağlam, eksiksiz, korkusuz.

sālim ol-: Korkmamak.

salṭanat (Ar.): Hükümdarlık, bolluk ve zenginlik.

şan-: Bilmek.

şaṅa: "Sen" zamirinin yönelme hali, sana.

şan^cat (Ar.): Sanat, ustalık.

şarf eyle- (Ar. + T.): Harcamak.

şarplan-: Zorlanmak, güçlük çekmek.

şavāb (Ar.): Doğruluk, dürüstlük.

şa'y eyle- (Ar. + T.): Çalışmak, çabalamak, gayret etmek, emek vermek.

şayıl-: Sayılmak.

şatır (Ar.): Sayfa üzerinde yanlamasına sıralanmış sözcüklerin oluşturduğu her bir dizi.

şebāt (Ar.): Sözünden, kararından vazgeçmeme.

sebeb (Ar.): Neden.

sebeb-i devlet: Mutluluk nedeni.

sebt (Ar.): Cumartesi.

sefer (Ar.): Yolculuk.

sefer it-: Yolculuk etmek.

sefih (Ar.): Zevk ve eğlenceye düşkün, parasını, pulunu israf eden, akılsız.

sehl (Ar.): Kolay, sade.

sehm (Far.): Korku, dehşet.

sekizinci: Sekizinci olarak.

selāmet (Ar.): Salimlik, eminlik, korku ve endişeden uzak olma.

selāse (Ar.): Üç.

sem^c (Ar.): İşitme, işitiş, kulak.

Şemāniye (Ar.): Semaniye medresesi.

semt (Ar.): Taraf, cihet, yön.

sen: İkinci tekil şahıs zamiri.

şenā (Ar.): Övme, övüş.
sene: Yıl.
serçe: Küçük kahverengi kuş türü.
sereḫān (Ar.): Yengeç burcu.
ser-firāz (Far.): Başını yukarı kaldıran, yükselten, benzerlerinden üstün olan.
sergerdān (Far.): Şaşkın, perişan.
serīr (Ar.): Taht.
sermāye (Far.): Bir ticari işe konan para ve paraya çevrilebilir malların bütünü, ana para.
sermed (Far.): Daimi, sürekli.
settār (Ar.): Allah.
sev-: Sevmek.
şevr (Ar.): Boğa burcu.
sevin-: Sevinmek, mutlu olmak.
seyfiye (Ar.): Asker zümresi.
seyl: Sel.
seyrek: Aralıklı, seyrek.
seyyid (Ar.): Efendi.
şıdḳ (Ar.): Doğruluk, gerçeklik.
şıḡın-: Sığınmak.
şıḥḥat (Ar.): Sağlık, sağlık.
şına-: Denemek, tecrübe etmek.

şınf (Ar.): Sınıf.
sır (Ar.): Gizli tutulan, kimseye söylenmeyen şey.
şıyānet (Ar.): Koruma, korunma.
siyāset eyle- (Ar. + T.): Politika yapmak.
şoḥbet (Ar.): Görüşüp konuşma.
şok-: Sokmak.
şol: Sol taraf.
şon: Son.
şonra: Sonra.
şor-: Bir şeyi öğrenmek veya bilgi almak için soru yöneltmek.
söyle-: Konuşmak, demek.
söz: Söz, laf.
söz kelecı: Dedikoducu, laf taşıyan.
şu: Su.
suḫāl (Ar.): Sormak, soru.
suḫāl it-: Soru sormak, soruşturmak.
suḫāl olın-: Sorulmak.
sū-be-sū (Far.): Her yana, her tarafa.
şuḡrā (Ar.): Daha küçük.
şun-: Sunmak, uzatmak, vermek, takdim etmek.

şun'î (Ar.): Yapma, takma.

sûre (Ar.): Kuran'ın 114 bölümünden her biri.

sûre-i fâtiha: Fatıha suresi.

sûre-i kâri'a: Karia suresi.

şûret (Ar.): Dış görünüş, hal, durum.

şûretâ (Ar.): Görünüşte.

Su'udî: Özel isim, eserimizin yazarının ismi.

su'ûd (Ar.): Yukarı çıkma, yükselme.

sübhân (Ar.): Allah.

süfehâ (Ar.): Sefihler.

sükûn (Ar.): Durma, kımıldamama, hareketsizlik.

Süleymân: Hz. Dâvûd'un oğlu, İsrâiloğulları'na gönderilen hükümdar-peygamber.

sülûk eyle- (Ar. /T.): Bir yola girmek, katılmak.

sünbüle (Ar.): Başak burcu.

sür-: Devam ettirmek, sürmek.

sür'at (Ar.): Çabukluk, hız.

sürûr (Ar.): Sevinç.

sürûr-ı kalb: Kalp şenliği.

Ş

şād (Far.): Sevinçli, memnun, şen, bahtiyar.

şādumân (Far.): Sevinçli.

şādumânlık (Far. + T.+lık): Sevinçlik, mutluluk.

şāh (Far.): Padişah, hükümdar.

şāh-ı cihân: Dünya padişahı.

şahâdet eyle- (Ar. + T.): Şahitlik, tanıklık yapmak.

şāhid (Ar.): Şahit, tanık.

şākîr ol- (Ar. + T.): Şükreden, gördüğü iyiliğe karşı dua eden.

şām (Far.): Akşam.

şarāb (Ar.): İçilecek şey, içki, mey.

şarāb-ı zaḥmet: Ezizet şarabı.

şaş-: Şaşmak, şaşırmak.

şāyed (Far.): Eğer, ihtimal ki.

şāyi' (Ar.): Duyulmuş, herkesçe bilinmiş.

şecere (Ar.): Küçük, bir tek ağaç

şefaķat (Ar.): Acıyarak ve esirgeyerek sevme.

şeh (Far.): (Bkz: *şāh*).

şehā (Far.): Ey şah, ey padişah!

şehir (Peh.): Kent, il; ülke, memleket, diyar.

şehvet (Ar.): Nefis, aşırı istek.

şehzāde (Far.): Hükümdar oğlu, prens.

şekāvet (Ar.): Bahtsızlık, bedbahtlık.

şeker (Far.): Şeker.

şekil (Ar.): Resim, şekil, biçim.

şekl-i saʿīd: Mutluluk resmi.

şekūr (Ar.): Allah'ın 99 isminden biri, çok şükreden.

şems (Ar.): Güneş.

şems-i saʿādet: Saadetin güneşi.

şer, şerr (Ar.): Kötülük, fenalık.

şerr-i ʿadüvv, hasūd: Düşman

şerri.

şerbet (Ar.): Şerbet, içilecek tatlı şey.

şeref (Ar.): Büyüklük, yükseklik, ululuk.

şerīf (Ar.): Mübarek, şerefli, kutsal.

şerʿiyye (Ar.): Şeriata uygun olma.

Kanun ve nizamla muvafık bulunma.

şerīk (Ar.): Ortak.

şerīklik (Ar. + T.+lik): Ortaklık.

şevket (Ar.): Büyüklük, heybet.

şey (Ar.): Nesne, belgisiz zamir.

şeyn (Ar.): Leke, ayıp, kusur.

şeytān (Ar.): Allah'ın kovduğu ve kıyamet gününe kadar mühlet verilen melek.

şīʿār (Ar.): Alamet, belirti, iz.

şīʿār-ı kalb: Yürek izleri.

şiddet (Ar.): Sertlik, katılık.

şifā bul-(Ar. + T.): Şifa, hastalıktan kurtulma, iyi olma.

şimdengirü: Bundan böyle, bundan sonra.

şimden sonra: Artık, bundan sonra.

şimdi: İmdi, şu an.

şīr (Far.): Aslan.

şirā (Ar.): Satın alma, satın alınma.

şirket (Ar.): Ortaklık.

şirrīr (Ar.): Şerir, şer işleyen.

şol: Şu.

şöyle: Öyle, şunun gibi, bunun gibi.

şu: Ortalama uzaklığın ifadesi için kullanılır.

Şuʿayb: Kur'an'da Medyen halkına gönderildiği bildirilen peygamber.

şūr (Far.): Karmaşa, gürültü.

şübhe (Ar.): Tereddüt, kuşku.

şübheli (Ar. + T.+li): Tekin olmayan.

şühūd (Ar.): Şahitler, tanıklar.

şükr (Ar.): Allah'ın nimetlerine karşı memnuluk göstermek.

şümūs (Ar.): Güneşler.

T

tā (Far.): Kadar, dek, değin.

ta'ab (Ar.): Sıkıntı, zahmet, meşakkat, eziyet.

tā'at (Ar.): İbadet, Allah'ın emirlerini yerine getirme.

ta'addī it- (Ar. + T.): Zulmetmek.

ṭab^c (Ar.): Tabiat, huy, yaradılış.

ṭab^c-ı pāk: Güzel huylu.

ṭabaqa (Ar.): Kat, katman.

tābi^c ol- (Ar. + T.): Boyun eğmek.

ṭabī'at (Ar.): Yaradılış, mizaç, kâinat.

ta'bīr (Ar.): İfade etme, anlatma.

tağyīr (Ar.): Başkalaştırma, değiştirme, bozma.

taḥammül (Ar.): Dayanma, sabretmek.

taḥammül it-, eyle-: Katlanmak.

taḥmīd (Ar.): Hamd etme, Elhamdülillah deme, şükretme.

taḥrīk it- (Ar. + T.): Kımıldatma, harekete geçirme.

taḥrīr eyle- (Ar. + T.): Yazma, kitap yazma.

taḥşīl (Ar.): Hasıl etme, ele geçme; ilim öğrenme.

taḥşīl-i 'ulūm-ı şer'iyeye: Şariat bilgileri eğitimi.

taḥt (Far.): Hükümdarların oturduğu büyük koltuk, hükümdarlık makamı.

taḥt-ı 'izzet: Ululuk makamı.

tā'ife, ṭāyife (Ar.): Bölüm, bölük, takım, güruh.

ṭākat getir- (Ar. + T.): Dayanmak.

taqḏīm (Ar.): Öne geçirilme, öne alma.

taqḏīm eyle-: Sunmak.

taqḏīr it-, ol- (Ar. + T.): Ezelde Allah'ın olmasını istediği şeyler.

taqḥsīm it- (Ar. + T.): Parçalara bölme, ayırma.

taqḥvā (Ar.): Allah'tan korkma, Allah korkusuyla dinin yasak ettiği şeylerden kaçınma.

ṭalbın-: Heyecanlanmak, çırpınmak.

ṭaleb (Ar.): İstek.

ṭaleb it-, eyle-: İstemek, istenmek,
dilemek.

ṭālī° (Ar.): Kısmet, talih, baht.

ṭālib (Ar.): Talep eden, istekte bulunan.

ṭāʿlīl (Ar.): Sebepi bahane gösterme.

ṭama° (Ar.): Doymazlık, çok isteme,
açgözlülük.

ṭammā° (Ar.): Son derece tamah eden.

tamām (Ar.): Tam, bitiş, sona erme.

tamām ol-: Bitmek.

Taṭrı: Yaratıcı, ilah, Tanrı.

ṭar: Dar, sıkıntı.

ṭaracuḫ: Daracık, epey dar.

ṭaraf (Ar.): Yer, yön.

ṭarḫ it- (Ar. + T.): Atmak, komak,
bırakmak.

ṭarīḫ (Ar.): Yol.

ṭarīḫ-ı Haḫḫ: Allah yolu.

ṭarīḫ-ı hidāyet: (Bkz: *ṭarīḫ-ı
Haḫḫ*).

ṭarīḫ-ı şerr: Kötülük yolu.

ṭarīḫ-ı şavāb: Doğru yol.

ṭarīḫ-ı ḫayr: Hayırlı yol.

ṭarīḫ-ı şalāḫ: Doğruluk yolu.

ṭarīḫ-ı muḫteżā: İzlenmesi
gereken yol.

ṭārīḫ (Ar.): Tarih, mazi, geçmiş.

ṭarlık: Sıkıntı, keder.

tāriyā (Ar.): Birdenbire, ansızın ortaya
çıkan bela.

tār-mār eyle- (Far. + T.): Dağıtmak,
perişan etmek.

taşarruf it- (Ar. + T.): İdare ile harcamak.

taşra: Dışarı.

ṭatlu: Tatlı.

ṭayan-: Dayanmak, güvenmek, sırt
dayamak.

ṭayrındur-: Kaydırmak.

tażarru° (Ar.): Kendini alçaltarak
yalvarma.

tażarru° eyle-: Yalvarmak.

tāze tāze (Far.): Yeni.

tażyī°-i evḫāt (Ar.): Boş yere vakit
geçirme, vakit kaybetme.

te°akküs (Ar.): terselme, bir şeyin ters
şekle gelmesi olayı.

tebdīl (Ar.): Değiştirme, başka bir hale
getirme.

tecribe it- (Ar. + T.): Denemek, görmek,
geçirmek.

teʿennī (Ar.): İlerisini düşünerek hareket etme.

teʿennī it-: Acelesiz, dikkatli davranmak.

teʿessüf (Ar.): Kederlenme, tasalanma, eseflenme.

tefsīr-i şerīf (Ar.): Kuran'ın mana bakımından izahı.

teḥvün eyle- (Ar. + T.): Ehemmiyet vermeme, önemsememe.

teḥīr (Ar.): Sonraya, geriye bırakma.

teḥīr it-: Geciktirmek.

tek: Yalnız anlamında bir zarf.

tekmīl (Ar.): Kemale erdirme, bitirme, tamamlama.

tekrār (Ar.): Bir şeyi iki defadan fazla yapma.

tekrīm (Ar.): Ululama, saygı gösterme.

telef (Ar.): Yok etme, öldürme; yok yere harcama.

telef it-: Harcamak, bitirmek.

teʿlīf eyle- (Ar. + T.): Uzlaştırmak, barıştırmak.

temāmet (Ar.): Tamam olma.

temelluḡ it- (Ar. + T.): Yaltaklanma.

tenezzül eyle- (Ar. + T.): Alçak gönüllü olmak.

tepe: En baş, zirve.

terk it-, eyle- (Ar. + T.): Vazgeçme, bırakma, koyverme.

tertīb (Ar.): Dizme, düzene koyma, sıralama, hazırlama.

tesbīḥ eyle- (Ar. + T.): “Sübhānallah” kelimesini söyleyerek. Allah'a tazim etme.

tesellī it- (Ar. + T.): Avutma.

teslīm it- (Ar. + T.): Bir emaneti yerine verme.

teslīm ol- (Ar. + T.): Dayanamayıp pes etme, kendini bırakma.

teʿşīr (Ar.): İçe işleme, dokunma.

tetebbuʿ eyle- (Ar. + T.): Bir şeyi etraflıca tetkik etme, mahiyetini anlamaya çalışma, bilgi edinme.

tevaḡḡuf (Ar.): Durma, eğlenme, bekleme.

teveccüh it-, eyle- (Ar. + T.): Çevrilme, yönelme, doğrulma.

tevekkül it-, eyle- (Ar. + T.): İşi Allah'a bırakıp kadere razı olma.

tevfik it- (Ar. + T.): Allah'ın yardımına kavuşma.

tezelzül (Ar.): Sarsılma, ırgalanma, sallanma.

tezevvüc (Ar.): Evlilik.

tezevvüc it-: Evlenmek.

ticāret (Ar.): Alış-veriş.

ticāret it-: Alım-satım yapmak.

tıġ (Far.): Kılıç.

tıġ-i ħūn-feşān: Kan saçan kılıç.

toġ-: Doğmak.

toġan: Doğan.

toġrı: Doğru.

toġur-: Doğurmak.

toġuzuncı: Dokuzuncu olarak.

tol-: Dolmak.

tuġm (Far.): Tohum.

tūl (Ar.): Uzun müddet.

tūl-i emel: Hırs, tamah, tükenmez arzu.

tulū^c eyle- (Ar. + T.): Doğma.

tur-: Durmak.

tuṣī (Far.): Tuslu, kül rengi.

tut-: Tutmak, elinde bulundurmak.

tuzaġ: Birini güç ve tehlikeli bir duruma düşürmek için kurulan düzen, komplot.

türāb (Ar.): Toprak.

U

u (Far.): “ve” bağlacı.

uc: Genellikle uzun bir nesnenin incelerek biten son ve sivri noktası.

uçur-: Uçurmak.

ufuġ-ı izzet (Ar.): Yüceliğin ufku.

uġra-: Rastlamak, karşılaşmak.

uġelā (Ar.): Akıllılar.

ulaşdur-: Ulaştırmak.

ulemā (Ar.): Alimler, ilim sahipleri.

ulūm (Ar.): İlimler, bilgiler.

ulu: Büyük, yüce.

ululuk: Büyüklük.

umūr (Ar.): İşler.

umūr-ı ma'kūs: Uğursuz işler.

unut-: Unutmak.

ūtbe (Ar.): (Bkz: *atebe*).

uṭārid (Ar.): Arzıtilek, Merkür.

unvān (Ar.): Ad, isim, lakap.

usur (Ar.): Sıkıntı, darlık, güçlük, zorluk, kıtlık.

uy-: Katılmak, tabi olmak.

uyan-: Uyanmak.

uyu-: Uyumak.

uyanuk: Uyanık.

uzak: Yakının zıttı, uzak.

uzun: Kısanın tersi, uzun

Ü

ü: (Bkz: *u*).

üç: İkidenden sonraki, dördten önceki sayı, rakam.

ümîd (Far.): Umut.

üslûb (Ar.): Tarz, yol, biçem, usul.

üstüne: Üzerine.

üzere, üzre: Üzerine, üzerinde, üstünde.

V

va'd (Ar.): Söz verme, üstüne alma.

va'de (Ar.): Bir iş için önceden belirtilen zaman.

vâfir (Ar.): Çok, bol.

vâkı'a, vâkı' (Ar.): Vuku bulan, olan, olagelen.

v'allāhü ā'lem (Ar.): "En iyisini Allah bilir." anlamında bir söz.

v'allāhü ā'lem bi's-şavāb:

"Doğruyu en iyi bilen Allah'tır."

anlamında bir söz.

vaqt (Ar.): Zaman.

var: Mevcut, bulunma.

var-: Gitmek, ulaşmak, vasıl olmak.

vāşıl (Ar.): Ulaşan, kavuşan, erişen; Hakk'a erişen.

vāşıl ol-: Erişmek.

vāsi' ol (Ar. + T.): Geniş, bol, çok olmak.

vāzgel (Far. + T.): Vazgeçmek, terk etmek, bırakmak.

ve (Ar.): Eş görevli cümleleri, eş görevli sözcükleri ve sözcük gruplarını birbirine bağlayan bağlaç, ile, hem, dahi.

vebāl (Ar.): Ağırılık, azap, günah.

veh (Ar.): Yüz, surat, çehre.

vefā (Ar.): Sözünde durma, sözüünü yerine getirme; Dostluğunu devam ettirme.

vefāsız (Ar. + T.+sız): Sözünde ve sevgisinde durmayan.

vehm it (Ar. + T.): Korkmak.

velī, velīkin (Far.): Velakin, ama, fakat.

vesā'ir, vesāyir (Ar.): Ve benzerleri, bunun gibiler.

vesvese (Ar.): Şüphe, kuruntu, işkil.

veyā, veyāhūd (Ar. + Far): Genelde benzer şeyler arasında seçim yapılacağı zaman kullanılan bağlaç.

vişāl (Ar.): Kavuşmak.

vişāl-i yār: Sevgiliye kavuşma.

vir-: Vermek.

vird eyle- (Ar. + T.): Dua okumak.

vuşlat (Ar.): (Bkz: *vişāl*).

vuşul (Ar.): Ulaşma, varma, yetişme, erişme.

vuşul bul-: Erişmek.

vuşul-ı murād: Muradına ermek.

vü (Ar): (Bkz: *ve*).

vücüd (Ar): Var olma, varlık; beden.

vürüd (Ar.): Geliş, gelme, yetişme.

vüs'at (Ar.): Genişlik, bolluk, zenginlik.

vüs'at-ı rızq: Bol rızq.

Y

yā (Far.): (Bkz: *veyā*).

yābān (Far.): Çöl, sahra.

yağız: Yiğit.

yağma (Far.): Çapul, zorla mal kapma.

Yahyā: Kur'an'da adı geçen ve İsrailoğulları'na gönderilen bir peygamber.

yağa: Yaka.

yağın: Yakın.

yağlaş-: Yaklaşmak, yakınlaşmak.

Ya'qūb: Hz. İbrāhim'in torunu ve İsrailoğulları'nın atası olan peygamber.

yalan: Yalan, yanlış, gerçekliği doğru olmayan söz.

yalvar-: Yalvarmak, yakarmak.

yan: Taraf, kenar, yan.

yan-: Yanmak.

ya'nī (Ar.): Sözüün kısası, kısacası, hülasa.

yap-: İnşa etmek, yapmak.

yapış-: Tutulmak, bağlanmak.

yār (Far.): Dost, sevgili.

yār-ı güzīn: Seçkin dost.

yār-ı şādık: Sadık dost.

yaramaz: Yararsız, boş, uygunsuz, zararlı, kötü.

yaramazlık: Kötülük.

yārān (Far.): Dostlar.

yarat-: Yoktan var etmek.

yardım: Kendi gücünü ve imkânlarını başka birinin iyiliği için kullanma, muavenet.

yardımcu, yardımcı: Yardım eden.

yarın: Ertesi gün.

yat-: Yatmak, uyumak.

yavru: Yavru, yeni doğmuş insan ya da hayvan.

yavuz: Kötü, fena.

yay-: Gelişigüzel harcamak.

yaz-: Yazmak.

yazıl-: Yazılmak.

yeg: Üstün, daha iyi.

yemîn (Ar.): And.

yetîm (Ar.): Yalnız, tek; babası veya annesi ve babası ölmüş kişi.

yetiş-, yitiş-: Ulaşmak, erişmek.

yıl: Sene.

yılduz: Yıldız.

yi-: Yemek fiili.

yidinci: Yedinci olarak.

yigirmi: On dokuzdan sonraki sayı.

yine: Yeniden, bir daha, tekrar.

yiñi: Yeni.

yir: Yer.

yit-: Yetmek, kaybolmak.

yitmiş: Altmış dokuzdan sonraki sayı.

yok: Olmayan, bulunmayan şey, var karşıtı.

yokla-: Yoklamak, kontrol etmek.

yokluk: Yokluk.

yoksa: Bir davranışın, bir tutumun ters olma ihtimalini anlatmak için kullanılan bağlaç.

yol: Yol, taraf.

yoldaş: Yol arkadaşı.

yönel-: Yönelmek, dönmek.

yören-: Dolaşmak.

yum-: Kapatmak, örtmek, yummak.

Yûnus: Tanrı tarafından peygamber olarak Ninova halkına, kötü yoldan dönmedikleri takdirde kırk gün sonra helâk edileceklerini bildirmek üzere gönderilmiş peygamber.

Yûsuf: Hz. Ya'kûb'un oğlu, İsrâiloğulları'na gönderilen bir peygamber.

yüklen-: Bir şeyi yapmayı üstüne almak, üstlenmek.

yüklü, yüklü: Gebe kadın.

yürek: Kalp, bir kimsenin duygusal yönü.

yüri-: Yürümek, yol almak.

yüsr (Ar.): Kolaylık, rahatlık.

yüz: Doksan dokuzdan sonraki sayı, yüz, çehre, surat.

yüz çevür-: Önemsememek.

yüz tut-: Yüzünü dönmek, yönelmek.

Z

zabıt it- (Ar./T.): İdaresi altında tutma, kontrol etme.

zafer (Ar.): Birçok emek neticesinde maksada ulaşma, başarıma; düşmanı yenme.

zafer bul-: Kazanmak, galip gelmek.

zāhir (Ar.): Görünen, apaçık.

zāhir ol-: Açık, belli, meydanda olmak.

zaḥmet (Ar.): Sıkıntı, eziyet, rahatsızlık.

zaḥmet çek-: Sıkıntı çekmek.

zāfif (Ar.): Güçsüz, zayıf, kuvvetsiz.

zā'il ol- (Ar. + T.): Geçmek, son bulmak.

zālīm (Ar.): Zulmeden, haksızlık, kötülük eden.

zamān (Ar.): Vakit.

zamīr (Ar.): İçyüz, kalp, vicdan.

zārar (Ar.): Faydalı bir durumun bozulması, ziyan.

zārar gör-, çek-: Ziyana uğramak.

zarūret (Ar.): Çaresizlik, yoksulluk, sıkıntı.

zāt (Ar.): Kendi, asıl, öz, cevher.

zāt-ı pūr eltāf: Zatına verilen lütuflar.

zāyīc (Ar.): Elden çıkan, zarar, ziyan.

zāyīc it-: Kaybetmek.

zāyīc ol-: Kaybolmak.

Zekerıyyā: Kur'an'da adı geçen ve İsrailoğulları'na gönderilen bir peygamber.

zelīl (Ar.): Hor, hakir, aşağı tutulan.

zem, zemm (Ar.): Verme, kınama, ayıplama.

zem it-: Ayıplamak, kınamak.

zēneb (Ar.): Kuyruk.

zevḳ (Ar.): Hoşa giden hal, durum, haz.

zevķ-i zaķmet: Eziyetten alınan zevk.

zevāl (Ar.): Sona erme.

zeyn (Ar.): Süs.

zeyn eyle-: Süslemek.

zeyn ol-: Süslü olmak.

zībā (Far.): Süslü, güzel.

zıkr ol-, eyle- (Ar. + T.): Anma, anılma.

zillet it-, eyle- (Ar. + T.): Aşağılamak, hor görmek.

zimām (Ar.): Yular, hayvan yuları.

zinā (Ar.): Nikahsız çiftleşme.

zindān (Far.): Karanlık, yeraltı hapisanesi.

zindigāne (Far.): Yaşayış, geçim.

zırā (Far.): Çünkü.

ziyā (Ar.): Işık, aydınlık.

ziyā-yı baķt: Talihin aydınlığı.

ziyād (Ar.): Çok, fazla, aşırı.

ziyāde (Ar.): Fazla, bol, artan.

ziyān (Far.): Ziyan, zarar, kayıp.

ziyān it-, çek-: Zarar görmek.

ziyāret it- (Ar. + T.): Görüşmek üzere gitmek.

ziynet (Ar.): Bezek, süs.

zor (Far.): Sıkıntı, güçlük, kolay olmayan.

zuhūr (Ar.): Görünme, meydana çıkma.

zuhūr it-, eyle-: Ortaya çıkma.

zulm (Ar.): Haksızlık, eziyet.

zulm it-: Eziyet etmek.

zulmet (Ar.): Karanlık.

zūhal (Ar.): Sekendiz, Satürn.

zūhd (Ar.): Her türlü zevke karşı koyarak kendini ibadete verme.

zūhre (Ar.): Çoban yıldızı, Venüs.

5.SONUÇ

Metālf'ü's-Sa'âdet, Klasik Osmanlı Türkçesi döneminde yazılmış bir fal kitabıdır. Çalışmamızda elde ettiğimiz bulgular ilgi çekicidir. Eser Eski Anadolu Türkçesi döneminin dil özelliklerinden farklılıklar arz etmektedir. Bunlardan bazılarında şu şekilde bahsedebiliriz:

Eski Anadolu Türkçesi dendiğinde belki de akla gelen ilk ses özelliği düzlük-yuvarlaklık uyumudur. EAT'de bu hususta kesin çizgiler vardı. Örneğin +lu, +lü isimden sıfat yapım ekinin kullanımı. Bilindiği üzere bu ek ET'de +Ilg'dı. Sondaki “g” sesinin düşmesiyle birlikte ekin ünlüsü yuvarlaklaştı ve EAT döneminde sürekli bir şekilde yuvarlak ünlülü kullanıldı. Metinde bu ek düz ve yuvarlak ünlülü şekilleriyle karışık olarak kullanılmıştır:

yükli 'avret (136^a/15) > yüklü 'avret (128^a/5)

Bu ekin olumsuzu olan +sUz eki de EAT'nin aksine düz ünlülü şekliyle metinde yer almıştır:

fā'idesiz (106^a/2) > vefāsız (107^b/15)

EAT'de iyelik 2. teklik şahıs eki “ñ”ydi. Eğer ünsüzlü bitmiş olan bir kelimeye eklenecekse araya alacağı yardımcı ünlü de daima yuvarlak olurdu. Bizim çalışmamızda da bu çoğunlukla böyle kullanılmış lakin iki kelimedede bu kuralın dışında bir kullanım tespit ettik:

'aleyhiñe (107^b/9) > işiñi (120^a/10)

EAT'de iyelik 1 çokluk şahıs eki +(U)mUz'dur. Eklendiği sözcük düz tabanlı bile olsa ekin yardımcı ünlüsü daima yuvarlaktır. Metnimizde bu kullanıma aykırı örnekler tespit ettik:

emrimüzden (141^a/18) > tertibimüzdür (140^b/13)

Yine EAT'de yuvarlak ünlülü görmeye alıştığımız olumsuzluk edatı “degül” ve dönüşlülük zamiri “kendü” metnimizde karşımıza düz ünlülü şekilleriyle çıktı. “Kendü”nün

düz ünlü kullanımına da rastladık. Lakin “degül”ün metindeki tüm kullanımları düz ünlüdür:

kendi (137^a/4) > degil (94^b/8)

Saptadığımız bu özellikler bize eserimizin bir geçiş dönemi eseri olduğunu ve dil hususiyetlerinin değiştiğini gösteriyor. Eski Anadolu Türkçesinde daima yuvarlak ünlü görmeye alıştığımız eklerin ve kelimelerin bu metinde düzleşmeye başlaması, eserimizin yazıldığı dönemi ve bulgularımızı göz önünde tutarak eserimizin bir geçiş dönemi eseri olduğunu söyleyebiliriz.

6.KAYNAKÇA

- DEMİRCAN Ömer, *Türk Dilinde Çatı*, Papatya Yayıncılık, İstanbul, 2003.
- DEVELİ Hayati, *Osmanlı Türkçesi Kılavuzu 2*, Kesit Yayınları, İstanbul, 2010.
- DEVELLİOĞLU Ferit, *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Doğu Matbaası, Ankara, 1980.
- DİLÇİN Cem, *Yeni Tarama Sözlüğü*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 1983.
- GEMALMAZ Efrasiyap, *Türkçede İsim Tamlamalarının Derin Yapısı*, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, Sayı.4, Erzurum, 1996.
- GÜLSEVİN Gürer, *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler*, TDK Yayınları, Ankara, 2011.
- HACIEMİNOĞLU Necmettin, *Türk Dilinde Edatlar*, MEB Yayınları, İstanbul, 1992.
- HATIPOĞLU Vecihe, *Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü*, Ankara Üniversitesi DTCF Yayınları, Ankara, 1982.
- KANAR Mehmet, *Eski Anadolu Türkçesi Sözlüğü*, Say Yayınları, İstanbul, 2011.
- KANAR Mehmet, *Farsça-Türkçe Sözlük*, Say Yayınları, İstanbul, 2010.
- KORKMAZ Zeynep, *Grammer Terimleri Sözlüğü*, TDK Yayınları, Ankara, 1992.
- KORKMAZ Zeynep, *Türkçede Eklerin Kullanılış Şekilleri ve Ek Kalıplaşması Olayları*, TDK Yayınları, Ankara, 2011.
- KORKMAZ Zeynep, *Türkiye Türkçesi Grameri Şekil Bilgisi*, TDK Yayınları, Ankara, 2014.
- KÖKTEKİN Kazım, *Eski Anadolu Türkçesi*, Fenomen Yayıncılık, Erzurum, 2011.
- ÖZKAN Mustafa, *Türk Dilinin Gelişme Alanları ve Eski Anadolu Türkçesi*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2013.
- Türk Dil Kurumu İmlâ Kılavuzu*, TDK Yayınları, Ankara, 2005.
- Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, TDV Yayınları, İstanbul, 1989.

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, TDV Yayınları, İstanbul, 2003.

UYĞUR Sinan, *Mihācī'ş-Şehādet (Giriş-İnceleme-Metin-Dizin)*, Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, 2010.

UYĞUR Sinan, *Hasan Halvetī nin Dīvān-ı İlāhiyāt'ı (Giriş İnceleme Metin Dizin Tıpkıbasım)*, Fenomen Yayınları, Erzurum, 2016.

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı:	OĞUZHAN MERAL		Fotoğraf	
Doğum Yeri:	ÜSKÜDAR			
Doğum Tarihi:	25.07.1993			
Medeni Durumu:	BEKAR			
Öğrenim Durumu				
Derece	Okulun Adı	Program	Yer	Yıl
İlköğretim	SUZAN AHMET YALKIN İ.Ö.O.	İLKÖĞRETİM	İSTANBUL	2000
Ortaöğretim	SUZAN AHMET YALKIN İ.Ö.O.	ORTAÖĞRETİM	İSTANBUL	2004
Lise	REZZAN HAS LİSESİ	LİSE	İSTANBUL	2008
Lisans	GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	LİSANS	TOKAT	2011
Yüksek Lisans	ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	YÜKSEK LİSANS	ARTVİN	2015
İş Deneyimi:	TRABZON SINAV TEMEL LİSESİNDE TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLİĞİ (2016- HALA DEVAM)			
Hakkımda bilgi almak için önerebileceğim şahıslar:	ORHAN TOPAL, SINAV KOLEJİ MÜDÜRÜ, 0537 422 80 39			
e-posta	oguznmrl@gmail.com			
Yayınlarm:				

TIPKIBASIM

قرعة جعفریه

بوقال مبارکه قرعة جعفریه در کر
 ز مبارک فالدر حضرت امام جعفر صادق
 نقل اولیند طومق استدکن اولاسوره فاتحه اوقیه سینه
 طوته سن برکی طریقه طوتلور بر طریقی بود زک اولحروف یازده قرعه
 اوج کوه انوب کلن حرفلری ترتیب اوزره ضبط ایکن سن قانی صحیفه ده اولایح
 حرف بولورسه اول صحیفه فالکلذ ویا خود بودرت حرفی برزک اغد
 یازده کینه یازده سن کرمی اووزر دانه بعد کوزک یومه سن ایچندن
 بریزر زاله سن اوج دانه تمام اولدقدن صکر ایجه سن اول حرفلری
 ترتیب اوزره قنی صحیفه ده بولورسک فالک اولدز بر طریقی
 بودرک بودرت حرفی بر صحیفه یه سیرک یازده سن کوز یومه
 برین یله اوج کوه باصه ترتیب اوزره ضبط ایکن
 صحیفه بر تطبیق ایکن والله اعلم

رضی الله عنه

بوفالکده اوج حرف کلیدی ای او یکی ایشان رسالده دوزنده که دلالت
 ایذای کجیبی ضرزدن سلامت بقه سینه چمقلغه دلالت ایذای او چینی سیه او کلک بکر
 دلالت ایذای محمد لله تعالی ضرزدن و عراشدن خلاص اولدک حق تعالی ایله حمد و شکر اله حمد
 بوفالک درونک صافی ایکنه دلالت ایذای انشاء الله تعالی بوفایلین ایله وقایه بیخوشین
 ودخی سن البته حضرت رسول الله صلی الله علیه و سلمی زیارت ایند جکین ودخی سده
 اولان بو عملر و کدورتلر کید و رضکر صفایه بیته جکین و سکا کزین قضا ایذای
 هر نه ایذایه باشنه کله ودخی ای قال ایسی خیر ایله سینه اولور دن اولاسین
 حق تعالی کلام قد بیده بوزر از الحسان نذمین السنات شدن صکر افلا
 قورقمیه سینه انقار مندن قور بولدک طالعک سعاده درون سعادتک بلذری
 طوعمه باشلیدی دوتک و رفعتک شجر سینه بود افلری سینه بوز طوندی خوصایه
 توکل ایله دشمن نترنیدن سخی امین ایند دشمنلرک برانز قصد اند کلری کاشان
 اوغرا بوب ضرر کیری کند و لره اوله خوصالی سینه مراد که بنشدردی و نقد
 قهر ایلدی سینه ایچون عزت و سعادت کشتی نور بخش اولدی و دشمنلرک
 پرخجی تندی بشارت سکا کی بیله نایه خیر لره و انجسانلره بنشندک و دلالت
 سعادتته دوزندی الله اعلم

لقائیه

کدل ای قال ایسی حمد ایله خدایه عنک کنیدی سکا اولسون بشارت سکا اوج جیمله چون کلدی بوفال	کدورتلر دوزنده ب صفایه که ال و بردی مراد اتک تمامت اکالازم سعادتند نهر حال
--	--

ای قال ایی کینه دن خوف ایدر ایش سر صقن خوف اینه سینکه اول کینه دن
 سکا خیر نیت سکا کدر بوقالکن سعادتن وارد رعائیده اولانلرک کلومنج اولار
 عزت و دولت مقدماتی ظاهر اولدی خوف اینه شکر اینه نته که خوف اینه احتیاج
 آرتیسه قرا عظیمنده بیورمشدر انا فتحنا لک فتحنا مبینا فخر و سرور لر
 سکا توخه ایلدی غایب لکر کلوب واصل اولدی کونک لکی خوش طوته سین
 خوف اینه دن اولک اینه طوغری بوله کنه غیر بیجی تک اینه بوفه ضرر کون
 کند و سکا کله اولان احوال دن ضرر بیه بعض بارانلرک دن ضرر کونش سن
 سفر ایتک ایشترین بو ضرر لردن او تری کچیش احوالی ایچونده سکا کله کچ کچ کچ
 خوف اینه لری وورد و کینه راضی اول خوف اینه توکل اینه که اول جمع احوالک
 عالمه در کونک خوف اینه توکل اینه اول اکه کفایت ایدر
 غیر احتیاج سکا کله کونک و لطف و کرمی اینه مقصود و مراد نه
 ایز کونرک کون و قونمندن بونی ممتاز ایدر فضل و عت اینه

طوغری کچیش رعد کون بولدی رفعت	سعادته بولدی ساسکه عزت
اولانلرک و دولت اولدی حاصل	همه اولک منزل مقصوده واصل
ایک حسیله فالکله کلومنجین	دلالتدر که خیر بیه اولانلر

ج ج ف

ای قال اییی استغفار مشغول اول وحق تعالی نیک نعمتینه مشاکر
 اول ساکه امزده اولسون که عن قریب سرور اولورسین وطلوبیکه
 واصل اولورسین بلکه طلب اندک کدر زیاده حاصل اولور وسعادته
 پیشه ک طالب اولدوغک قضیه ده کسل اورزینه اولیه سن کمال
 ایتمام اورزینه اولاسین دشمندن خوف ایتمه سن که سن که غالب سین
 همان بومصلحتیه عزیمت اورزینه اول ملول اوله که تحویلک سنی استر
 دشمنلرک کلامندن حدز ایله ودرخی بلکه لکه برکسته به میل
 تحببت ایشینیکه اول ساکه اسندن از تو مائده زحک ککن طشره
 جقازسه ده سینه سنک حکمکه و امرکه تابع اوله جفدر ودرخی کینه
 واردرکه ساکه تحببت نظری ایله نظر اید و بیجان و دلدن ساکه
 ساکه ابشارتیکه سن منصور اولوب دشمنلرک مغلوب و مقهور در

خو تعالی ایته تو کسل ایله که اولدر سنی هدایت
 ایدوب بلا لردن فور تر و بمراد که
 واصل بندت

لقتائله

که حَقِّک لَطْفِ اوله ساکه واصل	کَلِ اسْتِغْفَارِ ایدوب شکر خدا و صل
که دشمن قهر حقه دوش اولسا	صقن خوف ایله دشمندن ای بار
سزارت ساکه که نوز طوتد ایقال	ایکی جبهیله فادر طالع و کمال

ج ج ر

ای قال ایی خاطر کی خوش طوبی سکا مقابله ای دن مهورا و بخت در هرت
 حال او نوزده راضی اول خوف ایی شکر ایله وجوده کدر ایی
 ضوکی فنا او بخت در حق قالی بیگه کلام قد بنده بیورزگیل من
 علیها فان سلف حال کنده تعمیر در اکثر خاطر که کلز نسیه بی
 ایماله ایدر سگ بو فالک مقصدا سبجه سکا اخیر لیز بوز طوت بی
 خوف ایی توکل ایله که هر مملکی اصلاح ای دن اولدر و دخی کوکلده
 طوت کنده مقصود که اولاسند در وقتک خوش مراد ک حاصل اول
 اضطرار ایله مختلر کجی کجی اکمه شمدن صکره مراد ک اورزیه
 و بخت در نه ایلر سگ ایله که فالیک سعادت و قوه وار خوف ایی
 نصیح و نیاز دن خالی اولیه سیکه هر اشکری قولای ای دن الله در ای قال
 ایی سوزی جان و دل دن ایستماع ایله که زرق و معاشک قابوسی آجوق اول

و رکنی اولدی فالک سعادت مه مقاریندر
 حق نقالی ایله سمد و شکر ایلیوب
 طاعته مشغول المندن
 خالی اولیه سین

لقائله

بو فال ایی سرور و سائل اولدی	عدوقهر اولدی کجی رانل اولدی
کوکل خوشقلری ذوق و صفا در	سعادت یلدری عالم کور کدر
ایکجه سیکه ترا فاله دوشدی	بو فال ایی سروری اله دوشدی

ج ع ج

معمور و همومر کنیدی اول چک کنک اشطربلر تمام اولدی حو حو اولدی
 مزادیم اولسون دین کسنه زهد و تقوی و خیری زیاده اولسون بوقالک
 دلالت ایدر چکه بر بالکجوریشین و غلامت چکیشین مکه لاله
 سلامت یقه سته جغیشین بلادن ابریشین دوشمنک اولان سکه
 سکا ارا ذکی ساسیل اینه سکا انا اذت که هنرنه قند مظلومان
 انکدن چقار سینه سکه الیکه ک بر و دوشمنک هنرنه
 سندن ارا فی بره دوشه سرورد و قرح زمانلری کلدی شول سرورد
 و کلدی که بر زمان دخی اولیش اوله مظلولیک ساسیل و محنولک و ساسیل
 سورد کرسور ندن نورقه الله تعالی به تو کلدی ایله دوشندن ابر یول
 دوشته و اسیل اولدله الله تعالی به تو کلدی ایمن اولونته مینشور
 و هنرنه مراد ایدر س ساسیل اولور سرورد و قرح مالا تفری مالا

اولدی سعاد تنک یلدری مومنی
 و میرنک نوری
 مینا و بردی

ایستاقه

مومر کتدی کلدی سعاد مومر	ایستاقه اولدی هم باشی حسودت
مومر کتدی مومر کلدی	کبدوب سر کرا افقر مافن اولدی
کلن سدر جیم رعین و جیمه فال	دلالت کلدی کرا ایدن دولت ایستاقه

سعادتك بگذرد و غوی مرتبک عالی اولدی کویک ایطار طومنه کیه قیددن
 قورنلک حق تعالی کیه زرعطاعت و زربسه اولامنیکیه اهل طاعت
 اولنه مرادونی بیسترا بدو فو قالک ایشا ربی اکه دلالت ایدر که مرتزحت
 چک نلک ایسه کند و عملک دن اینش بر غرامت چک مشین
 لیکن خوف عالی سلامت ایله سنی قور تازیش و زرسودک کن کوشین
 اینش سن دشمن سنی ایله کورک آیدین کیه ملاقات اولور سن و برنته
 غم اینش سن الله تعالی به توکل لایله فالک مبارک و دشمنک سترنلک
 امین و حسودک معیون الکن دن چقان یته الکه کیره احسن حه
 وزره مراد حاصل و صلت قریب اولوب بجه مدت ارز و اندو کیک
 ایله ملاقات و مقارنت مقرر در کویک تخنک شریفه اولوب وجود
 سعادت فرین دولت همیشین خوف عالی لایله عنایتیله بین خوف عالی

حضرتک لطف و کرمیه صفین حرکت اوزر
 اول طورمه قل اعوذ برب الفلق
 سوره سته مشغول
 اول الله اعلم

ضمومک کندی برشد سعادت	کله دشمنلک باشینه نکیت
عزیزت اوزره اول بونته رباده	ایرینین تاکه مقصود و مراده
کویک فالکده جیم وفا و هم جیم	اوله دولت زماهی ساکه تسلیم

ح ح ح

مَصَلِّيكَ تَمَامًا حَاجَتِكَ رَوَا أَهْأَلُ وَالطَّوَارِكُ مَقْبُولٌ بِرُفْقَتِكَ طَلَبِيكَ
 كَسَلٌ وَهَيَاوُنٌ أَوْ زُرْبِيَّةٌ أَوْلَمِيَّةٌ مِنْ حَرَكَةِ أَوْ زُرْبِيَّةٍ أَوْلَمِيَّةٍ
 حَرَكَةُ مُوَافِقَةٍ مَالِ أَوْ مَعْمُورٍ وَخَيْرٌ وَسَافِعٌ حَاصِلٌ وَدَوْلَتٌ وَغَيْرَتٌ
 وَاصِلٌ عَوْرَتٌ جَانِبِيَّةٌ مَوَافِقٌ رَزَقٌ قَبُولِيٌّ أَجْرٌ حَرَكَةُ أَيْلَةٍ كَهَلَّةٌ
 أَفْدَاهُ أَيْلَةٍ كَهَلَّةٌ أَفْدَاهُ مَرْدُوكٌ حُصُولِيَّةٌ سَبَبٌ دَرُّ وَاهْلِفَاؤُكَ
 سَوْزٌ لَرِيكَ زَوَالِيَّةٌ سَبَبٌ زَالِيَّةٌ حَقَانٌ سَنَةٌ مُقَابَلَةٌ سَنَةٌ
 حَقِيقَةٌ أَلَسْكَ عَوَضَلِيَّةٌ نَهْ أَسْتَرْسَكَ هَمَانٌ أَيْلَةٍ اضْطِرَابٌ
 جَمْعٌ مِرَاكِزِيَّةٌ شَرْتٌ دَنٌ أَمِينٌ أَوْلَ اللَّهُ تَعَالَى أَيْلَةٍ تَوَكَّلْ أَيْلَةٍ

كَيْ تَوَكَّلْ أَيْلَةٍ وَبِصَلَاتِهِ مَشَارِكَةٌ بِدَرَسِكَ
 رَادِكَةٌ وَاصِلٌ أَوْلُوبٌ دَشْمَلِكُكَ
 نَكْبَتِي كَوْرَةٌ سِنٌ زَوْرَاهُ نَبِي
 أَيْدِنَ اللَّهُ تَعَالَى دَرُّ
 كَرِيمٌ وَرَحِيمٌ دَرُّ
 وَاللَّهُ أَعْلَمُ
 بِالْأَصْحَاءِ

لَقَاتِلِ اللَّهِ

عَدُوِّكَ كَلَسُونُ سَاكَةٌ تَزَلُّكَ	خُدَانُكَ لُطْفِيَّةٌ أَيْلَةٍ تَوَكَّلْ
مُحِبُّكَ وَعَدِيَّةٌ أَيْدِيَةٌ وَقَالَتُ	كَوْرَةٌ دَشْمَلِكُكَ دَانِيَّةٌ جَفَالُزُ
كَلُوبٌ قَالَتُكَ جِيمٌ وَرَادِيَّةٌ جِيمٌ	إِيرِيَّةٌ دَشْمَلِكُكَ بِأَنْظِيمٍ وَتَكْرِيمٍ

ح ع ع

در حال ایستادن ایچون بر چو سلك قایمدر که غایت چوقی در لونه قانیسکر
 و انشوی طومر که ایچیشلر که عاری تبه سندن چغیرین و طایعه الله معالین
 اینسین که سندن آنقره بعضی کلام نقل اینیشلر و سلیطه لر کما عیون
 ورتاده بر دشمن آنقره بعضی کلام نقل اینسکه اور تا لغه فته رفیق
 غایت سندن در اور ربه اولاین بر کشته دیک سن که انا لوب سوز کله
 سندن و اور ربه دشمنلر سوز نقل ابد و ب سندن هرینه ایشیدر که
 مسان آندیشدر زانی بیله دنیا ده انا ادم غایت از در ربه اصل

اولان آبولک لهن یوفالک دلالت ایدر که
 غایت سندن اور ربه اولاین با یصادق
 • دنیا ده بولغز صراحت که
 • اضطراب زمانی ارقالیند
 • بلا کفک اور ربه در
 • دایما سنی آمنه
 • ویم الکلیه
 • اور ربه ایل

لقائله

سوز سوز دست دنیا ده ایل که سنین اندر که معرور اولنه کلوب ها کله جنیده ایل همین	کول بوز اولوب سا که سلازم طولوب دارم کله سوز اولنه شعاری صلیله ویر کندی که زلف
--	--

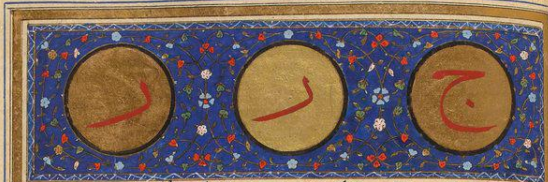
ج ف ف

ای فال ایتمی الله تعالی به شکر اینله که هیچ غم نچیکه جلد حالک
 بوق سکا بشارت که غاییده اولانلرک ایله جمع اولورسین و دوسلرکله
 بولشورسین کندومسکا انکه اولان خصوصه مضطرب اولمک
 اولضرب بعض یارا نلرک کن اولمشدرو کند و تولد شلرک کن
 بعض کسینه سنک ایچون کفمت و کواندر لر حسدا یدوب و بعض
 زمانه خاطرک منقبض اولورسکا اکر و کاه کیر و کیده بوز
 کانه سن ایکی دکر اوز قاسینه بر جزیره ده سین بوفکی کیده
 ترک اینله ایکی خوفک ایله اضمزله خاطرک خوش طوط سکا اولوککلر
 و خیر لر بوز طوطمشدر بوقالک دلالتی ایله خوفک لی به نوسل ایله که

خونقالی بوانسندک کن مراد که سنی واصل یدوب
 اتوالکی اضلاع ایلک بوقالک
 سعادت و ارزمانک سرور ایله
 کجه اعمال خیره دورنیکه
 خیر بولورسین

لقائیه

دم غصه چوب کلدی سرت	عزیمت اوزره اول بولدک سعادت
رجا ایدر که واصل اولورسین	طریق حقه کن ایلوک بولورسین
کلوب بر حیم ایکی فایسوقالدهن	زیاده نوری اوج حرفک کسندن

انزلہ بلکہ حرکت ایدوب زحمت چکے ممدارا ایلہ سوزنہ وانزرنہ
 نایہ اولدوغنک کسنہ لردن حدرا وزرنہ اولانیکه مراد لری سنی
 کے دروب بروکه غیری کسنہ کوزمنک استر لری وقالک دلایلی
 بویله درکه بوقال استنه اضطرابه دوشمنک وارسیران وستر کردان
 وپیشان حال اولوب کندنک مطلوبینہ کندن ودرن غیر وکسنہ
 ناظر اوله لیکن بو حاله سن صبرایده سنیکه ایتمالد رسالک خبر
 تبدیلی اولد و مرادک حاصل اولد حدیث رسولک کلمشد رکه بر صبر
 قدر یعنی صبرایدن قادرا اولوز صبرایله سلامتہ اینر شورشین لچ
 ویناد ایله که پیشمان اولوز سن سنی ایستینی سن دجاشیمه کندن
 الیکه کندن وکی بلایه اوغرنه عاقل اولد رکه مهملت ویر
 والله تعالی که توکل ایله الله تعالی دن معاونت طلک ایدندن
 مرادنه یشمشدر شدت و زحمت تراچی کونه دک دجیکه

وچ ایله که پیشمانلده سبدر
 تانی و مهلت اور زرنه اولیکه
 غنیمته واصل اولوزین

لقائیه

سکافع اولیان طالب اوله	حضورک او جورانه راغب اوله
سونه که کور و بره عدایب	صقن سن اندن ایله ایختی تانی
کلوب فالکک بر حیم و ایکی	کوز کدی ساکه صبر اینیک نکارا

ح ع ف

ای قال ایی بشارت سا که کمال سعادت و کمال خیر لره بشند
 اراده الله بویک معلق اولوق ایله مطلوب کله جمع اولوب محبوب کله
 منصل و دلگ کیمسنه به قریب اولدک و دخی قرآن و امثالک
 علی اولدک و طالم لشر ندن آمین اولدک عرود ولت بشند کتله
 قرآن عظیمده دیشدر قسبک فیک هم الله وهو السميع العليم
 ربک سا که ایترزق و برن او دظریق همدایت سالیق ایدن او در
 افاندن نور تران او دز سنک بوقالک سعادت ندن خبر و برزخو تقالیک
 لطف و کرمیله ربک سا که شاکر اول دخی استغفار ایله که کرمیله
 و عفور دز و ظالم لری و غیر ایی دز سعادتک دلالت لری ظاهر اولغ
 ناشلدی و اعداک مقهور دز همان طلب و سخی او زربنه اولیک

سخی ایله مراد کله بشور سین بویا بشارت لری
 فهم ایله دخی بویا بشارت
 شکر نه مشغول اول

لقائیه

بشارت سا که درسد کیرنه اولدی
 یتر لطفی خدانک سا که ای سار
 کلوب فال کده جیم و عین هم فال
 مراد ایدندک ک خبر ایله اولدی
 که اولد خالق و رزاق و ستار
 بشارت کایلدک مولای ارضنا

ج
ع
ر

ای فال ایسی مالکی یوب تلف ایلی سورسین و دخی کافانک سولیا
 سنه به تخ و عیاد ایدرسین مصلحتی سن کند و الکنه عوف
 اینیش سن سکا یارک بولیان مالک دن عتری سنه دن نفع
 یوقدرهمان بونک اورزیه صبر ایله یوله کرک ک سدر اورزیه
 اولار کی اوکی بوقله قولاغوی ازده قومبا دایطار لعه دوشق
 فور بوقله چاره بولیه سین طاقت کورمدکن سنه یی بوقلمنه
 بوورلین دایم دکلدرد ایلمعرت و سعادت ک اولمشدر برامز انلری
 نرک ایله عیاد ایتمه او قانک بری برینه او مز د شمنلر سنی کوزه دزلر عتای
 صافینق اورزیه اول عاقل او دکر مردنه واصل اولنجیه دیکجه رحمت
 اینتیار ایدر ای فال ایسته صقن نظر له حاصل اولان کناه مدن
 و برامز فی کزلردن بو اتوال آرتلر لایق
 سنه دکلدز سورمز استماع ایله
 آردلک و برامز لک معاش
 و صاحتیندن چکل و هر
 حاله شکر ایله

لقمانله

آکر پیه مال اییدا آتای اعلا و قاهلی ایله اول خیره لرغیب صقن الدن قومه هیچ صریعتمرا	آیا شون جمع مال ایندن مدام شرفن و برسنه سن اوله طالیب کلوبلد فاله جیم و عین و هم را
--	---

ح ف ع

ای فال اییی مظلویه واصل اولدک شردن ایریلوب سعادته رشک
 کچن کدورتلزدن صورمه کچ کچندن اولاجق اولوزنمدک کچ کچ
 کوندن کونه ابولک زیاده اولسه کچ کچ کچ کچ کچ کچ کچ کچ کچ
 د وئوب معکوسلک کیمک اوررینه د مظلوبکه شمدن سکوره
 حکم اینسک کچ کچ کچ کچ کچ کچ کچ کچ کچ کچ کچ کچ کچ کچ کچ
 فالک بوکه دلالت ایلدی بو عیبارتلر ایضال و دلکته دلالت ایلدی
 و یقینده و صلت اولسینه و انحوالک صلاح اوررینه اولسینه
 سعادت بیلدی طوعون جمع انحوالک سعادت و ایضال بولدی
 نوکک الله تعالی نه ایلله مراد و مقصود ایدنلک ک ن سسته یه

واصل ایدر ای فال اییی بو فال اوررینه
 حو تقالی نه شکر ایلله که
 حو تقالی دن لطف ایسان
 وهم حسود لر شرتدن
 امان بوله سین
 والله اعلم

لقائله

صفا قلبیله راحت بولور سین	ایر ز سین دولتته عزت بولور سین
یحیه صافیله کوردک صفادن	ایر شیدی دولتته اوج علا دن
کلوب فالکن جیه وفا وهم عین	و خود وکی سعادت ایلدی زن

ای فال اییی صاحب سعادت اولو کینه دن غایت ایله سرور و رستادما
 اولسا کرم کدر و سنی استیوب بر امین قصد ای دن دشمنکی هلا ایله سین
 نثارن سکا که عالی مرتبه لره اینره سین و جوق خیر لزر کوره سین و اکابر
 اینالی ساصل ایله سین همان عزیزت و اقدام اوزرینه اول بو فکاله
 مخالفت ایله صوکنک بشبها نلق وارد اراکنه خوف ایله
 توکل اید و بهمتی قوی ایله ای فال اییی سکا ایشارته کی نه ایله
 زرق و نعمته عرف اولوب و هنر کمال مرتبه سوردکن کسینه ایله
 عن قرب بولوشه سین طالب اولدوغک سننه به همان اقدام ایله
 حساسی قومظلوبک الکه کرمشدر و محبوبکه واصل اولمشیکند

کوکلک صدق ایله صفایله بقین اوزره طوب
 وجمع امورک الله تعالی به اصرله
 دشمن شریکده آمین
 کندوی عاجز صنه
 بلکه
 ناخبرین

فتائله

که نوری طوبندی دنیا ملک و هب	مرا ایچون طوعوب بر سعادت کوکت
سعاد ایتنه حکم ایله تحیم	بو فالک در بر اوینتد خیر کیم
سرور و دولت ایچون اولمهتا	ککوب فالکده حسیم و قاهمرا

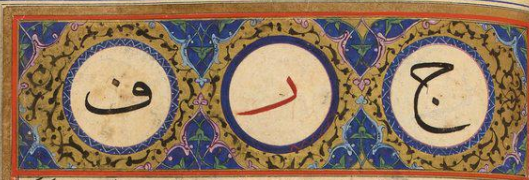
ج ر ع

إني قال ايبي بوقالك دلاكت ايدز كه سكا يانكده اولان زسته دن
 غير زسته دن فانيه بوقلد خا رنجدن سكا يز زسته دن فاند اولر
 قضا كك باورسي سلك عافيت اياغك اصر ب سندن ايز جفلا
 صافن كسيه ادا نوب مغرورا اوليه سن الجوك كسته لراك مصاحب
 ومقار سندن حدرا يده سين هر زمانده طلب ايدك كسته ال ويز
 شرا اوللي اولوز سه عقل وادب عمل اتمز اولوز صقن مال خرج اتمه سكه
 صتر كوز سين ازدنجه جوق سوز سولر لوصقنه سين كه هواي نغكه
 تابع اولوب ائله اوتيه سن بلكه حق تعالي نك كلام قدينده ان
 الله مع الصابرين ايه كرميه سيله عمل ايدوب صبر ايد سين حوقله
 اعتمادك حنك ائله سين بودنكر اوليان كلمات بوقالكلك

مقصدا سيدر الله تعالى به توكتي ايدوبه
 بزسته به الدنميه سين بزسته كه
 صبرا بلدي وضوكن فكري ايلدي
 مقصودنه يتشدي وضر
 وزيانندن اراغ اولدي

لقائله

بوزر كه كوچي واريسه ساكه	صقن عذار در الدنمه آكه
صفا سوز دشمنك سن كيد كندن	حدرا ائله تملق ائندركندن
حدرايت جيم ورا وعين دن ها	او ك ايدو ديسك ايله مدلا

ای قال ایستی مغبولین زمانی بوزد و بندردی بخرونیقلز کنیدی بشارت سگاله
 که خنیزلر و کورک ل خوشلقلری توخه ایلدی خوقا ایلک اطفی سبیل ایله
 سن بوقالد. کله تابع اول قوشول کسنه بیکه انجون نعب و رحمت
 بیک سن احوال معلوم اولدی کوندن ایشکار اولدی کوزی
 اولان کهنه کوزر ووزیک ازلک موافق اولوب نهایت مرتبه صفا اوزرینه
 اولدی اول ربه الامانیه شاکیر اول که شکرک مقابله سنده حجه
 ایشانلر کوز سنین دنیا ده بر مرتبه دولت و رفعته بنیسه سنکه نامک
 عالم طوته و دشمنلر کدن آمین و شکرلر دن محفوظ اولاسین سرور
 و فرخ یلدری سعادتده ای بوقا اطوتان سکا ایشار نلرا اولسونیکه

عظیم فرخلر و شادمانلقلر و افر نعمتلر و بارک
 زمانلر و کوزل احواله یئشندک بوقالک سوز لرین
 اوکات ایشیت واکه کوزه دیرن
 و خوقا ایله توکل ایلکه حق
 قالیبه توکل ایلدی
 محرم قالماز

او عملر کوز چیکر دکنی حمله	عدولر قهر اولوب ماب سیدی حمله
حصول طلبیه بوقدر موانیح	حقه شکر ایلله اول بوساله قانع
جو بریدر کله جیبیله زافا	اولوز سعید یله البسه محلا

ای قال بی بوفالک دلا لوی بوبله درکه طبقه سنی بد کهنه سمانده راحت
 اولوز و صبر ایکن کهنه دن امور مغکوسه اراغ اوله غیر بیلر ایچون کند
 نفسکی مهان اینمه سوزدیک له خوفنا لیک و بر دوی نعمته حسد
 ایله که حسد ایلتن کهنه دولت بوزین کوزمز و نفسیک مقدر فی بلن
 کهنه دنیا ده حضور ایذر و دخی ستری صلیق اوزرینه اول و خلق ایله
 مدارا اوزرینه اول زیر اضرورت اولسه کینی کند و به لایق اولین بی
 ایشلمک جائز اولوز سن صیقن همر ایستد کله ایله صکره ضرر دین کوروی
 پشیمان اولوز سن بلا دن قور کولیم در سک مدارا لدن قومه زولعه اقل
 اولدز که سفینه کوله مدارا ایلتیه و ستر نین حدرا ایلتیه ای قال بی

شوطوند و غمک نسته بی ترک ایله طلب ایله
 اندن اراغ اول که اتوالک غایت
 اضطراب اوزرینه در که
 قالک اعمالک دن
 خیر و بر دوی الله
 اعلم

لقائیه

شوکر بوقداسک انفعی نیدسین	یچه بر غم و همیبی چک رسین
سک اغدا ایلیه سن خیر ایله سیز	جزای بی بود زانک ایستد سین
چو حرف عین دوشدی فرعه ده اوج	کوزگی ایش بوفالکده سنک کوچ

ای قال اییی بوقالک دلالت ایذکر شرو بر امز لوق هب سنده اوله بیجین شیر
 اوروسین و ایکی کیشی اورتاسینده بر امز سوز لر نقل ایدوب قوجیلق
 ایذرسین هر کبرکه قوجیلغه موس اندی خلق ایچینده مذموم اولدی
 سن انلرک اور ریه ظلم و قعدی انلشین سن هیچ اکسک بر قوماتین
 صبر ایله عجله ایله نه تراکه عجله ایله کیشی خطا دن قور تولر صقین
 دشمن سوزی دیکمه وسوزنه اویمه اولوز اولمز سننه یه قارشیه
 بوقسه هر طرز قدن بلایه کفتار اولوز سن قو کیشلر کله
 عداوت اورده اولشین صبر دن صقین و بعض کسنه لر دوشمنلک
 اور ریه اولمشلر بر سننه دن او تری سن طلک ایذرسک صبر کچرین
 و شیدی چک کدک صبر دن خاطر که سقر ایتمک دوشمن شرو

و صبر رد ایبر اولمز عمنانک اوله حوقکایه
 توکل ایله دنیا ده برکینه بوقدد الای
 مقام معلوی وارد زعلایه
 مخالفت ایله بوقسه
 هر قالدیجه دوشمن

لقائیه

صقین ایض کده اولسون قیامت	که صوکید اولور لاید ندامت
ساقمت استویسک کرخدادن	بوزی صبر ایله وار قور تول بلادن
ایکی عینله بر جیم اولدی بوقال	حد وار دز بوایت کده بهر حال

ع ع ف

بوقالکده باز ز کرسک احسان ایلته سنده احسان ایلکه
 واورزک که چوق چوق دعوی اید ز کسنه دن ارغ اول چوق
 عبوزد و عاقل اود زک ه صورا اوله و کند و اهل حرمت کد
 ارغ اول تقوی اورزیته اول جاهل لرسوز فید ک لمه و قول و قساله
 قول و طوته عاقلانه حرکت اود زک ه سیرکی ک ز لیبو کسنه
 ایتیمه سن مرتبک ز باده اولدقته تانزل ایلته سن هر بیک محکم
 ایدوب ثابت قدم اوله سن ارادیل ناسدن و نک بتیلزدن حد
 اورزیته اوله سن انلره میل ایدیحی اوله ابوکسنه لزه مکساله
 ایله جوهر صدق له بر طومه لبقدری اشرافه قیاس اینه بوقالک دیدن
 اوکات استماع ایلکه که لایز اولانست ایلدیشد ز هر کس

بزدک لایز هر سنه بر اسلوب اورزیته قونشد
 و هر سنه نک و قتی وارد رختقاله
 نوکل ایلکه که علام
 العیوب کشف
 الکر و ذ

لقائله

بجه یه دک بوغمه سندن کد
 نولدی کوندا ایدوب شای میره
 اکی عین ایلله برقادن سدر قیل
 فلک برکون بومسور ایدر
 صوته جام سرور انجای سیر
 بوری صبرایت اوله غم ذوقه تبدیل

ع ع ر

بِوَالِكَ سَكَ دَرِكَةَ حَقِّكَ نَدَوْنَفْسُكَ هِ بِلْدَرِ وَانْدَنَ صُكْرَ اِبْتِمِ اَوْل
 فَوْتِ اَوْلَشِكِ كَلَامِي تَرَكِ اَيْلَهَ حُكْمِ وِزْمَهَ وَسَكِ اَمَانِ اَوْلِيَتِي سَنَدَه
 اِسْتَه وَنَفْسُكَ هِ عَذَابِ وِزْمَهَ سَوْلِ كِنَسَهَ دَنِ اَوْلِ تَرِي كِهَ اَوْلِ سَنَكِ
 عَمْرِي كِهَ مُوَجِهَهَ دَرْ سِي اِسْتِيغْنِي سَنَدَه اِسْتَه حَقِّ نَعَالِي سَكِ اَيْجَهَ اِسْتَا
 اَنْوِي اَيْسَه سَنَدَه اَوْلِيَهَ اِسْتَا اَيْلَهَ هَوِ اَوْ هَوَسِ طَبْعُكَ هِ عَالِي اَوْلِزَه
 صَبْرِ اَيْلَهَ اَز نَلِزِ صَبْرِي كِي مَلُولِ اَوْلِيَهَ بِحَضُورِ اَوْلِيَهَ هَر اَيْشِكِ صُوكِي فِكْرِ اَيْلَهَ
 رُزْكَ اَرِي نَجْرِيَه اَيْدِ نَلِزِ شُويَلَهَ دَرِ مَشْكَرِ دَرِكَه هَر مَصْلُوكِ صُوكِي فِكْرِ
 اَيْنِ كَسَنَه يَه فَكْ يَارِ اَوْلِزِ نُوِي شُويَلَه اَيْتِي نَكِ صُوكِي نَه اَوْلِ وِغْبِي اَوْلِ
 حِكَا اَيْتِ اَيْتِي شُكْرِ دَرِ عَافِلِ اَوْلِ كِنَسَهَ دَرِكَه نَظَرِ اَيْلَهَ وَغَيْرِ اَلَهِ وَدَحِي
 كَر اَنْزِ اِسْتَدَن اِعْرَاضِ اَيْدَه وَهَر جَالَهَ فِكْرِ اَيْلَهَ وَهَر كِتَه وَصِنَا بُوِي
 كِهَ كُورَه اَيْشِ اَيْشِكِه دَرْ سِي نَه دَرْ سِي تِلِزِ دَرْ سِي نَه دَرْ سِي نَكِ اَيْدَه بُوِي نَدَه
 اِسْتَه سَكِ اَصْرِي كِي وِزْمَهَ عَمْرِيَه كَلِ بِنِجْرَاتِ اَيْمَه تَاخِيَرِ اَيْلَه

اُمِيدِ دَرِكَه بِلَادِنِ فُوزِ نُوَلِ اَسْمِنِ حَوْتِ نَعَالِيَه
 تَوَكَّلِ اَيْلَهَ كِهَ مَرْبَهَ عَلِيَه يَه
 اِيْرِيْتَه سِنِ اَلَلَهِ اَعْلَمِ

لقائله

اَلْوَمَهَ سَوْدُوكِ كِرْمَزِ مَدَدَهِي	بِجُورِ دَرْ عَمْرِي بُوِي اَلَهَ بَرَشِي
نَه سَا لَا كُورِ سِيُورِ بَرِ مَنَفَعَتِ وَاَرِ	نَه سَرَفِ اَوْلَدِي كَا سِيَارِ
بُولَنْزِي عَجَبِ بُوِي دَرَدَه دَرْ مَن	اِكِي عَسْبَلَه بَرَا كَلْدِي اِي جَانِ

ای قال ایی بوقال حکمی بود ز که بر مقدار طلبت باینه جگر کطوبه
 بز زمان اینست او نور سین زفق جمله حصلت لک ابوسید رطلت که مهلت
 فریضه الله العجله من الشيطان خود معلومدر و دخی ای قال ایی باکت
 بر امر سوزدن حفظ ایله که اولیجه بلادن آمین اولاسین نصر هوایسته
 تابع اولیسه سین ابوسوینلیرک سوزدی کله سین که اغزی پاک اینز الای
 مشواک بصیحت اینلیته تابع اول نه دیرسه طوت مخالفت ایله و حقه ایله
 توکل ایله عاری اولانک حسابی خطا اینمز و سوال ایندک سنه زما
 اک کنوزای قال ایی اینت سوزی تا که هدایت بوله سین عاقل عقیده
 عمل ایدر اینتراحت اینترسک ناصح قولیه اوی آکر غایب دن سوال
 ایدرسک اک کنوزا کر مطلوب دن سوال ایدرسک کویج اولور اکر
 شریک دن سوال ایدرسک اولکی جالدن دمنش اولور سین بوقال بوزدی

قال طوت بوقسه سن بلور سین عبرت الخیر برون
 و توکل ایله سنی اونتمین
 نکر و تعالیه

لقائله

<p>بوقی کوستردی کی صدر اوله حالک هجوین خیره قیل شر ایسه قویه ایدرین وار خیر و ایحسان اینکی دین</p>	<p>بر اول کندی و حالکن که قالک اینت پندم هوای نفسه اویسه کلوبد عرف عین و حیم و هم عین</p>
--	---

ع ح ح

بوقالت دلالت ابد زکری عاقبتک معمورا اوله وسوره فاتحه برکتی ابله خیره
 ابره سین سعادت کوگی سرور و فرحک عالمه طوعدی غمچیکه که
 فارخ و انشراح حاصل اولدی و دخی نکه هه هر برتر کند و عملک
 بحرایی بوله جند زکند و راس مالنه عدرا ایلوب طبیعتی نر و قیاد
 اورزیه اولان کسه دن صورمه خوفک انک لطفندن ما بوس اوله
 خیر حاصل اولشد و روکیدن بیه کتور و هر خیر و سعادت فریب
 اولدی و ظالما اولانک آوی بارقی خراب اولغه فریب اولدی هر نه که طلب اینه
 حاصل اولای قال ایچی بشارت سکا که منصور و مؤیدین و ظالمون بوند
 سارین و شیطان مکر نندن خوفک انک لطفی ایله که بوقالت کله
 و باطی بشارت سکا سرور و فرحک نوسه ایلوب و خیر لور و کتور

علی التعاقب اقبال اولدی اول بری توکی براد نر
 الا رباب و مستب الامتانه دایما
 شکر و حمد اورزیه
 اولیق کزکین

لقائله

غمومک نور چوردی کندی سندن
 سعادت قبولان اچدی مولانک
 کلوب برعین اچی جیم ای برادر
 بشارت دایخی کوه اولدی دشمن
 شکور اول نار باده اوله نعمانک
 عدودن اینه خوف اولدک مظفر

ع ف ف

اي قال ايحي بوقالذ لالت ايدركه سن بويت انك كذ قصبه دن خوف
 اوربسه ين بلكه نما سرور وورعه بنشدك اني طرايك كيندي
 كويلاك فولاي اولدي بشارت سكاكه مراد انك ال ووروب قوزلي
 واطيراب قال سوب الله تعالى انك اتميز بله هموم و هموم اوروكه
 قال قدي الله تعالى بله اوليحق صبح كيشه دن فوزه به اولاشق كيشه
 اول اوله تفديرا اوليشه زلفيه قابل كيدر و كيشه به سادات
 سكاكه سكاكه كندف كيشه به زلفيه كندف كيشه به زلفيه كيشه به زلفيه
 زكات ديكه عباد اورز اولوب امل ساد بولك كيشه و فلك
 سعبد و سالك كوكبك بعض كد و زلفيه و ارايوي من كيدي
 كيدي الله تعالى انك قدر بله مسان الله تعالى به تو كمل الله و مراد
 ايدندك اول و زرفيه اول شمدن كد و انك اولك بولك بوزلفيه
 شمس سعادت افوزندن طوعه به باشكدي و طوند و علك بيشه به ايسه
 سائيل اولدي سونقالي به عباد نه و طاعته و تقوي به شغول اول هنر

شكك برك سائيل اولسون و و اميل اولد و علت
 نعمت و ده و لك شكر ايسله

لقائله

توجه اندي ساه سعادت	عمومك لشكري بولدي مزييت
مرادك سنيته عز مر الله طوزمه	او فوزه بويه دوشيني قال او فوزه
كلوب و عين اي كيا سكه بوقال	دلالت ذكر كده ابو اوله سونقالي

بی فال ایستی سنک بوفالک دلالت ایدرکه بعض کسینه لوله خصوصتک
 اولین سندی قادر اولدوغک قدر دفع و منع سستنه سعی ایله ویرلمز
 طبعی کسینه دن و شر و فسادی کندویه عادت ایدن کسینه دن
 اراغ اوله ههما امکان عوغای ترک ایله بعض برامز قبیح و عرضیه
 ضرر کتوره جک سوز کزاشتمش سین تحمل ایلیوب مدارا ایله حدیث
 کیشدر دار و سفهه کز یعنی سفیه لزه مدارا ایله خیر اهلی اولین
 کسینه لوله معاشرت اینترک دن صفن آندن احتیاب ایله ریز عرض
 صیانتی ایچون مدارا صدقه درد پیشلر و دخی شفقت دن برفتمز
 دیشلر بویده کلمر ایله عمل ایله عقلا دن صایلو سین اکثر
 معاشرت و احتیاط ایدر سگ تحمل ایله که تحمل آرنلر ایشیدر و اگر
 تحمل ایله مزینک معاشرت کرین و احتیاط کرین ترک ایله طولی امله مغرور
 اولیه سین و کندو که کسلی عادت ایلیه سین بزی کسینه که ایچی

سینه ایله قناعت ایله حکما قانشنه
 اول مغبون صایلو ز

لقائله

خوصصا کسینه اولان اولان طریقی شر و شوره دخی کتمه کیمکه سوبلشور سگ ایله ارضا	نلیط اولان کسینه دن صفن سن صفن هم خیر دن عذری سوز اینته کلوبد سا که عیبیله ایکی را
---	--

ع ج ف

ای قال ای بی یوفالک دلالت ایدر که خون تقالی سنک معینک اولوب طریقه ای
 توفیق ایله و نوبتک صافی ایچن خون تقالی ایله سنک ایله که سکا
 عاقبت لیا سینی عطا ایلدی و انجورک هر نه مرتبه حرکت ایدوب هر نه
 طریقه د و نرسک صلاح و قلاح بولور سین و امور معکوسه یوز
 چور دی سعادت شاه عسکر زیاده بی چکوب اعدا و دشمنلرک
 نغنی لشکر فی نازماز ایلدی حکم سعید و صول مراده حکم ایلدی یوفال
 ای بی یومردی اور زیاده عهت ایلسون که سعادت آل و بررب اعدا فخر
 اولدی و اکا بز دن برکسته به منصل اولا و اعدا سینی فخر ایلدی
 و برکسته یاز سین و بر عاقبت کی کسنه ایله و ناخو و محبوبک ایله
 جمع اولاسین اول یازد و غلک سنک انجورکی بیان ایدو و محتبتک سنک
 د تلوسانک سینی ایله اوله و حبانک در کلدی محکم و ثابت
 و دشمنلرک کک لسان کس لیش سوره قادر د کلردن
 صقن حیفدن و انرا ایدن که عاقبتی راز د یوفال
 لادیر اولانی سکا ایلدردی آکه
 کوره عمل ایله سین

لقائله

طلب اینه طالب اولدوغک بولور سین	کبدن کندی کوره سین نه اولور سین
بعید اولدی عدو افراج کلدی	قرا کولون کیدو بی صباح کلدی
کلوب فالکده عین و جبر و هم فنا	عدو مهم نور اولوب سین اولدو اعدا

ای قال ایستی سنک بوفالک موجبجه اتوالکی وافرالکی اصلاخ ایدوب غیری
 کسنه زه مغرور اولیه سین که لینی اوملرک یانین قدرک وخرمشک وایو
 لک ان صایغ اولوز وسکا قصدن ایدندن ایختاب اوزرینه اول
 مغرورالیه ویلان سوز زه اعتماد اینه وکند وفسک ایچون حدر
 اولاسین اگرچه مقدر اولاندن حدر ممکن دکر ووسنک اوزرکه
 سکر ایدنینه سکا موافقت اید وین سنی کوزورمکه کندوی
 قدرنکه ده اولمین ایشه مبتلا ایشین ویرکسنه به انسان ایشین
 اما اوزرکه نه لرایدر نیانک اتوالی محمدرا بن آدم انک مصیبتدن
 سافس اولمز صواب اوزرینه اولق غایت ازا اولوز عاقل اول کسنه دکره
 طوغری بولدن شاشمیه سلامت قنده ایسه انک اوله واستقامت اوزرینه

اولای قال ایستی دیکدن سلامت ایسته
 بود هرک انقلاقی عایت سرعت اوزریندر
 بوفالک دلالتی اوکات
 استیغ ایسه

لقائله

جهاننه براتنه سن اوله بادی قی دوسنک چیمین کسه لردن کلوب عینله سیمیر ورا حدرایت	حدرایت دهر اینه اعتمادی صقن دشمنلیکندن انلرک سن کوزک اچ دکنی هریمته نظر ایت
--	---

ع ف ج

ای فال ای طورمه همتک صرف ایله الله تعالی دن معاوتت طلب ایله و
 لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم ده طلب اتدکل سننه الکه
 کوزر مطلقین و دشمنه غالب اولوب سنن خوفندن صورت کلاک
 قادر اولیه سنک سعادتک بلذری غایت منور حق تعالی دن خیر استی
 تقوی اوزرینه اوله سین که شمد نکرورد. اولک کرا حسان ایدوب
 کندیجه لطیف زیاده اوله دشمنه طغر بولوب استدک کبی اندنا اولک
 اله سین مراد که ایره سین مراده واصل اولمدر بسک دایما تقوی
 اوزرینه اوله سین نه که خوف تعالی کلام قدیمده یوزر و اتقا الله
 لعلکم تفلحون عملکر غصه کر کید و نبی ظلوب و مراد حاصل اولوب
 قلبک باجمی اجله رفیق دن اراغ اولوب حبیبه واصل اولدک بشا
 اولسون سکا خوشت زمانلری بخدی هر غم و غصه کیدی وکت

واقبال توجه ایلیوب مراد و مقصوده واصل اولدک
 خوف تعالی نه توکل ایله که
 اولد زجمله نک خالی

لغات الله

مراد الله درر قاله عجب ده	نهان ائله صاف طلب ده
درسک دوقی تحت خمینی ک	صوره ایره بر درسک تقی ک
کلوب عینیله فاجیری برادر	سعادت و اربو فالک مقرر

ای قال ای سنی قیدک ایله مقید اولمکن کسنه ایله نه مقید اولورسن
صبر ایله که صبرله بلک که محض اولمکن کید. عمو صانع ایله که فایده
سنه ده و نفس که رحمت و بردک سنی استماین کسنه نک بولنده زمان
مخالف ایدوک بن نلر قیدک و محب اولر سومنی سودک کیری نلر قیدک
خوفا لردن هدايت طلب ایله که سنی بر کمز بولدن چقار و ب طر یو صوابه
صوقه و اولورله حشر ایله نفس که جبر ایله که لواصل اشکرت
چک که غیر کسنه نفعنه سعی ایله که سندن اولورله بله مذموم اولور
و در صبر ایله حرکت ایله که حرکتدن ضرر کورز سنین نصیحت
دی که دشمنیک اید نه مقید اوله کند و حالیکه اول ای
قال ای سنی کالانز و مهم اولان صبر ذرا کچه اوزار سه ده جمع
احواله بویله درسک اعجمله بر اثر که عاقبت ملالت کورز

و جوق سوره کله حجه سبب اولور صبر ایدن پشیمان
اولمیشد و د و لته ایرشن بحکله اینمیشد
اکثر داک حصولن استرسک
تاخیر لایم کاشد

لقتائله

بلایه اولسون درسک و رز دک	مزین ایله صبریکه وجودک
سک احابن اولان اوله بافید	انک که عیش و عشرت ایله صافین
کلوب فالک عین و فاهم عین	سدر ایت قرنی و بر رسک اشین

ع ل ع

سَنَكُ بُوْقَالِكُ دَلَالَتِ اِيْدَرِكِهِ سَنَ بَرَبَانِشْ اُولُوْبُ دَهْ وَاَشَدُّ اُولَا سَبِيْنُ لِيْكُنْ
 اَيْتُكَ طَابِرِنْدُرُوْبُ بَرَكْمِيْسَهْ دَنْ اُوْرُوْرِيْ رَحْمَتِ اَرْتِيْكَ اَبِ اِيْتِيْشِ سِيْنُ
 عِلْمَا سُوْرِيْ دِيْ كَلِيْمُوْبُ مَجْنُوْنُوْلَرُ فِعْلِيْ اَشْلِيْشِ سِيْنُ وَاَشَدُّ مِيْنُ اُوْرُقَالِيْكَ
 بَعْضُ سُوْرِنَقْلِ اَبَلِيْشِ بَرَقَاچِ كُوْنُ وَاَزْدُ كِهْ خَبَلِيْ قَبِيْلُ وَاَقَالَ اِيْجِيْنْدَهْ سِيْنُ
 دُنْمِيْنْدَنْ كِيْ خَدْرَا اَيْتَلَهْ كِيْ دَا اِيْرِيْسِيْ كُوْرِيْمَكُ اُوْرُوْرَهْ دُوْرُوْدِيْ بِلِيْكَ
 كَمَا اَلُوْحُ نَسْتَهْ دَهْ دُوْرُوْرِيْ عِيْلِيْ نَاغِيْ وِبَرِيْسِيْ دُوْرِيْكَ اَرْتِيْكَ جَمِيْسِيْ
 صَبْرَا اِيْمَكُ وِبَرِيْسِيْ قِنَاعَتِ اِيْمَتِكُ وَاِيْجِيْنْدَنْ كِيْ جَمِيْشِ نَسْتَهْ يَهْ عَرْمِيْ كِهْ
 بِيْتِيْمَا اَنْفِيْكَ بُوْيِيْكَ حَسْرَتْلِيْكَ اُولُوْرَايْ قَالِ اِيْتِيْ عَمَلَكِهْ اَيْتَلَهْ صَبْرَا اَنْفِيْكَ
 اَللّٰهُ نَقَالِيْ يَهْ تُوْكَ اَيْتَلَهْ كِهْ سَنَ بِيْدُ كِيْ دِيْ نَلَزْ طَهُوْرَا اَيْتَلَهْ خَدْرَا
 عَيْبِ خَرِيْبِيْهْ سِيْنْدَهْ نَهْ وَاَزَا اِيْدُوْ كِيْنُ كَمِيْسَهْ بِلَزْ هِمَا نِ خَدْرَا اَيْتَلَهْ شُكْرُ
 اَيْتَلِيْوُبُ صَبْرَا اَيْتَلَهْ كِهْ وِبِيْشِيْ كُرْدُ رُطْبَلِيْكَ عَمَلَكِهْ اَيْتَلِيْنُ تَمَامُ مُرَادِيْهْ وَاَصِلُ وِلُوْرُ
 صَبْرَا اِيْدَنْ مَالِكُ كِيْ اِيْلَنْ هَالِكُ دُرْدُنِيْ اِيْرِيْ بَرْدُ كِهْ هَرِيْبَهْ اُولَا حَقْدُ كُوْجِ

مَحْفُوْطُ دَهْ يَارَلِيْشِيْ دُرُ اُولَا اِيْحُوْ اُولُوْرُوْجِ وِعِيْسَا دِ
 فَاَنْدَهْ اِيْمَرُ عَاقِبَتِ اَللّٰهِ نَعْمَا لِيْ سِيْهْ
 رُجُوْعُنْدُ اَللّٰهُ اَعْمَلِكُ

لَقَاتِلِ

اِيْدَرَسِيْنُ غَيْرِ اِيْجُوْنُ كَنْدُوْ كِيْ صَانِعِ	مَجْنُوْنُ اُولِيْشِيْ كِيْنُ عَالِمِدَهْ شَانِعِ
كِيْ دَرَانَا لَارِيْ كُوْرُوْفَهْ عِنَا دُكُ	بِيْوِيْبُ مَالِكُ خَبِيْلُ اِنْدِيْ بَلَا دُكُ
زِيَا نُوْ وَهْمُ خَسَارَتِ اُولِيْ دِيْ ضَمْعِيْنِ	كَلُوْبُ قَالِكُنْ عِيْنُ وِرَاوَهْمُ عِيْنُ

ع ر ج

ای قال ای تو قالک دلالت ایدر کو خوش طایفه دلالت ایله سوریه
 اضداد کلمه و آنزه یا قلمنه و سور کندن صفین مکر و حیلله آنکر دن ظالم و لور
 مال جهنندن صبر چکیش سن و آنحو الک معیر و مبدل اولس و عجزی
 کسننه دن بر اضطرابت کورمش سن و دخی بعض کسننه لاله سور کلمی
 او لب نتمد کور آنکر لاله ارفق معاملة انتمه دن دیوما بینی طبع ایش سر صدن
 بیه عودت ایدوب اولکی کی معامله باشلش سن امدی صحن دتمند
 حد زانک کرگذا ایدیه و مینت انا نتمه سن هر کسننه که ایکی یوزی
 و ایکی دلی اولاکه یقین اولق قبا حد ز اول کسننه به یقین اولک
 سن انک جهنندن ایشراحت و ز رینه اولور سن ای قال ای نول کسننه
 ایله معامله و معاشرت ایلکه هب کند ویر چکه ز فایده اولسه جورخی کند
 کون آرنی سکا ویر ملک استینه ز بر ایزی جوق اینسین کسننه خسران ایشه کلد
 بو آنحو له صبر ایله هر زمان ز اولمز بود کچر صبر اولان کسننه فایده
 ایدر صبر ایله اضطرابی فوج بجای قوی اچودر و زمک خدا نکدر

لقائیه

کسینک فوج ایدر هب جمله دارن سک اطل ایدر دی حساب الله نوور صبر ایله عظیم و تکبریم	صفین محسن اولنه اولمه مقارن حد ز اینت ایله سن ال ایچون آف جو کلدی قاله عین و ر و همیم
--	---

ای قال ای نبی ندکلو انکله وقت مجور رسک انکردن زمسن ورا وکچون دستنه کوزمسن
 بیکه صررا ولفده وازد زرا عاقبل اولان کسننه صررجه کدو
 بره زدی اوغرا ووال ایچون مدیون اولور ورحنه غیریلر ایچون عدلاب ویر
 کند و نفسنه بلا و سفت ویرجه بره اوغرا بیکه کند و ایچون
 ایدنه ایچان اولک ایدنه اولک فایده سنوزد وکنه فایده ایدر ودی
 عاقبل اولان کسننه کند اوکنه کی حال کوز زرع مکه مائنه
 ایلرجه اولک کندویه وبال اولو صیحتی ایشته مخالفت ایله ویدی بوخ
 اولمه پشیمان اولور سن وکنه ایدر سن ادا به وکنه ایه تحمل ایله وهر
 دوسته اعماد اعمه کجه و حجه دوست وارزد که سنک علم بکجه قصد
 ایدوب سکر اکر لوق ایصال ایشته کند ای قال ای نبی سکر کصبر اتمک
 کوز ندی حتی سخا نه و تعالی کلام قدیم وقرآن عظیمده
 لان الله مع الصابرين دید وکنه مظهر اولاس و قالک سوز فی استماع
 ایدوب نفسکجه کوچی اختیار ایدوب حذر اوزر رسته اولاسن

لقائیه

وفا برزله عشر وکی کچوردک	تراب زحمتی نفسله ایچوردک
سنی سوینی ایچون سور سین	صفتن آندن حد راکله ایدر سن
کلودر عین ورا و فایده بشار	یوری صبر ایله طلبنه صرروا ر

ع ف ر

ای قال ایسی ہو قال نک کہ لای بعض کسٹہ لزو ار انزلہ انفاق انیمہ
 و بسوزی استماع ایہ سین و قولگریہ و سوز کرینہ مغرور اولیوب
 انظر فینہ منیل انیموب جمعیتلریہ قاز شہہ اخنلاط صررا بد یوزکہ
 کورب تملق ای دن کسٹہ دن حدرا و زریبہ اول قولینہ صادقہ کلذ
 صفنہ سینکہ منج ہر حالده آکہ اعتماد انیمہ سین وانلوز دن ارغ اول
 بزلق لازمد زعجب ایزور سہ صر زحک ریم درین فورقہ سین
 صررہ قادر کلدز وانلوزک بلانلر کہ حکم و برمیہ سین بعض برام
 توندش کمال کسٹہ لردن صفنہ سن انشاء اللہ تعالی سکا سعادت
 کور و ہر مضایقہ دن فوریلوب وسعتہ جعفرین خوقالی مشک لای
 سہلایدہ و عسردن صکرہ یترہ ایزر سین صفین رخ و عناد انلہ صبر
 انلہ حول اول البتہ شقاوت زمانہ کیدہ جکدر حق تعالی ہر کیند
 زرقی اذلا ازالده تقسیم انمشد در حق خلقی بر اتمزدن اول صرطہ لیکرک
 خزینہ سیدرانک کہ عارف اولان مرادہ واصل اولوز بسوز کھر دز

فولاعنک طوتہ سین
 والله اعلم بالصواب

لقائہ

فناعت عادت اولسون نفسہ ایبار	صقن حرض انیمہ کھر جوقلق صررورار
نوماخی کالی کلام بود مدد	زمانک کوز کہ حک خود عمدد
کوبد زحرف عین وفا و ہم را	سفیہیلہ مقارن اولہ مبارا

ف ف ف

ایمانی بوفالک دلاکت ایله بیکه هر ایضک سلامتیه دوندی حضرت رسول
 الهک صلی الله علیه وسلم هر کتبه اول طک اندکک نشه نیک طلکین
 اندام ایله خوف ایله که دشمنه غالب سن بوفالک شوایله دلاکت ایسدرکه
 دشمنک ذلیل و خور و حقیر اوله قلبکی حیکه مطمئن ایله صفا بیتت
 ایله کونک ایشلر ایله زبر استرک نیک هر کتبه ایضک دفعته قادر سیک
 و دشمنکری بالاکره کتفتار اینککه قادر سن خوفک ایسک ایازیم
 ایذر دشمنکریک اوستینه غایک ایذر و مراد انککه واصل ایذر بقرکه
 مراد ایندورکه که و ما نبل اولدوغککه واصل اولایسن اول میسر المرادات
 و سالیق الارض و السمواته شکر و حمد ایله و درخی مداومت و ملاک
 ایله که خوفک ایضک شکر و نعمتی زیاده ایند و دایم ایذر بوفالک

ببارک و اتوالک خوش اصلاک افور فی بری بوفالک
 همان همتک بلند ایله هر ایضک که
 بکشورین دولت و اقیابله عزت
 و اجلال
 ابرر سین

لقتائله

نه ایسترسک خدادن ایسته ایبار	که دشمن قهر اولوب نجت اولدی بیلار
صقن خوف ایله ما نبل اصلا	همان الله شکر ایله مدا
بره برینه اوج ک اولدی ملحق	بر سعیت اولوز سعید چون انحق

ف ف ج

ای قال ایچی بو فالکده بشارت وارسک کز سوزیک کز و سرور لک
 کدوب عئلر عصفه لکیده همان همت اوزرینه اول سعادت بلدی
 طوغدی خو تقالی بیه نوکل ایله که بجه بجه انعام واحسانیه عرف
 اولاشین کنتیکه اتوالک ابولیکه دوتسه کرک کز در رجبات
 عالییه به ارسک کرک کز و دلک کز کسسه و صلک مفر د زومر لک
 طکینک کسل اوزرینه اولیه بین هر دله کک ک قصه اولمش د
 غایب اولان کسه لک کسه کک و محبوبک و صلینه مساعده
 اینه کک سنک کونلرک اف و دشمنلرک ک کونلری قمر اولدی
 همان خو تقالی بیه تصریح ایله البته بر عالی مرتبه به ابره چک سن

و بو طالع کک سنک اشارت و اوردیکه
 رسول الله صلی الله علیه و سلمی
 زیارت اید سنین خیر لک
 و سعادت لک انشاء
 الله تعالی
 و الله اعلم

لقائه

سنک بحد سعودک باهر اولدی	نوزی طور مه سعادت ظاهر اولدی
صغیر خوف ایله مکر عدد دوت	اگر چه خالی اولمز جنت و جودت
ایکی قاییده رحیم اولدی چون یار	بشارت دز سکا طه خدا وار

ف ف ع

ای قال ای بی وفا لیکند شوبله که ند که حاجتک قضا اولوی مراد
 آل و بر دی صفتی و عینا دایم بومر ای طلب ایفکند رفیق اور و ربه اولی
 و صاحب اولیکه سکا بز حرکت وارد ربه آمد سکا تا زمان
 روز قتل وارد راستند کسک شسته به عن قرب و اخیل اولاسین و غناک
 مطلوبیدن دور و غرق مر اولاسین و لیکند و زغنت ایله و کسک
 کسکه ایله باقید جمع اولاسین و هر چه جزو ایسلا بیوق ایله حق
 تعالی نسیب از عظیمند باونها النفس الطینه از حیوانیه زینک راست
 مرضیه و بدایه و کسک ایله و هر بلاون کسک ایله و کسکی بلا و کسک
 ایله سبب و ایستغفار ایله خوفنا ایستغفار هر یار و کسک ایله سبب
 سعادت ندد کسک و روز مراد و اخیل اوله و غناک کسک و روز ای قال ای
 صفر بخون اوله خوفنا ایله و ایستغفار و ادا سکا ایستغفار ایستغفار

یو قال ای یو کی قایت نما مراد و یو کی کسک
 ایله کسک مقرر ز ربه ایله
 اللہ تعالی و اللہ اعلم
 بالصواب

لقائک الله

سرو ربه مراد ک اولدی حاصل	توسعه ایلی دولت اولدی و اخیل
عنه عز و سعادت کوز کسک سبب	بزا عمل مرتبه به او کسک سبب
و خود و کس سعادت ایلیه زین	ای کسک به مقارن اولدی چون عین

ف ف ف

ای قال ایسی بوقا لیکہ کلدیگہ اول کسنتہ کز سکا دشمنڈز استا
 مُعْتَدِ اُولَمَه سکا اَصْرًا تَمِکَه قَاوِرِدْ کَلَزْدُ رِیْشَارْت سکا اِکَه
 سَلَامَتَه اِیْرِشَوْبُ جُوق زَرْقَه وَخَبْرَه وَاَصِل اُولَدِک بَرطَانَه کُور تُوْر کِه
 سکا اِیْرَمَر لِق قَصْد اِیْدَز کَرْد وُسْتَلِر کَه سَنک اُوْر تَا کِه بَلْعَمَه بَر اَغْج
 مُسْتَد لِک اِیْدَز کُور بَر طَانَه دَن دَخِی حَذْر اُوْر رِیْسه اُولکَه ظَا هِیْر
 سَنکَه مَصَافَات اُوْر رِیْسه اُولُوْب بُوْر کِه کُور لَو اُولِکِن مَعْجُوق
 سَنک دُشْمَن کُر کُور اَنْلَز دَن اِرَاع اُول وَحَذْر اُوْر رَه اُول اِنْشَا، اَللّهُ تَعَالَى
 سَن اَنْلَزَه غَالِب سِن هَر سَنَه دَه صَفَا اُوْر رَه مَدَا وِیْر اُول اَهْل وَا دَن اُول
 شُوْر لَه بَلَاکَه حَوْق اِلِک اَجَلَه دَن کَا اِیْدَز وِیْجَه خَبْر
 اِغْطَا اِیْدَز عِیْر بِل کُر عَمَلِکَه وَفَعْلِکَه نَظَر اِیْلَمَه اِی بوقا لِک حَسَا جِی حَق
 تَعَالَى سَن دَن دُشْمَن سَتْرِ قِی دَفْع اِیْلَدِی حَضْرَت رَسُوْل اَللّهِ صَلَّى اَللّهُ عَلَیْهِ
 وَسَلَّمَ حُرْمَتَه حَوْق اِلِک اِسْتِی خَفِیْظ اِیْدُوْب
 شَر دَن حَجَات اِیْلَدِی قَالَتْ
 سَعِیْد وَحَالک رَشِیْد هِمَان
 حَوْق اِلِک اِیْرَمَر لِق وَتَمِکَه حَذْر اِیْلَه

لقتائله

سَعَادَت کُوْه رِیْن خَبْر اِیْلَه بُولَدِک	بِحَمْدِ اَللّهِ مَر کُوْه وَاَصِل اُولَدِک
هَمَان اِفْدَام کُر کُور هِمَت اِیْلَه	مَر کُوْه بُوْر اِیْرَمَر عَمَل اِیْلَه
سَعَادَتَه هَر اِیْسَنک اُولَدِی اَقَال	اِیْرَمَر اِیْلَه بَر اِیْلَدِی اِقْبَال

ف ج ف

ای قال ایسی بوقال کے بارے میں دیکھنا نصرت من اللہ وفتح قریب آمدی
 طورمہ عزیمت اور زینہ اول مراد ایسے کس سنہ بہ واسطے
 اور زینہ و دشمنی فہرید زینہ حرکت ایسے کوزلداد و قصد اندک
 سنہ ایوڈر و فائدہ نوڈر زینہ کدہ طوڈر و غنک سنہ بہ ہمان
 عزیمت ایلہ شوہلہ کہ کسل اور زینہ طوڈر سن زیان چکر زینہ
 حاجر اولیکہ سکا زینہ کدہ کدہ کدہ کدہ کدہ کدہ کدہ کدہ کدہ
 غایت سونیک کدہ کدہ کدہ کدہ کدہ کدہ کدہ کدہ کدہ کدہ
 سندن ایلہ اولی رسوڈر غم و غصہ ایلہ اولسہ کدہ کدہ کدہ
 طورمہ عزیمت اور زینہ اول توڑفہ کہ توڑفہ کدہ کدہ کدہ کدہ
 چکہ کدہ کدہ کدہ کدہ کدہ کدہ کدہ کدہ کدہ کدہ کدہ
 اللہ تعالیٰ سکا توفیق ایوڈر دشنلرک اور زینہ سکا معین

اولہ بوقالک غایت سعید فالدرکالک ابوعموم و ہمام
 و ضرر لڑکندی حق تعالیٰ سنی ہر جبار و عنید
 ایڈن خلاص ایوڈر شیطان شریفین
 حفظا ایلیہ اللہ اعلم

لقائیلہ

ہر ایسے کدہ توکل ایسے خدایہ
 نہ کہ مقصود ایسے کدہ ایلہ طورمہ
 کلوب فالسکے قاورجیم و ہر قہ
 ولتسک اولہ دولت سنیہ ہیکہ
 سعادت کونلریدر ہر جبار و ہمام
 بلادن فورقہ سکر ایلہ ملدما

ف ع ف

بوقالکده کلمشدر که خوقفا اینه تو کک ل ایلوب بیت اندکک
ایسه عربت اوز ریسنه اولوب اقدار ایلله هم طوره که فراز عظیمه
ومن تو کک ل علی الله فهو حسبه ان الله بالغ امره ایة کریمه سی
بوقالکده موافق در خوقفا لیک معین در اول سکا
ک فانت ایلکه هر سینه خوقفا لیک ایشار تیلله در وهر حکم
انک ارا د تیلله در استغفار یجوق ایلله ویکه کوندل نضرع ایلله فصل
و ک ریسله سکا معین اولور و بی نه ایلر دولت وانعام و احسان
یلدر وهر نه د لوسک و برز و مطلبکده بئند در و رزق اکتک

بتر وصحت و عافیت روزی قیلاز
و حسود و دستدر کی قهر ایلدر
محصل کتاب دین بخت
غیر سینه به اعمار دین
اکحصر قصر ایلله که
هر خیر اندند
الله اعلم

لقائله

بشارت عزیز و اقبال ایزدی سا که
نه که مفصود ایلندک ای برادر
کلوب قالکده قار عین و هم قار
خدا جمله مرادک و بر دی سا که
خدا ایدی سا که ازی میسر
صقین خوف ایلله قهر اولدی اعدا

ای قال ایستی حقیقاً لیتک لطفیند ما یوس اوله که خوفک ای غفور رحیم
 بشارت سکا ای قال ایستیکه ما یوس اولدوند صکره نعمته
 واصل اولدک وطلوبه ایرشدک حقیق کرمیله همان غریبت
 اوزریته اول اوزومه سعی اینله صافز طلبده ایمسال اینله کجمن
 نقب ورحمتی دیکر انکمه اولاجیق اوور وهر تیلاد ایم اولر
 افعال و احوالک مرادک اوزره اولوب بخار انک ده ایتی لزا اوله
 سعادت سکا بوز طوتدی مخالفندن فورقته سین سوره فایحه
 مشغول اولاسین که چوق بلا دن آمین اولور سین ابوحالک ایچ
 خوفک ایسته شکر اینیک اوزریته اوله سین حرکت اینله وحوککله
 ایتیمار اوزره اول مصلحتک هب سوب حاصل اولا اوقانک

صلاحه بوز طوتدک بوقال سکا
 بشارت ددر و خیر دن خیر وور
 همان مرخصیلده
 ایدام اینله انشاء
 الله تعالی الله در

لقائله

سعادت بیلدی چون طالع اولدی صفا آتایدیم هیچ ایتمه ایمال ایچنا اوز راستنده کلدی بوزرا	ضیای تخت و دولت لایع اولدی تک اوزومه سعادت اندی ایقال سعادت ددر بشارت سکا یارا
---	--

ای قال ایستی فالکده کلدی که بچن ما بجا ای عاده ایدوب ذکر ایله سبین
 همان شمدن کبر و طلب ایتلک کسنه الله تعالی دن معاوتت ایتنه
 زیر اوقت کا ابولک اور زربه اولوز و کا کمال اور زربه اولوز
 شریخی کا ک لوز کا کیدر و زرق و معاش بیست اول
 بچندن اضطراب چکمه و فنک کوزل حوق تعالی جانین دن سن منصور
 و مؤیدین و دشمنک معهور و ذلیل خیر و سعادت سکا کوشه ایتنه
 بچن احوال بچون پشیمانلی چکمه سن هر جا حکت فصا اولوز عصب
 ایدن کسنه یه رصا اور زربه اوله سوز که چی کسلون احوال انظم
 اولوب دشمن معهور اولاحاصل کاه بوقالک ککی خیره دلالت
 ایدر سکا اهدی ایدن کسنه یه یقین اولمقدن حدایت حق تعالی ناک
 نعمته مظهر اولان کسنه محسود اولوز ای قال ایستی و قال مؤمنینه
 نتر سدن کیدوب هر کسنه که سکا دشمنک اینه البته سن که

عالم که سن نفسکی عمر طوت البته مراده ایزر سبین
 دلت اینمه و اعدا کی و کستا ذکی قهر ایدر سبین کیدر کیدی
 همان حوق تعالی اینه شکر ایله علی الدوام الله اعلم

بچن احوالی انکمه فوهموی	سرور بیکه شهادت فوهموی
کیدر کیدی صفاده اول همان اول	سکا ایتمدن کبر و امر و امان اول
کلوب بوقالی جیم ای برادر	بوری شکر ایت که طوغدی عدل انتر

ف ع ع

ای قال ای بی بوقالک شو بیله دلالت ایدر که بوور زینده اولدوغنا اشدن
 فراعت این سنح و عتاد اینمکه سنحسران و زبانها اوغرا سنحال اولان
 سننه نلک طمعنه دوشوب او قانک صنایع ایدوب جو قلوبیل وقتاله
 باعث اولمکه سن ای قال ای بی دون بوفیکردن بومقدار کندو
 عالمکده اول حوققا لی دن توفیق ایسته بولیش شاید اولاد بواضطره
 دوشمه چجه طماع کهنه واردر که مرادنه اینوسوب موت شر بین
 اینجشد زای قال ای بی از اینج سننه ایله قناع ایله حتی بومضایقه
 کونلری که که بجه سخن نقالی بو طار لغدن بروسمنه اینشدرد و سعادت
 کونلرینه اینکوز اول کهنه که کونک لیدن اولوز اولر فکری
 کیدر وب بومقدار اهما ل ایندی راست بولدی اول کهنه که تکرار
 تکرار بوشنه بی ملاحظه لرایدوب فکر نیدن کیدر مدی
 همد غصه دن فور تولز وهم ضرر دخی چیکر بوسوز دن عبرت الکن
 ضرر کوز مرعاقل اول کهنه در که حوققا لیلک صنعند دایر فکراید
 رسکم ایدر که هر زتنه وجود کلشد فتابوله جفقد ای قال ای بی
 عزیز نال بوسوز لردن که کلام صادق و قال تا طقد الله اعلم

لقائله

بودر دک استر بیسک کوزد و اسن	بوری وارنفتن کلن ترک ایت هماسن
بو کوز کل زینت دنیا به و برمه	و فایوق وار لیلک یغمایه و برمه
کلوب بزفا ای عین ایت حدر وار	بزلی کون بوری صبر ایت هله وار

ف
ل
ر

بوقالك دلا لتي بويله دركه بارك كنهك نك وارسه تلف انبشون وسكالاف
 اولين كسنه به نابغ اولمش سن صقن صقن كه بشيمان اولمدين بوقلوب
 طريقيه كنهك دن صقن دنتملك سوزي كه كنه جي تبه غاب جوعا اولم
 سزاييه نفسكه اويدك و مرادك ه ايريه مملك اي قال اي
 غفلت ه مر اجعت ايله كندوايشك مشغول اول غيري عيه فو
 ترك ايله كندوكي كوريليكه ضرر ك منافع اولوب نعب
 و زحمتك ازا وله اول غزيت ايدركن ايشدن رجوع ايله اكا
 ميدن و ازك ل افك ازك جوعا مدين وسفر اوازه كوي ظاهر اولدين
 و اولجه سويك دن كنهدين و سالك سعيرا اولدين و اقي جهنده
 بر ضرر اولوب بعض كسنه كور دن وهم اينهدين اي قال اي غفلتي
 فوكوزك آخ بلايه كز قنار اولدين عد و ترك سوزي جوعا لدين و بيان
 بو غفلت نجيجه دك اي قال ايته
 ساكه چاره صبر دز
 بوري صبرايله
 والله اعلم

لقتائله

بجزدك بوقدر ايام و اوقات بومري ضايع اينمك دن نه مقصود بوقاييله ايكي راده حذر چوق	ايرمز ديرسك وصال ياره مهمات چون انه اوليكه بر نفع موجود نه اولسوكه بوردده برد و ابوق
--	--

ای قال ایسی بوفالک دلاکت ابلدیگر قلبک صافی اولوب هرگز یکنه آند
 ظاهر اوله بشارت سگ که هم و عمک و عقب و رحمتک منجمله
 کیدوب صفایه ایرشدک و دخی بوفال ایسی کندوسی بر عفتل
 سکون صاجنی اولوب هر ایش کند ویر اسان اوله بوسانل
 اولان کسنه کند و انسا جنسی ورتا سنده محسود دوزن ایا که
 بوانلزدن کند و کالی نیلکده از نو قد حسود اولان همان
 بهود ویره عقبه دوشب کند و به بلاک نور ایش اوشوبت
 کارانده و نیکی اولدخو کند و دخی بوب هک اوله اید
 دمنک ابوسی اولد که محسود اوله حاسد اولیه و دخی ادمک ملایبی

اولد که معاند اولیه خوف علی اول اصل کسنه بیر
 نیه سایه احسانلر ایدز و بلا لردن
 و اقلردن خلاص ایدز و شیطان
 شرنده امین و ظالمین اربانه
 دوشمنکن حفظ ایدز
 ای قال ایسی بکه دایم
 شکر و حمد ایله

لقائله

که مطلوبک اولیسر در سگارام	کلید خالی اوله اینته ارام
سعادتله بونلدی عزیز و اجلال	کیدوب نشتن صفا کز اندی اقبال
وجودک دوقیله دایم اولان	کلوب قایبله جیم و دایم عین

ف ج ر

ای قال ایی بو فالک مفضصای بود رکین سننه بی از تق اوز نایه کنورمه ویرا
 شتر بر اثر لغه و فساد باغت اولور بچندن کج حوقالی نرقیمت اندر ایسه
 کک اراضی اول اورر کد کجه نظر ایتمه اول سکا از اول الله
 ممدایش امری حوقالی به اضمرله بشارت سکا ای قال ایی کج زرف
 و فمک چوغلو مفضود ککه و مطلوب ککه ایره سن سلامت ایسه
 حضرت رسول الله صلی الله علیه و سلمی زیارت ایتمک استارت
 ایدر و بو فال دلالت ایدر که سن با طلی سومرین کجی سولتر سن
 صفن ای قال ایی بر کجه کک مصاحت بندن و مقار سنندن و سکا کک
 بچون حوقالی به شکر و حمد ایله و بر اثر دن و عدودن حدز ایسه

و دخی بو فال ک سکا صبر کج ر سوزج
 و عینا ذ ایلک مناسب اولر هممان
 حوقالی به شکر ایتمک
 لطفنه تو کک لایله
 اولور زانتر دن
 امین اوله سن

لقائله

خدا به امری کج سلیم ایسه	صالحی جمله دن نقذیر ایسه
مرا دانینه قاصد اوله نفسک	هوایسه مساعدا اوله نفسک
اولا حق اولدی کونک ایستکل	کلوب فالکده قاجیم هم را

ف ر ج

ای قال ای بی جمع اتوالک سلامتہ د و نوب خوف اندک ک کسنتہ دن
 امن اور زہ اولہ سن پشیمان اولیہ سن برحرف دلالت ایذکہ علیہ
 و صر زدن محفوظ اولدک حضرت مغزک اینا نیک برکتیکہ ای قال
 ای بی سارت سکا کہ دروندن کین و عصبی اولان کسنتہ نیک
 سکا اصلا کین و عصبی قالمیوب تمام رضا اور زیسہ اولمشد
 اول صندن اصلا خوف اتیہ سن امن اور زیسہ اولہ سب حق تعالی
 حمد ایدوب تسبیح ایله و درخوف اعوذ بی القلق سورہ سنہ
 مشغول اولکہ مظلومک شرنندن سنی امین ایتمک ک ای در خوف
 حضرتیک حکمیلہ بلا لزدن نجات بولدک سلامت بعسنتہ چغندک
 دیما رب العالمینہ توکل ایله کہ اولدز هر مشکلی حل ایدوب
 و هر کویج سنسنتہ کری قولای ایدن بوقال سکا ابولک دن خبر و زدن
 و اول تورق و غل کسنتہ دن امن اور زیسہ اولد و غلک دن خبر
 و بر ذی و مظلوب و مرادک اولان سنسنتہ یه ابر و ب عزت و قبول ایستبر

اولدی حضرت رسول الله صلی الله علیه و سلمک
 برکتیکہ دیما الحمد لله دی

لقائله

بشارتیکه ابر سئدک دولت سن	او نور ذک د اخی تحت عزت سن
جسای تحت و دولت باهر اولدی	سعادتک فرجک لظا هر اولدی
بوقا ورا و جیم اولدی سعادت	فرج سعادتیکه کلدی کندی شدت

ف ع ل

ای قال ای بوقا لک دلا لک ایدر که سن غایه ککل اوزریته اولوب ککل
 اوله سن هنجیم ال ککدن برایش کندیه بوککلی و بو وطال لوی تر ایله
 میت عالیه قولنن زیرا و بشکر درایره من منیر ایفصودنه ایمال اهل و دخی
 ای قال ای بن سنی کوز و زمر که سن کینه نک سوزین و کلر سن لاهسما
 کند و رانیک له ایدر سن و عناد ایدر سن و دخی بر طایفه ایخراط و بیغ
 ایدر سن که انلر سنی عیب تکده و حضور تکده دم و قدح ایدر لرسن انلر دن
 خسران و زیان اوزریته سن و همد کند و حالک ایله عناد و مسک
 ایدر سن ایدی اکثر طایب ایست جید و اهیتام اوزریته اولوب همتک
 کند ایله غالب اولور سن و حق بقالی به تو کک ل ایله حضوری ترک ایله
 بوقسه غیر بیکر کی سنده زبان ایدر سن و قتی جوق حرکت ایله ذرا اتحوال
 صریکیش دزد شمنلر ایسه سنی کوز تکده دز بوضو طومیشلر دز حلال

ک کفر بو حرکتک بزمق دار مهلت و بر قی یافین
 اوغرامه بوقسه طوزاعه طوبلور سن
 صبروتانی ایله بو بصحی قبول
 ایله والله اعلم

لقائله

بور ایدام ایت سعادت شیرین ایچ	که ل اولان مراد دایره ستر هنجیم
فنت اجهاسه صید ایچون اگر سباز	صفا ده شهله اولمز دی اسباز
کلوب فالک ک قاوعین و همردا	اولیستر دز نورق صبر بیله حلال

ای قال اییی صغیر کندی و کی بنگا ملک طلمیندن حوققا ایته توکک لایسه
 اور تالیقه قارشوب قصیه اور تاسنده سنده دکر اولوب حکا الملکه بله اولامین
 بوندن حدرا ایله حوققا ایتراره عالمده هر کبری ایگه ایگه اولد
 لسانکی حفظ ایله تاکه اول کشته لریندن دایکدن بخصور اولوب
 ابولک ایله که سخی ایله ویتیک خیره ایله که هر عمل یسینه کوره اول
 و ابولک بکر لریندن بخر ایدر که حوققا ای بووندن ان للمسات بدهمین
 استینات و دخی شمه بی بزه اوغلامه و زمانکه کوره دپوز که ضرر
 سالی اولامین دپوز زمانه مدارا استرای قال ایستی بوک لایمی استماع

ایله شمه ایله بو قالک زبان که لاکت ایدر صغیر
 ننگه که تابع اولوب ننگه مراد ایته
 مساعده ایله هر نه هوسا پدسه
 خالاف ایله هوسا به تابع
 اولمه منع و دفع ایتمک
 اور دینه اول

لقائیه

صغیر حلقه سیاست ایکن دن حر بر اوله حدرا ایله ضرر دن بچوکندی قاوارا و عین ای سیار	اراغ اولظ علی عادت ایکن دن قرین اولسه دخی ایچملر سن حدرایت ایخراط ایته ضرر وار
--	--

ف ع ج

ای قال ای حق تعالی در رسک آفتاب و بر روبرو هدایت ابلق و از نور نطق
نور قرآن و سنی ممدن وجوده کتور روبرو از فلک عجب بر اینچنیند رای قال
یعنی بزرگ لایمک معنای این آیه لا و سنی تعالی به شکر و حمد آیه
و سکا روز آرزو نه قیمت آرزو ایست را می اول و به غیر یک سنی
بویدن اول سکا الطهارت بنفید مخلوق اولان کشته کند و سنی
مقدرا اولان فصایه فعه قاوره کله در همان عاقبت اوزره اولدو فکه
شکر آیه و سنی مسافیه ایله زکیه شکر آیه شایسته بر وقت کله که
میآینده تظفر اولان سنی قال ای سکا زنت سکا کله سکر و انسان و سنی
تکلی کالک صلاحه دلالت اندر و اوقانک سکر ایله کله کله همان سنی
عکلی به شکر کله زیاد آیه شکر دن نور قرآن سنی اولداز سکر بر رسا ده

اولدو همان آیه سکر و شکر و الله
و دشمنلرک اوزریته منصور
و مطر سنی و سکر کله
و سنی اولدک
و الله اعلم

لقتانله

عسک الله صلاحه دندی سالت	دیمی سکره دلالتنا ندی قائلت
بوتنه فلیکی سکر خدات	سنی نور نازدی چوق در لوبکلا دن
کلمب کالکله کاورعین و هم سیم	نوری سکر عدو دن آسکه سیم

ای قال ایی زبسته بی بیایک اما دخی چه نسته کری بله مڈک سکا سکان
 اولوب خیا شایدا ندری کندو که یهین ایدرین و آفرانک اولین کیمتله
 معاشرت ایدرین و نه عجب فصاحتلرا اظهار ایلدک و کیدن کلیمت
 سنی سولترا اولنکر و بعض لیلو کیمتله کزدن بعض نامعقول نسته کز لظهور
 اینیش و فایده سوز کوسولینیش و بعض طایفه اوزر که یلان شهادت
 ایلنیلر و باشه یارلان فصا و قدر واقع اولیش مقدر اولینیش کیدر که حق
 تعالی نیک قضی سنی دفعه قادر اولای ای قال ایی شیطان شتر یلان استیعاده
 ایدر و حق تعالی ای کور کمال آله و دخی شویله بلنکه باطلان کنگری
 منسز مڈر حق دایر مظفر دز بیلد و کیمتله شهادت ایلدک کفر یقین

کناهدر کیمتله ایی اصلینک اولیک کیمتله
 و کمال کیمتله دلالت ایدر نوافلدن
 صفین برز زمان صبر ایله
 انشاء الله تعالی مراد که
 واصل اولورین

اقتائله

صوکیددیم مڈک ابرمزیکانه	عجب کیر اعیتماد ایتلر زمانه
جهان آل و بر دو کیمتله اوله مغزور	جهان بر نور اولی سز کانه دنجور
برز صبر اینیکه کالکن کدردار	جو اوج را کلنی فالکنده حذر وار

ر ر ج

ای قال اییی بو قال کده شونبله دلالت وازد که نفسک حذر اوزرینه
اولاییکه بوصفیه مقده سکا خیز وازد زردی خاطر ای شغول ایله و غیر
کسته لردن خیز ایله منقصل اول و نفسکده راحت فائده ایسه اولاییکه
ای قال اییی بو طلفت اندوکت کسته نک اوزرینه ثابت اوله و لکی طوت
ایسم اولق سکا لازمیدر بو طلفت اندوکت کسته ده آلک ویرمک
اوزرینه اولسون زیرا احوالک مکدر در صافی و کدر مشورتی لکی وازد
وسندن اینولق ایستیکه بخون یقین اولور سین آندن ایراغ اول سن آندن
مرا که ایره مزین سنک محنتک آکا صافی اولر بو طلفتکدن وازکل
سینی ایستیمین کسته لره واروب ذلت ایله آنلردن حذر

اوزرینه اول آنلره ایتمه ادا ایلمه بو فته
الدانوب بلا یکه دوش اولور سین
ای قال اییی محصل کلام
آنلردن ایراغ اول
و محمل ایله

ل قائله

بجکل اول کیمسه لردن سن ایانسه
صقن آنلاره اوله معتقد سن
ایکی رایسه بر جیم اولدی چون یار
محبت وازد زردی بو طکت ایسه
کیر اول نفسک هوا سیدر قاج آند
صقن ایله حذر استلردن ای یار

ای قال ایسی خیر کندی واکند اولدی وخطاده سندن اولدی عیسی
 کسسته بی لومر وعباب اینتیه سن سن اینته دک رحمت بولدی بزکسسته
 نه قدر عاقل اولسه البتہ دامه کرفتار اولوراکر قوش نیندنه
 دخی فور قاقده اولورسه وهره خوقالی آبی شوئله عاجزایدزکه تمام کند
 تجر وفضوری بله و دخی بونی بله که عبدک اصلا مدخلی و قدرتی بو قدر هر
 سننه خوقالی نک ارادی و قدرتی التیته دز قول سننه یه قادر کلد
 و دخی بلیکه نظامک حلال توخه ایلدی بزکسسته نک طبعی خیان
 اورزبته اولیجن اول کسسته حق جانیدن مصون و محفوظ اولور اولیجر
 اندک لک سننه لوزک اونه سی چته بویا که کبر من جمله بیانه که
 قولای اولیانی قولای اید. مزین حق عالی نک فرار عظیمند. و ما ز نیت
 بعافیل عتبا یعمل الظالمون اینتندن عاقل اولیته سن ای قال ایسی خیر
 عجله ایلکه و تابی ایدوب مهلت و بر مضطرب اولمه که کمال اضطراب
 تجر و میلو ک تور زانسانه صبر دن ابوسر مایه اولمز حالک صلاحه

وهر ایشک ابویکه دونه توک لک الله تعالی
 ایلکه خبر کز بولور سنین و الله اعلم بالصواب

خطا ایندم بولوندم بن زیکانده	درینجا بن بجا ایندم جهاند
کهنه کارم اگر چه ای برادر	امید اتمزیدم اوله بواش کز
ایچی راکه چو بر عین اب رو در	حد ز ایله بچیت سکا بودر

ل ر ف

ی قال ایچی بو قالک دلا آلت اندر که سن غایت مختلک واضطراب اوز ریبه
 زاده مین بریزه شکات و فرالید یوق ایدی سن بو سالی نرک ایله اضطراب
 زینه سکون اوزره اول اوقات کجوب فلک دوز ایدر سن ککندو
 نرک که سنیرانی اولمش سن زمانک جور که سنر ایله نرک که زمانک آمان
 اولور غایفل اولان کشته زمانک آجیبسه وکلنوسینه ستر ایچی اولور
 و عرضیفک آویسی وهر سینه نکه ستمینی ایچی اولور صابرا اولان کشته
 بلایه شکر ایچی اولور ستمی حوست کونلری کله کجه و امور معکوست
 کوجوب کدیجه و اوقات خوش اولوب زمان صفا اوزره اولور و کلنوسینه
 سیدوب سینه اوله سن حوقانیه نکر و سدا ایله شویله که اوقانک
 نرک که بوز طوبون صلاح ساینده دونه هرزه قدر حرکت ساینک

طغر بولوب مرادک آل فوره وهر تبه با پستور سیک
 ساینل اولای ای قال ایچی زینقدار همان
 ستر ایله اضطراب ایله
 مزینیک قولای اوله
 الله اعلم

لقمه

نواست که دیدی ستر ایله طوبوس	که ستر ایله ندر ایستانت آویسی
مزینیکده دیمی ستری کوزت جوف	که وارد ز صیرده کوشلک ستر یوق
ایکی دایله ز فاک کله یون قال	صغیر ستر ایله شکر وایله اجمال

ای قال ایسی سکون اوزره اولیکه سکه انا فاع بودر صقن حرکت
 ایلمه که برسته نک اصلینی بلمیوب حرکت اینک صررا ایدر و دخی کبر
 ایشلر کده عجله ایچی اوله یوقه بلایه دوشترین عاقل اوکسته
 دزکه مباشرت ایدن کجکی ایسی اولدن قیاس ایدر صکر ایشلر رسودکن
 کیشنه نک معاشرتیدن بر مفدا رچیکل عجله دن صقن مهلت فیرمک
 اوزره اول مچ و عناد ایلمه اولدیکه برکسته دن که صرر چکینینینین
 و آنک سببی ایلمه سنک حالک متعابرا اولمشد رسته اول کسه دن حد در
 اوزرسته اول اختیارا ایلمه و آنحوالیکه صرر کندن دخی کلدن اوزرینه
 اول همکان صررا اوزرسته اوله سبب اکزجه نقب و رستم چکرین
 ولکن بجات و آمن حاصل اولوب خصمک کدو نفسنه صرر

این وجودیه و بکایسته مغرورا اولسون که صوی
 هلاک دزک کما نک خوش ایلمه
 و الله تعالی ایه توکل ایلمه که
 اولدر سببی عجله بلا دن
 نور قرآن الله اعلم

<p>بوقه کری ترک ایدوب صاحب فرای اول صقن اول ایسی اینته ای برادر ایکی را اوزر تاسینه کلدی چون جیم</p>	<p>طلب ایدن دک شک شمدن اراغ اول که اول ایشده سکا لعنت ایدن فلک در بو ایدر تا خبر و تقدیم</p>
--	--

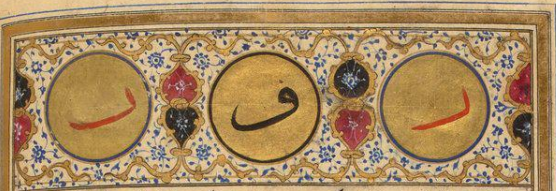

ای قال ایستی کند و حال کده اول بر نسنه به با عث اولوب تحریکت
 ایچی اولسه که صکره شتری قایم ایدرین ضررین چکرین بر آنر
 اراغ اول بولر بولداش اولیکه بکاردن و فسادن آمین اولامین
 و دخی بلیکه دنیانک لذت مداره دز و نعمت و دولت زوالک
 سبب کیتی کندوی کوزب مغرور لفظ و عفت و پاکلیکه سبب
 کسه نلک عیبین کوز صوب کوز بوممقدر و طلبه سبب تق و رحمت دز
 و نعمت و دولت زیاده سینه سبب شکر و حمد دز و بلا یه سبب
 کفر از نعمه لیکدز و سخا نه سبب صدق دز و اولیکه سبب

شاد بخت دز ای قال ایستی اخلاقی کوز لایله که
 باطن کک ایوا اولاسیم بوضو ز کویشت
 دخی اوک کن کوی طریقی حیر کن
 ای قال ایستی سبب صبر
 کوز ندی از الله مع
 الصابرون

لقائله

هر اشن صبر ایست ایتمه اضطر ای	که صبری بیکه بو کوز لفظ کبابی
بو امر کسه دن بو قال ایدر مع	اکر وار یسه عقلمک باش ایتم مع
ایچی بر ایچره عین ایستی اقامت	حریص اولمه دز لوسن کوز سلاقت

ای قال ایسی اولطایغہ مادامکہ سکا موافقت اور ریتہ اولان سنندہ
 آنلره تابع اولوب آنلره بیلہ اول اما صحن کہ اعتبار اینتہ سنکہ سکا
 اصلا تفعلدی بوقدر بو حالی اولدن بلوب آگہ کورہ عمل اید سین
 براوغوردن آنلره کندوکی ویرمیہ سین کندوکه بزکتابتہ
 متعلق سننه دیش سین صحن بیسمان اولوز سین صکرہ کندو
 عزل اولوق ایستریبین اولان سندن وجوق سوزہ کله جیبه باعث
 اولوز هممان ممکن اولدوچی اورزه کچن ومانه ایله مدارا اور ریتہ
 اول مراد که ایرتسین بزکسننه برایشه حساب اینمدن کدرسه
 طوغری بولدن چغیش اولوز بزکسننه برایشه حساب اینمدن کدرسه
 طوغری بولدن چغیش اولوز بزکسننه کندو چنسندن غیر کسننه لکه
 اختیاط ایلسه کندوکی چوق زحمت تویش اولوز و کندو به ضرر

کوزوش اولوز وجوق فکرة دوش
 ای قال ایسی بو حال اورزه صبر ایله حال
 اولان سننه به مغرور اوله الله تعالی به
 شکر ایله نفسا که تعب و زحمت ویرمه

لقائله

بچون بلمدکن کسنه کریله	ایدز سین اختیاطی هر بریله
بوز کندوکی آنلردن ایراغ ایست	دخی صحنلریندن هم فراغ ایست
یکی را اور تا سنده کلدی چون قان	بوزی اول کندو رسالکده مدالسا

ر
ج
ج

ای قال ایتی بوقالکده کلدی که عمه کندی و فرج و سرور کلدی
 و کوک مک خوش اولاد و دخی حق تعالی سندن عزیز یلرک شترین دفع
 ایلکوب عاقبتک خیر دوندزه و دخی برکسته دن خوف اوزرینه اوله
 اکه اینیش اوله سن طریقی صلاحه سلوک ایله کیدی و کچی بزدخی اکه
 سکا بعض خیر لری کله کرک ذکره عابت سونه سن و مطلوبه
 بیته سن کوک کدن فیکر لری کیده سن و دخی ایلدن
 اوزرینه غصه چنکمه سن حق تعالی سندن مزینه کی عالی و قدکی
 بلدا اید. چنک ذکر دخی صیبت و صدکی عالمده نشر اید. چنک ذکر
 دشمنلرک کوزلرکته مفضود که و اصل اوله سن مهمان چنکله
 ایشکی سنی برادن حق تعالی نه اضمهرله شیطانده
 تابع اوله و سکا احسان ایدنه شنه
 احسان ایله که دشمن لری کی کونلکدر
 باقی کلدز مهمان ایلکدر
 قاله جنی و الله اعلم
 بالصواب

لقائده

عزیمت ایله برزبین مسراده ایدر سنک کرغد و سوله خصومت ایدوب برزرا ایکی جیمه سوله وصلت	بوقالکده سعادت وار زیاده اولوز سن اکه غالب ایله همت خدایه شکر ایدوب ایله عزیمت
---	--

ر ع ع

ای فال ای صبر ایله که صبر سکا ابرو معین دُر و هر شسته نك اخري
 وار دُر هسان هرايشكي ابوايله و غير بيلز دن اجناب ابيله كندو
 دانكده فضكرايله اخلاقك ابواوسون و دخی شوبله بلكه
 ما دامكه فلك بوبله دورايدنه ابوايك برقرار قالور و نه كمال
 و دنيا كهنه باقی قالما مشدُر هسان دایما خوفك اینه شبع و محمد
 ایله او كوكرد دُر كوه در مان صبر دُر غیر شسته دك كلد صبر ایله که
 راحتته ابريشه سن و خلق ایله زفی و ملاقات او زریته اول صفت
 فایس و قایم اولان كهنه دن ابوايك رجالیتمه و كنج شسته به تا شفت
 چكوب عنده رمان برد اولاب كنج دُر متصله و ز بر قرار اولور نه
 حیران اولور سیر هسان خوفك اینه تو كك لایدوب ایشكرك ابريشه

اوسون فصلك و دخی دشمنك ديكلكري
 حال سوز كردن الدانوب مغرور اولسه
 هسان خوفك ایلک و بر دکی
 نعمتی بیل و شکر ایله

لقائله

عجایب کوره سین کور صبر ایدرسك	مذا ما نقتك هم جبر ایدرسك
رمانه عالی اولور كهنه اسلا	مكوصبر ایلینلر غالب اولالا
چكوب بر رایی عینیکه رأبت	صفتن کور رحمته اندي دلالت

ر
ف
ف

ای قال ایسی قالک دلالت ایدر که حق تعالی دن بیخه سبیره بیته سین زرقک
 عابت چون اولوب مراد که راضل اولاسین غموم و هموم هت کیدوب
 راحت و اضل اولدک بو مراد ایدر کسک سنه نک تمام طلبی مابیدر
 نولایلن ایله بئینورسن هر نه قدر کوچی و ارایسه سکا اولای اولدی
 ترکنت اندکجه سعد و برکت توخجه ایدر ای قال ایسی بو طلب اندکک
 سنه نک اوزرینه عزیمت ایله هر مصیبتن فضا اوله انشاء الله تعالی
 ای قال ایسی نیک صافی ایله درجات عالیله به ابرسه سن و هر بر اولدک
 شتر نیدن حق تعالی سنی خفط ایله سز و ضرر سندن کیدوب خیر
 و طفر سکا توخجه ایله یوقالک عجب کوزل دلالتی و علامتی وار
 بیخه بیخه سرور نوره و عزیز نوره ابرشندک حق تعالی به شکر رایله

و سکا ابولک ایدنه سنده ایله که
 حق تعالی کرمیله سنی بالادن
 نور ناروب نعمتک
 احسان ایله ی

لقائله

کیز اولدز ایلمن مقصودک اعطفا کیز ایتیشد خدا سکا اعانت سعادت خیرله اقبال ایدر	جنای حقه قیلمانت مداسا مرادک جانیته قیل عزیمت جوکلدی رایچی و غم کیدر
--	--

ع ج ر

ای قال ایسی فالنیکہ کلدیکی ایشکده عجله انیویہ مہلت دیرین بریرا
 عجله سکا ایلرک کورمک وارد ر مہلت مضطربکہ مرافند ز صبر
 ایلہ ای قال ایسی اضطراب ایلہ کہ خونعالی نیک بیجہ کزلی لطیف وارد
 دخی بہ لرظهور ایلہ اولان پیر عاقل اول کسنتہ دزکہ تمام اولایقی شستہ بہ
 مباحیتر اولور و دشمنندن عاقل اولمز سنک حقیقہ جوق براتر سوز لر
 سوزلندی اول سوز لر سببی ایلہ سکا احفا اولور اما انشاء اللہ تعالی
 سلامت مقرر دزرا کرا اولور سنک کوزک آخ خونعالی نیک بو اولان
 لطف و احسانتہ شکر ایلہ خونعالی بہ توکل ایلہ کہ ہر نیکہ
 اللہ الینک در صبر ایلہ طوغری بولدن شاشمہ دشمن بترندن آمین و حسن

بلا سیندن محفوظ ایلہ ای قال ایسی سنک فالک
 نوبلہ کلدی بر مقدار توقف کوسازی
 کوزک آخ عاقل اولمہ و خاطرک
 بریشان طوتہ اللہ تعالیہ
 توکل ایلہ

لقائہ

عجول اولمہ صیفن حد دن زیاد
 ایشوکی مہلتیہ ایشلہ دایم
 کلوب زاجید و عینیلہ برابز
 عجول اولمہ و کمر صبور ایلر مرادہ
 کہ تاخیر و سعادت اولاقائہ
 صر ز ایش حد ز اوزر اولکلر

ل
ع
ف

ای قال ایستی حَمَلِ اَبَلَه و مَر ایش کده حَمَلِ ایشغال اَبَلَه که حَمَلِ کشتی بی
 چون بلا دَن نوز تر سیمد نکر و کله جکی کوز کجی آکمه سور سوبله
 حن زمان معلومد عاقل اولان بلور بوسوز کری اوکات ککله و ککد و
 خور و حنر طوبه تا که بلندیکه ابرته سن و نفس هواسته کایغ
 اوله بوفسه تلف اولور سین و دخی بوی بکله صبر اَبَلَه ادمک زینتی
 و اَبَس طوز متقی فساد کتور زامدی صبری اَلدن تومه صبر ایدن کسسه
 ایشد و کسسه به قادر اولور و دخی حوقعا لیک قضا و قدر نیدن نوز نون
 مکن دکلذرای قال ایستی همان حمله اَبَلَه بوناغلی کونکر
 اَلت کچه حنق نغالی صبر ایدن کری فر از عظیمده مدح ایشد

و صبر کری مقابله سینده جنات نغم عوض
 ایشد در حضرت محمد صلی الله علیه
 و سلم کبر کاتبه همان حَمَل
 اَبَلَه انشاء الله تعالی
 حکم خیره و لیل
 اولور سین

لقائله

کلیده مضطرب اولان ایش کل حَمَل ایت نه مقدار اولسه رحمت کلوسد رار و عین و فاجو بیلله	که در بر من اضطراب اَبَلَه ماز اول حَمَل لَه اولور ایشکانه عزت سکا کملک ایدن تابلک اَبَلَه
---	--

ر ف ج

ای قال ایسی ہو فالک دلاکت ایدرکہ ہر ایشک یغوب مراد انک آل و برور
 بچارنہ قائدہ لی اولوب سعادت اولہ ہر نیشکدہ ای قال ایسی بشارت
 سک کہ جوق دولت توخجہ ایلدی ہمان قالن طورمہ و مراد کلت
 کلنتک جد و عزیمت اورزیتہ اول طلنتک کوچلک واربر بواہمال
 ایلہ اقدام اورزیتہ اول و حوقعال انک قر از عظیمندہ و امسوا بی
 مناکہا و کلوامین رزقہ و اکتہ الشوری ایتہ کرمہ سہ
 مشغول اول ای قال ایسی شو بیلہ کہ بوایشکدہ ہمت اورزیتہ
 اولاسین اللتہ مرادہ واصل اولورسین و دشمنلر و حسودلر شترند
 امین اولورسین و دخی ایچما لدرکہ برمسک توب برہ سہن باورغا
 ایلہ و یاغوبونک ایلہ جمع اولورسین مسک توب حالک کہ مولفند
 و بزکینسہ واردرکہ سنک ایچون رزق طلنتک دوحوقعال قابوسنی

قومہ ہمان عزیمتک کن صادق اولسہ
 کوچلر قولای اولاد و دخی ہر نیشہ
 اورزیتہ حوقعالی قادر دیر
 و اللہ اعلم بالصواب

لقائہ

زمانک خوش مراد انک میسر
 مرادہ قل ہر بیت ہر سفر قیل
 چوکلدی راوقا و جیم ایچد
 زیادہ رزق و نعمت ای برادر
 ہمان اللہہ عصیاندن حد قیل
 سعید اولدی زمانک وقتک اشعہ

ای قال ای بوقالک دلالت ایدر که اعلا منصبه یشوب منصبک عالی اوله و در
 سکا بر امر لقی فصد ایدن کسنه ناک بر امر لوق کند و باینه کله
 بشارت سکا که ضرر کیدوب ما لک زیاده بخرق اوله و کسنه
 سکا ضررا اولیه و بوقالک دلالت ایدر که سن حضرت رسول الله
 صلی الله علیه و سلمی زیارت ایدر سین و دشمن لرو که قهر ایدر سین
 و هر نه سینه با اینور سکا ابوا اوله مک توبله و جنت دن حرکت
 ایدر سکا غایت ابود رفایله لودر ای قال ای بوقالک اندک سنه
 صقن اهما لاوررینه اوله اقدام اقله طایب اولد و غک سنه ده
 سعادت سکا یار دز و هر بنسنه که سنکذ جعدی ایه به ال کده
 کر حکده غیر لک سکا یار دخی اولوب سنک دولت که معین
 اولد لرو دخی سن بر ایلوا و لو کسنه به مقارن اولور سین که انک سبیل
 هر نراد ایدر کک سنه به واصل اولور سین بوقال سنک

أحوالک ابولیکنه دلالت ایدر همان
 الله تعالی به تو کمل ابله جمیع
 مراد اقله واصل ایدن اولد

لقائله

سعادت خجی طوغدی مطلعندت	شرف اندی توجه منبعتت
دخی لطف ایلک جنتد سبحان	تعمیله سکا حوزی و غلنا
کلوب فالکده راو جیم و هر فقا	سعادت سکا بوز طوتدی کلا

ر ع ج

ای قال ای صفتن معا بکه دشمن قوی بنجق و هم شترک علامتداری هم بود
 ایدوب سندن طرفه توخته اینک اوزره و هم سکا عشرتدن و اینک
 نصیب بوق فادرا ولدوغک قدر اختیار اظدن چسکل و اختیار اظدن
 حدرا اوزرینه اول بوقسه عظیم بلایه کز قنارا اولور سین ریسا
 سبک اولی بر قطره دوز و شتر و ضرر کیشی به اختیار اظدن کور و ری
 ریاست تمام اولمرا لای ریاست ایله پین ریاست استین کسینه زسخت
 و مستغنه صبر اینک کرکدر و اولیکنه و کملیکنه حتمل اینک
 کرکدر بر اینک صو کینی فکر اینتین کسینه به فلک یارا اولمرا
 و دشمنلردن غایت حدرا اوزرینه اولیکه آنلر سنیک از دیکه در
 دایره و دشمنلر اولدو بی بره چوق چوق و ارجی اولمه یازین اولان مصلحت
 غصه سنی بارینه قوی و دخی غایت عکله ایدیحی اولمه و عاقل اولسه

و صبر ایدیحی اولیکه حوق علی صبر
 ایدنلر له در و الله اعلم
 بالصواب

لقائیه

مردک دیر سکا ال ویره ایلق	عجول اولمه ایکن اولور اولانق
حروفی قالک اینشدر دلاکت	که مطلوبک اولیسر ایزالبت
اولویدر او عینه جیم پایه	عجول اولان دوشتر کامی بکایه

ر ف ع

ای قال ای بوقا لک دلا لک ایدر کیر سکا جوق بر امر لوق صدایتمش کیر
و ک ند و کرمشغ اولمش کیر ایدی سن انلر بقیبن اولوب انلر طینه که
اولور اولمش کیرسته لکه اخینلاط اینمک جوق فساد ک تورز ای قالی
نه دوز بویلا سکا که دایما دشمنلر ک که جمع اولوب اخینلاط
ایدر سین صقین دشمنلر دن دایم اراغ اول انلر یا فلننه سن بوقوله
مصاحبت اینمش سن که انلر غایت بر امر کیر اینمش سکا جوق بر لوق
اینمش کیر ایدی سن انلر دن حدز اینله همان صبر اورزینه اول تاکه
زیاده اوله جوق زمان که که و حوقالی نک لطفی ظهور اید. اکثر
خصمک اولان کیرسته لکه خصومت ایدر سکا ک ند و که ضرر
ک تورمش اولور سین دایما هر کیرسته ایله اولان اورزینه اول حتی

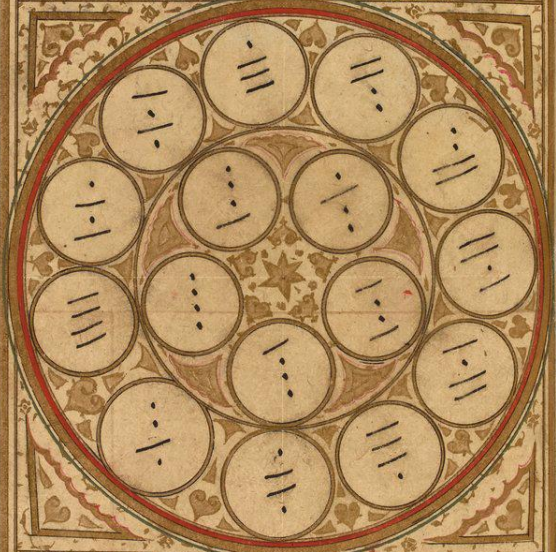
مراد که پیشه سن بوقسه بلا یه کرفتار
اولور سین حاصل کلام جمیع
حاللردن سکاصیر کلد
و حوقالی به توکل

لفائله

مراد چون تعب چکنک زیا د
بر جمیع اندکک الدن چقرک
جون اولدی راوهم فاعینک جم
بوری صبرایت ایزه در سکا مراد
ندامت بودر استیجال ایدر دک
دلا لکند زعم اولور صبر لکه رفع

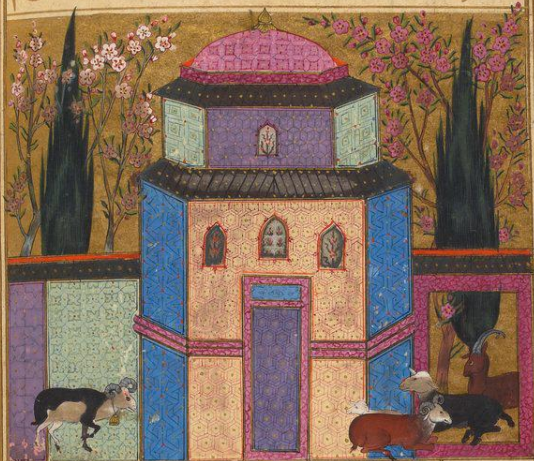
<p> بوفال ایردی نحمد الله تمامه تشیع ایلدیم هر فصل و سانی ظهوره کلدی حسر و رغبتیه مبارک ایلله فالن یا الهوت قیلکن دشمنین مردود ایلله کونن کوندن یک ایلله نایامت وجودشاهله هم سرفرازایت </p>	<p> کلیمه بورایه دکنده غامه بوخاله ایز کورجه بوکتاب شه عالیت اهل هستیله چون ایلدک بوکه باعث پادشاه دخی هم طالعین مسعود ایلله کتر کی مقامی اوج رفعت دختم رزادی غریب درازایت </p>
<p> قدیمی نین سیدرز سعودی مدما کوره فالن سعودی </p>	

نورالانوار طریقی بود که در آن سطر نه
 دو که سن تعبیه ای شریکی شرح این سن
 هر سطر باشند ای قالورسه خط اغیار این سن
 بر قالورسه نقطه اغیار این سن قتی
 شکله موافق بولورسه
 این کورسین والله اعلم

در شرح دخی بود که رسل سلوین ورن
 نام رسل این سن قاتی رسل قتی صورت موافق
 کلورسه آنکه کوره عمل این سن **در شرح** دخی
 بود که کورس بومه سن و برقی ایله باصه سن
 قتی سه راست کلورسه آنکه کوره
 سن والله اعلم بالصواب

فالشَّعْبِ عِبْرَةَ الصَّلَاةِ وَالسَّيْرِ

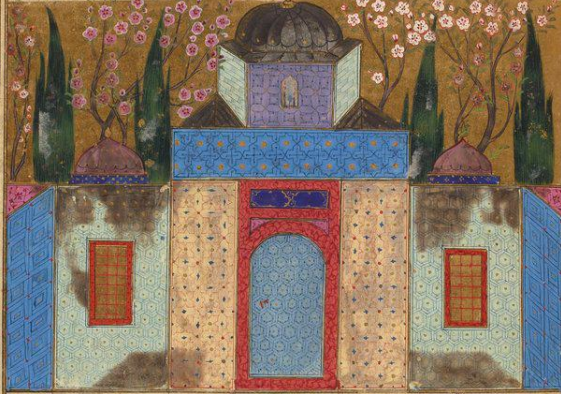
بُوعِيْلًا وَكَيْ أَوْلَادٍ صَاحِبِي دُرْكِه بَيْتِ نَفْسٍ وَحَيَاةٍ شَكْلٍ سَعِيدٍ دُرْبَارِ
 مَسْنُونِي دُرْمَنْقَلِيدِ دُرْبَلْدَرِي شَتْرِيدِ دُرْمِجِي قَوْسِ بَرْجِيدِ دُرْ كُوِيْجِي شَيْبَانِي
 دَلَالَتِ اِيْدَا لَلَّهْ اَعْلَمُ كِه سَا نِي لَمُرُورَه بَيْتَه سَا كَلَمَتِ نَفْسِ اِيْلَه وَرُودِ
 قَلْبِ اِيْلَه وَجَوْفِ قَائِدَه كَوْلَه اَكْرَمِ كَمْتِ اِيْمَانِ اِسْتَرْسَه اَبُو دُرْ وَرَسَه
 اِسْتَرْسَه قَائِدَه اِيْدَه اَكْرَمِ تَرْوِيحِ اِيْمَانِ دِلْ كِه اَبُو دُرْ وَمَعَالَمْتَرْتِ اَبُو دُرْ اَكْرَمِ
 اِيْمَانِ اِسْتَرْسَه اَبُو دُرْ قَائِدَه اِيْدَه وَاَكْرَمِ اَكْرَمِ اَبُو دُرْ سَه سَوْنَه عَائِدَه اَبُو دُرْ
 بَا اِيْدَه كَلْمِ نَحْوِي كِه جَمْعِ اَوْلِيْبِ مَرْوِيحِ كِه سَطْنِ اَلَه بُو رِيحِي اَوْ دَنَه حَسْبَه
 شَقَا بَوْلَه حَاكِمِي رَوَا اَوْلَه خَصْمِي وَارَسَه رَا حِي اَوْلَه مَرَادِ اَبُو دُرْ اَبُو دُرْ

اَبُو دُرْ اَبُو دُرْ اَبُو دُرْ

الْقَائِدِ

اَبُو دُرْ اَبُو دُرْ اَبُو دُرْ اَبُو دُرْ اَبُو دُرْ اَبُو دُرْ اَبُو دُرْ اَبُو دُرْ
 مَسَارِكِ فَالْدُرْ بُو فَالْدُرْ اَبُو دُرْ اَبُو دُرْ اَبُو دُرْ اَبُو دُرْ اَبُو دُرْ اَبُو دُرْ
 بُو رِي شُكْرِ اِيْنِكِه سَنَ اَبُو دُرْ اَبُو دُرْ اَبُو دُرْ اَبُو دُرْ اَبُو دُرْ اَبُو دُرْ

قال عيسى بن عمار عليهما السلام

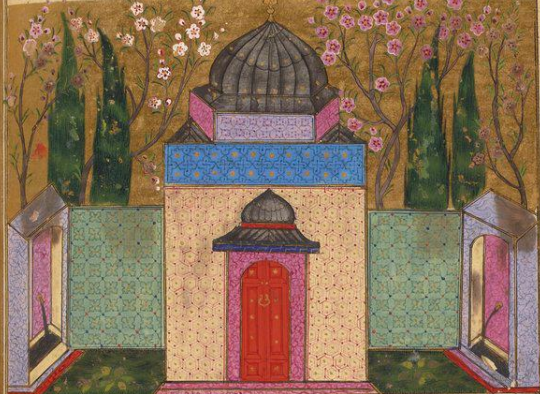
بوشك كل ايحي اولك صاجي درمال ومعين لروكيب اوسيد
سعيد در هوايه منسوب در غريبيد ريلدزي كند در نوي كند
كوفي اسند در سايلك قلب مسترورا اولوب مطلقه واصيل
اولوب وحر كتي قائده لي اولوب واستندي كسته ايله جمع
اولوب نجه نجه قائده كرا اولسه دلالت ايدرا اولوب
وسفر ونيارت انا اوله ونوك مسنه حجه واره اكر
دين دن صورزه بعنده اودنه اكر خسته دن صورزه
شفا بوله بوقالب اركند والله اعلم

۱۰۰
اولوب وحر كتي
قائده لي اولوب
واستندي كسته
ايله جمع
اولوب نجه نجه
قائده كرا اولسه
دلالت ايدرا اولوب
وسفر ونيارت
انا اوله ونوك
مسنه حجه واره
اكر دين دن
صورزه بعنده
اودنه اكر
خسته دن
صورزه
شفا بوله
بوقالب اركند
والله اعلم

دلالت ايله

جوكلدي قاله قبض داخل ايدرا
كيدوسم كلدي وركه سعادت
دلالت ايله
خدا لطيفه اولسون ايتبارك

فَالْحَبِيبِ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ

بوشكلا ووجی اوك صاچی در بوشكلا متوفیدر مایه
 منسوزدر دلاکت ایدر که ساینک الیندن برشته قهرله حقه
 ودرخی سزاید اولنک اوردک لدر بوزمانده منبر کشته ایله
 معامله ایلسون وکشته اعمتاد ایلسون بو فال صبر ره دلاکت
 ایدر ودرخی اولینن نسته در منبر ایلسون که همان غرچه کدر
 قالور وکشته ایله نریات اوله صبر ایله که اولک بنفدر غایبه
 کشته کله همان صبر ایله عجله
 ایدر سنک بلایه ابریشور سب

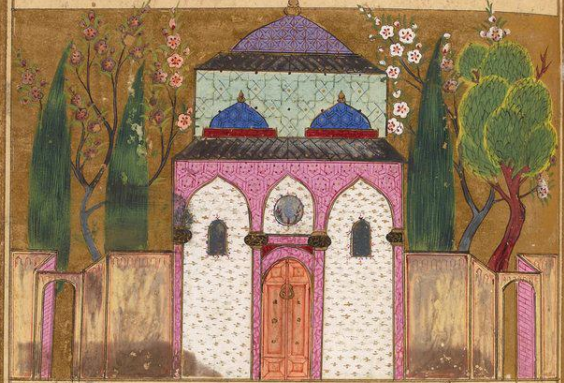
۱۱۱

اصطفا و قیوم و رحمن

القصایله

هرک لدری قاله قیصر جان بر خنار
 دلاکت و ارکه باغلور در بوشکلا
 دخی آنه کور بوز عوق و تاخیر
 محول اوله که صبر ایله اولور

فَالْيُونُسُ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ

بُيُوتِكِ لِدُرِّي أَوْ كَسَابِي دُرَّانَهُ وَأَنَّهُ وَأَمْلَاكَ أَوْبُدُّ
شَكْلِ سَعِيدِ دُرِّي عَطَا دُرِّي دُرِّي سُنْبُلَهُ دُرِّي كُوفِ
أَرَمَا دُرِّي عَافِيَتِ حَبْرِ لَعِينَهُ دَلَالَتِ أَيْدِي وَفَلْيُكِ صَغَايَسَهُ
وَأَخْوَالِكِ أَيْوَالِكِهِ وَحَرَكَتِكِ بَرَكَتِهِ وَدَهْجِ
بُوكِ مَسْنَنِهِ بِه كَنْدُ وَأَهْلِي دُنْ وَطَاعِفَهُ سِنْدَنِ سَوْنَمِكِ
حَاصِلِ أَوْلِهِ وَبُرْسَنَهُ أَلْدِنِ جُغْمِشِ أَيْكُنِ بِيَهُ أَلْتَهُ كِبَرُ وَتَاخُودِ
بِرَكْسَهُ دَنِ أَرِيْلِيشِ أَيْكُنِ بُولُوشَهُ وَدَهْجِ حَالَالِ دَا فَرَزَقِ
أَلْتَهُ كِبَرُ وَكَنْدُ سَلَامَتَهُ أَوْلُوبِ دَا يُونُسُ وَرَدَهُ أَوْلَا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
خَلَقَ الْمَوَدَّاتِ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
خَلَقَ الْمَوَدَّاتِ

الْقَائِلُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
رَسُولُ اللَّهِ يُرْسِدُ رُبُوفِ كَيْمِ
جَمَاعَتِ قَائِدِ أَوْلِهِ نَعْمَانَدِ
جَمَاعَتِ قَائِدِ أَوْلِهِ رَحْمَانَدِ

قال نوح بن ميمون عليه السلام

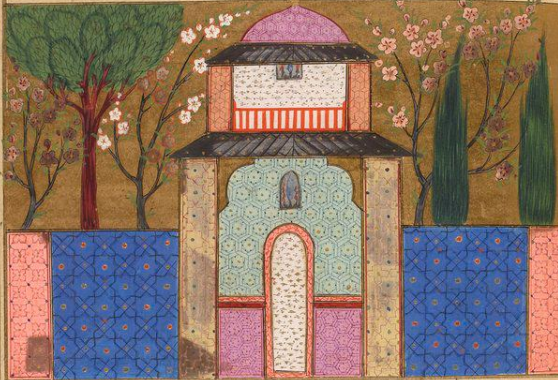
بوسك ليشي اوله صاجي دُرُور و فرح و اولاد و لباس و ويده
 سعید در ناکه منسوبند منقلبد ریلدزی رهبره در برچی میزاند
 کون جمعه در سائل سرور و بتشوب لباس زیاد اولوب
 غم و غصه لریک بدوب ماله واصل اوله و با خود تر فرح ایله
 حرکت قایلک این زرق جوق اوله فایده لریکوره اهل ایله
 زندگانه سنی بو اوله حضرت پیغمبری زیارت ایله همه ایله
 بلند اوله مراد که واصل اولدک تجارت فایده ایله صنایع اولدک بینه
 بینه آله کیر بوجلی عورت طوعور همان عزیمت اوزرینه اول

کلام نوح بن ميمون

لقائله

کلوبدر جودله فالیکه ای بار
 سکا دولت سعادت تان و قاف
 همان طومره عزیمت اوزره اولکم
 سزاده این من اصلا اهل اهل

فَالذِّكْرُ يَأْتِي غَيْرَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ

بُوشَكَلِ الْبَيْتِ أَوْ كَصَاحِبِي رَوْضَةٍ وَفِي كَرْتِ لَوْ زَيْنًا لَمْ وَضَاعِلًا
أَوْ بَدْرًا مَوْ قَفْقَدُ زَرَابَهُ مَسْجُودٌ زَيْلِدِي رَحْمَةً مِنْ حَيْدُ بَدْرُ كَوْفِ سَيِّدِ
سَائِلًا مَضَائِقَهُ سَيِّدَهُ لَا كُنْتُ أَيْدِي بَلْ كَيْفَ بَرَحْتَهُ حَيْثُ نَدَى وَيَأْتِي
بُرُوقُ كَوْعُورِ سَيِّمِ سَيِّدِي بَابِ كَسَنَهُ أَيْلَهُ مَقَارِنُ الْبَيْتِ كَيْفَ أَيْدِي
بِحَضُورِ أَوْلِيَانِ أَوْلَهُ تَرْوِجُ وَسَفَرُ أَيْدِي كَلِ دُرُوبِ بَيْتَهُ وَكَسَائِدَهُ
بُوقُ دُرُوسِ بَرِ أَيْلَهُ حَوْفُ الْعَيْتِ أَيْتِ أَيْلَهُ وَدُنْهِنْدِي حَذْرًا أَيْلَهُ
كَيْسَهُ سَتْرِيكَ أَوْلَهُ وَكَيْسَهُ أَيْلَهُ مَعَا شَرِيَتِ أَيْلَهُ مَعْرُورًا وَرُؤْيُ
عَمْرُورُ كُورُ سَيِّمِ بَرِ أَيْلَهُ زَيْدِي عِلْمِي وَرَقَارِقُ مَعْرُورِي كَيْسَهُ دَنْ حَلَا أَوْ زَيْدِي

السلام على

اللقاء

بُوشَكَلَهُ عَقْلَهُ دَرِ بَرِ زَعَا قَلِ أَوْلَانِ
أَيْتِ سُوْرُ دُرُوبِ صَبْرِ أَيْلَهُ أَوْلَا كَرِ
بُوشَكَلَهُ عَقْلَهُ دَرِ بَرِ زَعَا قَلِ أَوْلَانِ
أَيْتِ سُوْرُ دُرُوبِ صَبْرِ أَيْلَهُ أَوْلَا كَرِ
بُوشَكَلَهُ عَقْلَهُ دَرِ بَرِ زَعَا قَلِ أَوْلَانِ
أَيْتِ سُوْرُ دُرُوبِ صَبْرِ أَيْلَهُ أَوْلَا كَرِ

فاليحيى بن عيسى عليه السلام

بوسه كسل يبي وركه صابحي درسا او شريفانك اويدد موعنه
 بلادي در صلوات ربي نو در كوفي ست در سالك ساطري در لودر بو
 فيك فر اوزره اولوب وسوسه لور دلاكت ايدزها مر اوزره
 صر زجكش اما حيفيدن صر زجكش در اوقال يبي
 صر ايله وسدر اوزريته اوليكه بنت الما لدر كا
 سته او دامتلا در اوزره كسل صابحي صر
 اكندر بيلكته به عزير اندك ايكه صر ايله بر قاج كور ريك
 نوقف واره ديجته عايشه تر كزدر و الله اعلم بالصواب

۱۱۱
 ۲۰
 ابي يحيى بن عيسى
 ابي يحيى بن عيسى
 ابي يحيى بن عيسى

لقائله

ابايش ايله ساسب مر اوان
 بوزي صر ايله محول اولمكده بو قال
 موقا اكنه جو كور ساكه اكنش
 دلا اندر و اراينكه تيكش

قال يوسف بن يعقوب عليه الصلوة والسلام

بوش كل سك زنجي اوك صابحي ز موت و خوف و وفالي
اويدر سرفقد ز مابه منسوب د زيلد ز مريد ز زنجي د
كوفي نلت اذ زعمه و غصه نك جو قلغه و ساطرك بريشا
واوزون اوراق في كره و سايز ايشك زك انفقاديه
و حركتك اوتماسته دلايت ايدر اولئك و سمنر
وانتيلاط و معا شرت و شرتك اود ككلا و اكر
معيتا دايكه و شان الله حج و عباد ايمه ص ايله ك
صنرايله مراد الله ك بزه الله اعلم

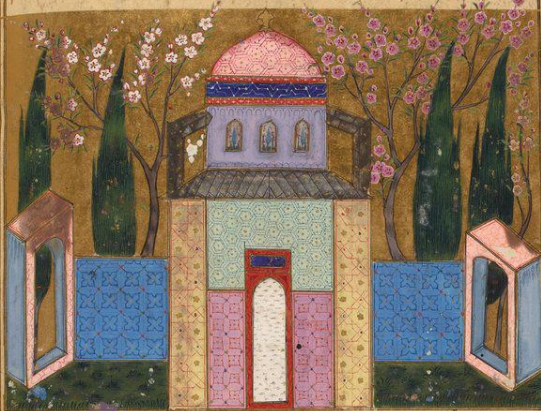
111

سوره قاسم

لقتائله

جو كلدی خمر صبر اینك كورندي
اگر فورتوتلوق ایتريك صبر ردن
اگرچه اولی صبرك احیدر
ولی طلولود رز صوبی شکر دن

قال رُوِيَ عَنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ

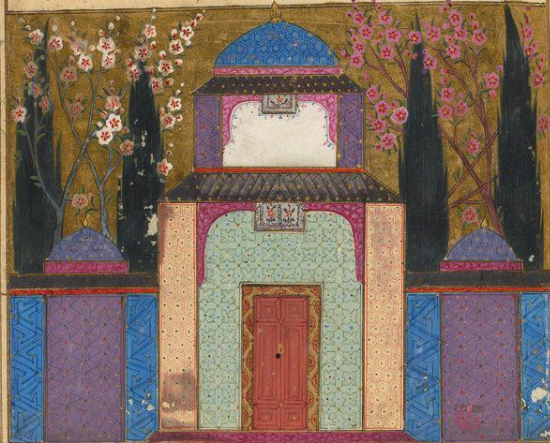
بُوشِكِ لَطْفِ رُوِيَ أَوْلَى صَاحِبِي رُسْفَرُ دِينَ وَأَبُو وَاقِعَةَ لِرَأْسِ دُرِّ
 سَعِيدِ دُرِّ مَاهِ مَسْنُونِ دُرِّ مُقَلِّدِ دُرِّ مِلْدُورِ هَمَزِ دُرِّ رِي سِرْطَا نَدْرُورِ
 اِنْسَانِ دُرِّ غَابِثِ سَوِيهِ كَلِكِهْ وَمَقْصُودِ كُرْكَ أَبُولِكِهْ وَحَرَكَتِ
 فَايِدِ لِي أَوْلَسْتِهْ وَسُوذُورِ كِسْتِهْ اِيْلَهْ كَجَمْعِ أَوْلَسْتِهْ وَأَوْقَابِ حُورِ اِيْلَهْ
 كَجَمْسْتِهْ وَطُونِدِ وَبِي فُولَانِ كَلِمَسْتِهْ وَدَوْلِي وَغَزْفِي غَابِثِ كُورِ اَوْلَسْتِهْ
 دِلَالَتِ اِيْدِرِ وَبِرِزْدِنِ بَرْمَكُورِ كَلِكِهْ وَبَاخُورِ غَابِثِ اَلِكِهْ لَقِيَهْ
 كِبِرِهْ اَهْلِ وَعِيَالِي اِيْلَهْ وَغَابِثِيَهْ كِي كِسْتِهْ سِي اِيْلَهْ وَبَاخُورِ بَرِ عَطْرِ الشَّامَانِ
 كِسْتِهْ اِيْلَهْ جَمْعِ اَوْلَسْتِهْ اَوْلَمَكِ وَاسْتِغْلَاظِ اَبُو اَوْلَا وَاللَّهْمَا اَلِكِهْ اَبَا اَوْلَا

١١١
 اَبَا كَلِمَسْتِهْ

لَقَائِلَهْ

بِحَدِّ اَللَّهِ بِيَاخِرِ وُلْدِي بَرِ اَلِكِ كُونِ طُوغْدِي سَعَادَتِ وُلْدِي اَلِكِ
 خُدا بُو زِ اَفْطِي اِيْدِهْ مِسْتَرُ اَكْرَشِ كُو خُدا اَوْلُورِ سَهْ كَارِكِ

قال موسى نغيب عليك الصلوة والسلام

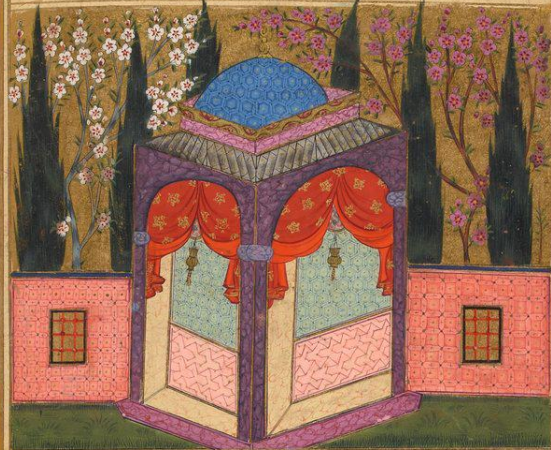
بوشكلا ونبی اولك صابجی ذرجاه ودر وكن و سلطنت و معاش
و صفت اویدر سید ذر زابه منسوبیدر منقلیدر زید ذری زهره در ربی
نور در کوی جمع در سائلك سعادتك غایت ایله فوخته و مزه به یک
لندلکته دلالت ایدر و کشید. الکه جوق سینه کبر و دستلری
سهندن غایت سونه و نوکسته حرکت ایلیکه که جوق خیر و نیکه
بیشه و اگر الندن ریشه جغیش ایسه یته الکه کره مسان غریب
اوزره اولسونیکه مرادنه ایله اگر حجه بیت انور ایسه مستر
اوله و اولمک دخی ابو اولاکلا لیدن مستر اوله الله اعلم

الحکام و غیره التالیه

لقایله

بوشکله نصره الخایج دیدیلر
بشارتکیم مراد واصل اولدک
دلالتدر که منصور اولدک ایضاه
دخی جوق ذر لوانسان ایله الله

فَالْحَضْرَةُ الْيَاسِرُ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ

بُورِ كِلْ اُون بَرِيخِي اُولُكْ صَاحِبِي دُرْجَا اُولُكْ اَمِيْدُو دُو سَتَلَرُ و سَهْمِ
 سَعَادَتِ اَوِيْدُرْ سَعِيْدُ دُرْ مَقْلِيْدُرْ تَا رَهْ مَنَسُو يَدُرْ يِلْدُرْ كِي كَشْتَدُرْ
 بَرِيخِي سَعْدُ دُرْ كُوْنِي اَحْسَدُ دُرْ غَايَتِ اَيْلَهْ سُوْنِي كَلِكِهْ و دُرْ اَوِيْتِهْ
 و مَرَادِهْ و اَصِيْلُ اُولُكْ اَيْلَهْ و اَلْحَوَالُ اَبُو اُولُكْ اَيْلَهْ دَلَالَتِ اَيْدُرْ و بَرِيخِي
 مَحْبُوْبِي كِهْ و اَصِيْلُ اُولُوْبِ هَرْ اَيْسْتَدُ كَلِكِهْ اَلْحِكْمِهْ كِبْرَهْ اَللّٰهُ تَعَالٰى اَبُو شِكْرِ
 اَيْلَهْ اَكْرَمِ كِي كَشْدُنْ سُوْا ل اَيْدُرْ سَكْ غَايَتِ اَبُو اُولُهْ بِيحْبِهْ فَايْدِهْ اَكْرَمِ
 كُوْرَهْ سَيْنِ اَكْرَمِ اَنْعَامِ اُولِيْنِ سَيْنَهْ دَنْ سُوْا ل اَيْدُرْ سَكْ اَلْحِكْمِهْ كِبْرَهْ
 هَسَانِ نَيْشِ اَنْدُكْ سَكْ سَيْنَهْ نَكْ اُوْرْ رَيْتِهْ اُولُوْبِ عَرَبِيْتِ اَيْلَهْ سَيْنِ

اَلْحَاكِمِيْنِ مَعَالِ الْاَعْلٰى

اَلْقَاتِلِدُ

سَعَادَتِ تَا اَبْدَا اُولَا اَحْرَبِيْنِ	بُو كَلِيْ نَضْرَهْ اَلدَّاخِلِ اَيْلَهْ سَيْنِ
دَسِي لُطْفِ خُدَا اُولَا مَحْبُوْبِيْنِ	مُرَادَاتُكْ اُولَهْ سَا حِصِلِ نَهْ كِيْرُ وَا رُ

فَالْيَعْقُوبُ بْنُ يَسْفَرَ عَلَيْهِ السَّلَامُ

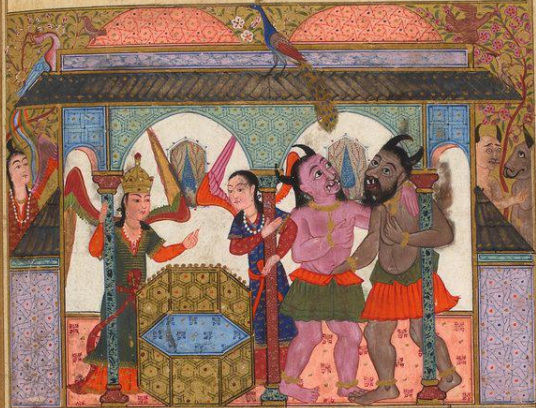
بُورِجُ كَلْمَلِ أَوْزِ كَلْمَلِ بُولُوكِ صَابِغِي دُرَّة شَمَلُوكِ وَحَسُودُ كَلْمَلِ أَوْبِدُوكِ
شَمُوكِ دُرْمَايَه مَسْئُوكِ دُرْمَايَه دُرْمَايَه دُرْمَايَه دُرْمَايَه دُرْمَايَه
سَتِ دُرْمَايَه دُرْمَايَه دُرْمَايَه دُرْمَايَه دُرْمَايَه دُرْمَايَه دُرْمَايَه
بُرْمَايَه دُرْمَايَه دُرْمَايَه دُرْمَايَه دُرْمَايَه دُرْمَايَه دُرْمَايَه
سَتِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ
وَكَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ
مَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ
دُرْمَايَه دُرْمَايَه دُرْمَايَه دُرْمَايَه دُرْمَايَه دُرْمَايَه دُرْمَايَه

أَمْ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ

لَقَالَهُ

بُورِجُ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ
بُورِجُ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ كَلْمَلِ

فالسيلما نبيغبر عليا السلام

بوشكىل اون اوچىي اوك صاحىي دُر فال ايشك كند و نصنك
 سىرى آويدر سعيبد در مابه منسويدر تابت در يلدى صمرد در
 سركاندد كوفايئين در سائلك كوكله ستر ورا ولسينه و مراد و مقصود
 ابوليكه ساصل اولسينه و سركه يي ابوا ولسينه و موافقت
 ورد و سئلناك ابوليكه و هر عمر و غصه دن و طار ليقدن
 فوز ولسينه دلالت ايدز و عايشه اولان كسه سى ككه
 و حجه كيه و حضرت بقمه بى زيارت اينه مطلوب الينه
 مشهور داليساشاد و مسرورا و لا والله اعلم بالصواب

الحكاية

لقائله

ظريون اولدى بوشكىل چونكه ايشى مرادك داليم مقصودك بى الله
 خدا و برد و ككه مانع اولونز كلوز لابند نصيب اولونز

فَالِزْهِي بِتَغْمِيرِ عَلَيْنَا الصَّلَاةَ وَالسَّلَامَ

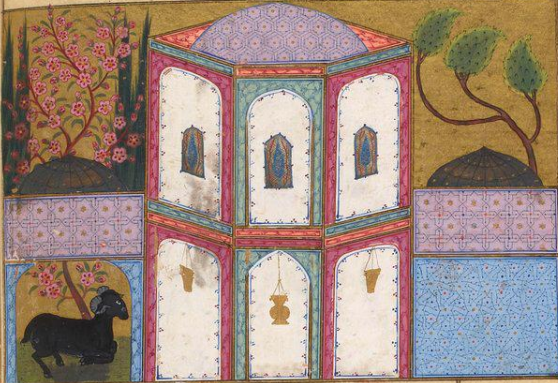
بُورِشِكْجَلْ اُون دُرْدُجْجِي اُولْ صَاحِبِي دُرْ سَوَال اُولْ نَانِ سَنَه نَك نَفْسِنَك
اَوِيلا سَعِيد دُرْ هَوَايَه مَنَسُويد رِنِيلْدِي شَرِييد رَجِي قوس دُرْ كُوفِ جِين
سَانَاك قَلْبِي مَسْرُور و سَاطِرِي خُوش و طَالِي قُوي و سَوَال اِنْدُرْ كُوب
كِسْتَه اِيلَه جَمْع اُولِسْتَه دَلَالَت اِيْدُرْ سُوْد و يَكِسْتَه اِيلَه
و نَا حُوْدِي زَعَايَب كِسْتَه اِيلَه جَمْع اُولَه اُولْ كُنْت غَايَب اَبُو اُولَه
بُرْ كِسْتَه اِيلَه شَرِيك اُولْمَقْدَه اَبُو اُولَه دِيْن و اَرَايَسَه قَصَا
اُولَه حَسْتَه و اَرَايَسَه شِفَا بُولَه رِزِق و اَسْع طَالِي كُوْر و شَرِيك
اِيْدِرْ كَه جُوْقَه اِيْلِي شَايِل اُولَه مُحْصَلْ كَاذِم اَبُولِك هَزِي جَهْتَدَن تَوْبَه اِيْلِي دُرْ

تغیر علینا صلوات و سلام

لَقَائِلَه

بُجُوْ كَلْبِي عُنْتَه دَا حِلْ بُوْقَا لَه
بُرْ رِي اُولَام اِيْت هَا نَ هُوْرَه كَه مَقْضِي
بَسْتَا زَنْدَكِيه دَوْلَت اِنْدِي اَقْبَا
مُسْتَرْدُرْ سَعَادَتْلَه بَهْر حَال

فَالسُّعْيِ نِيغْمِبِرْ عَلِي الصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ

بوشك كل ون بشي اوله صايجي در غلر ملك مبرلك او بيد سعدي در
 هوابه منسو بيد ثابت در بيد زي عطار ارد در ري جي جوزا در كوفي ارباب
 مطلوبه اجماعه ركوك كل خوشلق كرسه و عاينك اولان
 كسسته نك كلمسته و در و ستاز له بولوشه و عده و عصبه نك كوسه
 دلالت ايدرا كرده بن دن صور رسك قضا اولاو عده و عصبه
 رانل اوله خسته شفا بوله اكز صانع اولان شسته دت
 صور رسك يسه بولنه رزق واسع اوله بويك بو عورت
 طوعوره سهره ها ايدن ايدن الله تعالى له شكر ايله

ن:

ا
ك
ا
ج
م
ع
ا
ج
م
ع
ا
ج
م
ع

لقائله

بوقالك اجماع اولدي چون ايبي
 اولان جمله احبابيله مسرور
 دلالت در كه هنر خيرا و ليس جمع
 جهانند دشتك داخ اولان

<p> بِرْدِي يَا يَانَهُ بُو فَالِ اَنْبِيَا قَابُو فَالِي جِسْمِكِ اِتْمَامِ اَبْلَدُم بُولُزِي بِي بُو رِي سَا لَه صُورِي عَمْرِي وَدَوْلَتِي اِيْتَسُون مَرْيَد اَنْبِيَا نَك بُو زِي صُورِي خُرْمِي بَرْمُر اِي بِن دَخِي اَف كَنْدَه سِين </p>	<p> حَمْدُ اللهِ اَوْلَى مَقْصُودِمْ رَوَا كَيْجَه كُونْدُر سَعِي وَا قِدَامِ اَبْلَدُم اَوْلَسَه شَاهِ جِهَانِك مَهْمِي خَيْرِ بَعَالِي اَيْلِي وَنَجْمِي سَعِيد دَا اِيْمِر اَوْلَه تَا فَيَا مَت شُوكْتِي قَابُو سِنْدَه بُو سَعُودِي يَنْدَه سِين </p>
---	---

<p> يَا اَلْحَمْدُ دِي لَه رَم اَوْلَه رَوَا اَوْل شَهْمَك حَقِيْقَه اِيْتَدُو كَر دُعَا </p>	
--	---

فَالْمَقْبُولِ

بِوَقَالِ طُوْتُوَقْ مُرَادِ اِيْدِرْسَكْ بِرَاخِرْ كَسْتَنَهْ اِيْلَهْ طُوْتُوَقْ كَرَكْدَرْ طَرِيْقِي
 بِوَدَرْ كِهْ اَوْلَا سُوْرَهْ فَالْحَجَّهْ وَاَوْجْ اِخْلَاصْ اَوْفِيَهْ سِيْنْ بَعْدَهْ قُوْتِيْلَا
 طُوْرَا نْ كَسْتَنَهْ بِهْ دِيَهْ سِيْنَكِهْ بِرَا لِيْنَكْ بِرْمَقْلَرِيْنْ يَوْمُوْبْ سَاكَهْ
 فَرَشُوْطُوْتَهْ وِسَنْدَاخِيْ اَوْيَلَهْ اِيْنْ سِيْنْ اَوْلْ كَسْتَنَهْ بِهْ دِيَهْ سِيْنَكِهْ
 بِرْمَقْلَرِيْنَكْ نَهْ قَدْزَا اِيْنْ سَهْ اِحْجَهْ وِسَنْدَاخِيْ نَهْ قَدْزَا اِيْنْ سَهْ اِحْجَهْ

سَنَكْ وَاَنْتَكْ نَهْ اِحْجَلِيْ اِيْسَهْ نَقْطَهْ لَهْ نَقْطَهْ
 اِيْنْ سِيْنْ قِيْنِيْسِيْنَهْ مُوَاْفِيْ حَقِيْرَهْ
 قَالَتْ اُوْدُرْ اَللّٰهُ اَعْلَمُ
 وَاَحْكَمُ

سَنَدِیْ طُوْتَدِکْ سَنَدِیْ طُوْتَدِکْ

ای سائل سکا بشارتیکه احوالک ابولیکه دُوندی و سحر کانت و تجارتک
 قایدی لی اولوب سعادت سکا بوز طوندی بشارت علامتکری ظاهر دزد و ستلک
 سکا ایچمت ایدوب و شمنلر کل بوزی قاره اوله روزیک اریته اولد
 اوزریته حرکت ابله صرزدن خوف اینیه سین سوره فاتحه اوقیه سین

کلدی بوقالک سنک عات سعید	صان شکر د زکر فار شکرله
مایع و معطر جلد رجمه بیه	فوندی ولت باشک تقد برله
سن کجا چون بوز طوندک قرعه	بن خج اولدم مقابل سیرله

سَنَدِیْکِی طُوْتَدِکْ سَنَدِیْکِی طُوْتَدِکْ

ای سائل سکا بشارتیکه سعادت سکا خادیم اولوب خجوبیکه واصل د و لست حاصل
 و سالک مستقیم و خیر بانکده مقیم سن د و ستلرکله سرورده و د شمنلرک عتابه
 اوله لزدی خج هر نه بیر نیت ایدر سکا عاقبتی خیر اوله اگر کجا حدین صور سکا غایب لیه
 موافق و مناسبت ر و حج شریفده مبدتر اوله و د خج هر ظالیز شرنلاند نجات بولدی بای الله

اولدی بوقالک مبدتر د ولتی	د و لست ال و بر دی سکا اولدی عتی
مطلک عا لاکه بولش سن وضو	خج تعالی لطفه دوش لیدی عتی
چونه ایکی طوندک کجا سن قرعه	بوز طوندک بن داهی اوج ایلیم انی

سز اوچ طوتدك
 بن بيز
 طوتدم

بشارت سكا كه جنابك عالمي اولوب احوالك خيره دونوب عايشه كي كسته لوك كلن
 دوستلر كه فاشدك و عملك كيدوب سرور كز حاصل اوله و دشمنك مهور اوله
 بر مكنوب كله حكدر و زكوزك ديشي قيمته مالك اوله سن وانكك فكر كصايم ايتيه كه
 دولت معزز در و حاشيد شردن و عدوش ندد خوف ايتيه سنك بعناي الله تعالى ايتيه اوله

دولت سز منصفاي قلسيله اوليسر در لطف حقيقيه دخي سن بكا اوچ و عه طوتدك بنه	ساكه نوز طوتدعا باشا چها دشمنك بويتيه نبع خوشنيا بمكه سوز اولدي انك في حيا
--	--

سز درد
 بن بيز
 طوتدم

بشارت سكا كه روز وصالك منور اولوب بدير سعادتك كمال بوله و زرفك واسع اوله
 محبوبك مساعدا اولوب دشمنك مهور اوله و دوستلر ك دائر شاد و حرم
 و انواع نعم ايله مغمم اوله كز سعادت سندن طرفه متوجه اوليشد كيجه و كوند
 مكر عدو دن خوف ايتيه حق تعالي به نيازك اولسون معود نين سوره اوله

تاكه صورتك نه اوله بارين ديور لطف حق ايزدي سعادت و بردي اوله فرعهي در ايله اجدك سن بكا	مزد ساكه اولدي محبوبك بنه دولتيله داير اولدك همتين بر طوب بن دانيش انديم
--	--

سنن شریف
طوتدک

بشارت اولسون سکا کرکسه لاک طولوب واکو کسنه کره واصل اولوب خلق آراسته
عزیز اوله سین اکر زهد و تقوا دن صور رسده و لنگ آسای دوزا کوزو کوعور دن
صور رسک بر اکنک اوغول اوله ویا خود بی قیاس مال الکه کبره نزهت ایلک اولوب کجه
کون بیلر کجه لاک قدر اوله دشتنک باغک المینه حقیر اوله اضطرار کجه که مضایقه دن لاک

دکله سوزم ای شه صاحب کمال	فکر ایدون ایله عهت مدام
اول کینی کور اوله عهت ایشی	انک اولور منظر طبع ای مقام
دغه ده کوطوش ایلک سن شی	بیر معانیله ذرا کای میام

سنن شریف
طوتدک

بشارت سکا که جوق مال و اغوله ولین کور سین ونه قدر عتلاک وارسه کیدور و سکتلاک
خل اوله زورون اوزاق د ولته ایره سین هر کسه سنی خوش کور جمع مقصودک الیز
لکن بر شهر دن بر شهره سفر این سین لجه الکه کبره و بی لاسلر کجه سن نهندن حرف ایتمک
سوقالیه اغما ایده سین کور و شنه بن حضور ایلله او نوردی و اکن بیدی عمل عود سور سن اوزاق

بشارت روی کربان اولدی فقیه	ایستاییله حاصل اولدی وصلت
خدا دن فیض اوله نیجه عطایا	مستزل اوله انواع مسرت
چوسن بوقرعه ده طوتدک بر شی	اویج اوجوب بیند ایدم بولمه همت

سَنَائِكِي طُوتُكَ
بَنَائِكِي طُوتُكَ

بَسَّارَتِ سَكَالِي سُؤَالِ يَدْنِكِ شَمِيرِ سَعَادَتِكَ طُلُوعِ أَمَلِي وَخَيْرِ وَرَكَّتِ وَسُرُورِ رُوحِ حَامِلِ
 انْتِبَاهِ وَاصْدِقَائِهِ كَالِ يَمِينِ أَوْ زَيْتِ عَيْشِ وَصَبْتِ أَوْلِهِ وَدِيخِي وَسَعَتِ رِزْقِ وَبَيْتِ نَامَلِكِ
 مُبْتَسِرِ أَوْلِهِ وَآمَنِكِ هَرَكْتِ سَهْ مَطْبَعِ أَوْلِهِ وَدُسْتَلِكِ مَقْهُورِ وَخُرُونِ أَوْلَمَدَنِ خَالِي أَوْلِيهِ
 شَيْخِ حَسُودِ دُنْ خَوْفِ اِيْمَانِ سُوْرَةِ قَارِعَةِ يَهْ مَشْغُولِ أَوْلِهِ سَنَ وَاللَّهِ أَعْلَمُ بِالْغَيْبِ

سَنَائِكِي طُوتُكَ كَأَنَّ شَرْعِي فِي جُودِ	وَسَنَائِكِي طُوتُكَ كَأَنَّ شَرْعِي فِي جُودِ
بَنَائِكِي طُوتُكَ كَأَنَّ شَرْعِي فِي جُودِ	بَنَائِكِي طُوتُكَ كَأَنَّ شَرْعِي فِي جُودِ
سَنَائِكِي طُوتُكَ كَأَنَّ شَرْعِي فِي جُودِ	سَنَائِكِي طُوتُكَ كَأَنَّ شَرْعِي فِي جُودِ
بَنَائِكِي طُوتُكَ كَأَنَّ شَرْعِي فِي جُودِ	بَنَائِكِي طُوتُكَ كَأَنَّ شَرْعِي فِي جُودِ

سَنَائِكِي طُوتُكَ
بَنَائِكِي طُوتُكَ

بَسَّارَتِ سَكَالِي سُؤَالِ يَدْنِكِ شَمِيرِ سَعَادَتِكَ طُلُوعِ أَمَلِي وَخَيْرِ وَرَكَّتِ وَسُرُورِ رُوحِ حَامِلِ
 انْتِبَاهِ وَاصْدِقَائِهِ كَالِ يَمِينِ أَوْ زَيْتِ عَيْشِ وَصَبْتِ أَوْلِهِ وَدِيخِي وَسَعَتِ رِزْقِ وَبَيْتِ نَامَلِكِ
 مُبْتَسِرِ أَوْلِهِ وَآمَنِكِ هَرَكْتِ سَهْ مَطْبَعِ أَوْلِهِ وَدُسْتَلِكِ مَقْهُورِ وَخُرُونِ أَوْلَمَدَنِ خَالِي أَوْلِيهِ
 شَيْخِ حَسُودِ دُنْ خَوْفِ اِيْمَانِ سُوْرَةِ قَارِعَةِ يَهْ مَشْغُولِ أَوْلِهِ سَنَ وَاللَّهِ أَعْلَمُ بِالْغَيْبِ

سُرْعَتِ اِيْتَابِيهِ فَضُوْرًا قَدْ مَدَّ	سُرْعَتِ اِيْتَابِيهِ فَضُوْرًا قَدْ مَدَّ
طَالِعِكِ اِيْقَالِهِ بُوْرَ طُوْتِي بُوْدِمِ	طَالِعِكِ اِيْقَالِهِ بُوْرَ طُوْتِي بُوْدِمِ
جُوْرِكِ اِيْحِ طُوْتِيكَ كَلُوْبِي سَنَ نِيْهِ	جُوْرِكِ اِيْحِ طُوْتِيكَ كَلُوْبِي سَنَ نِيْهِ
سُوْرَتِي اِيْرِي وَبُرِي طُلُوْبِي اِيْقَالِي	سُوْرَتِي اِيْرِي وَبُرِي طُلُوْبِي اِيْقَالِي
كَلِي بُوْقَالِكِ سَنَكِ غَايْتِي اِيْبُوْ	كَلِي بُوْقَالِكِ سَنَكِ غَايْتِي اِيْبُوْ
اِيْحِ طُوْتِي سَنَ دَاخِي كَلِمِ اِيْلَارِ	اِيْحِ طُوْتِي سَنَ دَاخِي كَلِمِ اِيْلَارِ

سَنَنْدُكُ طُوتْدُكُ
بَنِ اَوْجِ طُوتْدُكُ

بَشَارَتِ سَكَكِهِ عَمَلْ كَرِيْمُ وُجُوْدِ رُوْحِ كَلْبِي وُكُوْرُلَا وُغُوْلُ مَبْسُوْرَا وَاوُوْلَا مَكُ
عَالَمِه سَنَنْدُكُ وَاوُوْلُه حَبِيْبُكَ صَفَا يَلَه مَسَاعِدَا وَاوُوْلُه وَاوُوْلُكَ مُنْتَظِمُ وَاوُوْلُه وِسْعَادُ نَكُ
كُوْنُوْشِي صَبَاخِشِ اَوْلَدِي وَاوُوْلُكَ اَل وَاوُوْلُكَ مَهْمَانِ حُوْنَقَا لِي حَضْرَتِه وَاوُوْلُكَ اَكَلَه مَرُ
اِيْشِكُ فُوْلَايِ كَلَه وَاوُوْلُكَ اَمِيْنُ اَمِيْنُ وَاوُوْلُه سَيْنُ بَعِيْثَا بِيْرَا اَلَلَه تَعَالَى

اِسْئَالِ اِيْدِنِ بَشَارَتِه كَلِمِ مَرْبِيَه فَصْلَا اَلَكَلَه عَزْمِيْلِيَه رُوْحَه دُوْرَا اِيْلُكُ سَنِ سِنْدِي	دَوْلَتِيَه رَفِيْعَتُكُ اَوْلَدِيَه مَرْبِيَه اِيْتِ تَوْجِه طَالِعَا وَاوُوْلُه سَعِيْدِيَه فَصْلَا اِيْدِيْجَا قَالَه اَوْجِ اَوْلَدِيَه
--	---

سَنَنْدُكُ طُوتْدُكُ
بَنِ اَوْجِ طُوتْدُكُ

بَشَارَتِ سَكَكِهِ عَزَّتْ وُدُوْلَتِ وُضْرَتِ وُفَحْمِ وَاوُوْلُكَ عَزْمِيْلِيَه وَاوُوْلُكَ رَسُوْلَا اَلَلَه صَلَّى اَلَلَه
عَلَيْهِ وَاوُوْلُكَ رِيْزَا رِيْزَا مَبْسُوْرَا وَاوُوْلُه وَاوُوْلُه اِيْمَانِيَه وَاوُوْلُه اِيْمَانِيَه وَاوُوْلُه اِيْمَانِيَه
اِيْمَانِيَه وَاوُوْلُه اِيْمَانِيَه وَاوُوْلُه اِيْمَانِيَه وَاوُوْلُه اِيْمَانِيَه وَاوُوْلُه اِيْمَانِيَه
غَايِبِ رَمَضُوْرَا وَاوُوْلُه سَيْنُ سَاكَلِيْتِه اِفْدَامِ اَكَلَه اَلَلَه تَعَالَى اِيْلَه فُوْكَ اِيْلَه خُوْفِ بَرُوْدَرُ

وَاوُوْلُكَ رِيْزَا رِيْزَا مَبْسُوْرَا سَعَادَتِ يَا اَوْلَه دَوْلَتِ مَرْبِيَه جُوْشِي رَمَضُوْرَا وَاوُوْلُه اِيْمَانِيَه	اِسْئَالِ اِيْدِنِ اَكْرُوْرَا رَسَه بَاكِه حَبِيْبُ اَوْلَه مَسَاعِدَا اِيْمَانِيَه مَقَابِلِ وَاوُوْلُه اِيْمَانِيَه اَكَلَه
--	--

سَنَنْبِيْ طُوْتَدَكْ
بَنَنْبِيْشِ طُوْتَدَمْ

بِسَارَتِ سَكَارَتِ مُرَادِ اِيْدِيْدُكْ اِيْلَهْ اِيْجْتِمَاعِ مُبْتَسِرِ اَوْلَهْ سَعَادَتِكْ عَلَيَّ كَلُوْبِيْصِيْكَ عَقُوْر
وَكُنْدِيْ مَقْلُوْبِيْ اَوْلَهْ نِيْمَكُوْبِيْ جَهَنْدِيْنِ سَرُوْرًا وَاِلَاقِيْنِ سِيْنِ وَحِيْثِيْ كِدَهْ سِيْنِ وَاِيْلَهْ
يَكْسِيْكَ كَلَهْ وَحَسْبِيْ شِفَا بُوْلَهْ وَخَيْرُ وِسْعَادَتِ سِنْدِيْنِ طَرْفَهْ مُتَوَخِيْهِ اَوْلِيْدِيْ رُوْفَا لِكْ
غَايْبَتِ اَبُوْدُرْمِيْجِ اِيْضْطِرَابِ رِيْ يُوْقُدُ رُحُوْقِيْ اِلَيْكَ قُدْرَتِيْ اِيْلَهْ وَاَللّٰهُ اَعْلَمُ بِالْغَيْبِ

سَخُوْعَالِيْ وِيْرَهْ مَالِيْ فِيْ حِسَابِيْ	اَبْلُوْكَ اِيْلَهْ صَاعِيْ اَوْلَمِيْ فِيْ نِيْمَا
مَكْرُوْدِيْ نَمْدِيْنِ صَفِيْنِ حُوْفَا اِيْلَهْ	سَخَرْتِيْ حَقْدِيْنِ اَوْلَهْ حِفْظِ وَاَنَا
جُوْنِيْ كِيْ بَاكِهْ بِيْرُطُوْتَدَكْ فُوْعَهْ دَهْ	بِيْشِ طُوْتُوْبِ بِنِ دَايِيْ قَالِ اَللّٰهُ اَعْلَمُ

سَنَنْبِيْ طُوْتَدَكْ
بَنَنْبِيْشِ طُوْتَدَمْ

بِسَارَتِ سَكَارَتِ يُوْفَا لِكْ مُبَارَكْ قَالِدِيْ وَاِيْدِيْ دُكْ رَايِ عَقُوْلِدِيْ رُوْقُوْلِكْ سَقْبُوْلِيْ لَهْ اَكْرِيْحِ
اِيْنِكُنْدِيْ سُوْا لِيْ اِيْدِيْ رَسْكُوْرِيْ عَنِ قُرْبِيْ مُبْتَسِرِ اَوْلَهْ وَجَارَتِ قَائِدِيْ اِيْلَهْ وَدُوْشِيْ تَلَكْ هَمَا لِكْ اَوْلَهْ وَكُنْ
مُبَارَكْ اَوْلَهْ وَدُوْشِيْ تَلَكْ سَكَارَتِ قَادِمِ اَوْلَهْ وَخَيْرُ وِسْعَادَتِ سَتُوْحِيْهِ اَوْلُوْبِ بَعْدَ اَلْيَوْمِ مُرَادِيْ
اَلْ وِيْرَهْ وَحَقِيْقَتِيْ اِلَيْكَ دَايِيْمًا حِفْظِ وَاَمَانَتِيْ اَوْلَهْ سِيْنِ وَدَايِيْمًا طَرْفَهْ شَاكِرِ اَوْلَهْ سِيْنِ

دُوْلَتِ وِعَزِيْزَتِهْ اَوْلُوْبِ دَايِيْمًا	طُوْتَهْ سِيْنِ رَفِيْعَتِ سِرِّيْرَتِهْ مَكْمَلًا
اِيْجُوْبِيْ عَمِ طَلِيْقِيْ كَلِيْ وِيْ رُوْدِ	طَالِعَتِ وِيْرُوْدِيْ سَعَادَتِيْ نَدِيْ نِيْمَا
جُوْنِيْ كِيْ طُوْتَدَكْ بِجَا سِنِ فُوْعَهْ	بِيْشِ طُوْتُوْبِ بِنِ دَايِيْ قَالِ اَللّٰهُ اَعْلَمُ

سنن اوج طوتك
بن بيش طوتدم

بشارت اى قال ايتي كه وعنه اولان ظهور بوله وسعادتك دايه اوله و دستك سنا
راف اوله وقولك مقبول اوله طوزمه همان قيت واقلام زمانيد مقصود همان
الله در وسفر غايب ايله ابودر و حج تريف دى ميسر در حاضر اوله بين و كالج
دخى غايب ابودر و بولوعورت اركنك او غول ظهوره كنوره الله اعلم

مراد ايند و كوكه فل غايب	كه مانع فرمايشد ركه الله
سند مقصود كي فليد ميسر	سنا و شكر كي ورد ايله هر كا
بوقال بچون بچرا و طوتك سنن	طوت بن بيش اولدم ساكدم

سنن بيش طوتك
بن بيش طوتدم

بشارت اى قال ايتي كه سعادتك كوزي اوبان و عزتت فلي كى در اركن غيب
ايش كيه دن صور رسك ساكن اولون رضا يد و ميسر در حبيب جفان صكره و فاب
مسل اينيد رو غايب كللك اوز رسيه در وضعيف نوه بوله و دستك خوف اوله و
ابودر و حج سفر يبارك اوله طوزمه همان عزت ايله الله تعالى به نو كى ايله

اى سوال ايند كلام ايله كوش	ويرون ساك حقيقه دن حنر
هر نيه استك توجه دونهج	حمله مقصود كه بولك طغر
اتفاقيه عجب كلدي بوقال	سنن بندك اكيمر طوتك بيش

سنن بن بش
طوتك طوتدم

بشارت سكاك وسعت رزق ميسر اولوب وجميع مراد ائمال وروز و تجارتك تمام فائده
وسخته به عافيت ميسر اوله و اگر كاخدن صور رسك عافيت ايله سكامو اوق اوله و غنيمت
بوزك كوي ايشغ ايله يا نوب كدوكري هلاك اوله كروخ نعلانك نغمتي سكاكوي بهمايه اوله
و لطف كينرا اوله سوعالي به و بزدي و غنيمت و شاكرا اولوب عا ايله كرسكا جنت فرزند ميسر ايله

بوقالك بر مبارك فالذركه	نظيرين كورمدي چشم رسانه
ميسر اولدي هم جمله مرادك	عزيمت ايت كيه بو قدر هم بهمانه
چو طوتك دروله سن ايشو كوي	كوردوم بش طوتك ابي سبانه

سنن بن بش
طوتك طوتدم

اي سوال ايدن سكا صبر ايتك كور سوز و بو نيت ايتدك نسنه به مانيل اوله ترك ايتك
اوله زوز ايل و قاله دوشتر سين و عصه به دوشتر سين اكر حركت دك رسك ترك ايتك
اوله دوز و دوشتر سين ايشوت ايله كلن كسنه دن حذر ايله و بو طائفه دن
اودن لطفه الله صبر كور زرين حسينا الله و يفر الموجهه مشغول اول الله اعلم

اكر قوتدن اولديسه سؤالت	اكر صبر ايتك كور ايتك كل
تدكلو ايريق دوشتر سينه داخي	محل ايتكله اوله محل
چو طوتك همان بو نغمه ده	بكي مفعله طوتدم بن سؤال

سنایکی طوتدک بنایکی طوتدفر

ای قال ای نبوت اور ریتہ صبر ایتم کو رنو مطلب غایت عسیر زود و خیر شہور کہ
 آسیر اولہ اگر ستم ایتم دل زسک تاخیر ایلہ و صداقت استند تک کہ ستمہ دن اراق
 اول و عورت طائفہ ہی ایلہ حذر اور ریتہ معاشرت ایلہ طار رجو اولہ هضم
 ایندی اول و خوفنا ایسہ تو کتل ایلہ علیک تو کتلنا اول لیک ایندی

صبر و راساکہ قول و دردن ایل	ایکی بوز لو کشته دن حدایت
خدا ایلا اولہ طور مہ یلوار	انک لطفندک ایستہ دفع شربت
عجب کلای عجب بوفعه قالی	بزرگیم ویدی قالی اکیتر اینت

سنایکی طوتدک بنایکی طوتدفر

ای قال ای سکا صبر و سکون کو رنو بسا نک حفظ ایتم اور ریتہ اولہ این
 شاید قلب خزونک سرور اولہ و اینلرک فولای کله دوسکله سنک ما اینتکه
 حسود کر و مفید کر کروب فیل وقال اینیشلر و ستم ایتم ابود کلد ر
 و معاملة ایوا اولیته و حاکمه و ادرسک اور زککه شایه زور دکلن لرا الله تعالی مع این

نه کز قصد و عزمیت ایلد کسه	رجمع اینت اندن ای صلیت کوه
بر ز صبر ایتم کلد ر سا که چاره	که و ارد را شیو ساعنده عجمت
جو طوتدک اوج بوقا له ای لادر	ایچ طوتدک دیو اینته خصلت

سنن بشارت
طوتدك
سنن بشارت
طوتدك

ای قال ایستی سنی غم و غصه در بایسنده کور و روم و سنی ذم اینشکر خفکه بر اثر بشارت
سکاصبر اینتک کور نور هر بلا دایره اولمز و خصمه کله چاکر او کینه و ارمه که مغلوب
سایه حر و مدنی ساطد و زینت بدیده دوریش تا کرایشک طوطو غله و غومک کینه غرضک
باطل ایله کلیلین زین خصمه کله ملاقی اولور سین خون قالدن معاوتن طلب ایله

بچه کسه با نور غصیل کجه	صباح اولدقن اولور شاد و خیره
بچه مال و مناله مالک اولور	یانینک بوغونک دینار و درهم
چو دردا اولدی سنک فالدک بخت	ایکی بیلکه بن اولدم ساکدهم

سنن بشارت
طوتدك
سنن بشارت
طوتدك

ای قال ایستی سنی کور و روم مضایقه ده و بار زنجک از و سوز کله چچوق و بر اثر کینه
بعض اشراک مکشوف و سنک ایچون سرتک و سقر کورین صبر اولور دخی مراد اولور
و دخی غذا کینه لرله معاشرت ایله و کینه دن اوج الاین دیمه و مفارقت ایله
کسننه ایچون غم چکمه زبیر ساک خوف کور نور خون قالدن ایله توک ایله

ایکی هفته کینه صبر ایله	که تا خوف ایندک الله تورا
هر اقدام اولنان اولمز بستر	اکو صبر این سن عیبت بولاین
چون سن بوشونغه فالدک عیبت	دخی سدن اکا ایکی لامین

سنن بنی
طوتدک

ای قال ایسی صابرانہ بوقالہ خوف و آرد و مطلوب عیب و نوبت اولہ اضطرار
 ایتمہ مقدر اولان اولور بوقالہ حد و خطر و آرد و ضربتیک کر لدر حتی سعادتک بیلدی
 طوغہ بونیت اندکک دن رجوع ایلمه زیان اولور سه غم چکله کی حکمک اولور سه نور
 سه علاج بینه فتر ایلمه سالیق ایلمه اعدای کورسک الله اکبر الله اکبری

کوردی ساک صبر بیله تحمل	امید اولد کبر دفع اوله قصار
خدا یرحمان و دلدن قیل بصرع	بوزک سور بیلره ایلمه دعای
کجا چون فرعه بی بیلدک سن	سکا در بیله دیدم مرجا کز

سنن ایکی
طوتدک

ای قال ایسی طالعک خوش سنده در نوبتیی ترک ایلمه صبر ایلمه حتی احوال صلاحه تبدیل
 اولمجه و قیل وقال دفع اولمجه اگر کجا خندن صور رسک حال لدر و لکن ضرب و ضرب
 اوله اگر حرکت دن صور رسک تاخیر اولی در اگر زاری در رسک صلح طرفک بیل
 صول طرفک بیلسون اگر مال در رسک حال لدر ایسته والله تعالی به تو کمال ایلمه

بور ییج و شراره صبر ایلمه	صفر میل ایلمه قول ایلمه
دخو قوائیغالی بیره شایند	شموس عزتک اوج عالیه
جوسن اولدک کی بوج بیلدی	توغه ایلمه بن اربعایسه

سنزاد طوتدك
بنزاد طوتدم

ای قال ایسی سکا صبر ایتمک و احیر از او زینہ اولیق کور بؤر رور کار نحو سن او زینہ
 اولوب هر حالده اضطرار وار بوسنه حجه وار مع مینتر اولیہ و خلف وعد
 اوله و عورت طایفه سندن حد ز ایله انزله خصوصاً ایله که سرجه نک طوتدا
 ایله ایسی بو قدر شمدن نحو ایلیه بستانه ایله

حد ز ایله بوزی بیغ و شرادن	صبر وار درم سکا که بنادن
بوزو که کولنه مغرور اوله	صفین سن ایتمینا بلیت اصفیاد
سن اوج طوتدک عجب ایله	بی بوز کجدم هینج اربعادن

سنزاد طوتدك
بنزاد طوتدم

ای قال ایسی بو طم بقده صبر بؤر بؤر و مطلوب تاخیر اولیق کور بؤر و سندن خیر
 اولیہ و کهنه ایله اودنج الموق و بر منک ایله و ایستدکن عهد ایتماد اولیہ و هر
 سنه یه حقیقت او زینته نظر ایدوب مجازه حمل ایله و دوست مضایقه
 زماننده معلوم اولور و الله اعلم بالصواب

مراده و اصل اولیق ایتمیدن	بوری صبر ایله کلای بایصادق
اوله کور روز و صلت اوله روز	مراد کدن سن اولیتمکن معارق
سن ای بار کزیم در طوتدک	طوتوب دردی سکا اولم بولفی

سنن طوتدک بن دزد

ای قال ای صبر ایله که صابر اوله قبول حقدور و نوبت اندوک که قریب اوله
 و اگر بکاخ ایسه تاخیر و سفر بو و فنده بود کلد و حاکم او کده
 و ارمه شهود زوره دوش و لور سین صبر ایله تاخیر طالع سعادت
 منقلب اولیغنه زین الحق تعالی مقربا لاخوال دزد

کل ای قال ای صبر ایله تاخیر	که صابر اوله حقدور نظر وار
درون دلد اولان اقلیغنه	دیچاره صبر دن غیری همی یار
چوسن طوتدک بکابین سغور	بن آکه در دوتدم ایتر کار

تاریخ کتاب

بحمد الله که بوزیب موصف	قرین اولدی نکه بولدی پابان
شه عالمتاهت همتی دزد	که بولدی بوزیب له بولیه عنوان
اگر چه صورت آرتیب بوز دزد	ولی معنیده ساهک دزد بوزیوان
انچون دزد که تاریخین سغور	دیدی هر کس کتابشاه دوران

تاریخ زکریا

عالمی ملک قدم بصدم چون اولده عقله با	اندلم تضحیح اوقات ایلدم تحصیل خو
کجه کوندز مویش ایلدلم کجا علی سن	عزیزه مائل اولدم بن کرمدم قابوقبو
لطف حقه اعتقاد ایدورجه مانده ایلدم	فضل و علم و معرفت اقلین منجبت بو
حمد لله که میسر اولدی بحر علیه	ایشانلق ایلدم فضل بلندی سوسو
حضرت شاه جهانک ایزدی مع پاکینه	بوحسب مخلصک اتوال و اوصافی هور
ذات بر الطافی اوز نظر د صقلسون	سوعده اولسون آکاکم اوله اول نامه
طبع پاکیدن فو ایزدی سنده سینه التیقا	تا ازل عاد ندر ذکر مائل اولور خاک سو
انرا عالیشان ایله برنجیه تالیف ایلدم	هر بری معنیده اولدی بزیکار خور و
جمله دن بیریک بوجمعه در قرمانله	ایلدم خرم و ترتیبک وقت موبو

چون بوا سلوب اوزره انما من معودی و یوردیلر
دیدیلر تاریخینى **نیشانی علم اولدی بو**

۹۹۰

بوعبد خیر سالک راه سعودی سید محمد بن امیر حسن السعودی مدت مدید و هم مدید
تحصیل علوم شرعیته و تکمیل کمال ادا صلیته و رعیه ایدوب سابقا منتهی الایام
اولان مولانا ابی السعود امدی خلیفته یتوب نجیه نیل تفسیر شریف اوقیوب بکن
اللا دن ملازم اولوب طریق مفضنا بنجیه مکارس تصرف ایدوب کمال الایامه ایله
تمامیه مدیری اولوب دوام دولت با اوشایه مشغول اولور لکن معلوم اولاک بوخالان و حیاتی کمال
الاحضری صاحب فران و خلیفه زمانک کبیر نظر عیالکری تا ندر ذکر ایتلاه انرا ندر و لانه
کلیله خاصه خدشکری سعادت بیلکه مستعد و مشرف اولوب جناب سعادت ندر نیک حضور و عا
جسکری و منه لری اولی ترتیب و سعادت بلوب بو حیثیت ایله علم افتخار تراوج انما ادر بوسه ایلد
بادشاهیچون الهی بود زرسندک مراد
دولتینی شوکتینی عمر و زلفه رساد

